

BIBLIOTECA LITTERARIA SERIA III.

CONTELE

DE

MONTE-CRISTO.

de
ALEXANDRU DUMAS.

TRADUCERE

de

C. A. Baronzi.

VOL. VII.

22. OCT. 2019

BUCURESCI.

Librariu-Editoru George Iacobescu.

1858.

— Nă plecăm? zise elș dăp'această, țchere înkărkătoare.

— Kăndș ăi va plăcea, respăuse Beauchamp; lasă-mi nămaî timnăș de a komplimenta pe D. de Morcerf; azî a datș o probă de o generositate așă de kavalerească... așă de rară!

— Oxl da, zise Château-Renaud.

— E de minune, șgmă Beauchamp, să poată konserva asșură-șî o nătere așă de mare!

— De sigărș; kăș nentă mine, n'ășî fi fostș în stare, zise Château-Renaud kă o reveală din țele maî semnifikative.

— Domnilorș, întreprăuse Albertū, krež kă n'ășî înțelesș kă între D. de Monte-Cristo și mine s'a netrekăș șnș țe foarte gravș...

— Da, da, zise îndată Beauchamp; dar toăi neroziî nostri n'ar fi în stare să înțeleagă eroismăș dămitale, și, maî kărîndș saș maî țărziș, te veî vedea nevoitș a îi deslăci kă maî măltă energie kă asta nă se kăvine sșntăș kornăș dămitale și dărateî vieței dămitale. Vreî să ăi daș o învățăș de amikș? Pleakă la Neapole, la Haya saș la Petresburg, kari sșntă nisțe țere linisuite, și șnde șamenî sșntă maî prăcșș desne șnktăș de onoare dekăș kapetele noastre aprinse din Parisū. Kăndș veî fi akolo, fă semne kă nistolăș, și maî fă o miș de kontre, de kăarte și de kontra-terge; fă-te șitkăș ka să te întoră linisuitș în Francia dăne kăă-va anî, saș destăș de respektabilș, în privingă denrinderilorș akademice, ka să ăi rekaneș linisțea. Nă ă așă, domnșle de Château-Renaud, kă am kăvîntă?

— Tokmaî asta ă și prăerea mea, zise gîtilomăș. Nimikș nă kiamă dăelșrile serioase ka șnș dăelș făș rezultatș.

— Mășugmeskă, domnilor, respunse Albertu k'zîș sșrîsș reche; voiș șrma dșne învîștșra țe mî dășș, nș nentș-kș mî o dășș, dar nentș-kș skonșlș meș era de a nș-rșsi Francia. Vș maî mășugmeskă asemene nentș servi-șlș țe mî așș fșkștș servîndș-mî de martori. E foarte a-fșndș șnpatș în inima mea, fiîndș-kș, dșne vorbele țe le așșș, nș îlș notș șita nișî o datș.

Château-Renaud și Beauchamp se șitarș șnș'ș la altșlș.

Întîșșrșrea era așeia-șî l'amîndoi, și tonșlș kș ka-re Morcerf și mșrtșrisșe mășșșmita era nliș de o așș-felș de otșrșre, înkșlș amîndoi s'ar fi așșatș într'o stare kam înkșrkatș daka maî șrma așș konvorbire.

— Adio, Albertu, zise de o datș Beauchamp întin-zîndș mșna kș neîngrișre kștre jșnele, fșrș ka așșta șș s'arate kș a eșitș din letargia sa.

Întř'adevșrș, nș respunse nimikș la darea așșteș mșni.

— Adio, zise și Château-Renaud, șinîndș kș mșna ștîngș bastonșlș seș, și salștîndș kș dreantș.

Bșzele lșș Albertu abia mșșmșșrșrș:

„Adio!“

Kșștștșra sa era maî deslșșitș.

Konșrîndea o poemș întreagș de mîniș onșitș, de mîndre desureșșirî, de șnpșrare generoasș.

Dșne țe amîndoi martoriș se rezșkarș în trșșșrș, elș maî remase kștș-va înkș în ștarea sa de nemiskare și de melankoliș.

Pe șrmtș, desfșkîndș-șî de o datș kalșlș dela no-mîșiorșlș împreșșrșlș kșrșia îlș legase feșiorșlș seș, șșrî îș-te ne șea, și lșș în galonș kalea Parisuluș.

Peste șnș natrărș de orș reintra în osnelșlș din strada Helder.

Kîndș se dete jos de pe kalș, i se pșrș, dșne kor-

tina din kamera de kălkare a kontelsi, kă vîză figuŕa cea
nalidă a tatălăi seş.

Albertŭ mi întoarse kanslă k'ână săsniŕă, mi reintră
în pavilionlă seş.

Kăndă ajunsese akolo, mai dele o arşnkăteră de okiŕ
pentŕa cea din ŕmă oară aşngra tatsloră avşdieloră kari i
făksereŕ viaga aha de dăche mi aha de fericită din kopilt-
ria sa mi nîn'atsnvi.

Se mai zită înkă o dată l'avele kadre, ale kăroŕa
figuŕe pŕea kă i sşridea, mi ale kăroŕa neisage pŕăŕă kă
se insşlegea kă nişce kălori vie.

Pe ŕmă skoase din prevazlă seş de stejară portre-
tăŕă nşmei sale, ne kare ilă strînse, lăşndă kadra de asă
kare ilă inkonjşnă goală mi neagră.

Pe ŕmă nşse în regăŕă frşmoasele sale arme tŕŕce,
frşmoasele sale nşşvi angle, porcelanele sale ianoneşe, kănele
sale legale, bronzăŕile sale artistice, semnate kă nşmele
Feuchères saş; Banye, şmi cherchetă amariiele mi nşse kăile
la fî-kare din ele, arşnkă într'o kătiŕ dela skriitorislă seş,
ne kare ilă lăşă deskisă, toŕi baniŕ de posşnară, ne ŕi avea
la dînsăŕă, mai alăŕăŕă năŕlingŕăŕă skrinele sale, ştagerele
sale şifăŕă ană inventariŕă esaktă de totă ne avea, mi nşse
aşă inventariŕă în lokăŕă nelă mai esnşşă la vedere ală ŕnei
mese, dăne năŕăŕă de ne aşă masă toate kŕŕgile mi xŕ-
tiele de kăŕăŕă inkă kăŕăŕă ni şmi ŕăŕăŕă ŕăŕăŕă

La invenţislă aştei lăŕŕŕi, feŕiorăŕă seş, kă totă ŕor-
dinală che lă detese Albertŭ de a ilă lăsa şingŕă, intrase în
kamera sa

— Che nŕei? ilă întrebă Morgeŕă k'ână, aeră mai măŕă
tristă de kăŕăŕă ŕăŕăŕăŕă

— Mă eară, domnăle, zise feŕiorăŕă; domnăŕă mă
ŕăŕăŕă de kăŕăŕă ŕăŕăŕăŕă

onrise de a ilș sãpãra, este adevãratã, dar D. kontele de Morcerf a zisș sã mã kãmme.

— Eĩ bine? întrebã Albertũ.

— N'am vrãtș sã mã dãkș la D. kontele nĩn'a nã lãa voia dela domnãlș.

— Pentrã ce?

— Pentrã-kã D. kontele șcie fãrã indoialã kã am ĩnsogitș pe domnãlș pe terĩmș.

— Se poate, zise Albertũ.

— Șii, pentrã kã mã kãmã, fãrã indoialã are sã mã ĩntrebe desnre ceia ce s'a netrekãtș akolo. Ce sã respãnzș?

— Adevãrãlș.

— Atãnãĩ, voiș șnãne kã nã s'a fãkãtș nimikș?

— Veĩ respãnde kã mĩ am fãkãtș skãsele domnãlș konte de Monte-Cristo; dã-te.

Feciorgãlș se ĩnklinã șii emi.

Atãnãĩ Albertũ se nãse earã la inventariãlș seș.

Pe kãndș termina astã lãkrare, șgomolãlș șnorș kai șii alș șnei trãșșre kare intra ĩn kãrte i atrase lãarea a minte.

S'ãngoniã de fereastrã, șii vrãz pe tatã-seș șrkãp-dã-se ĩn trãșșrã șii plekãndș.

Abia se ĩnkise poarta osnelãlșĩ dãne emireã kontelãĩ, șii Albertũ se ĩndrentã kãtre apartamentãlș mãmẽĩ sale, șii, nefiindș nimine akolo ka sã ilș anșnpe, nãtrãnșe nĩnã ĩn kamera de kãlkare a Mercedesĩ, șii, kã ĩnima ĩnekatã de totș ce vedea șii de totș ce ghiceã, se onri pe pragãlș șșeĩ.

Ka kãm așela-șii șãfletș ar fi ĩnsșflegitș amĩndozã kornãrile, Mercedes fãșea ĩn kamera eĩ ceia ce Albertũ fãkãse ĩntr'a sa.

Toate era nãse ĩn regãlã dıntelele, nãrãrele, skãlele,

Se duse să s'arunce pe gitul Mercedesei.

kîrneturile, baniî, era sã s'ameze în fãndalã kstielorã, ale kãrora kieî le strîngea kontesa kã îngrijire.

Albertũ vîzã toate pnegãtirile auestea; le îngeluse, mi, strigîndã: — Mamã! se dãse sã s'arãnce ne gîtblã Mercedesî.

Piktorslã kare ar fi pãtblã desemna aste dozã figãre ar fi fãkãtlã neapãratã o kadruã frãmoasã.

Înr'adevãrã, toatlã pompa aueasta a xneî otãrîgî nestremãtate, kare nã speriasse ne Albertũ pentrã dînsãlã, îlã spîimînta pentrã mãmã-sa.

— Dar ce îmbli sã faci? o întrebã 'elã.

— Ce fãceai tã? respõnse ea.

— Ox! mamã! strigã Albertũ, aua de tãrbãratã încãtlã nã pãtea sã vorbeaskã, alta estî dãmneata mi alta eã; nã potî sã fi otãrîglã ueia ce am otãrîglã eã, kãuî viã sã te însuîingezã kã mî ieãã adio dela kasa dãmitale, mi... dela dãmneata.

— Mi eã asemene, Albertũ, respõnse Mercédès; mi eã plekã. Krezãsem, uî o mãrtãriseskã, krezãsem kã fiãlã meã era sã mã însogeaskã; m'am încelatã oare?

— Mamã! zise Albertũ kã tãrîz, nã potã sã te fakã a te împãrtãsi de soartea ne kare mî am otãrîf'õ; katã sã tãreskã d'aci 'nainte fãrã nãme mi fãrã stare, katã, pentrã ka sã încenã astã traiã asnrã, sã mã împãrmãtlã dela zãã amikã pãinea ne kare o voiã mãnkã de akãm pînlã în minãtblã kãndã voiã kãstiga alta. Aua darã, bãna mea mamã, mã dskã la Franz sã îlã rogã a mã împãrmãta mîka sãmã de kare am kalkãlatã kã voiã avea trebîingã.

— Tã! bietãlã meã konilã! strigã Mercédès; tã sã sãferî neaverea, sã sãferî foamea! ox! nã mãî vorbi aua, mî ai sfãrãma toate otãrîgile.

— Dar nã ne ale mele, mamã, respõnse Albertũ

sunt june, sunt tare, kreză kă sunt bravă; mi, de ieri în-
kăa, am aflată ce poate voința. Vai! mamă, suntă oameni
kari aș sferită atîtă de multă, mi kari nă nămai kă n'aș
mărită, dar aș mi făcătă o stare nouă ne rîina tsăloră pro-
miteriloră de ferichire ce le detese verșă, ne sfărămătrele ts-
tsloră speranțeloră ce le detese Dămnezeă! Am aflată așea-
sta, mamă, am vîzătă așești oameni; sviș kă, din fșndăș
abisășă în kare îi skăfșndase inemikășă loră, s'aș reskălată
kă atăta vîrtste mi gloriă, înkătă aș dominată ne vekășă
loră vingătôră mi ilă aș prevălită apoi mi ei. Nă, mamă, nă,
de azi înkolo am rșnt'ô kă trekătășă, mi nă mai priimeskă ni-
mikă dela dînsășă, niči kiară nămele meă, nentrs-kă, trebăc
să îngelegi, dămneata, nă è așa, mamă? fișășă dșmitale nă
mai poate nărtia nămele nășă omă kare kată să romeskă
înaintea altă omă.

— Albertă! konikășă meă! zise Mercédès, dak' așă
fi avătă o inimă mai tare, astă-felă eram să te învășă mi
eă să faci; konsăiingă ta a vorbită kăndă glasășă meă stinsă
tăcea; askăltă-șă konsăiingă, fișășă meă. Tă aveai amășă,
Albertă, rșne-o de o kam dată kă ei, dar nă te desneră, în
nămele mămei tală! Viăă è înkă frșmoasă în etatea ta,
skămnășă meă Albertă, kășă abia estă de doză-zeci mi doi
de ani; mi, fiindă-kă nășă inime așa de kărată ka asta i se
kăvine nășă năme fără nată, iea ne ală tatășă meă, elă se
nămea Herrera. Te kănoskă, Albertul meă; or ce karietă
vei șrma, vei face în nășășă timnă așești năme strelășășă.
Atășășă, amikășă meă, arată-te eară în lăme mai strelășășă
înkă de neferichirile tale trekăte, mi daka nă va fi așa, kă
toate năderile mele, lasă-mi celă nășășă astă speranță,
mie kare nă voiă avea altă ceva de kătă astă singără kă-
getare, mie kare nă mai am altă viitoră, mi nentrs kare
mormintășă înșede dela pragășă așești kase.

— Voiș urma dăne doringele dămitale, mamă, zise jănele; da, mă împărtășeskă de speranța dămitale: minia lăi Dămnezeș nă ne va urma, niči ne dămneata, kare estă așă de kărată, niči ne mine kare sânt așă de inovintă. Dar, fiindă-kă sântemă otăriți, să facemă mai kărintă. D. de Morcerf a plekată de vr' o jămătă de oră d'a kasă; okasiș-neă, kəm veză, ă favorabilă ka să făgimă de șgomotă mi de esplikăți.

— Te astentă, fiislă meș, zise Mercédès.

Albertū alergă îndată nînă la bălevardă, de unde adăse o trăsăreă năblikă kă kare era să plece dela osnelă.

Și adăse a minte de o kășcioară garnită în strada Sântilor-Părinti, unde mămă-sa era să afle o lokșinșă modestă dar kăviinșioasă.

Se întoarse dară să kăste ne mămă-sa.

În mințelă kăndă trăsăra se oprea înaintea porții, mi ne kăndă Albertū îmbla să se dea jos, șnă omă s'auropiș de elă mi i dete o skrișoare.

Albertū rekșnoskă ne întendintele.

— Dela kontele, zise Bertuccio.

Albertū lăș skrișoarea, o deskise mi čiți.

— Dăre ce o čiți, kăștă kă okiș ne Bertuccio; dar, ne kăndă čitea jănele, Bertuccio se făksse nevzătă.

Atșună Albertū, kă lakremele ne okiș, kă pentăș sfășiată, întră la Mercédès, mi, făr'a șneșne vre o vorbă, i înfășușă skrișoarea.

Mercédès čiți:

Albertū,

„Aretăndă-ți kă am nătrănsă proiekțelă ne kare estă arșoare să, lăș îmbășușeză, kreșă kă, ți areș, asemene kă înșelegă delikateșea.

„Eatъ-te liberъ, pьrъsesчї kasa kontelsї, шї vei lxa in prexъ kx dъmneata ne mъma dъmitate, kare e liberъ ka dъmneata; dar, kxgetъ la чеia че facy, Albertu, i esti datorъ mai mslъ de чеia че поцї a i plъti, kx biata inima-цї nobilъ че o aї.

„Цїne ne seamъ-цї lъnla, reklamъ ne seamъ-цї sъferinца, dar skъtesче-o de astъ miserї d'intlї kare va insoцї neapъratъ intїele-цї silinце, kъчї ea nъ meritъ niчї зmbra neferїcїrilorъ kari i aъ kъzъtъ astъ-zї ne kanъ, шї Provedinца nъ voiesче ka inoцintslъ sъ plъteaskъ nentъ kълnabilъ.

„Sчїъ kъ veцї pьrъsi amїndoї kasa din strada Helder fъr'a lxa nimikъ. Kъm am allatъ aycasta, nъ kъzta s'o deskonerї. O sчїъ; eatъ totъ.

„Askъltъ, Albertu.

„Sъntъ dozъ-zeyї шї natъ de anї de kъndъ mъ in torчеam prea voiosъ шї prea mъndъ in patria mea.

„Aveam o fidanца, Albertu, o jъnъ konїlъ sъntъ ne kare o adoram, шї adъcheam fidanцаей mele o sъtъ чїnчї-zeyї lъdovїчї strїнsї kx mъltъ ostenealъ dъn'o mъnkъ fъrъ resъslъ.

„Acestї banї era nentъ dїnsa, її destinam eї, шї, sчїїndъ kъtъ de inчelъtoare e marea, їngropasem tesaxъslъ nostrъ in grъdїnїца kaseї in kare lokъia tatъ-meъ la Marsilia, d'asъnъra Aleielor-Meilhanuluї.

„Mъma dъmitate, Albertu, kъnoasче bine astъ biatъ kъsчїoarbъ.

„Kъndъ veneam la Parisu, чеa dъne зgmъ oarbъ, am trekъtъ ne la Marsilia.

„M'am dъsъ sъ vъzъ astъ kasъ nlinъ de sъvenirї dъreroase, шї seara, am sъpatъ in kolъslъ zndc mї askъnsesem tesaxъslъ.

„Kaseta de ferъ se afla la lokъslъ eї, nimine n'o atinsese.

„Ea e in зnghїslъ ne kare зnъ smokinъ frъmosъ, plъn-

tată de tată-meș în ziua nașterii mele, îl șakopere kă
șmbra sa.

„Ei bine! Albertū, auesti banī, kari o dinioarș era
s'ajste viașă mi linisșea aștei femeī ne kare o adoram, ea-
tă kă, printr'o înlimplare straniș mi dășeroaș, a reafată a-
șeia-șī întrebșingare.

„Ox! ingelege-mi bine kășetășlăș, mie kare așī nștea
șă daș milioane aștei șemeī, mi kare i daș nșmaī bșkășșika
de nșine neagrș șitată șăb bietășlăș meș akoperșmintăș din
zișă în kare am fostăș despășșșităș de așeia ne kare o ișbeam.

„Esti șnăș omăș generoșăș, Albertū, dar poate șă fi
orbităș de mândriș șaș de resimentăș.

„Daka măș veī refșsa, daka veī șere alșia șeia șe eș
am drentășlăș a șī da, voiș zice kă è o fantăș nșșinăș gene-
roașș din parte-șī ka șă refșsi viașă mășmeī dșmitale dată
de șnăș omăș ne alăș kășșia tată ilăș a fășkășș tatășlăș dșmitale
șă moarș de foame mi de desperare.“

Dșne șe fș șitităș așș skrișoare, Albertū remașe na-
lidăș mi nemiskatăș aștentândăș șeia șe avea șă otășraskăș mășș-sa.

Mercédșs intășșș la șerăș o kășșășșășșș plinăș de o es-
presășne nesșșșș.

— Priimeskăș, zise ea; are drentășlăș șă nșșeaskăș do-
ta ne kare o voiș dșșe la o monastire!

Și, nșșindăș mășna ne inima sa, lăș bșașșășșș fiizși ei,
mi lăș kalea șnșe skarăș, k'șnăș nașș maī sigășș de kășșăș s'a-
ștenta kiarăș ea poate.

CAPITULU XCII.

SINUCIDEREA.

Într'acestea, Monte-Cristo se întorsese și el în oraș din pricină că Emanuel și că Masimilian.

Întoarçerea s'a voioasă.

Emanuel nu și ascundea bucuria că văzuse pacea și mândre resbelări, și murtărisea în gura mare gâstărilor sale filantroniche.

Morrel, într'ună colț ală trăsărei, lăsa voioșia fratelui seă a se svanora în căvinte și păstra pentru seamă o bucurie totă așa de sinceră, dar care strelăcea numai în cărtărele sale.

La bariera Tronului, întâlniră de Bertuccio.

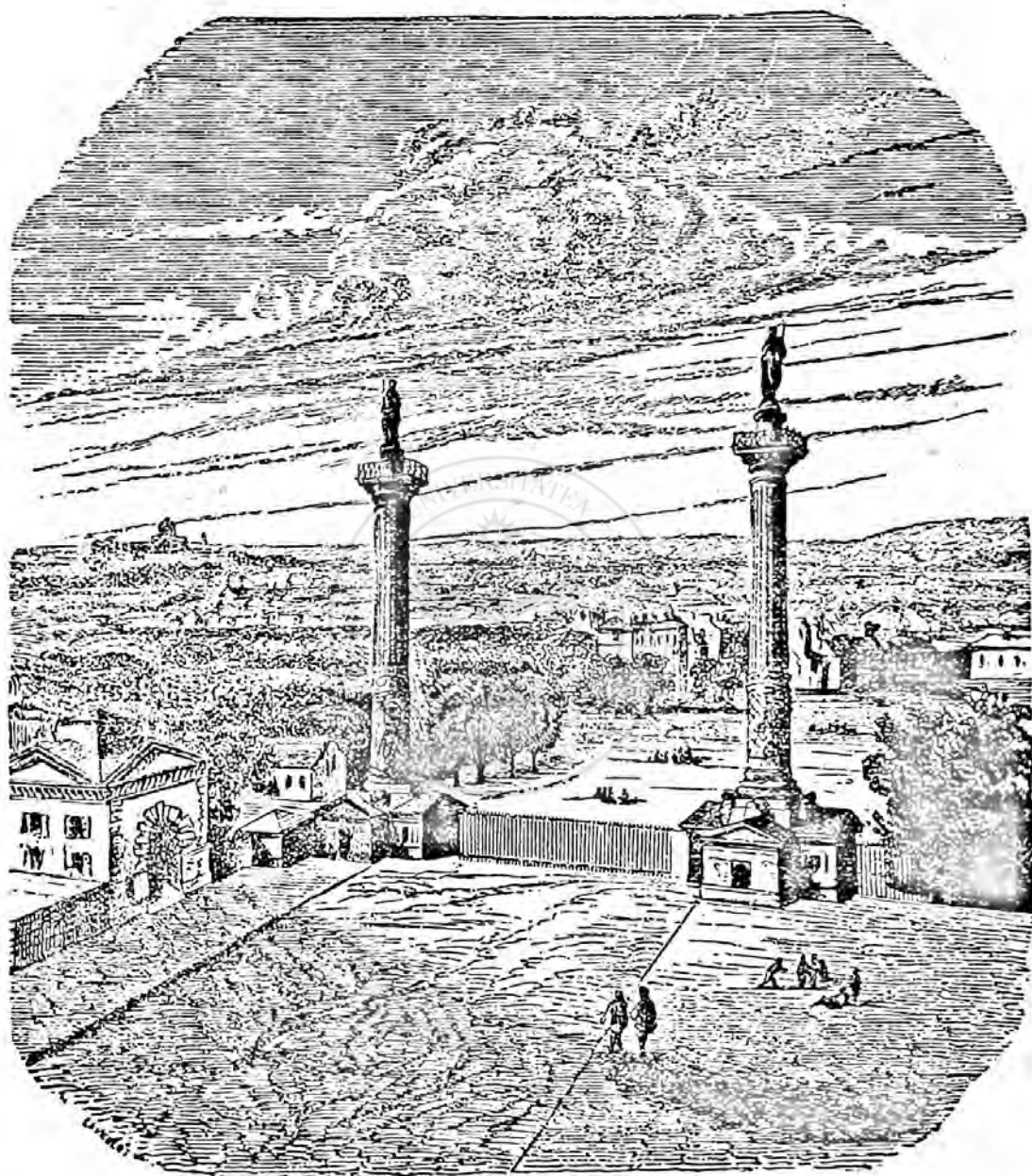
Elă astenta acolo, nemisată ca o sentinela la postă elă.

Monte-Cristo skoase cănsă ne fereastră, skimbă căte-va vorbe că dănsă închetă, și intendintele se făcă nevzări.

— Domnule konte, zise Emanuel căndă ajăse la înălțimea pieței Regale, zi, te rogă, să mă lase la poarta mea, ca să nu s'a nevastă-meă nici ună mință în neastimptă nici despre dămneata nici despre mine.

— Cândă n'ar fi de risă a și areta căneva triumfă, zise Morrel, amă invita ne D. konte să între la noi, dar D. konte are și dănsă fără îndoielă inime tremurate de reasigurată. Eată-ne ajănsă, Emanuel, să salțămă ne amikă nostră, și să îlă lăzămă să și șmeze kalea.

— Ună mință, zise Monte-Cristo, nu mă lănsăși așa cărindă de amindoi amicii mei; Emanuel, reintă la plăkăta

Bariera Tronului.

dămitale soaș, kăria te însărginează a i infășura toate komplimentele mele, mi dărneata, Morrel, însocesc-mă nînz la Cămpiele-Elisee.

— De minune! zise Masimilian, kă atîtă mai bine kă am ceva a face în kartierul dămitale, konte.

— Să te astentăm kă dejănsul? întrebă Emanuel.

— Nă, zise jănele.

Șșcioara se inkise, trăsăra mi șrmă kalea.

— Vezî kă ți am fost o pează bșnt, zise Morrel kăndă se vază singur kă Monte-Cristo. Ți a trekăt oare prin minte ayeasta?

— Da, zise Monte-Cristo; eată pentru ce amî vrea să te ți totă d'asna lingă mine.

— E de mirare! șrmă Morrel resnșnzîndă propriei sale kșgetări.

— Ce lăkră? zise Monte-Cristo.

— Ceia ce s'a întîmlat.

— Da, resnșnse kontele k'șnă șșrisă, è kiară kșm zivî, Morrel, è de mirare.

— Kășî, kăndă è cea dșne șrmă, adășse Morrel, Albertu è bravă.

— Foarte bravă, zise Monte-Cristo. Îș am vazăș dormindă kă pșonalăș atîrnată ne d'asșna kanșlă seș.

— Și eș șșîș, kă s'a bștăt de doșș ori, mi s'a bștătă preă bine, zise Morrel. Daka s'aseamănz ayeasta kă pșrtarea sa de azî diminează!

— Totă inflșinga dămitale, zise șșrizîndă Monte-Cristo.

— Bine de Albertu kă nă è soldatș, zise Morrel.

— Pentru ce?

— Șkșse kăndă è cineva ne terîntă! zise jănele kăpitană kăștîndă din kanș.

— Eak'asha! zise kontele kă bșndede, nă kădea mi

dămneata în prejudecățile oamenilor ordinari, Morrel. Nu ești de părere că, fiindcă-kă Albertu e brav, nu poate să fie laș; că trebuie să fi avut vre ună kăvintă ka să se poarte kăm s'a părțat azi dimineașă, și că prin urmare părțarea sa e mai multă eroică de câtă altă-felă?

— Fără îndoială, fără îndoială, răspunse Morrel; dar să zică și că Spaniolul: — A fostă mai puțină bravă astă-ză de câtă ieri.

— Veți deșna kă mine, nu e așa, Morrel? zise kontele ka să taie vorba.

— Ba nu, te lasă la zecă ore.

— Întilnirea dămitale era dară pentru ka să deșni? Morrel sârșe și kăti din kăș.

— Dar totă kă să deșni unde-va?

— Dar daka nu mă e foame? zise jșnele.

— O! zise kontele, numai doșă simțimentă kănoskă kari taș foamea la ună omă: dărerea (și, fiindcă-kă din ferichire te vâză foarte voiosă, nu e asta) și amorășă. Așa dară, dăne ceia ce nu ai sșșș în privinga inimii dămitale, mă este ertată să kreză...

— Pre legea mea, konte, răspunse kă voiosu Morrel, nu zică ba.

— Și nu vrei să mă sșși, Masimilian? zise kontele k'ună tonă așa de viș, încătă ar fi vâzătă cineva totă interesășă ce ilă avea ka să kănoaskă achestă sekretă.

— Și am aretată azi dimineașă kă aveam o inimă, așa e?

Pentru or ce răspunșă, Monte-Cristo întinse mâna jșnelă.

— Ei bine! șrmă ačestă, de kăndă numai e astă inimă kă dămneata în pădșrea *des Vincenes*, e într'altă parte unde mă dăkă s'o reafă.

— Dă-te, zise închetă kontele, dă-te skăpnălă meă amikă; dar, te rogă, daka kăm-va veī cherka vre o pedikă, adă-ūī a minte kă am oare-kare nătere în lămea asta, kă sânt fericită kăndă întrebăngeză astă nătere nentă binele oamniloră ne kari ūi izbeskă, ūi kă te izbeskă ne dămneata, Morrel.

— Bine! zise Morrel, mī voiă adăce a minte kăm mī adăkă a minte koniī cheī egoistī de năringiī loră kăndă aă trebăngă de eī. Kăndă voiă avea trebăngă de dămneata, ūi poate kă va veni astă momentă, mă voiă adresa la dămneata, konte.

— Bine! am kăvintălă dămitale. Adio dară.

— La revedere.

Ajănseseră la noarta kaseī din Cămpiele-Elisee.

Monte-Cristo deskise șșchioara.

Morrel sări jos; Bertuccio astenta în skară.

Morrel se dăse prin aleia de Marigny, ūi Monte-Cristo merse iste înaintea lăi Bertuccio.

— Eī bine? întrebă elă.

— Eī bine! resnăse intendintele, mī va nărăsi kasa.

— Ūi fiisă-seă?

— Florentin, feciorălă seă, krede totă așă ūi elă.

— Vino.

Monte-Cristo lăă ne Bertuccio în kabinetălă seă, skrise skrisoarea ne kare amă văzăt'o ūi o dete intendintelăi.

— Dă-te, i zise, ūi grăbesce-te; dar, măi 'nainte, înșchiingeară ne Haydea kă m'am întorsă.

— Eată-mă! zise jăna koniă, kare, așzindă sgotălă trășăreī, se detese jos radioasă de băkăriă, kăchī văzăse ne kontele săntosă.

Bertuccio eșī.

Toate transpoartele znel fete kare mī revede ne

latz-seș celș izbittș, toate delirele znei amante kare mi vede pe zntș amantș adoratș, Haydea le cerkș în întiiele minute ale aqestei întoarqeri pe kare o astentase kș atșta nepaqe.

Fzrz indoialz, bșkșria lși Monte-Cristo nș era mai pșuinș mare, de mi nș s'areta prea młtș; bșkșria pentru inimele kari aș sșferittș zntș timnș îndelșngatș   asemenea kș roză pentru pșmintșrile zskate de soare: inimz mi pșmintș absorbș astz ploaiș binefșkștoare kare kade pe ele, mi nimikș nș se vede pe din afarz.

De vr'o kzte-va zile Monte-Cristo înqelegea zntș lkz ne kare de młtș nș mai kșteza sș ilș kreazș, kș se afla adikz dozș Mercédès în lzme, mi kș nștea sș mai fș inkz feriqittș.

Okittș seș arztorș de feriqire se skșfșnda kș nesaqiș în kșztșzșrele zmede ale Haydeei, kșndș de o datz zșta se deskise.

Kontele mi inkzșntș sșrșnșeana.

— D. de Morcerf! zise Baptistin, ka kșm singzra astz vorbz i ar fi datș ertarea.

Întř'adevzrș, figzra kontelși se lzminș.

— Kare, întrebș elș, viqe-kontele saș kontele?

— Kontele.

— Dșmnezeșlș meș! strigș Haydea, nș s'a mai finittș inkz?

— Nș sçiș daka s'a finittș, izbita mea koniș, zise Monte-Cristo lzndș mșinele jșnei fete, dar, qeia qe sçiș,   kș tș n'ai nimikș sș te temi.

— Ox!   kș toate aqestea tikșlosșlș...

— Astș omș nș poate sș mi fakz nimikș, Haydea, zise Monte-Cristo; nșteaș sș te temi kșndș aveam a faye kș fiișlș seș.

— Ши еѣ кѣѣ ам сѣферитѣ, зисе јѣна конилѣ, нѣ веј сѣи аста ниѣи о датѣ, домнолѣ меѣ.

Monte-Cristo сѣrise.

— Пе морминтѣлѣ татѣлѣ меѣ, зисе Monte-Cristo интинзѣндѣ мѣна д'асѣнра канѣлѣ јѣнеј кониле, ѣј јѣрѣ кѣ. де се ва интѣмнла вр'о неферивѣре, мѣе нѣ ми се ва интѣмнла.

— Те крѣзѣ, домнолѣ меѣ, ка кѣм ми ар ворби Дѣмнезеѣ, зисе јѣна конилѣ инфѣдишѣндѣ-ши фрѣнтеа контѣлѣ.

Monte-Cristo денѣсе пе аѣеастѣ фрѣнте аша де кѣратѣ ши аша де фрѣмоасѣ о сѣрѣстаре кѣре фѣкѣ сѣ батѣ интр'ачѣла-ши тимѣ доѣѣ инѣме, ѣна кѣ пѣтере, ѣеа алтѣ интр'аскѣнсѣ.

— Ох! Дѣмнезеѣлѣ меѣ! мѣрмѣрѣ контѣле, ми ај ерла оаре ка сѣ потѣ а мај ѣѣби? Зи сѣ интре D. контѣле де Морѣерф ин салонѣ, зисе елѣ лѣј Бѣпѣстин, кондѣскѣндѣ пе Грѣѣа ѣеа фрѣмоасѣ кѣтре о скарѣ аскѣнсѣ.

Сѣ есплѣкѣмѣ нѣѣинѣ астѣ висѣтѣ, астенѣлатѣ поате де Monte-Cristo, дар неастѣнѣлатѣ фѣрѣ индоѣалѣ пѣнѣтрѣ ѣитѣлѣријѣ нѣстри.

Пе кѣндѣ Mercédès, кѣм ам сѣѣсѣ, фѣѣеа ин кѣса еј инѣвѣтарѣлѣ пе кѣре ѣлѣ фѣкѣсе Алѣбертѣ интр'а са, пе кѣндѣ ши клѣса скѣлеле, ши инкѣдеа скрѣнеле, ши адѣна кѣѣѣле, ка сѣ лѣсе тоате лѣкрѣрѣлѣ интр'о денлѣнѣ орѣдѣне, нѣ вѣзѣсе ѣнѣ канѣ пѣлѣдѣ ши синѣстрѣ кѣре венѣсе сѣ с'арате ла окѣлѣ ѣнеј ѣше кѣре лѣса сѣ интре лѣмина ин корѣдорѣ.

D'akolo, нѣ нѣмај кѣ пѣтеа ведеа ѣѣнеѣа, дар пѣтеа сѣ ши азѣѣ.

Аѣѣла кѣре се ѣѣта асте-фѣлѣ, дѣне тоатѣ пѣробѣабѣлѣтѣеа, фѣр'а ѣ вѣзѣлѣ ниѣј азѣѣлѣ, вѣзѣ дарѣ ши азѣѣ толѣ ѣе се пѣтреѣеа ла доамна де Морѣерф.

D'akolo, омѣлѣ кѣ фѣѣѣра пѣлѣдѣ се дѣсе ин кѣмера де кѣлѣкѣре а контѣлѣј де Морѣерф, ши, кѣндѣ ајѣнсе аѣѣ, ре-

diké ká o máně kontraktatě kortína dela o fereastrě kare da in kárte.

Stětz akolo zeye minste astě-felě, nemiskatě, mstě, ši askáltěndě bětzile inimeí sale.

Pentř elě, zeye minste era prea mstě.

Atěnyí fě kěndě Albertů, intorkindě-se dela intilnirea sa, vřzě ne tatě-seě kare i pěndeá intoarverea đeń' o kortině, ši ši intoarse kapěłě.

Okisłě kontelěi se lěyi.

Elě svia kě insłta ęe o fěkěse Albertů lěi Monte-Cristo fěsese snřimintětoare, kě o asemene insłtě, in toate pěřđile lěmií, tręea đeńe đinsa ęně đvelě de moarte.

Aša đarě, Albertů se intoręea sěņętosě, prin ęřmare kontele era resbęnatě.

Đně fěłęerě de bękřitě nesņęsě lěmině astě figęř lęęębrě, kęm faye o razě de soare nřn' a nř se perde in norii kari seaměņě maí mstě a i fi mormintěłě de křtě leagěņěłě.

Đar, amě snřs'o, astentě in-đemertě ne jęnele sě se ęęęe in apartamentěłě seě snře a i da sokotealě de trimfěłě seě.

Daka n'a venitě fiisłě, inainte d'a se lęnta, ka sř vazě ne tatě-seě a křřzia onoare se đęęea s'o resbęne, asta se inęelege; đar, đęne ęe a resbęnatě onoarea tatěłě, pentř ęe astě-fiisł nř venea sě s'aręęęe in bragele sale?

Atěnyí fě kěndě, kontele ne nřtěndě vedea ne Albertů, trimise sě kaste ne fečiorěłě seě.

Se svie kě Albertů ilě astorisase a nř askęnde nimikě tatěłě seě.

Đęne zeye minste, se vřzě ne skarě generalěłě de Morcerf, pęřtęndě o redingotě neagrě, ęně gęlerě militarě, ęně pantaloně negř, měņęșii negře.

Dșne kșm se vede, detese ordinī maī din ainte; kșvī, abia atinse ȳea din șrmș treantș a skșrii, Ńi trșșra sã emī din șonronș kș kaiī nșși Ńi se onri ĩnaintea lși.

Feciorșlș seș veni atșnȳi s'arșnȳe ĩn trșșșrș șnș ka-banș militarș, ĩn kare era doșș snade ĩnfșșșrate.

Pe șrmș ĩnkise șșȳioara Ńi se nșse ĩngș kșȳerș.

Kșȳerșlș se anlekș snre kontele ka sș ȳearș ordinșlș.

— La Cãmpiele-Elisee, zise generalșlș, la D. kontele de Monte-Cristo. Iste!

Kaiī sșltarș sșb lovĳșra biȳișlși ȳe ĩi atinse.

Dșne ȳinȳi minște, se onrirș ĩnaintea kasei kontelși.

D. de Morcerf deskise ĩnșș-Ńi șșȳioara, Ńi, ne kșndș trșșșra mergea ĩnkș, sșri ka șnș jșne ĩn kontraleiș, șnș Ńi despșrș ne noarta kșskatș din nreșnș kș feciorșlș seș.

Dșn'o sekșndș, Baptistin anșnșa domnșlși de Monte-Cristo ne D. de Morcerf, Ńi D. de Monte-Cristo rekondș-kĳndș ne Haydea, dete ordinș sș zikș kontelși de Morcerf a ĩntra ĩn salonș.

Generalșlș nșmera, nentș a treia oarș, parketele ĩngimii salonșlși kșndș se ĩnșorse Ńi vșzș ne Monte-Cristo sșndș ĩn niȳioare ne nragșlș șuii.

— Eī! ȳ D. de Morcerf, zise kș ĩnișȳe Monte-Cristo; kredeam kș n'am așzitș bine.

— Da, eș șnt, zise kontele kș o kontrakȳișne snri-minșștoare de bșze, kare ĩlș onrea d'a vorbi kșratș.

— Akșm nș mi maī remșne altș ȳeva, zise Monte-Cristo, de kștș sș șȳiș kassa kare mi face nșȳȳerea de a vedea ne domnșlș kontele de Morcerf așa de dimineauș?

— Aī avștș astș-zī o ĩntĳnire kș fiilș meș, domnșle? zise generalșlș.

— Șȳiī aȳeasta? respnșse kontele.

— Ńi maī șȳiș ĩnkș Ńi asta, domnșle, kș fiș-meș

avea kxvinte marī ka sꝛ se batꝛ kꝛ dꝛmneata ūi sꝛ fakꝛ totꝛ ȝe nꝛtea pentꝛ ka sꝛ te omoare.

— Într' adevꝛrꝛ, domnꝛle, avea kxvinte foarte marī; dar, dꝛpe kꝛm vezi bine, kꝛ toate aȝele kxvinte marī, nꝛ m'a omorītꝛ, ūi niȝi kꝛ s'a bꝛtꝛtꝛ kiarꝛ.

— Ūi kꝛ toate aȝestea te nꝛivea ka ne kꝛssa de-sonoarei tatꝛlꝛi scꝛ, ka ne kꝛssa rꝛinꝛrii ȝelei snꝛimintꝛtoare kare, în minꝛtꝛlꝛ aȝesta, mī deraꝛnꝛ kasa.

— Este adevꝛratꝛ, domnꝛle, zise Monte-Cristo kꝛ linisȝea sa ȝea mare; kꝛssꝛ sekꝛndarꝛ, de esemulꝛ, iar nꝛ pꝛinȝipalꝛ.

— Fꝛꝛꝛ îndoialꝛ i aī fꝛkꝛtꝛ vr'o skꝛssꝛ saȝ i aīdatꝛ vr'o esnlikare?

— Nꝛ i am datꝛ niȝi o esnlikare, ūi înkꝛtꝛ pentꝛ skꝛse, elꝛ mī a fꝛkꝛtꝛ mie, nꝛ eȝ lꝛi.

— Dar la ȝe atribꝛi astꝛ nꝛtare?

— La konvingerea, kꝛm se vede, kꝛ în toate aȝtea era znꝛ omꝛ mai kꝛlnabilꝛ de kꝛtꝛ mine.

— Ūi. ȝine era omꝛlꝛ aȝesta?

— Tatꝛ-seȝ.

— Fīꝛ, zise kontele îngꝛlbenindꝛ-se; dar sȝii kꝛ kꝛlnabilꝛlꝛi nꝛ i plȝe sꝛ se konvingꝛ desnꝛe kꝛlnabilitate.

— Sȝiȝ... De aȝeia mꝛ ūi astentam la ȝeia ȝe se întimnꝛ în minꝛtꝛlꝛ aȝesta.

— Te astentaī ka fīȝ-meȝ sꝛ fīꝛ znꝛ lꝛșȝ? strigꝛ kontele.

— D. Albertū de Morcerf nꝛ è lꝛșȝ, zise Monte-Cristo.

— Znꝛ omꝛ kare ȝine o snadꝛ în mꝛnꝛ, znꝛ omꝛ kare ȝine znꝛ inemikꝛ de moarte în vīrꝛlꝛlꝛ snadei sale, astꝛ omꝛ, daka nꝛ se bate, è znꝛ lꝛșȝ! De ȝe nꝛ se aīlꝛ aȝi ka sꝛ i o zikꝛ în faȝȝ!

— Domnșle, respunse kș revealș Monte-Cristo, nș presșnșiș kș ai venitș aci ka sș mī snși mișile dșmitale a-facherī de familī. Dș-te mi le snșne domnșlș Albertū, poate kș dīnsșlș va sși Ńe sș Ńi respunșlș.

— Oș! nș! nș! respunse generalșlș k'șnș sșrisș kare peri indatș Ńe se nșskș, nș! ai drentate, n'am venitș pentrș asta! Am venitș sș Ńi snșiș kș mi eș te nřiveskș ka n'șnș inemikș! Am venitș sș Ńi snșiș kș te sreskș din instīnkșlș! kș mi se pare kș te am kșnoskșlș totș d'șna, kș te am sritș totș d'șna! mi kș in Ńele din srmș, fiindș-kș jșnī din sekslșlș așesta nș se mai batș, ne vomș bate noi... Estī de astș nșgere, domnșle?

— Foarte mșltș. Astș-felș mi eș, kșndș snșsei kș pnevșzșsem Ńeia Ńe mi se intīmșla, Ńi vorbeam de onoarea visitei dșmitale.

— Atșlș mai bine... Estī darș uregștitș?

— Totș d'șna, domnșle.

— Sși kș ne vomș bate nīnș la moartea șnșia din doi? zise generalșlș kș dīnși strīnsī de tșrbare.

— Pīnș la moartea șnșia din doi, respunse Monte-Cristo fșkindș o miskare sșpioarș kș kanșlș de sșs in jos.

— Sș plekșmș darș, n'avemș trebșingș de martori.

— Intr'adevșrș, zise Monte-Cristo, sșntș de urisosh, ne kșnoasșemș așa de bine!

— Din kontra, zise kontele, nș ne kșnoasșemș de lokș.

— Ba! zise Monte-Cristo kș așeia-mī flegmș snși-mīntștoare. Sș vedemș nșșinș. Nș estī soldatșlș Fernandū kare a desertatș in ajsnșlș bștșliei dela Waterloo? Nș estī lokotenentșlș Fernandū kare s'a fșkstș kșlșssșlș mi snionșlș armatei franșese in Spania? Nș estī kolonelșlș Fernandū kare a tșdatș, a vīndștș mi a asinatș ne binefșkștorșlș seș Ali?

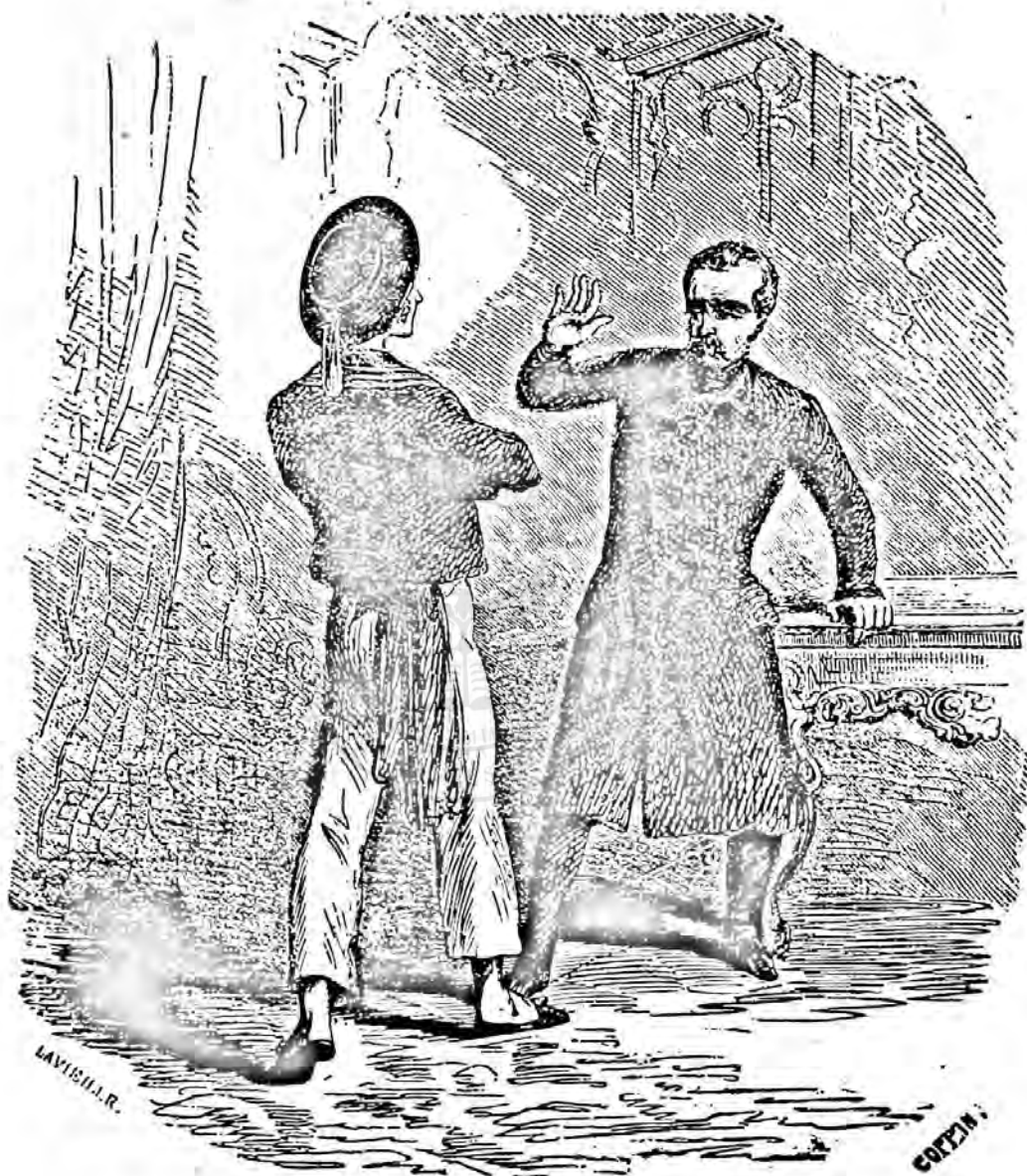
Și totuși acesti Fernandî, adunați la un loc n'aș fi cută
ne lokotenentșlă generală konte de Morcerf nairă de Francia?

— Ox! strigă generalșlă, atinsă de aceste vorbe ka
de un feră roșitș; ox! tiklosșle, kare mî arșnși rșșinea
în fașș în minșlșlă poate în kare mș veș și omorî, nș, n'am
zisș kș pî eram nekșnoskșlș; sșiș bine, demone, kș aș pș-
trșnsș în noantea trekșlșlș, și kș aș uititș într'insșlș, la lș-
mina vr' unși flambelș, nș sșiș! fș-kare pagine a vieșei
mele; dar poate kș se așș înkș măș mșltș onoare în mine,
în rșșinea mea, de kștș în tine, sșb pomposșlș teș esterio-
rș. Nș, nș, pî sșnt kșnoskștș, o sșiș, dar ne tine nș te kș-
noskș, drșmaușle kșsștș kș așș și kș petre skșmue! La
Parisș, treș de konte de Monte-Cristo; în Italia, de Sim-
bad marinarșlș; la Malta, măș nș sșiș kșm, am șitatș. Dar
te întrebș de adevșratșlș teș nșme, adevșratșlș teș nșme
voiș șș ilș sșiș, între o șștș de nșme pe kari le aș, ka șș
ilș sșișș ne terfșnșlș lșntei, în minșlșlă kșndș voiș înșige sa-
bia în inima ta!

Kontele de Monte-Cristo îngșlbeni într'unș modș de
șneriatș, okișlș seș selbatikș se înșșkșrș de unș fokș mis-
șitorș, fșkș o șșritșrș kștre kabinetșlș kare resșndea în
kamera sa, și în măș nșșinș de o sekșndș, și smșlșe kravata,
redingota și jileta, imbrșkș o mikș vestș de marinarș și
nșse pe kanș o pșlșrîș de matelotș, sșb kare se desșșșrș
nșrși șelș lșngș și negrș.

Se întoarșe așș-felș, șșșimîntștorș, neimșkatș, mer-
gîndș kș brașele înkșrșșimate înaintea generalșlș, kare nș
înșelesese nimikș de șe eșșe din salonș, kare ilș astenta,
și kare, șimșindș-și dinșiș kșnșșnîndș și îndoîndș-i-se ni-
șioarele, se dete înderștș k'nș nasș și se onri nșmăș kșndș
așș unș reazimș pe o masș pentrș mșna sa înklestatș.

— Fernandș! i strigă elș, dintr'o șștș de nșme șe

Se opri numai quândă află un rezimū pe o masă pentru mâna sa înclestată.

am, n'ashi avea trebziungă sã și spăiș de kãtã nãmaĩ zãlã singãrã ka sã te trãsneskã; dar astã nãme, ilã ghiyesã, nã è ashã? saș, ka sã zikã maĩ bine, și adãã a minte de elã? kãã, kã toate nekasãrile mele, kã toate mãnșele mele, și arãtã astã-zĩ zã obrazã ne kare ferichirea resbãnãriĩ ilã rejãnt, zã obrazã ne kare kãtã sã ilã fi visãtã de mãlte ori de kãndã te aĩ însãratã... kã Mercédès, fidãngãta mea!

Generãlã, kã kanãlã restãrnatã ne snate, kã mãinele întinse, kã kãtãtãra infintã, privea în tãcere astã spektaklã spãmintãtorã.

Pe zãrmã, dãkindã-se sã kãste peretele snre a se rezima, se strekãrã binãmiorã nĩntã la zãma ne kare emi da'nderatele skõjĩndã astã singãrã strigãtã plãngãtorã mi sãmieltorã.

— Edmondũ Dantès!

Pe zãrmã, skõjĩndã nisãe sãsnine kari nã semãna a fi omensãã, se tĩrĩ nĩntã la neristilãlã kãseĩ, trekã prin kãrte ka zã omã beatã, mi kãzã în brașele feãiorãlã seș, mãrmãrãndã k'zã glasã neĩngalesã.

— A kãtã! a kãtã!

Pe drãmã, aerãlã çelã rekorosã mi rãșinea çe o avea de oamenĩ seĩ kari se zita la dĩnsãlã ilã adãserã earã în stare a și strĩnge mĩngile.

Dar drãmãlã fã skãrtã, mi, kã kãtã s'anronia de kãsa lãĩ, kãntele simãea kã i se renoia toate dãrerile.

La kãã-va nasã de kãtã, kãntele zise sã stea trãșãra mi se dete jos.

Poarta era deskisã.

O trãșãrã nãblikã stãgiona în mizlokãlã stradeĩ.

Kãntele se zitã l'avea trãșãrã kã snaimã, dar fãr'a kãteza sã întregãntã ne nimine, mi se renezi în anãrtãmãntãlã seș.

Doar persoane se da jos pe scară; abia avu timp să intre între într'un kabinetă ca să nu îl vază.

Era Mercédès rezimată pe brațul fiicei ei, kari amîndoi părăsea ospelul.

Trecură doar linie de nefericități, care, ascunsă după cortina de damask, făcuse oarecum atinsă de rochia de mătase a Mercedesi mi simți pe obrazul se răsuflarea cea caldă a acestor vorbe zise de fiu-se.

— Fă-mi inimă, mamă! Vino, vino, aci nu mai sântem a casă la noi.

Aste vorbe se stinseră, pasi se depărtară.

Generalul se sculă în sus, atîrnată cu mâinele în-klestate de cortina de damask.

Și ineca plănsetul cel mai sîmîmîntor din căte aș eșit vre o dată din penulă și tată, părăsită totă de o dată mi de femeia sa mi de fiu-se...

Îndată aș și sînetul sîcioarei de feră a trăsreii, pe șmă glasul căverăsi, pe șmă șăirea roatelor celor grele făcuse să i tremure ferestrele.

Atunci se repezi în camera sa de călkare ca să vază înkă o dată totă ce izbise mai mult în lume; dar trăsra plecă fără ca nici căni Mercedesi nici ală lui Albertu să se vază eșind din trăsre ca să dea căsei singuratică o căștărie din șmă, să i zică vr'ună adio să și i arate vr'o pîgere de reș, adică să i cheară ertarea.

Astă-fel, kiar în mințelă kîndă roatele trăsreii făcea să tremure pavimentul holtei, o lovitură de fokă reșă, mi și făcuse întănekosă eși print'șna din ferestrele camerei de călkare care se sîrșese prin năsterea esulosișni.

CAPITULU XIII.

VALENTINA.

Poate ghici cineva unde se dăcea Morrel mi kă cine era s' se 'ntilneaskă.

Astă-felă Morrel, dăne ce p'rgăsi pe Monte-Cristo, se dăse închetă spre kasa lăi Villefort.

Zicemă închetă, pentră-kă Morrel avea mai m'ltă de o j'm'ntă de oră ka s' fakă n'zmai chină s'ate nasă; dar, kă totă timnălă ačesta kare era mai m'ltă de k'ltă i trebăia, elă se grăbise a p'rgăsi pe Monte-Cristo, dorindă s' se vază o dată singură kă kăgetările sale.

S'cia bine ora sa, oră în kare Valentina asista la dejunălă lăi Noirtier, mi era sigără kă nă é t'rb'grată într' ačeastă datorie p'regioasă.

Noirtier mi Valentina i akordaseră doxă visite pe sentăm'ntă, mi akam venea s' profite de drentălă seă.

Aj'nsse; Valentina ilă astenta.

Plină de neastămpără mi mai retăchită, ilă anskă de m'ntă mi ilă adăse înaintea m'omălă ei.

Astă neastămpără i venea în z'ma vorbeloră ce le azzise despre întămplarea lăi Morcerf ce f'lkăse sgomotă în l'ame; se s'cia (l'amea s'cie totă d'ăna) întămplarea de la Operă.

În kasa lăi Villefort, nimine nă se îndoia kă va z'ma z'nă d'elă d'ăn' ačeastă întămplare.

Valentina, kă instăntălă ei de femieă, ghicise kă Morrel era s' fiă martorălă lăi Monte-Cristo, mi, kă k'gra-

giulă celă bine kgnoskăţă ală jănelăi, kă aţea amiţă mare  e kgnos ea kă o a ea eilă pentră kontele, se temea kă nă va fi avăţă năterea de a se mărgini în rolăilă celă pasivă kare i era însemnată.

Se îngelege dară kă kăţă nesăţilă fără amănuntele  er te, date mi priimite, mi Morrel năţ  iti o b k ri  nes- nă   în oki  prea isbitei sale k ndă a   kă a   in imnare s imint toare av sese  nă res tată nă mai n gină fericită de k   neastentată.

— Ak m, zise Valentina f k ndă semnă lăi Morrel s  mează ling  b tr năilă mi me indă mi ea ne sk n nelă  nde mi reposa ni ioarele, ak m, s  vorbimă mi de ale noastre. S ii, Masimilian, kă mow -me  av sese  nă min   idea de a p r si kasa mi a l a  nă apartamentă afară din kasa domn ilă de Villefort?

— Da, f ră in oial , zise Masimilian, mi ad kă a minte de  nă a emene proiectă, mi ilă am anlasdată kiară foarte m l .

— Ei bine! zise Valentina, mai anlas   mi ak m, k  i asta nă i ese din kană.

— Bravo! zise Masimilian.

— Mi s ii, zise Valentina,  e k vinte are ka s  las  kasa?

Noirtier se  ita la fii -sa s re la i im ne t cere kă oki lă; dar Valentina nă se  ita la Noirtier; oki  ei, k  t - t ra ei, s ris lă ei, toate era pentră Morrel.

— Or kare ar fi k vintălă domn ilă Noirtier, zise Morrel, deklară kă   b nă.

— Min nată, zise Valentina: pretinde kă aerălă s - b rb ilăi Saint-Honor  nă   b nă pentră mine.

— In r dev ră, zise Morrel; ask l , Valentino, D.

Noirtier ar pstea prea bine s'aibz drentate; szntz cinzi-spre-ze-
ce zile de kndz vlez k szntatea dsmitale szferz.

— Da, nşuinş, este adevzralş, respnzse Valentina;
prin şrmare mi tata moşş s'a şkştz doktorşlz meş, mi, fi-
indş-kz tata moşş şcie toate, am cea mai mare inkredere
intr'inszşlz.

— Dar, in cea dzne şrmz, e darz adevzralş kz sz-
feri, Valentino? intrebz Morrel kz vioişisne.

— Ox! Dşmnezşlz meş! asta nş va sz zikz szfe-
ringz: simşz kz nş sznt intr'o stare bznz a szntzşzi, ni-
mikş mai mşlz; nş mai am foame, mi mi se pare kz stomakşlz
meş szşşine o lzntz ka sz se invezz kz ceva.

Noirtier nş perdea niş zna din vorbele Valentinei.

— Şi ce kzrz faş pentru astz boalz nekznoskztz?

— O kzrz prea simnz, zise Valentina; in toate di-
minezele ieş kzte o lingzrz din beşşra ce o adşce pentru
tata moşş; kndz zikz o lingzrz, am inşenşlz kz zna, mi
akşm am ajşnsş la patrş. Tata moşş pretinde kz e o dok-
toriz şniversalz.

Valentina szşideaz; dar szşiszlz ei avea şnz ce tristz
mi szşeritorş.

Masimilian, beatş de amorş, o priveaz in tşcere.

Era foarte şşmoasz, dar paloarea ei lzase şnz tonş
mai matş, okii ei ştreşşcea k'şnz fokş mai arzştorş de kzş
altz datz, mi mşinele ei, kari era albe ka nakzşlz, semşna
a mşini de cheaz pe kari o nşanzz şşlzşz o kotronesce
kz timnzşlz.

Dela Valentina, şşnele mi intoarse okii aşşpra lz
Noirtier.

Acesta konsideraz kz o inteliginz profşndz mi ştra-
niş pe şşna koniz absorbiz in amorşlz ei.

Dar mi elş asemenea, ka mi Morrel, şşma avele tş-

Noirtier se uită la fiă-sa c'un tonu întrebător.

sare ale unei sferinge askanse, kari fuseseră totuși kă vederea, afară de tatăl și de amantă.

— Dar, zise Morrel, astă bestă kă kare ai ajunsă nă la patră lingre, o kredeam orîndită nămaî pentră D. Noirtier?

— Săiș kă è foarte amară, zise Valentina, așade, amară, inkăt totă ce beaș dăne dînsa mi se pare kă are avela—șî gătă.

Noirtier se zită la fiș-sa k'șnă aeră întrebător.

— Așade, tată-bănă, zise Valentina. Adineaoră, nă'a nă intra la dămneata, am beșă șnă pașară de apă zahară; ei bine! am lăsată ne jsmutate, așade amară mi s'a pătă astă apă.

Noirtier înglbeni, și făkă semnă kă voiea să vorbească.

Valentina se skălă șnre a se dăce să kaste dikționară.

Noirtier o șrmă kă okiș, dar kă o șmăcinare văzută.

Înt'adevără, șngele se șrka în kanzăș jșnei kobile, și faga i se șmenea.

— Eată! zise ea făr'a și perde voișnia de lokă, è kșriosă: o ameșeală! par'kă mi a lătată soarele okiș!..

Și se rezimă de fearele ferestrei.

— Nă è nișă șnă soare, zise Morrel kare se țrăbăra și maî mătă de espresășnea ce o vedea ne fișra lă Noirtier de kătă de indisșnerea Valentinei.

Și alergă la Valentina.

Jșna kobilă șrșe.

— Nă te șneria, tată-bănă, zise ea lă Noirtier; nă te șneria, Masimilian, nă è nimikă, mi a trekătă: dar askătă mi se pare kă așă șgomotășă șnei tresăre kare întră în karte.

Deskise șua lăi Noirtier, alergă la o fereastră din koridoră, și se întoarce îste.

— Da, zise ea, vine doamna Danglars kă fiir—sa să ne fakă visită. Adio, mă dăkă, kăci sâiș kă oră să mă kîrme; saș maī bine, la revedere; gemăi lîngă tata moșă, Masimilian, și promită kă nă le voiș gine măliș.

Morrel o șrmă kă okiī, o vâzș nîntă inkise șua, și o așzi șrkândă skărimioara kare kondșcea totă de o dată și la doamna de Villefort și la dînsa.

Dăpe țe se făkă nevzștă, Noirtier făkă semnă lăi Morrel să iea dikșionarăiș.

Morrel se șpșșe.

Kă ajștorăiș Valentinei, elă se denrînsese kărîndă a îndelege ne bîrșnăiș.

Dar kă toată denrînderea sa, fiîndă—kă trebșia să țeșeteze o parte din doșă—zeș și patră de litere ale alfabetăi și să kăste fiir—kare vorbă în dikșionară, abia năș în zeș minște să tradăkă kășetarea bîrșnăiș kă așete vorbe:

„Kășă nășarăiș kă ană și karafa kari șântă în kămera Valentinei.“

Morrel kîrșă îndată ne feșiorăiș kare era în lokăiș lăi Barrois, și i dete astă ordină, în nămele lăi Noirtier.

Feșiorăiș se întoarce neste șnă minșă.

Karafa era goală ka și nășarăiș.

Noirtier făkă semnă kă voiea să vorbeășkă.

— Pentră țe șântă goale, karafa și nășarăiș? întrebă elă. Valentina a zisă kă a beșă nămaī o jșmătă de nășară.

Tradășerea aștei întrebări maī țeșă inkă țină minște.

— Nă sâiș, zise feșiorăiș; dar femeia din kășă ă în apartamentăiș damișelei Valentină; noate kă ilă a golită ea.

— Întrebă-o, zise Morrel, tradăkindă astă dată kșgetarea lăi Noirtier dăne kștștșra sa.

Feciorăș eșii, șii se întoarse măi îndată.

— Damiela. Valentina a trekștă prin kamera sa ka să se dăkă într'a doamnei de Villefort, zise elă, șii, pe kșndă trecea, fiindăi sete, a beștă cheia țe remșese în pahă; kștă pentru karafă, D. Eduardă a golit'o ka să fakă o baltă pentru razele sale.

Noirtier șii redikă okiū la țeșă, kșm face șnă jșkștoră kare șii năne toată starea ne o karte.

De atșnăi, okiū bștrșnășii se ținiră în șșe, șii nă măi nășiră astă nșktă de kștare.

Valentina vșzșse prea bine kă era doamna Danglars șii fiș-sa.

Le kondșseseră în kamera doamnei de Villefort, kare zisese kă va priimi la dșna.

Eată pentru țe Valentina trekșse prin anărtamentăș ei, fiindăi kamera într'o nivelă kă a mămei sale vitrige, șii fiindă amăndoră kămerele desșșșșite nămăi prin kamera lăi Eduardă.

Amăndoră femeile intrară în salonă k'șnă felă de aeră obiăială kare nresșșșșda o komșnikare.

Între oameņi de ațeia-șii lșme, o nșanșă è nșmăi de kștă inșeasă.

Doamna de Villefort resșșșse ațestei solemnitășii totă prin solemnitare.

În minștăș ațesta, Valentina intră, șii reverinșele reīnșenșă.

— Șkșmșș amikă! zise baroana, pe kșndă amăndoră jșnele konile se lșa de mșpă, veneam kă Eugenia să đii anșșșș nșnta fiiei mele țe se va face în kșrindă kă prinși-nele Cavalcanti.

Kъндѣ аѣнсе ла о депъртаре инкътѣ съ поатъ фи азитѣ :

— Sânt ыгмъритѣ, strigъ elѣ; пәтеѣ съ m'askъndeuї?

Amîndoї jъnїї rekъnoskъrъ nrea bine kъ sұpitivъlѣ kъta съ fiъ vre ынѣ banditѣ; dar între ыeranѣ mi banditslѣ romanѣ   o simpatїъ inъskъtъ kare face pe челѣ d'intlїї a fi totѣ d'azna gata съ faktъ ынѣ servїchї челсї d'alѣ doilea.

Vampa, fъr'a zїche nimikѣ, alergъ la ueatra kare astъna intrarea pesъerїї, deskise lokъlѣ trъgїndѣ ueatra la dїn-sъlѣ, fъkъ semnѣ sұpitivъlсї съ între in adenostslѣ aчela kare era nekъnoskъtѣ de toѣї, їmpїnse ueatra la lokѣ mi se їntoarse съ шеазъ lingъ Teresa.

Măї intr'aчela—mi timnѣ natrъ karabinari kълъrї se vъzъrъ la margїnea пәdъrїї; treї пъrea kъ kastъ ne sұpitivъlѣ, alѣ natrъlea tїra de gitѣ ынѣ banditѣ prisonerѣ.

Чeї treї karabinari mi arъnkargъ okїї їmprejsъslѣ lorѣ, vъzъrъ ne чeї doї jъnї, alergargъ la dїnшїї in galonѣ, mi її їntrebarъ.

Eї nъ vъzъserъ nimikѣ.

— Ёmї pare reѣ, zise brigadierslѣ, kъчї aчela ne kare lѣ kъstъmѣ   kапslѣ.

— Cucumetto? strigarъ їmureъnъ Luigi mi Teresa fъr'a se nъtea onri.

— Da, resъnse brigadierslѣ; mi, fiindѣ-kъ i   kapslѣ nъsѣ la nreѣ drentѣ o miъ de skъde romane, aї fi lъ-atѣ mi dъmneata чїnчї sste daka ne aїstai съ lѣ prїndemѣ.

Jъnїї skimbarъ o kълъstъrъ între dїnшїї. Brigadierslѣ avъ ынѣ minъtѣ de speranъrъ. Чїnчї sste skъde romane fakѣ treї miї franчї, mi treї miї franчї   o stare nentръ doї bieїї orfanї kari vorѣ съ se kълъstoreaskъ.

— Da,   de пърstѣ reѣ, zise Vampa, dar nъ lѣ amѣ vъzъlѣ.

Atunci carabinieri kăstarg prin toate lokurile, dar indemerț.

Pe șmă se fărăg nevăzută șniș dăne altă.

Atunci Vampa se dăse și trase neatra și Cucumetto emi.

El vărse, printre lămina ce resbia prin poarta de granit, pe jni kari sta de vorbă impregnă kă carabinieri; ingelege ka ce fel de konvorbire avea între ei, vărse pe fața Teresei și a lui Luigi nestremătata otvire de a nă lă preda, și skoase din posnarzi o pנג plin de arș pe kare le o dete lorș.

Dar Vampa redikă kansiș kă mândriș; kăț nentă Teresa okii ei strelșig, kămetăndă la toate skălele cele mândre și la frămoasele vestiminte ce arș ntea să le kămpere kă acea pנג plin de arș. Cucumetto era șnă drakș și jșmătate, elș lăse forma șniș banditș, în lokș de a șniș șearne; prinse astă kăștăg, rekănoskă în Teresa o fată demnă a Evei, și reintră în pădăre, întorkăndăse de mai mște ori șă kăvintă de a salăta pe liberatoriș lui.

Mște zile trekăg, făr ka să mai fi vărșă cineva pe Cucumetto, și făr ka să fi arșită vorbindăse de elș.

Timniș karnavalăși se anroniase. Kontele de San-Felice anșuș șnă mare bală maskată șnde fă invitată totă ce se alla mai elegantă în Roma.

Teresa avea mare doringă să vază așestă bală. Luigi șerș voia de la protektorăș seș intendentăș nentă ea și nentă dănsă de a asista și ei askăniș printre servitoriș kasei. Astă voiș le fă dată.

Așestă bală era dată de kontele, mai virtosă șne a fașe plășere fiei sale Carmela pe kare o adora.

Carmela era tokmai de seama și de talia Teresei,

atingerea degitelorǎ doamnei Danglars, ka kǎm ar fi tresǎ-ritǎ la o atingere elektrikǎ.

— Ce sǎ fiǎ, skǎmna mea Valentina, zise baroana, mi se pare kǎ sǎferi?

— Eǎ? zise jǎna koniǎ nǎnindǎ—mi mǎna pe frǎn-teaǎ kare ardea.

— Da; privesce-te in oglindǎ; te aǎ roshitǎ mi aǎ ingǎlbenitǎ zna dǎne alta de trei patrǎ ori intr'ǎnǎ minǎtǎ.

— Este adevǎratǎ, zise Eugenia, estǎ prea galbenǎ!

— Ox! nǎ te ingriji, Eugenio; aǎa sǎnt de vr'o kǎte-va zile.

Shi, or kǎtǎ de nǎcinǎ vikleanǎ era, jǎna koniǎ in-gelese kǎ asta era okazǎnea de a emi.

Pe ling' aƎeasta, veni mi doamna de Villefort in ajstorǎi.

— Retrage-te, Valentino, zise ea; sǎferi intr'ade-vǎrǎ, mi aste dame vorǎ binevoi a te erta! bea ǎnǎ pǎxarǎ de apǎ kǎratǎ, mi asta te va intrema.

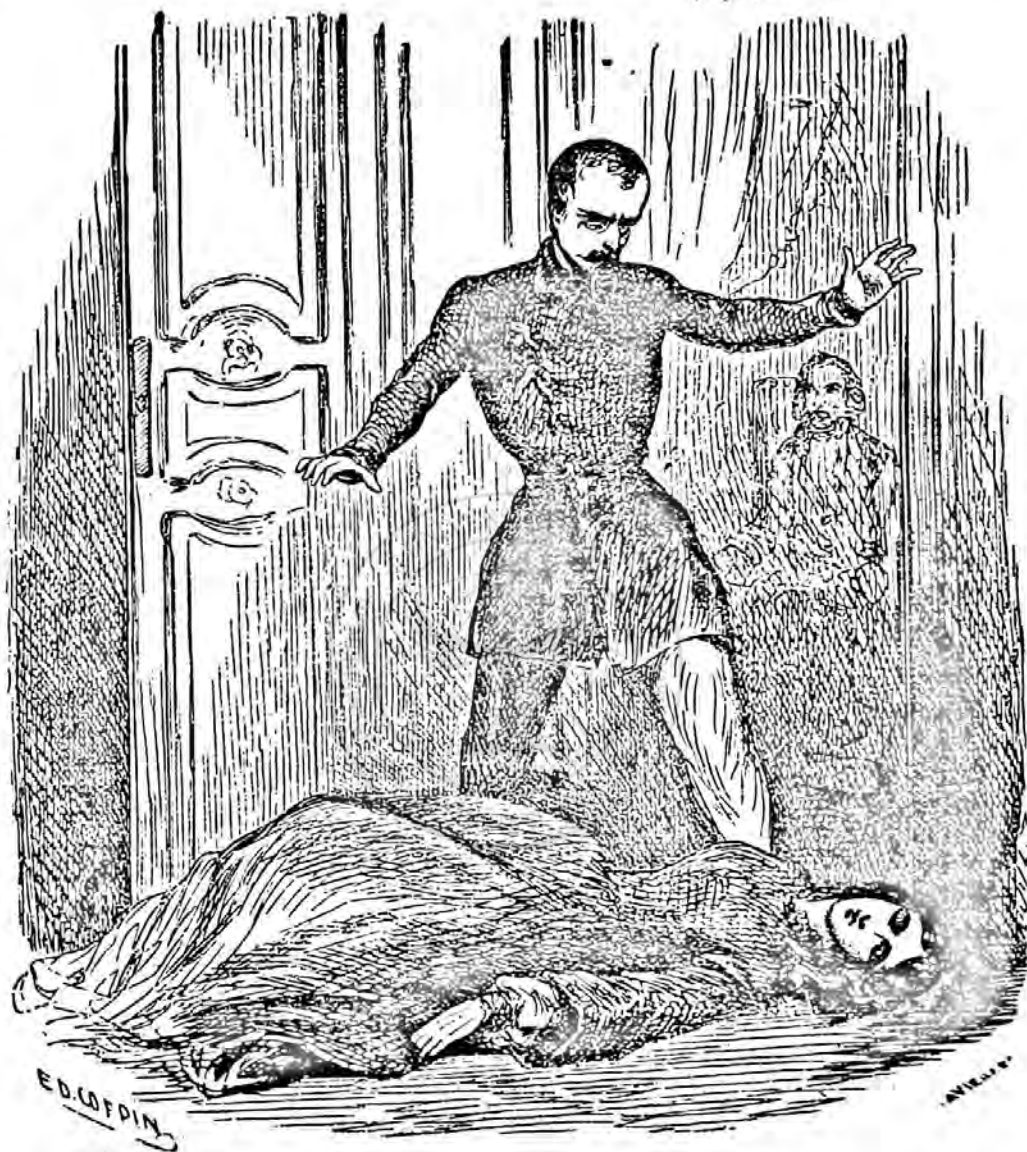
Valentina imbrǎciǎshǎ pe Eugenia, salǎtǎ pe doamna Danglars kare se skǎlase ka sǎ se retragǎ, anoi emi.

— Biata koniǎ! zise doamna de Villefort dǎne Ǝe emi Valentina, mǎ ingrijeskǎ seriosǎ de ea, mi nǎ m'ǎmi mira kǎndǎ i s'ar intǎmna Ǝeva gravǎ.

Intr' aƎeatea Valentina, allǎndǎ-se intr'ǎnǎ felǎ de esaltare kare nǎ sƎia de ǎnde i venea, trekǎse prin kamera lǎi Eduardǎ fr'a respǎnde la oare-kare vorbǎ restǎƎioasǎ a koniǎlǎi, mi ajǎnse la skǎriǎioarǎ.

Trekǎse toate tretele, afarǎ de Ǝele trei din ǎrmǎ.

Ea aƎzea glassǎ lǎi Morrel kǎndǎ de o datǎ ǎnǎ norǎ trekǎ pe din aintea okilorǎ ei, niƎiorǎlǎ ei alǎnekǎ pe skarǎ, mǎineleǎ nǎ mai avǎrǎ nǎtere ka sǎ se Ǝiǎ kǎ ele, mi kǎzǎ pe Ǝele din ǎrmǎ trei trete.

Deschise ușa și vădu pe Valentina întinsă pe jos.

Morrel fukx o sbrizgrx nfnz la dinsa.

Deskise xma, mi vbxz ne Valentina intinsz ne jos.

O lxi iste in brage mi o nxse ne xnx fotoliš.

Valentina deskise okii.

— Ox! ce neindemnatikz sznt! zise ea kx o inlesnire de vorbx ka de ferbingealx; nx mai sxiš sz mx uix! Am xitatš kx mai szntš trei trente nfnz jos.

— Te ai lovitš xnde-va, Valentino? intrebš Morrel.
Ox! Dxmnezexlš meš! Dxmnezexlš meš!

Valentina se xitš imprejxvi: vbxz snaima cea mai mare in okii lxi Noirtier.

— Nx te sneria, tatx-bxnx! zise ea cexkxndx-se sz sxiiz; nx è nimikš, nx è nimikš... am avxtš o amexalx, altš nimikš.

— Earx amexalx! zise Morrel imprexnxndx-mi mxinele. Ox! nx te lxa axa, Valentino, te rogš!

— Dar nx, zise Valentina, dar nx, u i am snxš kx mi a trekxtš mi kx nx era nimikš. Akxm, lasx-mx sz u snxiš o nxvelx: neste ontš zile Eugenia se mxritx, mi, neste trei zile are masx mare, xnx ospxudš de nentx. Szntemš toxi invitaxi, tata, doamna de Villefort mi eš... dxne kxm am inxelesš celš pxxinš.

— Dar kxndx u va veni rinxlš sz te okxni de a-
ceste amxnnte? Ox! Valentino, dxmneata kare noxi sz kapexi axa de mxlte lskxvi dela tata mox, fx-lš sz u resnxnz: *Peste pxxinš!*

— Axax darx, intrebš Valentina, astexi dela mine ka sz grxbeskš lskxvlš mi sz destentš memoria lxi tata mox?

— Da, resnxnse Morrel. Dxmnezexlš meš! Dxmnezexlš meš! Fx mai kxrxndx, ne kxtš timnx nx vei fi a mea, Valentino, mi se pare totš d'axna kx te voiš perde.

— Ox! resnxnse Valentina kx o miskare konvexivx,

ox! într'adevăr, Masimilian, ești prea frikosă pentru un ofițer, pentru un soldat, care se zice, că n'a cunoșcută nici o dată frika. Ax! ax! ax!

Și închipi se leșine de risă, dar de un risă askă-uită mi dăreșă, brațele i se înțepeniră mi i se sâcură, capul i se restărnă pe spatele fotolișii, mi remase fără miskare.

Strigătul de spaimă pe care Dumnezeu îl înkatena pe băzcle lui Noirtier eși din cărtăra sa.

Morrel înțelese: era vorba se căeră un ajtor.

Jănele se agăur de klonocel.

Femeia din kasă care era în apartamentul Valentinei mi feiorulă care era în lokulă lui Barrois alergară de o dată.

Valentina era ama de naldă, ama de reche, ama de neinsflegit, inkulă, făr'a askalta pe li se zicea, îi kongrinse frika pe veghia neînțetată într'acea kasă blestemată, mi se renegiră în koridoare strigândă ajtor.

Doamna Danglars mi Eugenia eșea în minșulă așta kiară, mi nășară așta kassa așestă sgomolă.

-- Vă șăneam eș! strigă doamna de Villefort, biata konilă.

CAPITULŪ CXIV.

Mărturisirea.

Într'acela-mi minșă se așzi mi glassulă domnșii de Villefort care striga din kabinetulă seș:

— Ce este?

Morrel konsultă cu privirea pe Noirtier, căruia i venise eară sângene pe lângă ureche, și kare, că o căruță de okiș, i aretă kabinetul unde se mai ascunsese el într'o asemene împrejurare.

Abia avu timp să și ia pelerina și să intre akolo într'ună șifletă.

Pasiile prokursorilor regali se auzea în koridor.

Villefort intră repede în kameră, alergând la Valentina și o luă în brațe.

— Ună doktoră! ună doktoră! D. d'Avrigny! strigă Villefort, să mă bine mă dăcă eă singură!

Și se repezi afară din apartament.

Pe șua cea altă eși Morrel.

I se sfârșise inima de o svenire șprimintătoare.

Konvorbirea dintre Villefort și doktorul, pe kare o auzise în noaptea în kare mări doamna de San-Méran, i venea eară în minte.

Aceste simptome, kari se afla într'ună gradă mai puțină de șperiată, era aceea-și ce se văzuse înaintea morții lui Barrois.

Într'acela-și timp i se păruse că auzi resunând la șrechia sa glasul lui Monte-Cristo, kare i zisese, abia că vr'o doză ore mai înainte:

— Or de ce lăkră veți avea trebșingă, Morrel, vino la mine, poă să fakă mătă.

Mai repede de câtă cășgetarea, plecă de la șbșrbiză Saint-Honoré în strada Matignon, și d'akolo în aleia Câmpilor-Elisee.

Într'acestă timp, D. de Villefort sosea, într'o kabrioletă de piatră, la poarta domnilor d'Avrigny.

Trase klonogelislă kă atăta nătere, înkătlă portarlă veni să i deskiză k'ănlă aeră sneriată.

Villefort se renezi pe skargă făr'a avea năterea de a zice ceva.

Portarlă ilă kănoscea mi ilă lăză să treakă zikin-dăi nămai:

— În kabinetlă seă! domnăle prokăroră ală regelăi, în kabinetlă seă!

Villefort imnise saă mai bine imbrănci șua.

— Ax! zise doktorlă, dămneata estî?

— Da, zise Villefort inkizindă șua dăne dînsălă! da, doktore, eă sânt kare viă să te întrebă mi eă akăm dăka sântemă singări. Doktore, kasa mea è o kasă blestemată.

— Ce! zise ačesta kă o rečea! de faț, dar kă o miskare profăndă în sine, mai aī vre nă bolnavă?

— Da, doktore, strigă Villefort anăkăndă k'o mănă konvulsivă o parte din nărlă seă; da!

Kăktătra lăi d'Avrigny însemnă:

— Ți o prezisesem.

Pe șmă băzele sale ačentsiră înčetă aste vorbe:

— Dar čine să să moargă la dămneata, mikare viktimă noă are să ne akăse slăbičisnea înaintealăi Dămnezeă?

Șnă plănselă dăxerosă ewi din inima lăi Villefort, s'anroniă de doktoră, mi ilă anăkă debrauă.

— Valentina, zise elă, è rindălă Valentinei!

— Fiia dămitale! strigă d'Avrigny konrinsă de dăgere mi de mirare.

— Veză kă te înčelaă, mărmară magistratlă; vino s'o veză, mi, ne natălă el de dăxere, čereī ertare nentă nre-năslă če aī avătă de dînsa.

— De kăte ori m'aī însčingătă, zise D. d'Avrigny era prea țărziă; nă face nimikă, mă dăkă; dar să ne gră-

COPY IN

EDÉSCHAPPS

— Da, doctore, strigă Villefort apucându cu o mană convulsivă părul seü; da.

bimă, domnule: kă inemiții kari loveskă în kasa dămitale, nă ă timnă de nerdăță.

— Ox! astă dată, doktore, nă mă veī maī măstra pentră slăbiciunea mea. Astă dată, voiă kănoasce pe asasinălă mi ilă voiă lovi.

— Să ne cerkămă a skăpa viktima nîn'a nă kăgeta la resbănarea ei, zise d'Avrigny. Vino.

Și kabrioleta kare adăsesse pe Villefort ilă întoarse în făga mare, însouită de d'Avrigny, în minătlă kăndă Morrel bătea la poarta lăi Monte-Cristo.

Kontele era în kabinetăi, mi čitea kă măltă îngrijire čeia če i skriea Bertuccio în-prină.

Kăndă azzi kontele kă i s'anăncăse Morrel, de kare se despărgăse de vr'o doză ore abia, mi redikă kănlă în săs.

Atătlă pentră dănsălă kătlă mi pentră kontele, se netrekăseră mălte lăkrări într'aste doză ore, kăčī jănele kare ilă părgăsisse kă sărisălă pe băze, se întorčea foarte tărbrătă.

Se skălă mi se dăse iste înaintea lăi Morrel.

— Dar če ai, Masimilian? ilă întrebă kontele; estī palidă, mi frăntea čī kărgede de sădoare.

Morrel kăză ne kănlă fotoliă.

— Da, zise elă, am venită iste, aveam trebsingă să čī vorbeskă.

— Săntă toți bine în familia dămitale? întrebă kontele kă o binevoingă afektăoasă desnre sinceritatea kăria nimine nă s'ar fi înčelătlă.

— Mălgămeskă, konte, mălgămeskă, zise jănele învederată inkărkătlă de snră kăm să înčeană vorba; da, în familia mea toți săntă bine.

— Atătlă maī bine; kă toate ačestea ai să mī snăi čeva? zise kontele din če în če maī kă neastămpărlă.

— Da, zise Morrel, este adevărat, am eșuit dintr-o kasă unde moartea intrase, și am alergat la dămnata.

— Vii dară dela D. de Morcerf? întrebă Monte-Cristo.

— Nu, zise Morrel; a mersit cineva la D. de Morcerf?

— Generalul și a resinită kreerii, respunse Monte-Cristo.

— O! ce nefericire mare! strigă Masimilian.

— Nu pentru kontesa, nici pentru Albert, zise Monte-Cristo; mai bine e să ai tată și să ai soție moartă decât să ai tată și să ai soție desonorată: săngele va scrie rășinea.

— Biata kontesă! zise Masimilian, pe ea o plângă mai mult, o femeie așa de nobilă!

— Plânge și pe Albert, Masimilian, kăci, krede-o, e să ai fiu demn de kontesa. Dar să ne întorcem la dămnata; mi ai zis că ai alergat la mine; am avea oare fericierea ca să ai trebziung de mine?

— Da, am trebziung de dămnata, adică am kreziung, ca să ai nebună, că ai putea să mi dai vrăz să ajstoră într-o împrejgare în care numai Dămnatez poate să mi ajste.

— Spune că toate ačeste, respunse Monte-Cristo.

— O! zise Morrel, nu știu, într'adevăr, dacă mi e ertat să deskoneră kăi-va să asemene sekret; dar fatalitatea mă indeamnă l'aceasta, nevoia mă kōnstringe, konte.

Morrel se ouri că indoială.

— Krezi că te izbesă? zise Monte-Cristo lăzndă că afekțiune măna jnelăi într'ale sale.

— O! eată, mi dai kragi, și pe șmă e să ai lăkră ači kare mi spune (Morrel năse măna pe inima sa) că nu se kade să am sekrete de dămnata.

— Ai drentate, Morrel, Dămnatez vorbesie inime

dămitale, mi inima ți vorbesce dămitale. Sune-mi mi mie
ceia ce ți sune inima.

— Konte, mi dai voie să trimiți ne Baptistin să întrebe din partea dămitale cum se află cineva ne kare ilă kănosci?

— M'am năș în dispoziținea dămitale, kă atăți mai măltă oamenii mei.

— Oxi nă voiești trăi ne kăți nă voiești avea inkredincarea kă i ă mai bine.

— Vrei să kizmi ne Baptistin?

— Nă, mă dăkă să i vorbeskă eș.

Morrel eși, kizmi ne Baptistin mi i zise kăte-va vorbe închetă.

Feciorășă plekă într'ună șăletă.

— Ei bine? ilă ai trimiș? întrebă Monte-Cristo kăndă văză ne Morrel kă se întoarce.

— Da, mi akum am să fiș mai linischiță.

— Șii kă astentă, zise Monte-Cristo șărizindă.

— Da, mi eș vorbeskă. Askăltă; într'o seară m'afiam într'o grădină; eram askănsă într'ună țășuș de pomi, nimăși nă trecea prin minte kă năteam fi akolo. Doză persoane trekăză ne lîngă mine; dă-mi voiești să takă de o kam dată nămele loră; vorbea închetă, mi kă toate ačeste ačeam ună așă de mare interesă ka s'asză vorbele loră, inkăți nă mi skăpa nimikă din čeia če zicea ei.

— Asta mă face s'astentă ună če foarte tristă, daka s'ar kăveni să krezi dăne paloarea mi infiorarea dămitale, Morrel.

— Oxi da, foarte tristă, amikăși meș! Mărise čineva în kasa ačelăia unde m'afiam în grădină; șna din ačele doză persoane a kăgora konvorbire o ačeam era domnășă ačestei grădine, čea altă era doktorășă. Așă dară, čelă d'intăiș șăneva čelă d'ală doilea temerile mi dăgerile sale; kăci era pentă a doză oară, de o kăză de zile, de kăndă moar-

tea puvlise, repede mi nenrevzavt, intr'acea kasz, kare se kredea insemnatz vrgiei lsi Dymnezev, de vre znz angelz esterminatorz.

— Ax! ax! zise Monte-Cristo sitzndz-se yintz la jznele mi intorkindz-mi fotolizl z kx o miskare nezvritz, ka sz se puz in zmbvz, de oare ce lzmina bztea in faza lsi Masimilian.

— Da, vrmz acesta, moartea intrase de dozv ori intr'o lzvz in kasa asta.

— Si ce respnzdea doktorzlv? intrebz Monte-Cristo.

— Respnzdea... respnzdea kz astz moarte nz era natvralz, mi kz se atribzia...

— La ce?

— La vr'o inveninare!

— Adezvratz, zise Monte-Cristo kz acea tvse zvzioarv kz kare, in momentele znei miskvri svngeme, mi asknzdea saz roznava, or paloarea, or lzarea a minte kiarz kz kare askvta; adezvratz, Masimilian, ai azvitz astz-felz de lzkrvri?

— Da, skvznvlz mev konte, le am azvitz, mi doktorzlv a advvgitv kz, de s'ar renoi znz asemenea evenimentz, s'ar krede nevoitv a kvzma drentatea.

Monte-Cristo askvta saz se fvcea kz askvta kz cea mai mare linisve.

— Ei bine! zise Masimilian, moartea a lovitv nentv a treia oarv, mi, nivl domnzlv kasei, nivl doktorzlv n'a zisv nimikv; moartea va lovi nentv a patra oarv poate: konte, la ce krezi kz mv indatoresve kvnosvngva astv sekretv?

— Skvznvlz mev amikv, zise Monte-Cristo, mi se pare kz mi svzi o intvmlare ne kare toatv lzmea o svie ne din afavz. Kasa in kare ai azvitv aceasta, o kvnoskv, saz velz nvzinz kvnoskv zna asemenea: o kasz zvde se avv

o grădină, un tată de familie, un doctor; o casă în care s'aș întâmplat trei morți neastentate. Ei bine! privesceme, pe mine care nu m'am întors în calea încrederii, și care, ca toate acestea, le știu astea toate așa de bine ca și dămnata, am eară vre un skrșnăl de konsvins? Nu, asta nu mă privesc pe mine. Ziți că un angel es-terminator pare că însemnează astă casă miniei Domnului, ei bine! cine și spune că presunerea dămitale nu è o realitate? Nu vedea lăcrămile pe cari nu vor să le vază cei ce aș interesă a le vedea. Dacă drentatea iar nu minia lui Dămnazeș se preîmbă într'astă casă, Masimilian, întoarce-și capul și lasă să treacă drentatea lui Dămnazeș.

Morrel se înfioră.

Era un ce tot de o dată lăsbă, solemnă și srimintătoră în acentul kontelui.

— Pe ling'aceasta, șmă elă că o skimbare de glasă așa de mare înkălă ar fi zisă cineva că aste vorbe din șmă nu eșca din gura avelăia-și omă; pe ling'aceasta, cine și spune că asta va reînvene?

— Asta reînvene, konte, strigă Morrel, și eată pen- tră ce am alergat la dămnata.

— Ei bine? Ai vrea oare să însușeză pe D. pro- kșoră ală regelă?

Monte-Cristo șnse aste vorbe din șmă că atăta lă- mșire și k'o acentăre așa de resunătoare, înkălă Morrel se skălă de o dată și strigă.

— Konte! konte! ști de cine voi să vorbeskă, nu è așa?

— Ei! ști prea bine, bșnălă meă amikă, și și voiă proba aceasta pșnindă pșnkte pe i, săș măi bine pșmele pe oa- menă. Te ai preîmbată într'o seară în grădina domnului de Ville- fort, dșne kșm măi șnșă, presunăș că asta a fostă în

seara morgii doamnei de Saint-Méran. Aî aszitş pe D. de Villefort vorbindş kş D. d'Avrigny despre moartea domnşlş de Saint-Méran şi despre a markisei, kare nş era mai nşginş de miratş. D. d'Avrigny zicea kş kredea vre o înveminare saş înveninşri; şi eatş-te, dşmneata, kare estî omşlş celş mai onestş, eatş-te, din minştlş acela, okşpatş a şi nîntî inima, a arşnka sonda în konsşiinşga dşmitale ka s'affi daka se kşvine a deskoneri avestş sekretş saş a tşcea. Nş mai sşntemş în evşlş de mizlokş, skşmne amişe, nşmai se affş Sainte-Wehme*, saş franşi-jşzi;  e drakş  eri dela oameniî avestia? Konsşiinşgş,  e vreî kş mine? kşm zice Sterne. Ei! skşmşlş meş, lasş-'i sş doarmş daka dormş, lasş sş se pşleaskş în insomni e lorş, şi, nentř amovşlş lş Dşmnezeş, dormi dşmneata kare n'aî vr'o remşskare ka sş te onreaskş de a dormi.

O dşgere sşzimîntştoare se desemnş pe fa a lş Morrel.
Anşkş mşna lş Monte-Cristo.

— Dar asta reîn ene! şi zikş.

— Ei bine! zise kontele mirşndş-se de astş stşrginşgş pe kare nş o înşelegea de lokş, şi nrivindş pe Masimilian mai kş lsare a minte, lasş sş reîn eanş:   o familiş de Atridi; Dşmnezeş îi a kondemnatş, şi vorş sşferi

* Sainte-Wehme, saş kşrtea vemikş, tribun alş sekretş kare e-sista în evşlş de mizlokş în Germania. Era f kştlş ka sş informeze despre krimel e komise de oameniî  ei în nştere şi sş  vigş pe kşlnabili printr'o mşrş nekşnoskştlş. Astş tribun alş era kom ssş de şnş mare nşmerş de inişgi i, le-g i între dînşii nrin jşr minte foarte mari. Ei se nşmea şi francs-juges. — Kşrtea vemikş, a kşria instits i ie   din tim şlş lş Carol  elş Mare, fş desfi gatş de Carol V. —

Nota tradşk.

sentința; vorș peri kx togiî ka apei kxlgzrî pe kari îi fakș koniî kx kxrgî îndoite, mi kari kadș xnlș dșpe altșlș sșb sșflarea kreatorșlș lorș, sș fiz mi dozș sște. Akșm treî lșnî, D. de Saint-Méran; akșm dozș lșnî, doamna de Saint-Méran! de xnp-zî, Barrois; astș-zî, bștrșnlș Noirtier saș jșna Valentina.

— O sșiaî? strigș Morrel k'o ama de mare spaimș, înkștș Monte-Cristo tresșri, elș pe kare kșderea ęerșlș ilș ar fi aflatș nenșștorș; o sșiaî mi nș snșneaî nimikș?

— Eî! mi ęe mî nastș! zise Monte-Cristo dșndș din xmerî; nș kșm-va kșnoskș eș pe oamenii aęestia, mi trebșe sș perzș pe xnlș ka sș skanș pe altșlș? Pre legea mea nș, kșęi, între kșlnabilș mi viktimș, n'am pe ęine s'alegș.

— Dar eș! eș! strigș Morrel xrlșndș de dșrere, eș o îșbeskș!

— Pe ęine zîęi kș îșbesęi? întrebș Monte-Cristo sșrindș în pięioare mi anșkșndș amîndoș mșinele lși Morrel, ęe le înlșga la ęerș.

— Îșbeskș ka xșș perdștș, îșbeskș ka xșș nebșnș, îșbeskș ka xșș omș kare mi ar da totș sșngele ka s'o skșteaskș d'o lakremș, îșbeskș pe Valentina de Villefort, pe kare o omoarș în minștșlș aęesta, mș îņęelegî o îșbeskș mi întrebș pe Dșmnezeș mi pe dșmneata kșm notș s'o skanș.

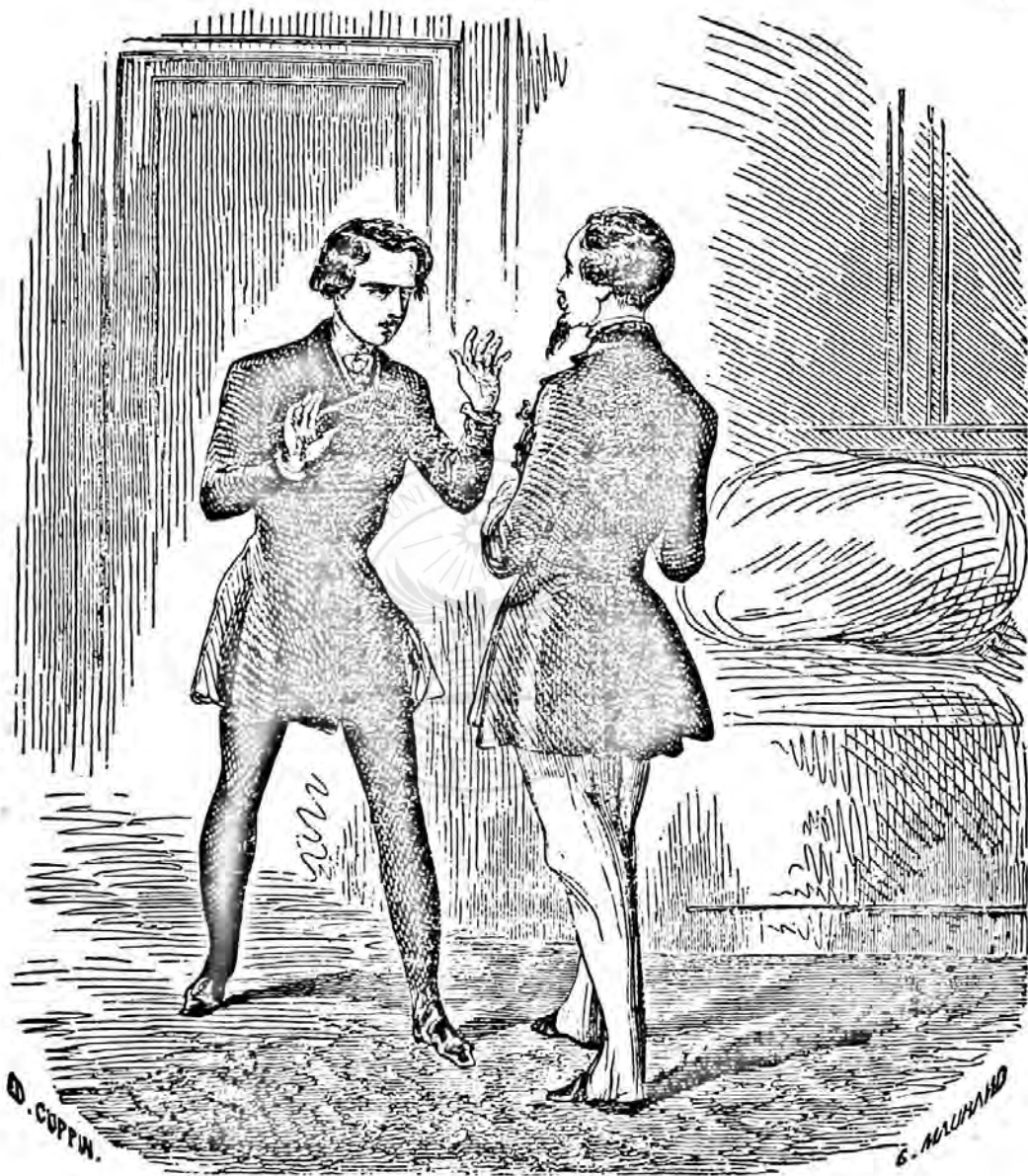
Monte-Cristo skoase xșș strigștș selbatikș de kare mi notș faęe ideș nșmaî ęei ęe aș azzitș rșgirea lexșlș rșnitș.

— Neferięitșle! strigș elș sșęindș-mî mșinele, neferięitșle! îșbesęi pe Valentina! îșbesęi fia xneî stirni blestematel

Nięi o datș Morrel nș vșzșse o asemene esņresisņe.

Nięi o datș okiș ama de spșimîntștorș nș lșęise îna-
intea obrazșlș seș.

Nięi o datș genșlș spșimeî, pe kare ilș a vșzștș de atștea ori îna-
intea okilorș lși, saș pe kșmpii de bștaie, or

Nefericitul inbeci fia unei stirpi blestemate.

în noujile omşvide din Algeria, n'anrinsese în prejšrăi fokşrăi mai sinistre.

Se trase înderzătş sneriatş

Kzătş nentrş Monte-Cristo, dşn' avestş sgomotş, şî inkise okiî şnş minştş, ka şimitş de nisçe şalgere interioare.

În minştşlş avesta, şî strînse minşile kş atşta nş-tere, inkzătş se vedea nşşinş kşte nşşinş kş s'alina miskareea şndşloaş a nentşlşî seş bşţlş de vijeliş, dşne kşm se vede dşne norş alinşndş-se şşb soare valşrile tşrbşrate şî snşmeşoase.

Aştş tşcere, aştş stringere de minşî, aştş lşntş, şî-nşş apşoape dozş-zetş de sekşnde.

Pe şrmş şî redikş frşntea cea nşlitş.

— Vezi, zise elş k'şnş glasş nşşinş alteratş, vezi, skşmnşlş meş amikş, kşm şcie Dşmnezeş şş nedenseaşkş nenşşarea oamenilorş şelorş fanfaronî şî şelorş reşî inaintea esemşlelorş snşimîntştoare ce le înşşşşazş okilorş lorş. Eş kare nşriveam, ştşndş de faşş nenşşştorş şî kşriosş, eş kare nşriveam desvoltarea aştşî tragedie triste! eş kare, asemene şnşî angelş reş rideam de reşlş ce îlş fakş oameniî, adenostitş în doşşlş sekretşlşî (şî sekretşlş è lesne de şî-nştş nentrş avşşî şî nştingî), eatş kş mî a venitş rîndşlş şş mş simşş mşskatş de avestş şearne alş kşşşia imbletş întortokiatş îlş nşriveam, şî mş simşş mşskatş la inimş!

Morrel skoase şnş gemetş şardş.

— Destşle nşşngerî, şrmş kontele, şî omş, şî tare, şî nlinş de şneranşş, kşşî şşnt aşî şî veghieşş aşşnşş-şî.

Morrel klătî din kanş kş întristare.

— Şî zikş şş şnerî, mş încelegî? ştrigş Monte-Cristo. Şş şşî kş nişî o datş nş minşş, kş nişî o datş nş mş înşelş. E meaza zileî, Masimilian, mşşşşmesçe lşî Dşmnezeş kş aî venitş în aştş orş în lokş şş vîi aştş sea-

гъ, în lokă s'vî mîne dimineau. Askalt' dar' ce am s'vî s'vî, Morrel: è meaza zilei; daka Valentina n'a m'rită nînz într'aceast' oră, s'vî s'vî k'z n'z va m'ri.

— Oх! Dămnezei! Dămnezei! strigă Morrel, eș kare am l'usat'o ne moarte!

Monte-Cristo n'se m'na ne fruntei.

Ce se netreche într'acest' kanș greș de at'lea sekrete înfiortoare? Ce zice acest' s'vî, neimpr'kat' mi omenos' tot' de o dat', angel' l'minos' al' înt'nerik'li?

N'mai Dămnezei s'vî!

Monte-Cristo mi redik' ink' o dat' fruntea, mi, a-s'vî dat', era linisvit' ka z'z konil' ce se desteant'.

— Masimilian, zise el', întoar'ce-te linisvit' a kas'; mi komand' s'vî n'z faci nič' z'z pas', s'vî n'z čerč' nimik', s'vî n'z las' s'vî fl'z're ne fau'z-mi nič' o z'mbr' de n'reok'pare, mi voi'z da n'vele; d'z'te.

— Dămnezei! Dămnezei! zise Morrel, m'z s'vî, k'z ast' s'vî reche. Pozi dar' s'vî faci čeva inkontra mor'ni? Est' mai m'lt' de k'z z'z om'z? Est' z'z angel'z? Est' z'z Dămnezei?

Mi j'nele, ne kare nič' z'z perik'li n'z il'z f'k'z'e vre o dat' se se trag' z'z pas' înder'z't', se tr'gea din aintea l'z' Monte-Cristo, konrins' de o snaim'z nesn'sz.

Dar Monte-Cristo il'z n'vî k'z s'vî tot' de o dat' melankolik' mi d'z'ce, kare f'k'z ne Masimilian s'vî i se imnle oki' de lakeme!

— Pot'z s'vî fak'z m'lt', sk'zmn'z meș amik', resn'se kontele. D'z-te, am treb'z'z s'vî siș sing'z'z.

Morrel, s'v'zgat' de min'nata înr'z're ne kare o avea Monte-Cristo neste tot' ce il'z inkonj'ra, nič' k'z se čerč' a mai gem'nea.

Strinse m'na kontel'z, apoi emi.

De k'z, se onri la noart' ka s'astente ne Baptistin,

ne kare ilǎ vǎzse în kolǔlǎ stradei Matignon, mi kare venea în fǎga mare.

Într'acestea Villefort mi d'Avrigny se grǎbirǎ.

La intoarcerea lorǎ, Valentina era înkǎ leminatǎ, mi medikǎlǎ o cercetase kǎ îngrijirea ce i o dikta împrejurarea mi kǎ o profǎndime ne kare o îndoia kǎnosvinga sekretǎlǎi.

Villefort, kǎ okii așintauî în okii lǎi mi ne bǎzele sale, astenta rezultatǎlǎ esaminǎrii.

Noirtier, mai palidǎ de kǎtǎ jǎna konilǎ, mai nesǎdiosǎ ka s'alle ce o sǎ easǎ de kǎlǎ însǎ-mi Villefort, astenta mi elǎ, mi totǎlǎ într'insǎlǎ se fǎcea inteliginǎ mi simǔibilitate.

În cele din șrmǎ d'Avrigny zise închetǎ.

— Trǎesce înkǎ!

— În kǎ! strigǎ Villefort; ox! doktore, ce vorbǎ spǎimintǎtoare ai spǎsǎ!

— Da, zise doktorǎlǎ, o mai repctǎ: trǎesce înkǎ, mi asta mǎ fǎce sǎ mǎ mirǎ prea mǎltǎ.

— Dar   skǎpatǎ? întrebǎ tatǎlǎ.

— Da, fiindǎ-kǎ trǎesce.

În minǎlǎlǎ acesta kǎștǎșra lǎi d'Avrigny întilni okilǎ lǎi Noirtier.

Astǎ okiș skinteia de o bǎkșriș așa de eștraordinarǎ, de o kșșgetare așa de înavșșitǎ, înkǎlǎ doktorǎlǎ fǎ în mirare.

Lǎșǎ earǎ konila ne fotoliș, ale kǎria bǎșe abia se desemna, așa de albe era, prekșm mi cea altǎ parte a obrazǎlǎi, mi remase nemiskatǎ; mi, nrivindǎ ne Noirtier kare astenta mi komenta toate miskǎrile doktorǎlǎi:

— Domnșle, zise atșnși d'Avrigny lǎi Villefort, kiamǎ, te rogǎ, ne femeia din kasǎ a damicelei Valentina.

Villefort lǎșǎ kǎpșlǎ fiei sale ne kare ilǎ ginea, mi alergǎ singșrǎ sǎ kișme ne femeia din kasǎ.

Îndatǎ ce Villefort a inkisǎ zǎna, d'Avrigny s'apro-
piǎ de Noirtier.

— Aǐ sǎ mǐ spuǐ ceva? întrebǎ elǎ.

Bǎtrǎnǎlǎ klini din okǐ zna într'alta; pentrǎ cine mǐ
adǎce a minte, asta era singǎrǎlǎ semnǎ afirmativǎ ne kare
ilǎ pǎtea face.

— Nǎmaǐ mie singǎrǎ?

— Da, zise Noirtier.

— Bine, voiǎ remǎnea kǎ dǎmneata.

În minǎtǎlǎ aqesta Villefort reintǎrǎ ǎrmatǎ de femeia
din kasǎ.

Dǎne femeia din kasǎ venea doamna de Villefort.

— Dar ce s'a întimplatǎ kǎ biata konilǎ? strigǎ ea,
a euitǎ dela mine, mǐ s'a plǎnsǎ kǎ nǎ i era bine, dar nǎ
krezǎsem kǎ era ceva seriosǎ.

Mǐ jǎna femeieǎ, kǎ lakremele ne okǐ, mǐ kǎ toate
semnele de izbire ka de o mǎrmǎ adevrǎtǎ, s'apropiǎ de
Valentina mǐ o lǎǎ de mǎrmǎ.

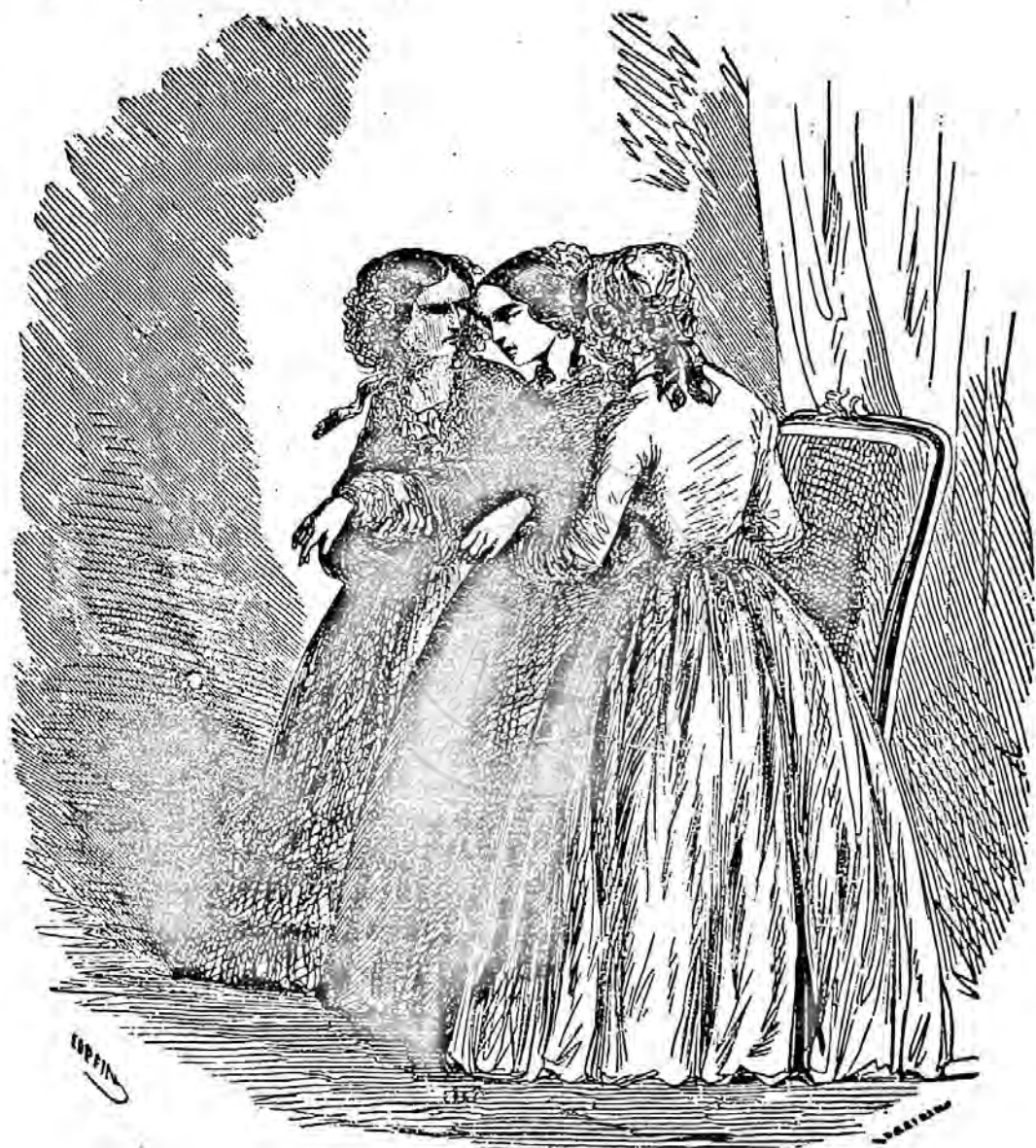
D'Avrigny se xitǎ earǎ în okiǐ lǎi Noirtier, îi vzǎ kǎ se
lǎdǐrǎ mǐ se rotǎnzǐrǎ, obrazii lǎi se învineǐrǎ mǐ tremǎ-
rǎrǎ; frǎntea i se împlǎ de sǎdoare.

— Ah! zise elǎ fǎrǎ voiǎi ǎrmandǎ direkǐiǎnea
kǎrtǎtǎreǐ lǎi Noirtier, adikǎ ǎjintǎndǎ-mǐ okiǐ ne doamna de
Villefort, kare zǐcea:

— Biata konilǎ ar fi mai bine sǎ se kǎlce. Vino,
Fanny, s'o pǎnemǎ în patǎ.

D. d'Avrigny, kare vedea într'astǎ pronǎnere zǎnǎ
mizlokǎ de a remǎnea singǎrǎ kǎ Noirtier, fǎkǎ semnǎ din
kanǎ kǎ era bine sǎ se fakǎ kǎm s'a zisǎ, dar onǐ ne or
cine de a i da ceva afarǎ din qeia ce i ǎr ordona elǎ.

Lǎarǎ ne Valentina, kare mǐ venise în kǎnosǐngǎ,

Luară pe Valentina quare și veise în cunoștința.

dar kare nș era în stare sș se misce și mai de lokș a vorbi, așa de sșrșmatș era de sgșdșirea ce o cerkase.

Kș toate acestea avș nșterea sș salste kș o kșrtș-tșrș de okiș pe moșș-seș, kare i se nșrea kș i smșlgea ășneva sșfletșlș lșndș-o pe dinsa.

D'Avrigny șrștș ne bolnava, și terminș preskripcșniile, ordonș lși Villefort sș iea o kabrioletș, sș se dșkș singșrș la speșierș ka sș i zikș sș fakș de fauș kș elș bestșrele ordonate, sș le adșkș singșrș și sș îlș astente în kamera fiiei sale.

Pe șrștș, dșne ce mai zise ka sș nș lase sș se dea nimikș Valentinei, veni earș la Noirtier, înkise kș îngrijire șșile, și, dșne ce s'a înkredinșatș kș n'askolta nimine:

— Sș vedemș, zise elș, șșii ceva despre boala fiiei dșmitale?

— Da, zise bștrșnșlș.

— Askoltș, n'avemș timnș de nerdștș, am sș te întrebș și sș mi resnșnzș.

Noirtier fșkș semnș kș era gata sș resnșnzș.

— Ai prevșzștș ceia ce s'a întimnatș astș-zș Valentinei?

— Da.

D'Avrigny kșgetș șnș minștș; pe șrștș s'anșonș de Noirtier.

— Eartș-mș ceia ce am sș șș șșiș, adășse elș, dar nimikș nș trebșe sș fș neîngrijitș în starea cea șși-mîntștoare în kare ne aflșmș. Ai vșzștș pe Barrois mșrîndș?

Noirtier și redikș okii la șerș.

— Șșii de ce a mșritș? întrebș d'Avrigny nșnîndș-șș mșna pe șmerslș lși Noirtier.

— Da, resnșnșe bștrșnșlș.

— Krezi kș moartea sa a fostș natșralș?

„Șnă ce ka șnă șșrışă se skișă ne bșzele nemiskate ale lăi Noirtier.

— Atănci ăi a venită idea kă Barrois a fostă înveninată?

— Da.

— Krezi kă veninălă de kare a mșrită elă era otărită pentă dînșălă?

— Nă.

— Akșm krezi kă totă aceia-șă mșnă kare a lovită ne Barrois, vrîndă să loveaskă ne altă, lovesce astă-ză ne Valentina?

— Da.

— Are să kază prin șrmare șă ea? întrebă d'Avrigny așintăndă ne Noirtier kă o prăvire profăndă.

Șă astentă efektălală astoră vorbe.

— Nă! respănse bștrănălă k'șnă aeră de trișmfă kare ar fi pătătă înkărka observărele celăi măi îndemnatăkă ghicitoră.

— Atănci șperă? zise d'Avrigny kă mirare.

— Da.

— Ce șperă?

Bștrănălă făkă să înțeleagă kă okiă kă nă patea respănde.

— Ax! da, este adevărată, mșrmășă d'Avrigny.

Pe șrmă se înloarse la Noirtier.

— Șperă, zise elă, kă omoritorălă se va sșțera?

— Nă.

— Atănci șperă kă veninălă va fi făr' efektă pentă Valentina?

— Da.

— Kăci șăi, mi se pare, adășse d'Avrigny, kă așă șerkată a o învenina?

Bătrânul făcuse semn că okii îi erau năvea nici o în-
doială în privința asta.

— Atunci, cum crezi că va scăpa Valentina?

Noirtier își făcuse okii că stăruindu-se într'aceia-și parte,
d'Avrigny zise directivă okilor săi, și văzu că era a-
cintăci pe o bătilă care conținea beștera ce i s'adăsea în
toate diminețile.

— Ah! ah! zise d'Avrigny, dă-mi o idee revede, ai
fi căștată poate...

Noirtier nu făcuse decât să termine.

— Da, zise el.

— Dă o pregăti înkontra veninului?

— Da.

— Denrinzându-ți puțin câte puțin?

— Da, da, da, zise Noirtier încântat că a fost
înțeleș.

— Într'adevăr, m'ai aszită zikindă că într'și bă-
cintă în beșterele ce îți dă!

— Da.

— Și, denrinzându-ți că astă venin, ai vrășă să
nimicesci efektele altă venin?

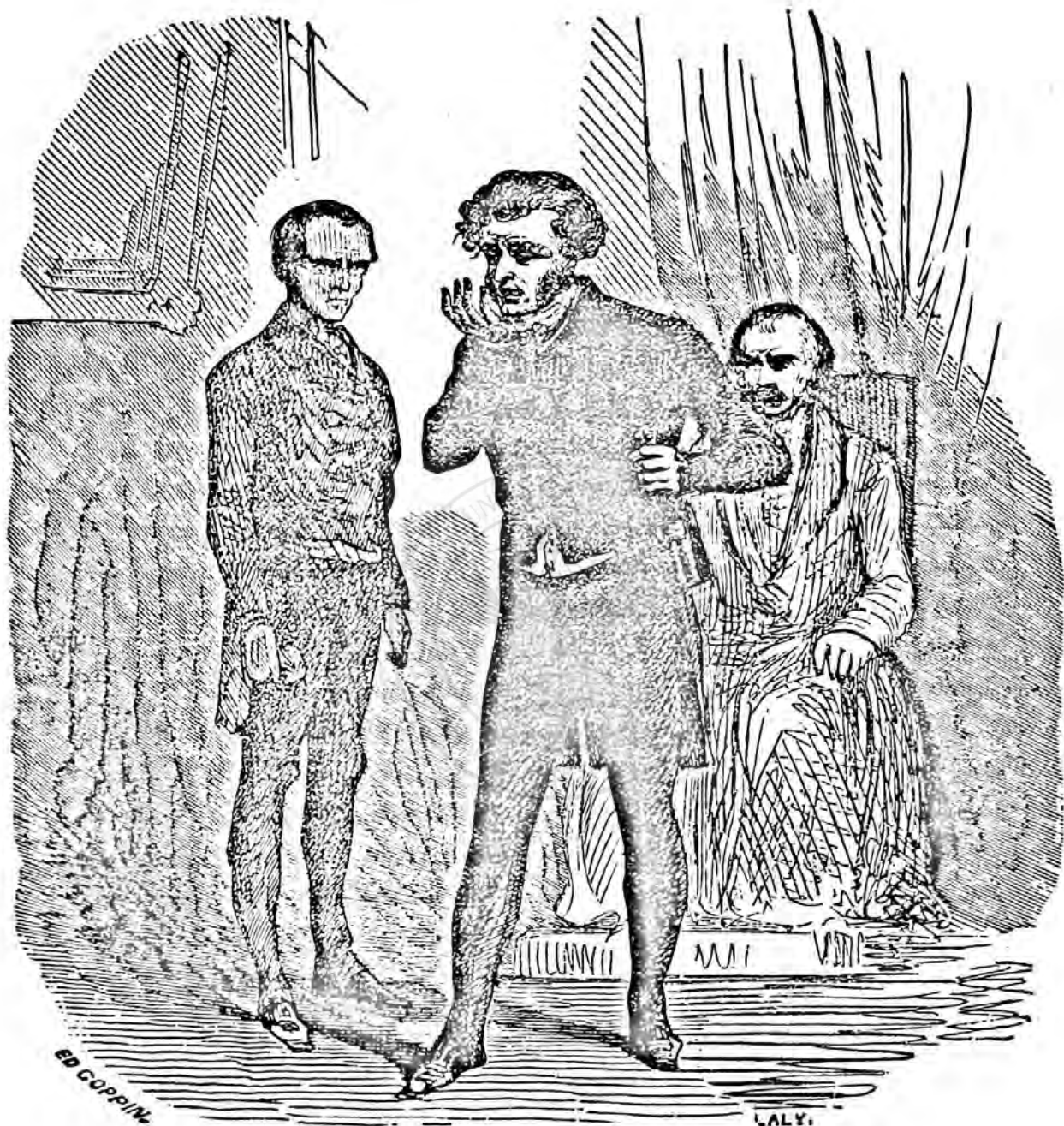
— Aceia-și băcintă trișfătoare din partea lui Noirtier.

— Și ai prinvenită că adevărată l'aceasta, zise d'A-
vrigny. De n'ar fi fostă astă măsura de fereală, Valen-
tina era să moară astă-zi, era să moară fără pățința vrășă
ajutoră, era să moară fără îndurare, șădășirea era tare! dar
a fostă numai șădășit, și, astă dată celă puțin, Valentina
nu va muri.

O băcintă mai presă de câtă omenească învioră
okii bătrânului, kari era redikăci la ceră că espresivă și
rekșnosșine nesăse.

În minșășă acesta Villefort întră.

D'Avrigny luă butilia, turnă quate-va picături în palmă și le înghiți.

- Eată, doktore, zise elă, ceia ce ai komandată.
- Astă doktoriz s'a fıkăstă înaintea dămitale ?
- Da, respănse prokărorăstă regelăi.
- N'a emiță din măbinele dămitale ?
- Nă.

D'Avrigny lăă bătalia, tărut kăte-va nikătare în pal-mă și le înghigi.

— Bine, zise elă, să ne șrkămă la Valentina, voiă da instrăkăișnile mele la toată lămea, și vei preveghia în-să-șii, domnșle de Villefort, ka nimine să nă se depăr-teze de ele.

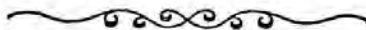
În minăstăstă kăndă d'Avrigny se șrka la Valentina, însogită de Villefort, șnă preotă italiană, k'șnă imbletă aspră, kă vorba lină și otărită, înkiria pentru sokoteala sa kasa de lingă osnelăstă în kare lokăia D. de Villefort.

Nă se năstă alla în virtătea kării transakăișni se mă-tară dăne doșă ore cei trei lokatară ai ačestei kase; dar se dăse vorba prin totă kartierăstă kă temeliele kasei nă era si-gșre și era teamă de derimare, ceia ce nă opri ne noăstă lokatară d'a se măta într'insa, kă modesta sa mobilă, kiară în zăa ačeia, ne la činčă ore.

Înkiricrea se făkă pentru trei, mease saă noăș ană de lokatarăstă celă noă, kare, dăn'obăčeisăstă întemeiată între proprietari, plăti mease lăni înainte.

Astă lokatară noă, kare, dăne kăm amă zisă, era I-talian, se nămea signor Giacomo Busoni.

Mesterii fără îndată kăzmașii, și kiară în noantea a-čeia rarăi trekători kari întărzăia în șășăstă șășărbăisăstă vedea kă mirare ne timnlarăi și ne zidarăi okănașii kă repararea ka-sei șovăitoare.

CAPITULU XCV.

TATĂL ȘI FIIL.

Amă vârstă, în kapitlăleșă trekstă, ne doamna Danglars venindă s'anșnye oficială doamnei de Villefort nșnta damicelei Eugenia Danglars kș D. Andrea Cavalcanti, kare era sș se fakș neste nșșine zile.

Astă anșnyăș oficială, kare areta saș se nșrea kș aratș o otrăire fșkștș de toșă interesanyăș l'acheastș afayere mare, a avștș kș toate achestea o șyenș mai 'nainte, de kare șntemăș datoră a da sokotealș ășitorilorăș nostri.

Îi rșșymăș darș sș fakș șnăș nasăș nderășăș mi sș se transpoarte, kiarăș în dimineayă zicei ășea plinș de atștea katastrofe mari, într'achelă fșșmosă salonăș așă de bine dășrităș ne kare îlă amăș fșkștăș kșnoskștăș mi kare fșșea mșndria proprietarșlăș seș, D. baronăș Danglars.

Într'achestă salonăș, ne la zeye ore dimineayă, se nșeșmbla, de kște-va minște, baronșlăș skșșndatăș în kșșetșrăș mi foarte ășeastimșratăș, șitșndș-se la fșș-kare șșe mi onrindș-se la fșș-kare șșomotăș.

Kșndăș mi nșrdș rșbdarea, kışmăș ne feșiorșlăș seș.

— Ștefane, i zise elă, ia vezăș nentșș ășe damicela Eugenia m'a rșșatăș s'o astentăș în salonăș, mi întreatăș de ășe mș face s'o astentăș așă de mlășă.

Dșne ășe resșlăș de șrăta sa dınosıșıne, baronșlăș se alinăș nșșınăș.

Într'adevșrăș, damicela Eugenia, dșne destentarea sa,

черезе о ахдиингъ дела татъ-сеѣ, шѣ отърѣсе салонѣхъ челѣ даэритѣ ка लोकѣ нентрѣ астѣ ахдиингъ.

Astѣ пропънере кърѣоасѣ, шѣ маѣ алесѣ карактерѣхъ еѣ офѣиалѣ, нѣ фѣкѣсе пѣуинѣ мѣраре банкерѣхъ, каре приимѣсе сѣ мѣлѣмеаскѣ дорѣнга фѣеѣ sale дѣкѣндѣ-се челѣ д'интѣиѣ вѣн салонѣ.

Stefan se intoarse îndatѣ dela ambasada sa.

— Femeia din kasѣ a domniшioarei, zise elѣ, мѣ а zisѣ кѣ domniшioara шѣ фѣчае инкѣ гѣтеала шѣ нѣ ва интѣр- zia d'a veni.

Danglars фѣкѣ хнѣ семнѣ din kanѣ areтѣндѣ кѣ era мѣлѣмитѣ.

Danglars, кѣндѣ era вѣнтре лѣме шѣ кѣарѣ вѣнтре оа- менѣ сеѣ, фѣчае ne омѣхѣ бѣнѣ шѣ ne пѣrintele kare avea слѣбѣиѣне.

Asta era o faѣтѣ a roлѣхъ чѣ шѣ импъссесе вѣн kome- dia понларѣ чѣ o jска; asta era o fisionomѣ ne kare o pri- imise шѣ kare i se пѣгrea кѣ i se кѣвenea, прекѣм se кѣ- venea profilelorѣ drente ale maschelorѣ пѣринѣилorѣ театрѣхъ антѣкѣ d'a avea бѣза вѣтоарѣ шѣ рѣзѣтоаре, de oare-чѣ par- tea стѣнгѣ avea бѣза лѣсатѣ вѣн jos шѣ пѣнгѣгreaѣтѣ.

Sѣ ne гѣгѣбѣмѣ а zѣче кѣ, вѣн intimitate, бѣза вѣтоар- сѣ шѣ рѣзѣтоаре desчѣndea вѣн nivela бѣзеѣ лѣсате шѣ пѣнгѣг- reѣ; astѣ-felѣ вѣн кѣлѣ, нентрѣ чѣа маѣ mare parte а lim- пѣхъ, бѣнѣхѣ омѣ desпѣгrea ка sѣ факѣ लोकѣ бѣрѣбатѣхъ бѣстѣлѣ шѣ пѣrintelѣхъ absolѣтѣ.

— De чѣ draks astѣ nebѣнѣ, kare vrea sѣ мѣ vor- beaskѣ, dѣне кѣм пѣretinde, мѣгѣмѣра Danglars, нѣ vine вѣн kabinetѣхъ меѣ, кѣгѣта elѣ, шѣ маѣ алесѣ нентрѣ чѣ vrea sѣ мѣ vorbeaskѣ?

Astѣ кѣгѣtare plѣнѣ de neastѣмпѣгѣ se вѣнѣртеа nent- rѣ а дохѣ-zѣчѣа оарѣ вѣн канѣ кѣндѣ хѣша se deskise шѣ

Eugenia se aretă într-o rókiz de mătase neagră kă florī mate de ayeia-șī kăloare, ínkoifată kă pęrăi șī męnșată, par'kă ar fi fostă vorba să se dăkă să șează ne fotoliză ei dela Theatrul-Italian.

— Ei bine! Eugenio, ce este? strigă Danglars, șī pentră ce ai verșit salonișă solemnă de oare-ce nșteamă fi prea bine în kabinetișă meș partikulară?

— Ai foarte mare kăvintă, domnșle, respnșse Eugenia fękindă semnă tatălăi seă kă nștea să șează, șī mī ai fękșit nșche întrebări kari resșmă mai din ainte toată konvorbirea ce vomă avea. Voiș respnșde dară l'amîndoșă, șī inkontra legiloră obișeisișă, voiș respnșde mai întișă l'a doza, ka șna ce ă mai pșuină inkșrkată. Am alesă salonișă, domnșle, ka lokă de întilnire, ka să fșgă de întipșririle nepșkște șī de inflșingele kabinetișă șnș bankeră. Aste kșrși de kasieră, or kștă de bine dășrite să fiș, aste mese inkise ka nșche porși de fortereșă, aste grșmeză de bilete de bankă kari nș se șvie de șnde vină, șī aste kștă gimă de skrisori kari vină din Anglia, din Holanda, din Spania, din India, din China saș din Peru, lșkrează în genere foarte ștranișă așșna șpirităișă șnș tată, șī ilă fakă să șite kă ă în lșme șnă interesă mai mare șī mai sakș de kștă ală șnăi posișișni șociale șī ală oninișni kometanșiloră seă. Am alesă dară așestă salonă șnde vezi șșrișștoare șī fericiște în mșreșele loră kadre portreță dășmitale, ală meș, ală mșmei mele șī totă felă de neisage pasturale șī de ștașle plăkște. Mă inkreză foarte mșltă în nștearea întipșririloră esteriore. Poate kă înainte dășmitale mai virtosă asta ar fi o reșșchire, dar ce să zici, n'au fi artistă kșndă nș mī ar remșnea kște-va ilșsișni.

— Prea bine! respnșse D. Danglars, kare askșltase tirada k'șnă șșnge reșe netșrbșrată, fșr'a inșelege nișă șnă

Eugenia s'aretă într'o rochiă de mătase neagră...

kävintă, fiindă absorbită, ka totă omătă ȗelă plină de kăge-
tări askânse, întră kăstarea firăsi propriei sale ideii în ide-
ile aȗelia ȗe i vorbea.

— Eată dară Ńi ală doilea pănktă lămărită saă kam
ama, zise Eugenia fără ȗea mai mikă țərbărare Ńi kă aȗelă
taktă kă totă bărbăteskă ȗe karakterisa gestăiă Ńi vorba eii,
Ńi mi pară mălgămită de esplikare. Akăm, să ne întoar-
ȗemă la ȗelă d'intăiiă. Mă întrebai pentru ȗe ȗi am ȗerătă
ardiinȗa? Să ȗi săiă în doză kăvinte, domnăle, eată. Nă
voiă să ieăă ne D. kontele Andrea Cavalcanti.

Danglars făkă o sărităre ne fotolisă seă, Ńi Ńi într-
ȗă okii Ńi brățele la ȗeră.

— Dămnezeală meă! da, domnăle, țrmă Eugenia, totă
linisȗită kăm era. Te ai mirătă pentru asta, o vıză prea
bine, kăȗi, de kăndă s'a năă astă lăkră la kale, n'am are-
tată niȗi o onăne, fiindă totă d'ăna sigăre, kă îndată ȗe
ȗa veni momentăi aȗela, voiă onăne kărată oameniloră ka-
ri nă m'aă konsătată Ńi lăkrăriloră kari nă mi plakă o vo-
inȗă frankă Ńi absolută. Kă toate aȗestea, astă dată, lini-
șȗea Ńi pasivitatea mea, kăm zikă filosofii, mi venea din-
tr'ăniă altă kăvintă; mi venea din sănănearea Ńi devotarea
mea..... (ăniă sărisă șioră se desemă ne băzele rămene
ale jănei konile), kari mă făȗea să mă ȗerkă a fi as-
kăltătoare.

— Eii bine? întrebă Danglars.

— Eii bine! domnăle, resănsă Eugenia, am înȗer-
kată niță řnde am nătată, Ńi, akăm kăndă a sosită mănătiă,
kă toate silinȗele ȗe le am ȗerkată asăna mea, nă mă simȗă
în stare a askălla.

— Dar în ȗea dăne țrmă, zise Danglars, kare, kă
snirităiă seă de a doză mănă, se părea kă totă amegită de
grestatea astei logiȗe kăde, a kăria reȗeală ilă făȗea să

ingeleagꝛ kꝛ venea atꝛtĭĭ din nreksgetare kꝛtĭĭ ſi dintr'o
voingꝛ tare, — kvintxlĭĭ astĭi refꝛſſĭ, Eugenio? kvintxlĭĭ?

— Kvintxlĭĭ, resꝛſe jꝛna konitĭ, ox! Dꝛmnezexlĭĭ
meſ! nꝛ doargꝛ kꝛ omxlĭĭ ĩ mai xritĭĭ, saſ mai proſtĭĭ or mai
nenlꝛksxlĭĭ de kꝛtĭĭ altꝛ, nꝛ; D. Andrea Cavalcanti poate
trece kiarĭ ne lingꝛ cꝛi ce kaſtꝛ ne oamenil dꝛne ſigꝛtꝛ ſi
dꝛne talitꝛ, ka xꝛtĭĭ modelĭĭ deſtĭxlĭĭ de frꝛmosĭ; niĭi doargꝛ kꝛ
mi ar fi inima atinsꝛ mai mlĭtĭĭ de altꝛ de kꝛtĭĭ de elĭ: asta
ar fi xꝛtĭĭ kvintxlĭĭ de pensionargꝛ, ne kare ilĭ nriveskĭ foar-
te mai nre jos de mine; nꝛ iſbeskĭ ne nimine, domnlꝛ, o
ſꝛii nrea bine, nꝛ ĩ aſa? Nꝛ vzꝛdĭ dargꝛ pentꝛ ce, frꝛtꝛ vr'o
mare trebſingꝛ, sꝛ mi inkrkĭĭ viaga k' xꝛtĭĭ inſogitorĭ eternĭ.
N'a zisĭ ingelentxlĭĭ: — „Nimikĭ nrea mlĭtĭĭ, „ſi in altꝛ
parte: „ — Poartꝛ totĭ kꝛ tine? „Ciĭ minte kiarĭ kꝛ am in-
vꝛgatĭ in ſkoolꝛ astĭi doi aforismĭ in limba greakꝛ ſi la-
tinꝛ; xꝛtĭĭ este, mi se nare, alĭ lsi Phedru, ſi celĭ altĭ
alĭ lsi Bias. Ei bine! skꝛmnxlĭĭ meſ tatꝛ, in naſfragixĭ vi-
ejei, kꝛĭi viaga ĩ xꝛtĭĭ naſfragixĭ eternĭ alĭ ſnerangelorĭ noa-
ſtre, arxꝛkĭ in mare lskꝛrile netrebſinꝛioaſe, eatꝛ totĭ, ſi
remꝛiĭ kꝛ voingꝛ mea, diſnꝛſ a trzi de totĭ ſingꝛtꝛ, ſi
nriin xꝛmare de totĭ liberĭ.

— Neferixitĭ! neferixitĭ! mꝛmꝛtĭ Dangler ingꝛ-
benindĭ, kꝛĭi kꝛnoſcea din cꝛkare ſoliditatea nedicei ce o
inlũmnina neinꝛetatĭ.

— Neferixitĭ! resꝛſe Eugenia; neferixitĭ! zixi,
domnlꝛ? Ba nꝛ, intr'adevꝛrĭ, ſi astꝛ eſklamare mi nare
kꝛ totxlĭĭ teatralꝛ ſi aſektatꝛ. Ferixitĭ! din kontra, kꝛĭi, te
intrebĭ, ce mi liſeſce? Lꝛmea mi zice kꝛ ſꝛnt frꝛmoaſꝛ, ĩ
ceva kꝛndĭ ĩ bine nriimitĭ cineva. Mi plakĭ nriimirile cele
bꝛne: ele invioreaꝛ faga, ſi cꝛi ce mꝛ inkonjoargꝛ mi narĭ
atꝛnꝛi mai nꝛginĭ xꝛtĭĭ. Am oare-kare ſuiritĭ ſi oare-ka-
re ſimꝛibilitate relativꝛ kare mꝛ faĭe sꝛ notĭ trage din e-

sistința generală într'a mea ceea ce mi se pare mai bună într'însa, cum face maimuța cândă sparge năka verde ca să scoacă dintr'însa ceea ce conține ea. Sunt avari, cum ai zăna din cele mai frumoase averi din Franța, cum sunt fiii dămitale zănik, și nu ești ca păsăringii dela Porte-Saint-Martin și dela Gaité, cari desmosteneskă ne fiele loră pentră că nu voră să le dea nepozi. Pe ling' ațestea, legea prevăzătoare și a lătată drentă de a desmosteni, celă pășină de totă, cum și a lătată și năsterea de a mă konstringe să mă mărășă că D. kătare săă kătare. Așa dară, frumoasă, suirităoasă, dăzăită că oare-kare talentă, cum se zăce în operele-komice, și înăvăzăită! Dar asta é o ferăcure, domnăle. De ce dară mă nămesă năferăcure?

Danglars, văzândă ne fii-să sărizândă și măndră afară din kale, nu și năstă opri o miskare de brătalitate kare se trădă printr'ăniă glasă sgomotosă, dar nu făcă mai măltă de kăță atăță.

Săb prăvirea întrebătoare a fielei sale, în față ațelei săpăncene negre și frumoase, ne kare o înkrăntă întrebarea, se întoarse ka zăă omă că minte și se linisă îndată, sănsă de măna cea de feră a înțelepăniă.

— Într'ădevăță, fata mea, resăonse Danglars k'ăniă sărisă, ești întokmăi cum te lăză, afară de zăă lăkră, fata mea; nu voiă să și zăă așa renele kare: măi bine mă plăce să te lășă a ghiăi singără.

Eugenia se zăță la Danglars, mirăndă-se prăa măltă cum nătea să i konteste vine-va zăna din florile koroane și de măndră ne kare o năsele așa de săperă ne kăni.

— Fata mea, zămă bankeră, mă ai esnikăță foarte bine kari era simțimentele ce avea întăiă lokă în resoluăniă zăni fete ka dămneata cândă a otărită că nu se va mărita. Akum, mă é răndăță meă să și săniă kari săntă

kāvintele znxī tat̄z ka mine k̄nd̄š a ot̄rit̄š s̄z m̄rite ne fīz-sa.

Eugenia se inklin̄, n̄z ka o fīz s̄p̄s̄z kare ask̄lt̄z, dar ka o adversar̄z kare è gata a disk̄sta, kare asteant̄z.

— Fata mea, zrm̄ Dangler̄s, k̄nd̄š znx̄ tat̄z cere de-la fīz-sa s̄z se m̄rite, are tot̄š d'axna znx̄ k̄vint̄š oare-kare snre a dori ayeasta. Znx̄i s̄nt̄š konrins̄i de neb̄nia de kare vorbeaī adineaor̄z, adik̄z de a se vedea revieđ̄ind̄š in nepođ̄eiī lor̄š. N'am ast̄z sl̄zbic̄zne, đ̄i o sn̄iš mai din-ainte k̄z n̄z prea m̄i pas̄z de b̄k̄riele familieī. Pot̄š m̄r-t̄risi ayeasta zneī fie ne kare o s̄viš dest̄l̄š de filosoaf̄z ka s̄z inđeleḡz ast̄z indiferinđ̄z Ńi s̄z n̄z m'ak̄se nent̄z ea.

— Aşa m̄i pl̄चे! zise Eugenia; s̄z vorbim̄š k̄rat̄š, dom̄n̄le, asta m̄i pl̄चे Ńi mie.

— Ox! zise Dangler̄s, vezi k̄z, f̄r'a l̄za parte din simpatia d̄xm̄itale nent̄z franke đ̄e, m̄z znesk̄š k̄z ea k̄nd̄š v̄z̄š k̄z o cere imp̄rejrarea. Voiš zrma dar̄z. Đ̄i am pron̄s̄š znx̄ b̄rbat̄š, n̄z nent̄z d̄xm̄neata, k̄zčī, intr'adev̄r̄š, ničī k̄z m̄i treče prin m̄inte zna ka asta intr'znx̄ asemene min̄t̄š (đ̄i pl̄चे frankeđ̄ea, eat̄z), dar nent̄z k'aveam treb̄inđ̄z s̄z ieī ast̄š b̄rbat̄š k̄zš mai k̄rind̄š, nent̄z oare-kari kombin̄ri komerčiale ęe le am n̄s̄š la kale in min̄t̄l̄š ayeasta.

Eugenia f̄k̄z o miskare.

— E intokmaī k̄zm am onoarea a đ̄i sn̄ne, fata mea, Ńi n̄z se kade s̄z fī z̄p̄rat̄z ne mine, k̄zčī d̄xm̄neata m̄z silesčī l'ayeasta; inđeleḡi foarte bine k̄z f̄r̄z voia mea intr̄z intr'aste esnlik̄r̄i aritmetice k'o artist̄z ka d̄xm̄neata, kare se teme d'a intra in kabinet̄l̄š znx̄i banker̄š ka s̄z n̄z int̄m-pine nisče int̄in̄r̄iri saš sensađ̄isn̄iī nenl̄k̄ste Ńi antinoetice.

Dar intr'ast̄š kabinet̄š al̄š banker̄s̄l̄i, in kare k̄z toate ayeatea aī binevoit̄š a intra ęea alt̄z ier̄i ka s̄z m̄i ęer̄i o m̄j̄z de frančī ęe đ̄i daš ne fīz-kar̄z l̄zn̄z nent̄z fantasiele

dămitale, alŃ, skămpa mea damichelŃ, kŃ poate învŃța cineva multe lăkrări nentŃ trebzînța jănelorŃ țe nă vorŃ sŃ se mŃrite. De esemnulă, poate învŃța cineva, țeia țe nentŃ privința sŃsuentibilității dămitale nervoase te voiŃ face sŃ înveți într'acestŃ salonŃ, poate învŃța cineva, zikŃ kŃ kredităŃ și bankerŃ ă viată sa fizikŃ și moralŃ, kŃ kredităŃ sŃsșine pe omŃ, kŃ însflegesțe sŃslarea și korăŃ, și D. de Monte-Cristo mi a ținăŃ și diskărsŃ despre aceasta, pe kare nă ilŃ voiŃ șita ničŃ o datŃ. Poate așă kŃ kŃ kŃ se retrage kredităŃ, korăŃ devine kadavrŃ, și kŃ asta katŃ sŃ so întîmple în prea puținŃ timăŃ bankersăi kare se onoară de a fi pŃrintele și fete țe are o logikŃ ama de bŃnt.

Dar Eugenia, în lokŃ d'a se inkovoia, și îndreptă talia.

— Răinată! zise ea.

— Ai nemerită tokmă vorba țe trebzia, fata mea, zise Danglars skormonindă-și sînăŃ kŃ anghiele, dar kŃn-servăndă pe figăra sa asă sŃrășă și omŃ fŃrŃ inimă, iar nă fŃrŃ spiritŃ, răinată! ama este.

— Ax! zise Eugenia.

— Da, răinată! Eă bine! eatŃ darŃ kŃ s'a datŃ pe faț astŃ sekretŃ plinŃ de oroare, kŃm zice noetăŃ tragikŃ.

AkŃm, fata mea, alŃ din gŃra mea kŃm poă astŃ nefeșire s'o faci a skădea, nă voiŃ sŃ zikŃ nentŃ mine, ți nentŃ dămneata.

— Ox! strigă Eugenia, nă estă bŃnŃ fisionomistŃ, domșle, daka ăi nă în minte kŃ plăngă nentŃ mine katastrofa de kare mi vorbesăi.

— Eă răinată! Și țe mi pasŃ mie? Nă mi remăne talentăŃ meă? Nă notă oare ka Pasta, ka Malibră, ka Grisi, sŃ mi fakŃ țeia țe nă mi aă fi datŃ ničŃ o datŃ, or kŃ de mare ăi ar fi fostă avereă: o sŃtŃ saă o sŃtŃ țină-țeci mi

livre venitǎ pe anǎ, kare, in lokǎ de a mǐ veni kǎm mǐ venea chele doxǎ-spre-zече pǎkǎtoase mǐi franĉi che mǐ ũ-dai kǎ nisĉe okǐ mǎstrǎtori mǐ kǎ vorbe de ĉinere de reǎ despre prodigalitatea mea, mǐ vorǎ veni insouĉi de aklamǎri, de bravo mǐ de flori? Mǐi, kiarǎ kǎndǎ n'auǐ avea auestǎ talentǎ de kare sǎrǐsǎlǎ dǎmitale mǐ aratǎ kǎ te indoesĉi, nǎ mǐ ar remǎnea astǎ amorǎ infǎriatǎ pentru independenĉǎ, kare mǐ va ĉine lokǎ totǎ d'arna de toate avǎgĉiele lǎmǐi, mǐ kare dominǎ in mine nǐnǎ mǐ kiarǎ instinktǎlǎ konservǎrii?

Nǎ mǎ intristezǎ darǎ pentru mine, voiǎ fi totǎ d'arna in stare s'o skouǎ la kǎpǎtǎiǎ; kǎrgile mele, kreioanele mele, nǎnǎlǎ meǎ, toate lǎkrǎmile che nǎ kostǎ mǎlǎtǎ mǐ pe kari voiǎ nǎtea sǎ le kapǎtǎ totǎ d'arna, totǎ mǐ vorǎ remǎnea.

Krezi poate kǎ mǎ intristezǎ pentru doamna Danglars, desanǎgesĉe-te mǐ desure asta! daka nǎ mǎ inĉelǎ, mǎmǎ-mea s'a feritǎ de timpǎlǎ reǎ mǐ a lǎsatǎ de mǎlǎtǎ mǎsǎrele kǎviinĉioase in kontra katastrofei che te ameninĉǎ mǐ kare va treĉe fǎr'a o atinge pe dǎnsa; s'a nǎsǎ l'adepostǎ, mǐ nǎ mǐ a mai perdǎtǎ somnǎlǎ mǐ linisĉea pentru mine ka sǎ mǐ lase interesele la o parte, kǎĉi, mǎlgǎmeskǎ lǎi Dǎmnezeǎ, mǐ a lǎsatǎ toatǎ neatǎrnarea sǎb kǎvintǎ kǎ izbeam libertatea.

Ox! nǎ, domnǎle, din konilǎria mea, am vǎzǎtǎ mǎlte lǎkrǎri intǐmulate in preǎjǎrǎlǎ meǎ; le am inĉelesǎ pe toate foarte bine in kǎtǎ neferĉigĉea nǎ mǐ mai face vre o mare intǐnǎrigĉe; de kǎndǎ mǎ kǎnoskǎ, n'am fostǎ izbitǎ de nǐmine, atǎtǎ mai reǎ! asta m'a fǎkǎtǎ firesĉe sǎ nǎ izbeskǎ nĉiĉ eǎ pe nǐmine, atǎlǎ mai bine! Akǎm sĉiĉ profesĉia mea de kredinĉǎ.

— Atǎnĉi, zise Danglars, galbenǎ de o minǎ kare

nu era produsul din izbirea parinteasca atins: atunci, fata mea, sturcesci intru a voi sa ma vezi rinita?

— Sa te vada rinita? Esi, zise Eugenia, sa voiesca a te vedea rinita? Ce vrei sa zici? nu te ingeleg.

— Atiia mai bine, asta mi lasa o raze de speranta; askaltu.

— Askaltu, zise Eugenia zitandu-se asha de agintatu la tati-seu, inkatu acesta avu trebintu de o silintu ka sa nu mi anlece okii inaintea kbatatului celui pline de ntere a junei kopile.

— D. Cavalcanti, zmi Danglars, te iea de nevastu mi, lundu-te de nevastu, cu aduce o dotu de trei milioane ne kari le pune la banka mea.

— Ah! foarte bine, zise Eugenia k'nu mare despreu, mi lundu-mi mnuiele xna peste alta.

— Krezi ka te voia nedrentu k auele trei milioane, zise Danglars; nici de kam, aste trei milioane sunt destinate a produce celu nuinu zecu. Am kpatatu din preu nu k'nu bankeru, nu konfrate alu meu, konchesiunea nu drumu de feru, singru indstru kare, in zilele noastre, infumiaz auele sorgi fabloase de scesu nemizlocitu ce o dinioaru Law anliku ntru bnu Parisianu, la nu Missisipi fantastiku. Dune kalkulu meu katu s'aidu vineva a milioanelele parte dintr'nu drumu de feru, kam avea o dinioaru nu stinju de nmintu nekativatu ne malgrile lu Ohio. Asta e o denunere inotekaru, cea ce e nu progresu, kam vezi, ntru-ka va avea vineva celu nuinu zecu, cinu-spre zecu, doxu-zecu, o sutu livre de feru ntru stinju se de nmintu! ei bine! sunt datoru, de azi in ontu zile, a denune ntru sokoteala mea, patru milioane; aste patru milioane, kam am zisu, voru produce zecu sau doxu-spre zecu.

— Dar in timpu visitei mele de cea altu ieri, dom-

nşle, şii de kare binevoiesşii a şii adşue a minte, zise Eugenia, te am vşzşţş nşnşndşş în kasa de bani,   terminşşş, nş   a-
şa ? şinşii milioane şii şşmşţate ; înkşş m  a  şii aretatşş aţeasta în
doşş şrtie aşnra tesaşşşşş, şii te mir  kşm o şrtiţş kare avea
o a a de mare valoare nş m  a lşatş oki  ka şnş şşşgerş.

— Da, înşş aste şinşii milioane şii şşmşţate nş şşntş
ale mele, şii şşntş nşma  o probşş de inkredere  e o are şi-
neva în mine ; titşla mea de bankerşş n nşlarşş m'a fşkşţş şş
mşş bşkşşş de inkrederea şnitalelorşş, şii  ele şinşii milioane
şii şşmşţate şşntş ale şnitalelorşş ; în or kare altşş timnşş nş
m'a i  doi de a le întrebşing a, dar ast zi ş ie şineva  e
perderi mar  am şşferiţş, şii, kşm şii am şşşs'o, kre-
ditşşş  n ene a se retrage dela mine. Din minşşş în minşşş
administrarea şii poate reklama depositşşş, şii, daka va fi
 ntrebşing atşş altşş şnde-va, voişş fi silitşş şş fakşş o bankrş tş
r şinoaşş. Nş desnreşşşeskşş bankrş tele, krede-mşş, dar ban-
krş tele kari  navşşşeskşş, iar nş a ele  e r şineazş. De vei
l a pe D. Cavalcanti, voişş n ne m na p'a ele trei milioane
de doţş, saşş kş va krede şineva kş voişş n ne m na pe
ele, atşn i kreditşşş meşş se  ntşşş e, şii averea mea, kare
de vr'o l nş saşş doţş, s'a  nek tşş în niş e abise ş pate ş b
n şii mei de o fatalitate ne nş eleaşş, se  ntremeazş. Mşş p  en i ?

— Foarte bine ; vre  a mşş  noteka n nşşşşş trei mi-
lioane, nş   a a ?

— Kş k tşş   ş ma mai mare, kş at tşş   mai lingş-
şitoare : şii d  o ideşş de valoarea d şmitale.

— Mşşş meskşş. O vorbşş, domnşle, n nşşş  ea din
ş mşş o rşş : m  promi i kş vei  ntrebşing a şifra astei dote
 e o va adş e D. Cavalcanti, dar kş nş vei atinge ş ma ?
Asta nş   o fantşş de egoismşş,   o fantşş de delikate e.
Voişş şş şii aj tşş  nşş a şii restabili averea, dar nş voişş şş
fişş kom li e a d şmitale n nşşş r şinarea altora.

— Dar kândă ăi zikă, respunse Danglars, kă kă aste trei milioane...

— Krezî să ăi façı interesele, domnăle, făr'a atinge aste trei milioane?

— Kreză, dar kă kondiționē totă d'azna ka mărta-rea dămitale să mî întrebaskă kredităă.

— Veî pstea plăti domnăă Cavalcanti cele çinçı sate mîi françı ne kari mî îi dai nentru kontraktăă meă?

— Kândă se va întoarce dela mairă, le va avea.

— Bine!

— Ce felă, bine, ce vreî să zici?

— Voiă să zikă kă çerindă-mî semnătra, mă lasi liberă de persoana mea?

— Da.

— Atănuî, bine. Kăm am zisă, domnăle, sânt gata a lăa ne D. Cavalcanti.

— Dar ce skonă ai?

— Ax! asta è sekretăă meă. Kare ar fi sşnerioritatea mea aşnra dămitale, daka şviindă sekretăă dămitale, ai şvi mi dămneata n'ală meă?

Danglars mî măskă bşzele.

— Astă-felă, zise elă, estî gata a face visitele oficiale kari sântă neapărate?

— Da, respunse Eugenia.

— Şi a semna kontraktăă în trei zile?

— Da.

— Atănuî, să ăi zikă mi eă: Bine.

Şi Danglars lă măna fiei sale mi o strinse.

Dar, lăkră estraordinară, ne kândă kă astă stringere de mănă, tatăă nă kăteză să zikă: Mălyşmeskă, konila mea; fata n'avă niçı şnă şrisă nentru tată-seă.

— S'a finită konferinça? întrebă Eugenia skălândă-se.

Danglars fâkx semnô kx kanôlô kx nx maî avea ni-
mikô de zisô.

Done çinçî minste, nianslô resna sxb degitele dami-
celeî d'Armilly, mi damicla Danglars knta blestemlô lxi
Brabantio asna Desdemonel.

Dne ce fini astx bskatz, Stefan intrô mi anstnô Eu-
geniel kx trxsra era pnegtitz mi kx baroana o astcautz
ka sx mi fakx visitete.

Amô vzstô ne amîndox femeile dâkîndx-se la Vil-
lefort, de vnde emîrô ka sx mi xmezo kxrsele.

CAPITULU XCVI.
CONTRACTUL.

Trei zile dne scena de kare vorbirimô, adikx ne
la çinçî ore dn'ameazi, in zisa kare era otritx pentrx sem-
nxtara kontraktelxi damicelil Engenia Danglars mi alô dom-
nislxi Andrea Cavalcanti, ne kare bankerlô nx îlô maî skotea
din prinçipe, ne kndô o adiere rekoroasz fâcea sx se in-
fioreze toate frnzete din mika grdinx de din aintea kasei
kontelxi de Monte-Cristo, in minxtlô kndô ačesta era sx
easz, mi ne kndô kaii sei îlô astenta dndô din niçioare
dînxul de mzna kçerelxi, kare medea de vr'xnl patrarô de
orx ne kanrô, elegantlô factonô kx kare fâkxrmô de ml-
te ori kxnosçinç, mi a neme in timnlô seratei dela Auteuil,
veni sx koteaskx renele xnglislô porçul de intrare, mi lxsô

Elegantul phaeton lăsă pe treptele scării pe Andrea Cavalcanti.

pe tretele skrii pe D. Andrea Cavalcanti, radiosă mi plină de așră pe dinsă, ka kəm era mi elă să iea o prințineasă.

Întrebă despre sănătatea kontelăi kə obișnuita sa familiaritate, mi, șrkândă-se șmioră în întiișă plană, ilă întîmînî în kanșă skrii.

La vederea jșnelăi, kontele se onri în lokă.

Kăță pentrə Andrea Cavalcanti, nimikă nș ilă mai onrea din bəkrăia sa.

— Eil bənă zisa, domnșle de Monte-Cristo, zise elă kontelăi.

— Ax! domnșă Andrea! zise ačesta kə glasă seă semi-batjokoritoră, 4e mai fači?

— Minșnată! kəm vezī. Viș să vorbimă despre o miș de lăkrăi; dar, mai întiiș, eșeai saă te întorčeai?

— Eșeam, domnșle.

— Atșnči, ka să nș te întərzieșă, mă voiș șrka, daka vreī, în kaleaska dșmitale, mi Tom va veni dșne noi kə faetonșă meș.

— Nș, zise, kontele k'șnă șmioră șrışă de despreșă kare nș i trečea prin minte kə va fi în kompaniă kə Andrea; nș, preferă să ȳi daă așdiingă ači, skəmșă meș domnă, mai bine poate sta čineva de vorbă într'o kameră, șnde nș è vr'șnă kčveră ka să ȳi fșre vorbele din sboră.

Kontele intră dară într'șnă salonă ȳikă din întiișă plană, șeză, mi, dșne 4e mi înkrăčimă ničoarele șnșă neste altă, fčkă semnă jșnelăi să șează mi elă.

Andrea lă aergă 4elă mai voioșă.

— Șčii, skəmșă meș, konte, zise elă, kə 4ere-
monia se va face astă seară; la noș ore, kontraktă se va
semna în kasa sokrăi.

— Ax! adevărată? zise Monte-Cristo.

— Ce fel! nu știa! aceasta, mi nu te a înșușinat
D. Danglars despre astă solemnitate?

— Ba da, zise kontele, am priimită ieri o skrisoare
dela dînsul; dar nu kreză kă se konrindemi ora într'insa.

— Se poate; sokrălă va fi krezălă kă totă năbli-
kălă o știe.

— Ei bine! zise Monte-Cristo, eată-te fericită, dom-
nșle Cavalcanti: kontraktezi o alianță din cele mai neme-
rite; mi ne șrmă, damicela Danglars ă frămoasă.

— Da, respănsse Cavalcanti k'ănlă tonă plină de modestiă.

— Și mai virtosă ă foarte inavșușită, kăm kreză,
celă nășină, zise Monte-Cristo.

— Foarte inavșușită, kreză? repeti jănele.

— Fărlă indoială; se zice kă D. Danglars askănde
celă nășină jămătate din ceia ce are.

— Și mărtăriseșce ăinșă-sure-zecș saă doză-zeci de
milioane, zise Andrea kă o kăștărlă skinteitoare de bșkărlă.

— Fărlă mai sokoti, adăsse Monte-Cristo, kă ă in
ajănlă d'a intra într'ănlă felă de șuekărlă kare ă kam inve-
kită in Statele-Unite mi in Anglia, dar foarte noș in Francia.

— Da, da, șuș de ce vrei șă vorbesă, drămlă de
feră a kărlă adjădekare a kăpătat'ă, nu ă ama?

— Tokma! Va kăștiga nă nășină, asta ă nărgerea
tărloră, ne nășină zecș milioane d'ăci.

— Zecș milioane! kreză? ă de minăne! zise Caval-
canti, kare se imărlă kă astă șgomotă metalikă ală vorbe-
loră dărlite.

— Fărlă sokoti, șrmă Monte-Cristo, kă toată averea
asta ă va veni dămitale, mi kă ă ama mi drentă, fiindă-kă
damicela Danglars ă fiș șnikă. Pe lîng'ăchestea, averea
dămitale, celă nășină așă mī a zisă tatărlă dămitale,
ă mai totă ama de mare ka a fidanșatei dămitale. Dar șă

lăzămă la o parte kestisnile de banî. Suii, domnule Andrea, kă ai dășă totă lăkrălă ačesta foarte șuioră ūi kă măltă îndemănare?

— Nă prea reș, zise jănele; eram năskătă ka să fiș dīnlomată.

— Ei bine! te vomă face să intri în dīnloماجی; dīnloماجی, suii bine, nă se învaț; ea vine dīn instinktă... Inima dară ă prinsă?

— Teamă mi ă, într'adevără, respănse Andea kă tonălă kă kare vărăse la Theatru-Francesū ne Dorante saș ne Valere respănzīndă la Alceste.

— Te izbesce čeva?

— Kată să mă izbeaskă, zise Andrea k'ănă șărisă vingtoră, daka mă iea de bărbată. Dar, kă toate ačesta, să nă zīțmă șnă nănkătă mare.

— Kare nănkătă?

— Kă am fostă de mīnăne ajstată în toate ačea.

— Če snă!

— De sigără.

— De împrejări?

— Nă, de dămneata.

— De mine? ia lasă, prinčine, zise Monte-Cristo anășndă așăra tităleī kă afektare. Če am nătată face pentră dămneata? Nă era destălă nămele dămitale, posiđisnea dămitale socială, meritslă dămitale?

— Nă, zise Andrea, nă; ūi or če ai zīče, domnule konte, eș șășuđ kă posiđisnea socială a șnă omă ka dămneata a făkătă mă măltă de kătă nămele meș, posiđisnea mea socială ūi meritslă meș.

— Tare te amăgesčī, domnule, zise Monte-Cristo, kare simđi îndemănarea čea vikleană a jănelăī, mi kare înčelese năsterea astoră vorbe; protekūisnea mea ai avăt' o dăne

ce am lăsată cunoștința despre înflăcărea și averea domnulei tatălui dămitale; kȳci, în cea dăne zgom, ȳine mî a prokȳrată, mie, kare nă te am vȳzătă niȳi odată, niȳi ne dămneata niȳi ne strelȳcițilă astoră ală zileloră dămitale, fericirea kȳnoștingei dămitale? Doi amici ai mei din cei mai buni, lordulă Wilmore și abatele Busoni. ȳine m'a înkȳragiată, nă a ȳi servi de garanȳiă, dă a te patrona? Nămele tatălui dămitale, așă de kȳnoșkătă și de onorată în Italia; kȳci, personală, eă nă te kȳnoșkă.

Astă linisȳe, astă perfekț netȳrbȳrare, fȳkȳră ne Andrea sȳ înȳeleagă kȳ era, nentr'ăniă mință, strinsă de o mȳnă mai năskȳloasă de kȳlă a sa, și kȳ astă stringere nă nătea fi lesne întreprăntă.

— Așă! dar, zise elă, tată-meă are kȳ adevȳrată o avere prea mare, domnule konte?

— Se vede kȳ da, domnule, respănsse Monte-Cristo.

— Sȳii daka dota ne kare mî a promisă a sosită?

— Am priimită skrisoarea de însȳinȳare.

— Dar cele trei milioane?

— Cele trei milioane sântă ne drămă, dăne toată probabilitatea.

— Ie voiă priimi dargă kȳ adevȳrată?

— Așzi akolo! respănsse kontele, mi se pară kȳ pîn'akȳm, domnule, banii nă ȳi aă linsită.

Andrea se miră așă de măltă, înkȳtă nă se nătx o pri d'a viăă ăniă mință.

— Atȳnȳi, zise elă emindă din viăarea sa, mî remȳne, domnule, a ȳi face o întrebare, și ne aȳeia o vei înȳelege, kiară kȳndă s'ar kȳdea sȳ ȳi fiă nepȳkȳtă.

— Vorbesȳe, zise Monte-Cristo.

— M'am nășă în relaȳiăni, măȳȳmită averii mele, kȳ oamenii de frănte, și am, celă năȳină de o kam dată, o

mășugime de amici. Dar însușind-mă, dăne kəm fakš, în fața a toată societatea parisiană, kată să fiș sșșșșșșș de șnș nșme strelșvitș, și, în linsă de mșna pșrinteaskă o mșnlă nștinte kată să mș kondăkă l'altară; așna dară, tată-meș nș vine la Parisă, nș è așna?

— E bștrșnș, plinș de rane, și șșferă, kəm zice, de moarte de kște orș kșlștoresče.

— Înșelegș. Eī bine! viș să ăi fakš o șerere.

— Mie?

— Da, dșmitale.

— Țe felș de șerere, Dșmnezexlș meș!

— Ka să i ăi lokșlș.

— Ah! șkșmșlș meș domnș! șe! dșne nșmeroasele relașionī șe am avștș fericirea d'a le avea kș dșmneata, așna de reș mș kșnosșī inkștș să mī fașī o asemene șerere!

Țere-mī să te imșrșmștș k'o jșmștă de milionș, și, kș toate kș o asemene imșrșmștare è destlș de rară, pe kșvintșlș meș de onoare! mī veī fi mai nșșinș șșpșrștorș

Alș dară, kșredeam kș ăi am mai șnșș'o, kș or de kște orș kontele de Monte-Cristo, iea parte, morală mai vșrtosș, în lșkrșrile lșmī așestia, nișī o dată n'a înșelatș d'a avea șkrșnșlș, șșnerștigișnile kiarș ale șnșī omș din Orientă.

Eș kare am șnș seraiș la Cair, șnșlș la Smyrna și altșlș la Constantinopole, să pșesidș la o nșntă! nișī o dată.

— Așna dară mș refșșī?

— Kșratș, și, kiarș de ai fi șnș fiș alș meș, totș te așī refșșa.

— Așzi vorbă! strigă Andrea dșkșmșnșnitș, dar kəm să fașemș atșnșī.

— Ai o sștă de amici, șingșrș ai zisș.

— Mș șneskș, dar insă dșmneata m'ai pșesintatș la D. Danglars.

— Niçi de kəm! Sꝛ restabilimꝛ fantele în totꝛ a-
devꝛrꝛlꝛ: eꝛ te am fꝛkꝛtꝛ a prĩnzi kꝛ dĩnsꝛlꝛ la Auteuil, mi
dꝛmneata te ai presintatꝛ singꝛrꝛ; drace! è kꝛ totꝛlꝛ altꝛ-čeva.

— Da, ĩnsꝛ kꝛsꝛtoria mea, ai ajꝛtatꝛ...

— Eꝛ! ĩntrꝛ nimikꝛ, te rogꝛ s'ò krezi; dar adꝛ-đĩ
a minte de čeia če đĩ am respꝛnsꝛ kꝛndꝛ ai venitꝛ sꝛ mꝛ
rogĩ ka sꝛ fakꝛ čererea: — Oħ! nꝛ fakꝛ niçi o datꝛ kꝛsꝛ-
torie, skꝛmnꝛlꝛ meꝛ prĩnčine, asta è žnꝛ prĩnčiniꝛ otꝛrĩtꝛ
la mine.

Andrea mi mꝛskꝛ bꝛzele.

— Dar ĩn čea dꝛne žrmꝛ, vei veni čelꝛ nꝛđĩnꝛ la
nꝛntꝛ? zise elꝛ.

— Totꝛ Parisul va veni?

— Oħ! de sigꝛrꝛ!

— Eĩ bine! voiꝛ veni mi eꝛ ka totꝛ Parisul, zi-
se kontele.

— Vei semna ĩn kontraktꝛ?

— Oħ! nꝛ vꝛzꝛ niçi o nekꝛviĩnđꝛ, mi skꝛrꝛnꝛlꝛlꝛ
meꝛ nꝛ merge nĩn' akolo.

— ĩn-fine, fiindꝛ-kꝛ nꝛ vreĩ sꝛ mi dai mai mꝛltꝛ, katꝛ
sꝛ mꝛ mꝛđĩđĩmeskꝛ kꝛ čeia če mi dai. Dar ĩnkꝛ o vor-
bꝛ, konte.

— Če lꝛkrꝛ!

— Žnꝛ konsiliꝛ.

— Iea a minte; žnꝛ konsiliꝛ è mai reꝛ de kꝛtꝛ žnꝛ
serviçiꝛ.

— Oħ! n' ačesta pođĩ sꝛ mi ĩlꝛ dai fꝛr'a te kompromite.

— Sꝛne.

— Dota neveteĩ mele è de čĩnčĩ sꝛte miĩ livre.

— Asta è sꝛma ne kare mi a sꝛs'ò D. Danglars.
mi mie.

— S'ò prĩimeskꝛ saꝛ s'ò lasꝛ ĩn mꝛnele notariꝛlꝛi?

— Eatz, în genere, kəm se fakz lăkrările kăndz vrea çineva sz se fakz galantz: amîndoi notariî dămneavoastrz se întilneskz la kontraktz a doua zi saș a treia zi, skimbz amîndoz notele, pentrz kari mî daș znelz altzia biletz de primire; pe zrmz, dșne serbarea kănznielorz, denzș în mțna dșmitale milioanele, kare estî kanș alș komșnitșuî.

— Dar, zise Andrea k'zșz oare-kare neastîmpzșz çe nș îlș nștz askznde bine, dar nar' k'am azzitș zikîndș ne sokrz-meș kz avea a minte sz nștz stzrile noastre în întreprinderea auelzi faimosz drămș de ferș de kare mî vorbeai adineaorz.

— Eî bine! dar, respnzșe Monte-Cristo, asta è dșne kəm înkredînceazș toatz lșmea, zșz mizlokz ka sș se întreiaskz într' zșz anș kanitalele dămneavoastrz. D. baronz Danglars è zșz tatș bzșz mî è omș kz sokotealz bzșz.

— Aî kăvîntș, zise Andrea, toate mergz bine, afarz de refszșlz dșmitale însz, kare mî nștrșnde inima.

— Nz îlș atribzi de kzșz la zșz skrzșnlz kare è foarte natzralz într'o asemene îmrejzrare.

— Fîz, zise Andrea, kəm çî è voînzș; de-searz, la nozș.

— De-searz.

Și kz toatz rezîstînzș zșzioarz din partea lzi Monte-Cristo, ale kzria bzze îngzbenîrz, dar kare mî konservz șzrîszlz de çeremonîz, Andrea lzi mțna kontelzi, o strînze, șzri în faetonșlz seș mî se fzkz nevzșzș.

Çele natrz saș çînzî ore çe î mai remznea nînz la nozș, Andrea le întrebzînzș în kzte-va visite çe le fzkz la kzșî va amîçî snre a îî interesa ka sș vîîz la bankerșlz kz toîz lșszlz ekinagelorz lorș, zîmindz'î kz promîterile sale de akçîzșne, kari aș amçîîlz toate kanetele, mî a kzrora îniçiatîvz o avea Danglars, în minzșlz auela,

Întz'adevzșz, la ontz ore mî jșmzțate seara, salonșlz

celăl mare alăl lăi Danglars, galeria ce ȳinea de saloniălă a-
cesta, Ńi ĩnkă trei saloane din acela-Ńi plană, era pline de
o mălgime profămată ne kare n'ò atrăgea aŃa măltă simna-
tia, kătlă trebăinȳa cea mare de a fi akolo unde se Ńie kă
è ceva noă.

Ţnă akademikă ar zice kă seratele lămii sântă kăle-
geri de flori kari atragă lătrăi nekonstanȳi, albine fometoase
Ńi trintori sbirniitori.

Se ĩnțelege kă saloanele era strelăvitoare de lămi-
nări, lămina se revărsa ne tintărele de mătase, Ńi totă gă-
tălă ărită ală avestei mobilări, kare n'avea măi măltă de kătlă
kă era lăsosă, strelăcea ĩn nătere.

Damichela Eugenia era ĩntr'ănlă kostămă simnă, dar
celăl măi elegantă; o rokiă de mătase albă, o rosă albă jă-
mătate perdsă ĩn nărăi celăl negră ka pana korbsăi, kom-
pănea toată găteala sa, ne kare n'ò ĩnavăgea cea măi mikă skălă.

De kătlă, nălea vedea ăineva ĩn okii ei denlina ĩnkre-
dinăre ce desmăgea ăeia ce ĩn okii ei kiară se nărea kă
vălgaritate virginală ĩn astă găteală kandidate.

Doamna Danglars, trei-zeci de nasă denarte de dă-
sa, sta de vorbă kă Debray, kă Beauchamp Ńi kă Château-
Renaud.

Debray ĩntrase eară ĩntr'astă kasă nentă astă so-
lemnităte mare, dar ka toată lămea Ńi fără vr'ănlă năvile-
giă partikălară.

D. Danglars, ĩmpresărată de denătaĳi Ńi de oameni
de finanăe esnlka o teoriă de kontribăiăni nose ce kăgeta
s'ò năi la kale kăndă năterea lăkrăriloră ar konstringe ne
găvernă a ĩlă kăma la ministeră.

Andrea, de braă kă ănlă din ăei măi mară tineră
de vanilă dela Operă, i esnlka kă destălă năăwinare, fiindă-
kă avea trebăinȳă de a fi kătezătoră ka să Ńi fakă kăragă,

proiektele cele de viață în viitor, și progresele lăsată unde menea în minte a face s'ajungă eleganții din Paris în năsterea venită se de o sută zece—zece și cinci mii livre.

Măștișea generală se revărta în saloane ca un flăcău și un refăcut de perle, de răbini, de smarande, de opale și de diamante.

Ca în toate țările, cele mai bune era mai grăbite și cele mai grăbite s'areta între oameni ca mai mult străin.

Dacă era vre un crin alb frumos, vr'o roșă sau și profumat, trebuia să le kaste cineva și să le dekonere într'un colț oare—kare askanse de vr'o mare legată ca țarbană să de vr'o mare ca și săi răși.

Pe fir—kare minț, în mizloksă aștei adunări sgomotoase, acestor risete, glasă și șierilor anșura un nume kănoskă în finanțe, respektat în armată să strelchi în litere; atun o miskare și oare a granelor priime a chestă nume.

Dar, pentru un kare avea privilegi de a face a se înfiora a chestă ocean de valuri omenești, kă și mai trecea priimii ca indiferență și ca rănirea desprețită!

În minț kăndă nindăla cea masivă, nindăla kare înfășura pe Endymion* adormit, areta noș ore, și în kare timbră, kredinșiosă reprosktoră ală kăgetării makinale, resna de noș ori, numele kontelă de Monte-Cristo resnă și el, și toată adunarea se întoarse spre șue, ca kă ar fi fostă impinsă de flăcări elektrice.

Kontele era în negre și ca simplitatea sa obișnuită, jileta sa albă desemna nentă seș celă largă mi nobilă, gleră seș celă negră parea foarte frescă, atun de multă hătea la oki pe lingă paloarea cea mată a feței sale.

* Prinșine și pistoră din Caria, kondemnată de Joie, pentru că s'apără pe Juna, și doarmă cinci—zece de ani. Elă însăși komușimire Phebei, kare venea în toate nopțile a ilă viziți pe muntele Latmos. — Somnă și Endymion, somnă lungă. Nota traduktorului.

Drentă or ce skălz, nărtă xăŃ lanță de jiletă ama de săbgire, inkătză abia se vedea firălz de așă ne niketălz țelă albă.

Se făkă îndată xăŃ țerkă Inprejărlă xăcă.

Kontele, dintr'o singărză arănkălzgă de okiă, văză ne doamna Danglars intr'ănză kapătză ală salonsăi, ne D. Danglars intr'altă, și ne damicela Eugenia înaintea lăi.

S'anroniă - măi întiă de baroana, kare sta de vorbă kă doamna de Villefort, kare venise singărză, Valentinei totă nă i era bine, și, făr'a se abate, kăvă drămălz să dăskidea înaintea lăi, trekă dela baroana la Eugenia, nă kare o komplimentă kă nisče kăvinte ama de reneză și ama de reseruate, inkălză mândra artistă fă în mirare.

Lingă dinsa era damicela Luisa d' Armilly, kare mălgămi kontelsă nentă skrisorile de rekomandare țe i le detese kă atăta grațiositate nentă Italia, și ne kari, zică ea, avea în minte să le întrebășizeze kătză de kărindă.

Dăne țe nărzăsi ațeste dame, se întoarse și se află lingă Danglars, kare s' anroniasă kă să i dea măna.

În șrma împliniriă astoră trei datorie sociale, Monte-Cristo se onri, întorkindă în-prejărlă kăzătzăgraț țeă asigărată, întințrită de astă esnesiăne partikălară oameniloră de oare-kare lăme și măi virtosă de oare-kare valoare, o kăzătzăgză țe semăna kă zicăea :

„Am făkălză țe am fostă datoră să fakă ; akău fakă și alții țeia țe sănză datoră a fățe.”

Andrea, kare era intr'ănză salonă d'alățare, simță felălză ațela de înfiorare ne kare o întințrise Monte-Cristo în mălgăime, și alergă să salăte ne kontele.

Îlză văză împresărată din toate nărgăile ; firă-kare i disnăta vorbele, kăm se întimulă oameniloră kari vorbeskă nășină și kari nă zikă niță o dată o vorbă fără valoare.

Notariă intrăgză în mințălză ațesta și veniă a dănză-

ne pankartele loră ne katifeaşa kăşată kă aşă kare koperea masa pnegălită nentă semnată, masă de lemnă poleită.

Şnălă din notari ucă, celă altă remase în nişioare.

Era să se încheapă citirea kontraktălă kare era să fî semnată de jămătă de Parisă ce se afa faşă l'acheastă solemnitate.

Fî-kare şî lă lokălă, saă, ka să zikă mă bine, femeile făkăă cekă. ne kăndă bŕbaşii, mă indiferingă deşne *stilsă energikă*, kăm zice Boileau, şî făkăă komentăriele aşnra miskării febrile a lăi Andrea, aşnra lării a minte a lăi Danglărs, aşnra nenăşrii Eugeniei, şî aşnra manierei şnioare kă kare baroana trakta astă afaşere importantă.

Kontraktălă fă citită în mizlokălă şnei tăşeri profănde.

Dar, îndată dăne ce se citi kontraktălă, ramătlă încheş eară în saloane, îndoită de kălă mă nainte.

Aste şşme ştelăşite, aste milioane ce se rostogolea în viitorălă jăniloră amădoi şî kari venea să komplektaşkă darăşile mireşei şî diamantele jănei femeii, într'o kameră konsakrată nămăi şî nămăi nentă afaşta, reşnară kă totă fermekălă loră în mizlokălă adăşrii geloase.

Karmenii Eugeniei era îndoişă în okii jăniloră, şî, nentăşnă minălă, ştingea ştelăşirea soarelăi.

Kălă deşne femeii, se înşelege kă, de şî era geloase de afaşte milioane, nă kredea kă avea nevoiă de ele nentă ka să fî făşmoase.

Andrea, ştrinsă de amişii sei, komplimentată, lingăşită, încheşndă să krează kă şî vedea visălă kă okii, Andrea era aşnoane să şî peară minşile.

Notarălă lă kă solemnitate nana, o redikă ne d'aşnra kanălăi, şî zise:

— Domniloră, are să se semneze kontraktălă.

Baronălă era să semneze celă d'intăiă ne şrmă deplină-îmăşterniçitălă lăi Cavalcanti tatălă, ne şrmă baroana,

ne şrmz konsocii şitorî, kşm se zice în blestematzlş de stilş kare se obiçinşesce ne xşrtia timbratz.

Baronzlş lzş pana şi semnş, ne şrmz deulinş-şm-
nşterniçitşlş.

Baroana s'aproniş de brayş kş doamna de Villefort.

— Amikşlş meş, zise ea lzşndş pana, nş è şnş lz-
krş de desperatz? O întîmulare neastentatz kş asasinatzlş
şi şşşşlş kare era şş fakş ne D. kotele de Monte-Cristo
viktîmş, ne lînsesce de D. de Villefort.

— Ox! Dşmnezeşle! zise Danglars kş açela-şi
tonş nar'kş ar fi zisş: — Pre legea mea! nşşinş şi pa-
şş de asta!

— Dşmnezeşlş meş! zise Monte-Cristo apronîndş-
se, şi è teamş kş şşşş voia mea şşnt kşşsa neveniriî dom-
nşlş Villefort.

— Çe felş! dşmneata, kote? zise doamna Danglars
semnşndş kontraktşlş. Daka este aşş, vezî kş nş şi voiş
erta niçî o datş açeasta.

Andrea trşgea kş şrekia.

— Kş toate astea nş strikş eş, zise kotele; şi
voiş a o konstata.

Toçî askşltarş kş nesaçiş.

Monte-Cristo, kare şi destrîngea foarte rarş bşzele,
înçenş şş vorbeaşkş.

— V'adşçeci a minte, zise Monte-Cristo în mizlo-
kşlş çeleî maî marî tşçerî, kş în kasa mea a mşritş açelş
neferiçitş kare venise ka şş mş şşre, şi kare, emîndş dela
mine, a fostş omorîşş, kşm se krede, de komnlivele seş?

— Da, zise Danglars.

— Eî bine! şnre a i da ajştorş, i skoseserş xaine-
le şi le arşnkaserş într'şnş koluş de şnde le a lzatz dren-

tatea; dar drentatea, lăundă xaina și pantalonul spre a le depune la grefă, șitase jileta.

Andrea îngălbeni pe vâzute și se trase binîșioră către șme.

Vedea un noră pe orizontă, și astă noră i se porea că konginden o șirtă în koastele sale.

— Eî bine! nefericita jiletă, s'a aflată astă-zî, ni-nă de șange și gărîtă la partea inimăi.

Damele șkoaseră ună strigătă, și vr'o doză trei din ele se pegrătiră să leșine.

— Mî aș adăș'o mie. Nimine nă nștea ghiți de unde nștea veni astă treanță; nșmaî eș mî adășei a minte că nștea fi jileta viktimei. De o dată feciorulă meș, skotoșindă că desgrășă și fereală astă xaină, a șimșită o xăr-tiș în poșnarulă seș, și a șkos'o: asta era o skrișoare adresată căi? dămitale, baroane.

— Mie? strigă Danglars.

— Ox! Dămnezeulă meș! da, dămitale; am șkos'o la kale că să șitescă nșmele dămitale șăb șăngele de kare bilețulă era nștată, resnșse Monte-Cristo în mizlokulă mi-gărîi țatșloră.

— Dar, întrebă doamna Danglars șitândă-se la bșrbatș-seș că neastîmpără, căm de onrea așeasta ne D. de Villefort?..

— Se înelege, doamnă, zise Monte-Cristo; astă jiletă și astă skrișoare era șeia șe se zice nișe probe kongiștoare; skrișoare și jiletă, le am trimișă ne amîndoză domnșlăi prokșroră ală regelăi. Înelegă, skșmnșlă meș baronă, kalea legală ă șea maî sigșră în materă kriminală; poate că era vre o makinare înkontra dămitale.

Andrea se șită șintă la Monte-Cristo și se dășe în ală doilea salonă.

— Se poate zise Danglars; astă omă asasinată nă era o dinioară galeriană?

— Da, respunse kontele, ună galeriană vekică ce se numea Caderousse.

Danglars înglbeni puțină; Andrea emi din ală doilea salonă și trecă în antikameră.

— Dar semnăți, semnăți, zise Monte-Cristo, vază că istoria mea a năssă pe toată lumea în miskare, și ăi ceră șmilită ertare, dămitale, doamnă baroană, și dămitale, damichel Danglars.

Baroana kare semnase, dete nana notarăli.

— Domnăle prinține Cavalcanti, zise notarăli, domnăle prinține Cavalcanti, unde estă?

— Andrea? Andrea? repetiră mai mălăi înăi kari ajnseseră, kă nobilăli Italian, l'această intimitate inkăliă să ilă strige pe năme.

— Kămați pe prinținele, însușingăți-lă kă i è rindăliă să semneze! strigă Danglars unăia din uneri.

Dar într'acela-și minăță mălăimea asistanțiloră trecă, inkremenită, în salonăliă prinținală, nar'că ar fi intrată vr'o fiară snumintătoare în apartamente.

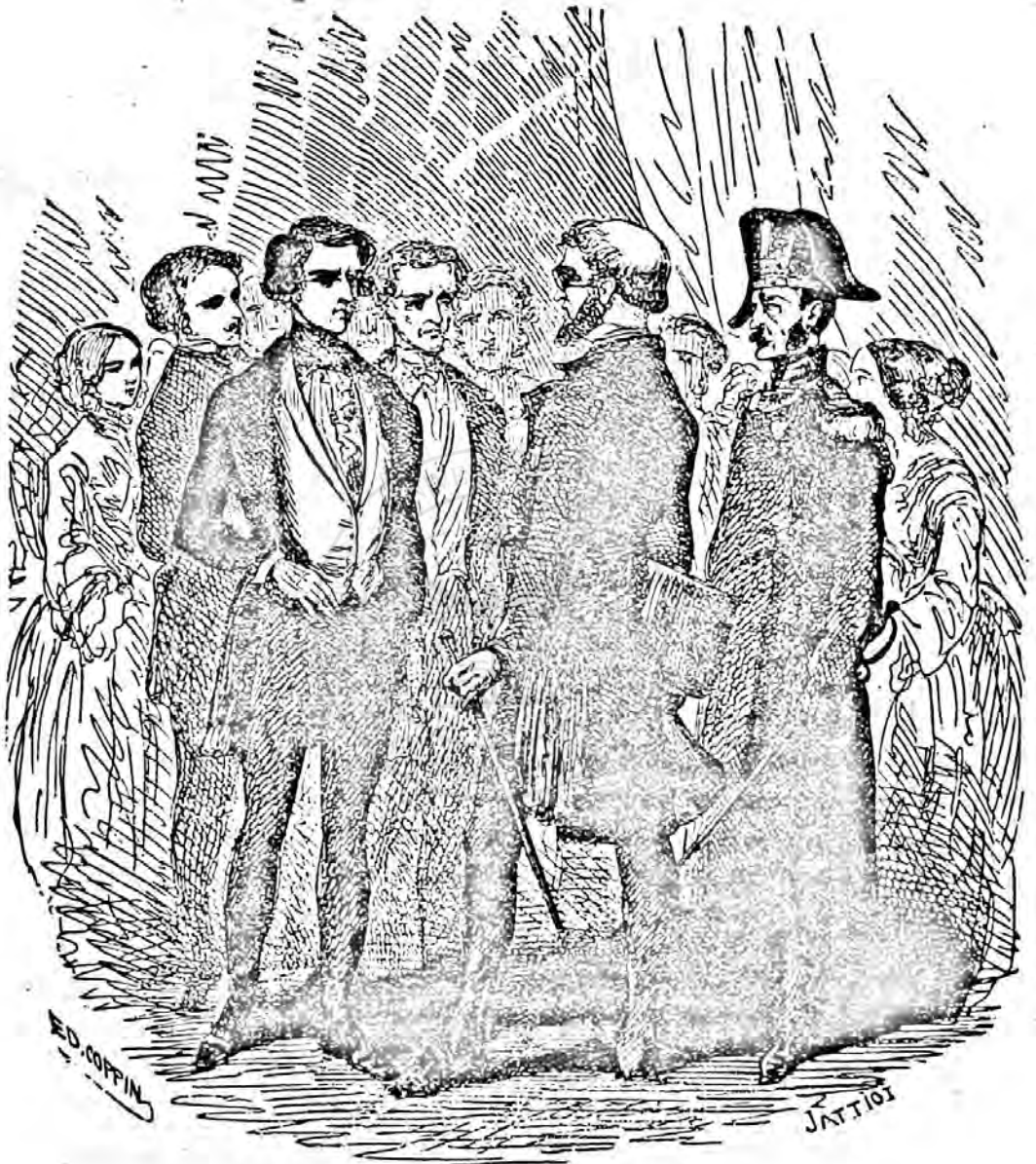
Era într'adevără de ce să se sperie cineva, să se retragă și să strige.

Ună ofițeră de gindarmeriă nănea kăte doi gindarmi la ună fi-kărgăli salonă și înainta kătre Danglars, din preună k'ună komisară de polițiă închină kă skarna sa.

Doamna Danglars skoase ună strigăliă și lewină.

Danglars, kare se kredea amenințată (unele konsușințe nă sântă niči o dată linisquite), Danglars înfășură okiloră mălăimăi o față deskomnăssă de snaimă.

— Dar ce este, domnăle? întrebă Monte-Cristo înaintăndă kătre komisară.

Quare din domnia v^ostră, domnilor, se numesce An^drea Cavalcanti?

1848

— Kare din dămneavoastră, domnilor, întrebă magistratulă făr'a reszunde kontelăi, se nămesche Andrea Cavalcanti?

— Șnă strigăță de mărmarire s'azzi din toate koluzri-le salonăi.

Къстагъ.

Întrebară.

— Dar cine este acesă Andrea Cavalcanti? întrebă Danglars mai rețuțit.

— Șnă galeriană kare a skăpată de mătă din inkisorile Tulonului.

— Ши че krimă a făkăță?

— A asasinată, zise komisarăă kă glasăi nepăștoră, ne nămitsă Caderousse, șnă vekăi înșoțitoră ală seă de inkisoare, în minăăă kăndă eșea dela kontele de Monte-Cristo.

Monte-Cristo arănkă o kăștăăăă repede în-prejăăă. Andrea se făkăse nevzătă.

CAPITULŪ CXVII.

CALEA BELGIEI.

Kăte-va minăe dăpe șena de amezăăă ne kare o prodăseșe în saloanele domnăăă Danglars venirea che neas-tentată a brigadierăăă de gindarmeriă, mi deskonerirea che șrmase dăp'acheia, întinsăăă ospelă se demertase kă o izmea-

lz asemenea kx ayeia ce ar fi adxs'o înschiingarea xni kasx de
 vizmъ sađ de kolera-morbsx înlimplatx între invitađi.

În kxte-va minxte, pe toate xmile, pe toate skxriile
 pe toate emirile, fîz-kare se grxbise a se retrage, sađ mađ
 bine sъ fîgzъ; kxci era o împrejxrare în kare nъ era niđi
 de cerkatx sъ dea cineva vr'o mîngiere seakъ ce poate fa-
 ce, în katastrofele cele mari, pe cei mađ bxnđ amici a fi
 xpъrxtori.

Nъ mađ remъsese în ospelxđ bankerxđi de kxđ
 Danglars, inkisđ în kabinetxđ seđ, mi fъkîndx-mđ denxnerea
 între mъinele ofiđerxđi de gindarmeriъ.

Doamna Danglars, îmъrmxritъ, în kamera ei, mi Eu-
 genia, kare, kx okisđ trxfawđ mi kx bxa desnređitoare, se
 retrъsese în kamera ei kx nedespъrđitai însođitoare, dami-
 chela d'Armilly.

Kxđ pentru oamenii kasei, kari era mađ nxmerosđ
 de kxđ alte dъđi, kxci se mađ adъrgiserъ pe lîngъ ei, pen-
 trъ ayea serbare, mi inghiđxtariđ, mi bъkxtariđ mi maestrđi
 de ospelx ai kafenelei Parisului, întorkîndx asxura domni-
 lorđ lorđ minia pentru afrontxđ ce kredea kx li se fъkxse,
 stagiona grъne, grъne la ofiđiđ, la bъkxtarie, în kamerile lorđ,
 fъr'a le mađ fi a minte de serviđiđ, kare kx toate ayea
 era întrexntđ.

În mizloksđ ayeaforđ diferite personaje, fîz-kare kx
 interesele sale, nxmađ doxъ meritъ a ne okъna de ele: da-
 micela Eugenia Danglars mi damicela d'Armilly.

Xna fidanđatъ, amđ spъsđ kx se retrъsese, k'xni aerđ
 trxfawđ, kx bxa desnređitoare, mi kx mersđđ xnei regine
 xpъrate, xmatъ de însođitoarea ei, kare era mađ palidъ mi
 mađ trxbxratъ de kxđ dînsa.

Kxndđ ajxnsese în kamera sa, Eugenia inkise xxa pe
 đin întrъ, pe kxndđ Luisa kxdea pe xni skaxnđ,

— Oх! Dsmnezeală meş! Dsmnezeală meş! ce lăkră spămîntătoră! zise juna măsikantă, şii kăi pŕtea să treacă prin minte şna ka ayeasta? D. Andrea Cavalcanti... şniş asasină!.. şniş skăpată din galere!..

Şniş sşrisă ironikă inkreşii bşzele Eugeniei.

— Într'adevără, eram predestinată, zise ea. Am skăpată de Morcerf ka să daş neste Cavalcanti!

— Oх! nş inkărka ne şnişă kş celă altă, Eugenio.

— Таčí, тогii bşrbăgii şnişă infamii, şii şnişă fericită kă potă face mai multă de kăţă a ii şri: akşm ii desnşreşkesă.

— Ce să facemă? întrebă Luisa.

— Ce să facemă?

— Da.

— Ceia ce s'ar kşdea să facemă peste trei zile... è să plekămă.

— Aşa dară de şii nş te mşrigii, totă vreii?

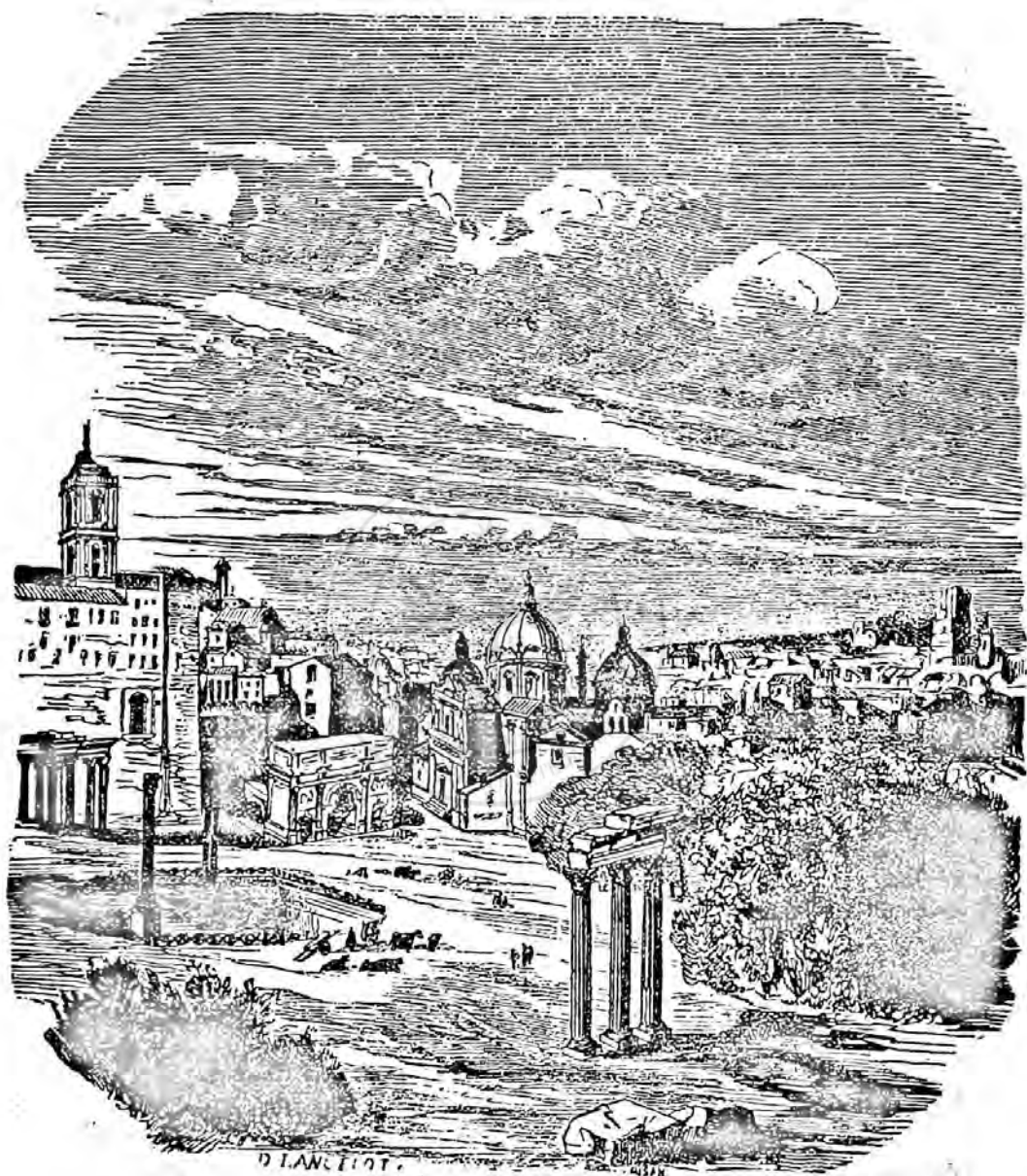
— Askăltă, Luiso, am o şră pentră astă viaţă de lşme ordinată, trasă kş kompassă, liniată ka şrtia noastră de mşsikă. Ceia ce am dorită totă d'azna, ceia ce am ambişionată şii am vrăită, è viaţa de artistă, viaţa liberă, independintă, în kare să fiş de kanză meş, şii să n'am să daş sokoteală altăia. Să remăiă, şii ce să fakă de voiş remănea? kă eară să se mai şerşe şineva peste o lşnă de zile să mş mşrite; kş şine? kş D. Debray poate, kşm mai şşsesese vorbă o dată. Nş, Luiso; nş, întimnlarea de astă seară mii va fi o skşşş: eş n'o kşştam, n'o şeream; Dsmnezeă mii a trimis'o, i mşlşşmesă.

— Ce tare şii kşragioaşă estii! zise konila cea blondă şii şragetă bşşnei sale inşoşitorii.

— Înă nş mş kşnosşeaş? Vine, Luiso, aideşii să vorbimă desnre toate afaşerile noastre. Trşşşra de postă...

— Din fericiire è kşmşşrată de trei zile.

Vederea Romei.

— Aī zisš s'o dskz de xnde trebze s'o lzxmš?

— Da.

— Pasportzlš nostrz?

— Eatz-lš.

— Ši Eugenia, kz običinsitzlš eī taktš, desfzšgrz o xzrtiz ši čiti:

„D. Leon d'Armilly, in etate de doz-zeczī de anī, profesizne de artistš, nřz negrz, okī negri, kzlstorindš kz sorz-sa.“

— De minzne! Prin čine aī skosš pasportzlš ačesta?

— Dskindz-mz sz čerš dela D. de Monte-Cristo skrisori pentrz direktorii teatrelorš din Roma ši Neapole, i am esnrimatš temerile mele de a kzltori ka femeiz; eš le a inzelesš foarte bine, mī a skosš znš pasportš de bzrbatš, ši, dne doz zile, am priimitš ne ačesta, ne kare am adzgitš kz mzna mea: *Kzlstorindš kz sorz-sa.*

— Eī bine! zise Eugenia voioasz, nř maī remzne de křz sz ne strīngemš lzkrzrile: vomš pleka in seara semnřzrei kontraktzlšī, in lokš de a pleka in seara de nřntz; nimikš maī mřltš.

— Křgetz bine, Eugenio.

— Ox! am křgetatš prea bine; m'am sřzratš d'a azzi totš d'azna nřmaī de reportsri, de terminī de lřnz, de redikare ši skzdere, de fondzri spaniole. In lokš de astea toate, Luiso, inzelegi? aerzš libertzrii, křntikzlš naserilorš, křmpiele Lombardiei, kanalele Veneziei, palatele Romei, dzrmii Neapolei. Křzš avemš oare, Luiso?

Jřna konilz, kare fřsese intrebatz, skoase dintr'znš skriitoriš inkrzstatš znš portfoliž kare se inkidea, ilš deskise ši nřmerz intr'inszlš doz-zeczī ši trei bilete de bankz.

— Două-zeci mi trei mii franți, zise ea.

— Și înkă n'atâta, ne pămînă, în mărgritară, diamante mi skăle, zise Eugenia. Sântemă înavșgite. Kă patră-zeci mi çinçi mii franți, avemă kă çe trzi ka prinçine-se doi ani de zile, saș patră ani destălē de kșviinçiosă. Dar înainte de șeșe lăni, ț kă mșsika ta, eș kă vocea mea, ne vomă îndoi kanitalălē. Aidī, însșrçinează-te kă banii, eș mă însșrçineză kă kșfșrelălē kă skăle; astă-felă înkăță, daka vr'șna din noi va avea neferiçirea de a mi perde te-sășrălē, s'aibă çea altă ne ală ei. Akșm, geamantănlă mai kșrindă!

— Asteantă, zise Luisa dăkîndă-se s'askalte la șuea doamnei Danglars.

— Çe te temī?

— Șă nă ne șșprință çineva?

— Șuea è înkșiată.

— Șă nă ne zikă s'o deskidemă.

— Zikă daka va voi, noi nă vomă deskide.

— Estī o adevșrată amazonă, Eugenio!

Și amîndoșă fetele înçenșgă șă mi stringă într'șnă geamantană toate lăkrșrile de kăłtoriz de kari kredea kă voră avea trebșinçă.

— Askaltă, zise Eugenia, ne kăndă mi voiă skimba kostămlă, înkide ț geamantănlă.

Luisa apșșă kă toată pșterea albeloră sale mșini kșnerișlă geamantănlă.

— Dar nă noiă, zise ea, nă șnt așa de tare; înkide-lă ț.

— Aī drentate, zise Eugenia rîzîndă, am șitată kă eș șnt Hercule, mi kă ț estī palida Omphala.

Și jșna koniă, nășe genăkiălē ne geamantană, mi țmpinșe kă bragelei albe mi mșskăloase nînă kăndă amin-

doxъ kompartimentele geamantanxli se alxtararъ, ka sъ poa-
tъ damicela d'Armilly sъ ilx inkxie kx keia.

Dxn' ayeastъ lskrare, Eugenia deskise xnъ skrinъ, a kъ-
rzia keiъ o avea la dinsa, mi skoase o manta de kълtoriz
de mxtase albastrъ invxtatъ.

— Eatъ, zise ea, vezī kъ am kxgetatъ la toate, kx
ayeastъ mantà nъ cī va fi frigъ.

— Dar tх?

— Ox! mie nъ mī è frigъ niçī o datъ, sçii bine; ne
xgmъ kx astъ kostxmъ bърbъteskъ...

— Te vei imbrъka açi?

— Fъrъ indoialъ.

— Dar vei avea timnъ?

— Nъ te teme de nimikъ, frikoasz; toçī oamenii
nostri sxtntъ okxnayī de çeia çe s'a întimnatъ. Pe xgmъ çe
lskrъ de miratъ este ka sъ mъ inkizъ açi kъndъ kxgetъ çi-
neva la desperarea în kare se kxvine sъ fiъ, snxne?

— Nъ, è adevъratъ, mъ reasigxri.

— Vino de mī ajxtъ.

Иi dintr'acela—mi skriitoriъ din kare skosese mantela
çe o detese damiceli d'Armilly mi kx kare ea mi akope-
rise xmerii, mai skoase mi xnъ kostxmъ bърbъteskъ kom-
plektъ, invenindъ dela botine ninъ la redingotъ, mi o provizixne
de rxe în kari nъ era nimikъ de prisosъ, çī era nçmai çele
trebxinçioase.

Atxnçī, k'o içdealtъ kare areta kъ nъ se imbrъkase
nentrъ iniia oarъ kx xaine de bърbatъ, Eugenia mi inkълçъ
botinele, nçse xnъ nantalonъ, se legъ k'o kravatъ, înkeiъ ninъ
la gitъ o jiletъ k'xnъ rindъ de nastxri, mi imbrъkъ o redin-
gotъ kare desemna talia sa finъ mi anlekatъ.

— Ox! è foarte bine! într'adevъrъ, è foarte bine!
zise Luisa xitъndъ-se la ea kx mirare; dar astъ nъrъ fr-

mosă mi negră, aste kodige minxnate kari fьchea sь sьsnine de invidiă toate femeile, sta-voră oare sьb pьlьgia xni bьr-bată ka aчeia ne kare o vьză kolo?

— Veї vedea, zise Eugenia.

Și, anăkьndă kь mьna sa stьngь koada чea deasь d'asъra kьria degiteleї чele lъngi abia se strъngea, anăkь kь mьna dreantь o nerekiă de foarfeci lъngi, mi indatь o-uelălă tьiь in doxь koama чea avъcioasь mi minxnatь, kare kьzь întreagь la niчioarele jъneї kopile.

Dъne чe mi tьiь koada sьnerioarь, Eugenia trekь la tîmule, ne kari le tьiь xna dъne alta, fьrь s'arate чea mai mikь pьrere de reă: din kontra, okiї eї strelъiriь mai skin-jeitoriї mi mai voiosi inkь de kьlă altь datь sьb sьrъnчele eї negre ka ebenălă.

— Ox! чe pьră minxnată! zise Luisa kь pьrere de reă.

— Eї! nъ sьnt de o sьb de ori mai bine așa? strigь Eugenia netezindь-șii pьrălă, mi nъ џi pară mai frьmoasь astă-felă?

— Ox! estі frьmoasь, frьmoasь totă d'asna, strigь Luisa. Akъm, xnde ne dъnemă?

— Dar la Brusele, daka vreї; asta è frontiera чea mai apropiatь. Vomă treчe ne la Brusele, Liège, Aix-la-Chapelle, o vomă lъa in sьsălă Rinului niнь la Strasburg, vomă traversa Elveția mi ne vomă lъsa in Italia prin Saint-Gothard. Asta џi vine la sokotealь?

— Da.

— Чe te xii?

— Mь xită la tine. Intr'adevьră, estі adorabilă astă-felă, ar zice чineva kь mь fьri.

— Și ar avea kьvintă.

Și amîndozь fetele, ne kari or чine le ar fi kre-xtă mxiate in lakreme, xna nentьs propria sa sokotealь, mi

cea altă din devotamentă pentru amika sa, închipuie să riză, fărânda totă de o dată să despară cele mai vâzute șme de desordine, ce rezultaseră din pregătirile loră de plecare.

Pe șme stinseră lămuririle, întrebândă kă okii, trăgîndă kă șmekia, și amîndușă fugitivele deskiseră șmea kabinetăși de gîteală kare da ne o skară de serviciș ce respușdea în kărte, Eugenia, mergîndă înainte, și pînîndă k' ună brauș geamantăși a kărșia parte opășă abia o pinea damicela d'Armilly kă amîndușă mînele.

Kărtea era goală.

Era mezisă nonșă.

Portarășă veghia inkă.

Eugenia s'aropie închetinelă, și ilă vâz dormîndă în fărânda lojei sale, întinsă ne ună fotoliș.

Se întoarșă kătre Luisa, lă eartă geamantăși ne kare ilă lășaseră jos ună minăș, și amîndușă, șmeșndă șmbra ce o fărca zidășă, ajășneră în boltă.

Eugenia askășne ne Luisa în șngħisă porșă, astăfelă inkășă portarășă, daka i ar veni din întîmplare să se destente, să vază năma o persoăș.

Pe șme, venîndă însă-șă în raza lampei kare lămina kărtea :

— Poarta! strigă ea kă celă mai frămosă al cî glasă de kontralto bătîndă în fereastră.

Portarășă se skășă kăm o pnevășșe Eugenia, și kiară fărca kășă-va nașă kă să rekășoaskă persoăna kare eșea; dar, vâzîndă ună jăne kare și bâtea kă nepăce pantalonășă kă o năia, deskise îndată.

Înt'r'o klină Luisa se strekășă ne poarta întredeskisă, și se renezi afară.

Eugenia, kare de față pșrea linisășă, de și, dăne toată

probabilitatea, inimăi bâtea mai tare de călă în starea sa obișnuită, emi dăne d'Armilly.

Ună komisionară trecea, îl înkărcau kă geamantanslă; ne zgom, amindoz fetele i ziseră să le dăkă în strada Victoriei, numărul 36, mi se lăză dăp'acestă omă, a kăzia înfășurare asigra ne Luisa.

Călă pentru Eugenia, ea era tare ka o Judithă saă ka o Daliă.

Ajănsere la numărul aretată.

Eugenia zise komisionarslăi să lase geamantanslă, i dete kăte-va monede, mi, dăne ce bătă în oblonă, i dete drămslă.

Astă oblonă, în kare bătăse Eugenia, era ală znei pînăzreze ce era înșvîințată mai din ainte.

Ea nă se kălkase înkă, mi deskise.

— Domnișioră, zise Eugenia, zi portarslăi să skoauă kaleaska din șonronă, mi trîmite-lă s'adăkă ka delă kasa postei. Eată țină frană pentru osteneala sa.

— Într'adevără, zise Luisa, te admiră, mi voiă zice kiară kă te respektă.

Pînăzreasa se zita kă mirare.

Dar, fiindă-kă făseze vorba să i se dea doză-zעי de lădovici, nă făkă cea mai mikă observare:

Dăp'ună patrară de omă, portarslă se întoarse kă postarslă mi kă kăii, kari fără înxămați într'o klinire de okiă la trăsăre, ne kare portarslă legă geamantanslă asiggrăndă-lă kă sfori.

— Eată pasportslă, zise postarslă; ce drămă să lăză, domnișiorăle?

— Drămslă delă Fontainebleau, respănse Eugenia k'ună glasă oare-kăm bărbăteskă.

— Ei bine! ce zici? întrebă Luisa.

Într'adinsă zică așa, respunse Eugenia. Astă femeie, kăria i dămă doxă-zeci de lădovici, poate a ne trăda pentru patră-zeci. Kăndă vomă ajunge la hălevară, vomă skimba drămsă.

Și jăna konilă s'arănkă în kaleaskă făr'a atinge skara.

— Totă d'ăna ai drentate, Eugenio, zise maestra de kăntare mezîndă ling'amika sa.

Șnă patră de oră dău'ăceasta, postămsă, lăndă kalea cea adevărată, plesnea kă bivisă trekîndă pe bariera Saint-Martin.

— Ah! zise Luisa resălăndă, eată-ne ewite din Parisul

— Da, skămpa mea, mi făga noastră s'a împlinită nrea frămosă, respunse Eugenia.

— Da, însă făr violînu, zise Luisa.

— Asta mi va mikșora kălna, respunse Eugenia.

Aste vorbe se perdă în sgomotsă ce făcea trăsăra rostogolîndă-se pe pavimentsă Villettei.

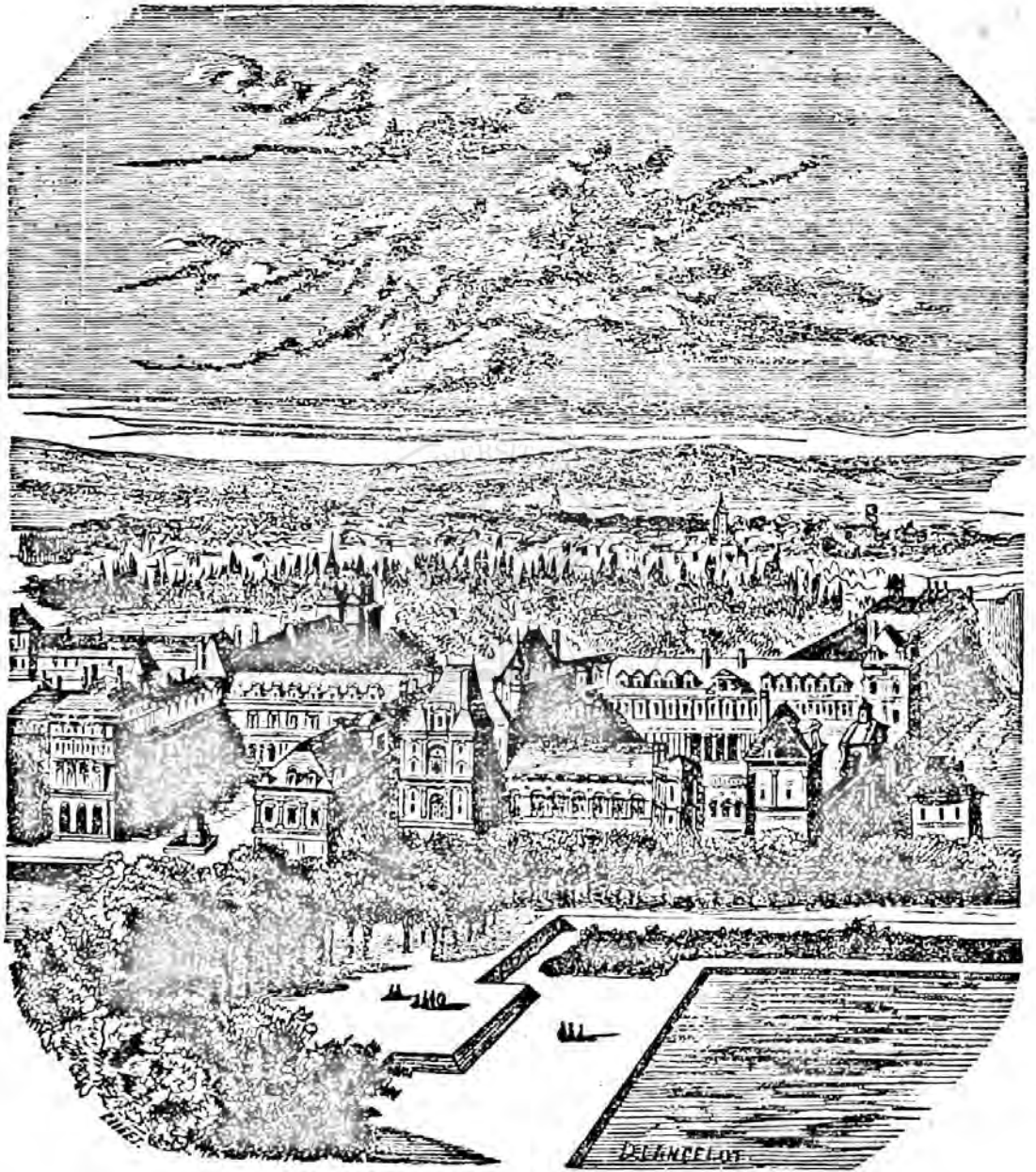
D. Danglars nă măi avea konilă.

CAPITULU XCVIII.

Locanda campaneî și a butileî.

Și akșm, să lăsmă pe damicela Danglars mi pe amika sa să mi șmeze kalea la Brusele, mi să ne întorchemă la bietsă Andrea Cavalcanti, kare făsese așa de șrită îmedikată în sborsă fortănei sale.

Kă toate kă nă era inkă nrea mare de anî, D. An-

Fontainebleau.

drea Cavalcanti era un băiat foarte îndemnatik și plin de inteligență.

Astăzi, la ușa d'întâi s'omolă ce pătrunse în salon, îl văzură angajații se trezindu-se de șom, trecându prin două trei camere, și nimeni în cele din urmă făcându-se nevăzută.

O împrejurare pe care amă uitat-o s'o spusese, și care ca toate acestea nu se căvine s'o lăsa la o parte, este că în una din aceste două camere pe unde trecea Cavalcanti, se afla esușe darurile miresei, diamante, șaluri de cașemir, dintele valenciane, văluri de Anglia, k'și căvintă, tot ce compune acea mlațime de obiecte fermecătoare ală căroa năme e singură în stare a face să salte de bucurie inima janelor fete, și care se nămesce darurile miresei.

Așa dar, trecându printr'astă cameră, ceia ce proba că Andrea nu era nămai un băiat ca can și îndemnatik, dar încă și prevăzător, năse mla pe obiectulă uelă mai scăpnă din toate.

Căpătită ca astă proviziune, Andrea se simți ceva mai șomre ca să sară pe fereastră și s'alănce de mla nelă gindarmilor.

Mare și bine legată ca un lăntător antik, mlașkosă ca un Spartiată, Andrea șlergase ună nătră de om, făr'a șci unde se dăcea, și ca singură șkonă d'a se dență de lokulă unde era să făr prinsă.

Plecându din strada Mon-Blanc, se reallase, ca a uelă instinktă de bariere pe care îl nă fără ca iepșii ne ală kălkășilă, în kanțălă stradei Lafayette.

Akolo se onri abia trăgându-mă șfletulă de osteneală.

Era foarte singur și avea în ștanga pe Saint-Lazar, un demertă întins, și în dreapta nroșndimea sa.

— Perdă șnt? se întrebă el. Nu, daka voiș nă-

— N'avemș strevestirī, ūi astȳzī strevestirile sȳntȳ neapȳrate.

— Nȳ mai aveuī astȳ grije. Dȳne kȳm krezȳ, avemș în piaȳa del Popolo o kamerȳ partikȳlarȳ; voiș sȳ ne adȳkȳ kostȳmele ȳe veuī voi a mī arȳta, ūi ne vomș maska în kȳrȳerea sedinȳei.

— Dȳne esekȳtare? zise Franz.

— Fȳrȳ īndoialȳ; dȳne, ne kȳndȳ saș inȳinte, kȳm veuī voi.

— În faȳa nalkȳlȳi?

— Palkȳlȳ faȳe parte din serbȳtoare.

— Akȳm, domnȳle konte, am kȳmetatȳ, zise Franz; negremitȳ īuī mȳlȳmeskȳ nentȳ īndatorirea ȳe ne faȳī, dar mȳ voiș mȳlȳmī sȳ priimeskȳ ūnș lokȳ īn trȳsȳra dȳmitale, ūnș lokȳ la fereastra palatȳlȳi Rospoli, ūi te voiș lȳsa liberȳ a dispȳne de lokȳlȳ meș la fereastra dela *piazza del Popolo*.

— Dar te īnsȳiīnȳezȳ kȳ veī perde ūnș lȳkrȳ foarte kȳriosȳ, respȳnse kontele.

— Īmī veī sȳȳne aȳeasta, zise Franz, ūi sȳnt konvīnsȳ kȳ din gȳra dȳmitale, novestirea mȳ va īntīnȳri mȳi totȳ asemenea ka ūi kȳm așī ūi vȳzȳtȳ kȳ okīī meī. Kȳtre aȳeasta, de mȳi mȳlȳte orī am vrȳtȳ sȳ staș faȳȳ la vr'o esekȳtare, ūi n'am nȳstȳtȳ niȳī o datȳ a mȳ otȳrī; ūi dȳmneata Albertū?

— Eș, respȳnse vīȳe-kontele, am vȳzȳtȳ esekȳtȳndȳ ne Castaing; dar mī se nare kȳ eram kam kȳlitȳ īn zīȳa aȳeia. Era zīȳa emīrīī mele din koleȳiș, ūi petrekȳserȳmș noantea nȳ uīș mīnte īn kare kīȳȳīȳmȳ.

— Pe līng'aȳeasta, nȳ ȳ ūnș kȳvīntȳ, nentȳ k'aī fȳkȳtȳ ūnș lȳkrȳ la Parisū, sȳ nȳ lȳ faȳī ūi īn streīnȳtate: kȳndȳ ȳīneva kȳȳȳtoresȳȳ, o faȳe ka sȳ se lȳmineze; kȳndȳ

îmi skimbъ lokslъ, o face ka sъ vazъ. Kъmetъ darъ ce figъrъ veî face kъndъ te va întreba çineva: — Kъm se ese-kstъ la Roma? mi veî respunde: Nъ sçiđ. Mi ne xpmъ se ziche kъ kondamnatslъ è xñđ norkđ-de-kъine infamъ, xñđ ti-kъlosъ kare a omoritъ kъ lovitsre de grъtarъ xñđ bъnđ ka-nonikъ kare îlъ kreskъse ka ne xñđ sîiđ alđ seđ. Çe drakъ! kъndъ omoarъ çineva vre xñđ omъ d'aî biseriçeî, iea o armъ maî kъviinçioasъ de kълъ xñđ grъtarđ, maî vîrtosъ kъndđ achestъ omъ alđ biseriçeî è pъrintele nostrъ. Daka veî kълъtori în Spania, te veî dъce sъ vezî lъntele kъ ta-xrii, nъ è aша? Eî bine! presъpъne kъ avemъ sъ vedemъ o lъntъ; adъ-çi a minte de Romanii çeî vekî aî çirkъslî, de vîpъtorile în kari se omora trei sъte de lei mi vr'o sъtъ de oamenî. Adъ-çi a minte darъ de açeî ontđ-zeci miî de pîvitori kari bъtea în palme; de acele îngelente matroane kari mi adъca akolo fetele de mъritatъ, mi de acele frъ-moase vestale kъ mъinele albe kari fъcea kъ deçitslъ çelđ mare xñđ foarte frъmosъ semnslęđ kare vrea sъ zikъ:

— Aидеçi! sъ lъsmъ lenea! kъrъçiçi-mî astъ omъ kare è trei pъrçi mortđ!

— Te dъçi, Albertü? zise Franz.

— Zeđ, eđ mъ dъkđ, skъmnslđ međ! nъ îndoiam ka dъmneata, dar eloksinga kontelî mъ otъrasce.

— Sъ merçemъ darъ, sîindъ-kъ vreî, zise Franz; dar, ka sъ mъ dъkđ în piaga del Popolo, doreskъ sъ trekъ ne strada Cursului; è kъ pъlinçъ, domъle konte?

— Pe josđ, ça; în trъsgrъ nъ.

— Eî bine! mъ voiđ dъce ne josđ.

— E de mare trebçinçъ sъ treci ne strada Cursului?

— Da, voiđ sъ vъzđ çeva.

— Eî bine! sъ trecemъ ne strada Cursului, vomđ

— Мънъ исте! мънъ исте! zise Andrea, нъ vomѣ
întърzia d'a îлѣ аѣнге.

Ши биетлѣ калѣ шѣ îнченъ din ноѣ treапътлѣ тѣбатѣ
не каре îлѣ згмаса dela бариеръ, ши аѣнсе la Louvres ф-
megъндѣ de сѣдоаре.

— De сигърѣ, zise Andrea, вѣзѣ bine кѣ нъ voiѣ аѣн-
ge не амикслѣ меѣ, ши кѣ цѣ voiѣ omорѣ калслѣ. Аша дарѣ
è маѣ bine сѣ мѣ опрескѣ ачѣ. Eatъ-цѣ чеѣ trei-zeci de
franчѣ; мѣ дѣкѣ сѣ мѣ кѣлкѣ la Calul-Roѣу, ши voiѣ lsa
знѣ lokѣ îн чеа d'întiѣ трѣсърѣ че voiѣ întilni. Seаръ бѣнъ,
amikslѣ меѣ.

Ши Andrea, дѣне че нѣсе шеаса monede de кѣте
чицѣ franчѣ îн мѣна кѣчерлѣ, сѣри исте jos.

Кѣчерлѣ lѣ кѣ бѣкѣгѣ сѣма ши se întoarse la насѣ
не kalea Parisului.

Andrea se флѣк кѣ se дѣче la ospelslѣ Calul-Roѣу;
dar, дѣне че стѣтѣ знѣ minѣтѣ la noartѣ, ши азѣ sgomotslѣ
kabrioleteѣ депъртѣндѣ-се, ши relѣѣ kalea, ши, к'знѣ насѣ
gimnastikѣ din челе маѣ депринсе, флѣк о кѣрсѣ de доѣѣ leghe.

Akolo, se onri сѣ resѣfle.

Katъ сѣ fi fostѣ преа aproape de Chapelle-en-Ser-
val, знде zisese кѣ se дѣчеа.

Нѣ onrea osteneala не Andrea Cavalcanti, чи treбѣ-
îнѣа ka сѣ отѣраскѣ че сѣ факъ ши че планѣ сѣ приимеаскѣ.

A intra îн diliginѣ, нѣ se нѣтеа; a lsa posta, era
asemene кѣ пенѣтинѣ.

Or îн kare din aste доѣѣ felѣгѣ ar fi vrѣтѣ сѣ кѣлѣ-
toreаскѣ, i era de neапѣратѣ treбѣинѣ знѣ наспортѣ.

A remъnea îн департаментлѣ Oiseѣ, адикъ îнтр'знѣ
департаментѣ din челе маѣ deskonerite ши маѣ превегхиате
din Francia, ши asta era кѣ пенѣтинѣ маѣ virtosѣ pentr'знѣ
амѣ черкатѣ ka Andrea îн materie kriminale.

Andrea șeză pe malslă șanșlăi, și anlekă kanșlă ne mlinele sale, și kșgetă.

Dșne zeye minște, și redikă eară kanșlă; otșrigea sa era făkștă.

Akoperi kă nșbere o parte din paltonșlă ne kare avșese timnă a ilă lăa din kșiș și a și ilă inkeia, kșndă fșsese în antikameră, ne d'asșnra imbrăkșminteī sale de bală, și, așngindă la Chapelle-en-Serval, se dșse șă bată kă kșragiș la noarta singșrei lokande dintr'avea parte de lokă.

Oasnele veni șă deskiză.

— Amikșlă meș, zise Andrea, mă dșceam dela Mortefontaine la Senlis kșndă kalșlă meș, kare è șnă animală năkștosă, a șrītă într'o parte și m'a arșnkātă la zeye nașī.

Kată șă soseskă în noantea asta la Compiegna kă șă nă fīș familia mea mea în ȳelă mai mare neasīmpșră desnre mine; ai șnă kală șă mī inkiriezī?

Bșnă, reș, șnă lokandistă kată s'aibă totă d'asna șnă kală.

Lokandistălă dela Chapelle-en-Serval kizmă ne rīndamșlă de grajdă, i ordonă șă însele ne *Bolanslă*, și skșlă ne fīș-seș, șnă konilă de șeante anī, kare treșia șă inkaliche la snatele domnșlăi kă s'adșkă inderăță kalșlă.

Andrea dete doșă-zeyī de franȳī lokandistălăi, și, kșndă îi skoase din nosșnară, lșșă șă i kază o kartă de visită

Așă kartă de visită era dela șnșlă din amīȳī se din kafeneaoa Parisulūi, așă-felă inkăță lokandistălă, lșșndă karta kșzătă din nosșnarălă lăi Andrea dșne plekarea aȳeștia, fș konvinsă kă și inkiriase kalșlă domnșlăi konte de Mauleon, strada Șân-Dominicū, 25: asta era nșmele și adresa ȳe se afla ne kartă.

Bolanslă nă mergea iste, dar mergea totă într'șnă nașă.

În trei ore și jșmștate, Andrea făkă ȳele noșă leghē ȳe ilă desnșrgea de Compiegna.

Patru ore bntea la orlogislă dela Kasa-Oraşislă kândă ajnse în piaţa unde se onreskă diliginjele.

La Compiegna é ună ospelă minşnată, de kare mi adăkă a minte kiară mi ceî ce aş loksită nşmaî o dată într' insălă.

Andrea, kare se maî onrise akolo într'şna din preimblărele ce făkăse o dată în prejărsălă Parisuluî, mi adăse a minte de ospelălă Campanei mi Butilei: se orientă, vţz la lămina fanarăslă însemnălă areţtoră, mi, dşne ce dete drşmălă konilăslă, kărsia i dete tođi banii mşnşnuî ce îi avea aşnşrăi, se dşse să bată la poartă, kşgetândă kş mşlălă drentă kşvînălă kş maî avea trei saş patru ore înainte sa, mi kş ce avea maî bine de făkătă era sş se kşpştsiaskă de ună somnă bşnă mi de o çină bşnă inkontra osteneleloră fitoare.

Ună bşiată veni sş deskiză.

— Amikălă meş, zise Andrea, viş dela Saint-Jean-au-Bois, unde am prinziţă; aveam a minte sş ieaş trşşra kare trece în mezislă nouăi, dar m'am perdăţă ka ună nerodă, mi eată patru ore de kândă mş preimblă prin pşdre. Dş-mi şna din acele frşmoase kşmşrgşje kare s'aibă vedere în kşrte, mi zi sş mi adăkă ună pşiş reçe mi o stikă de Bordeaux.

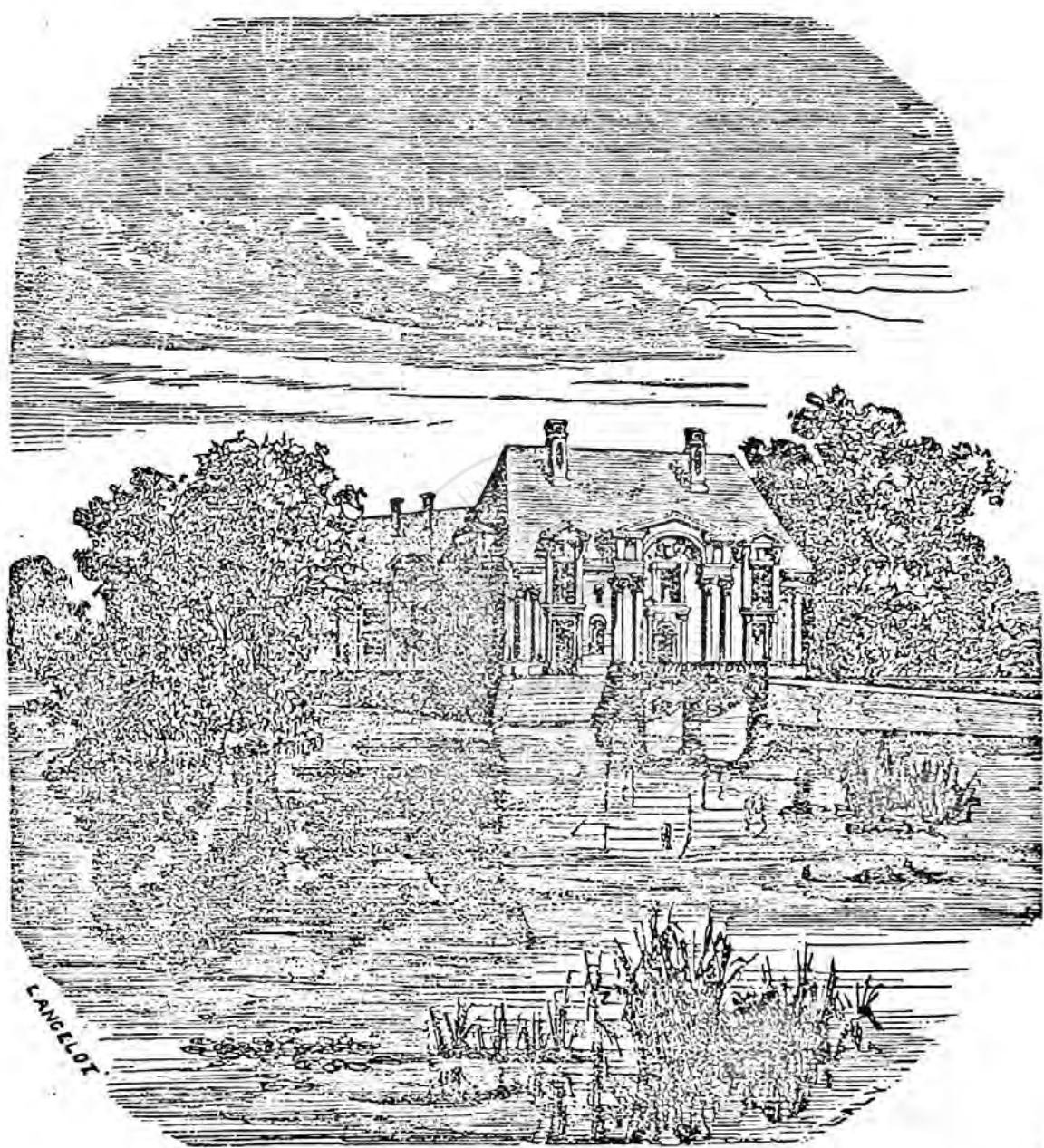
Bşiatălă n'avă niçi ună preşşş.

Andrea vorbea kş cea maî mare linisçe; era kş çigara în gşră mi kş mşinele în nosşnară; xainele sale era elegante, barba sa freskă, botinele fşră niçi ună defektă; avea aerălă unăi vecină întărsiată, nimikă maî mşlă.

Pe kândă bşiatălă pregştea kamera, ospştsreasa se skşlă.

Andrea o priimi kş çelă maî plăkătă sşrsă mi o în-

Cantilia.

trebî daka se pîtea sî i dea nîmerîlî 3, pe kare îlî mai avîsese în cea din xîmî trecece a sa la Compiegna.

Din neferîcîre, nîmerîlî 3 era îsatî de xîlî jîne ce kîlîtocea kî sorî-sa.

Andrea pîrî desneratî.

Nekasîlî i trekî nîmaî kîndî ospîlîgreasa îlî înkredîncî kî nîmerîlî 7, kare i se pîregîtea, era înrî toate asemînatî kî nîmerîlî 3; şî Andrea, înkîlzîndî-şî pîcîioarele şî vorbîndî desne cele din xîmî kîrse dela Cantîlia, astentî sî i dea de sîire kî i era kamera gata.

Andrea nî vorbise fîrî kîvîntî desne acele fîrîmoase kamere kî vederea înrî kîrte: kîrtea ospelîlî Campanelî, kî întreitîlî rîndî de galerie kari i dî aerîlî xînelî sale de snektakî, kî iosomiele şî vîjeleî selbatîce kari se xîkî d'alsngîlî kolonadelorî sale şîioare ka o dekorare natîralî, é xîna din cele mai fîrîmoase înrîrî de lokandî ce se aflî înrî lîme.

Pîxlî era proaspîlî, vînlî era bîtrînlî, fokîlî lîminosî şî skînteîtorî.

Andrea se mirî kîndî vîzî kî ce foame çîna, parî kî nî i s'ar fî întîmîlatî nîmikî.

Pe xîmî se skîlî, şî adormî maî îndatî avelî somnî neîmîpkatî pe kare îlî aflî omîlî totî d'azîna kîndî è de doxî-zecî de anî, kîarî şî kîndî are vr'ò remîskare.

Aua darî, sîntemî nevoîçî a sîrne kî Andrea arî pîxlî avea remîskîrî, dar kî nî avea nîçî xîna.

Eatî kare era planîlî îlî Andrea, planî kare i detese cea maî bînlî parte din sigîrança sa.

Kîm s'ò lîmina de zîzî, era sî se skoale, sî eastî din ospelî dîne ce şî çî nîzî bine kontîrîle, sî între înrî pîdîre, sî kîmpere ospîtalîitatea xînlî çerandî, sîb kîvîntî kî voiea sî fakî xîlî stîdîş de nîktîrî, sî îea xîlî kostîmî

de trietorŃ de lemne Ńi o sekŃre ; Ńi sŃ Ńi skoauŃ imbrŃkŃ-
minteŃ de nobilŃ ka sŃ poarte pe cea de lŃkrŃtorŃ.

Pe ŃrŃmŃ, kŃ mŃbinele pline de pŃmintŃ, kŃ pŃrŃlŃ ne-
gritŃ k'ŃnŃ pentene de plŃmbŃ, kŃ faŃa arsŃ kŃ o apŃ a
kŃria reŃetŃ i o deteserŃ o dinioarŃ vekii seŃ insouitorŃ, sŃ
treakŃ din pŃdŃre Ńn pŃdŃre nŃnŃ kŃndŃ s'ajŃngŃ la fron-
tierŃ cea mŃi anroniatŃ, imblŃndŃ noanteŃ, dormindŃ zŃxa Ńn-
pŃdŃrŃi saŃ Ńn kariere, anronizŃndŃ-se de lokŃrile cele lokŃite
ka sŃ kŃmnerŃ din kŃndŃ Ńn kŃndŃ o pŃbine.

ŃndatŃ ȃe va trece frontiera, Andrea era sŃ pŃrefakŃ
diamantele sale, sŃ iea pŃreŃlŃ dela doŃŃ-sure-zechŃ bilete
de bankŃ ȃe le pŃrta totŃ d'ŃŃna asŃngŃi pentŃrŃ or ȃe Ńn-
timnlarŃ, Ńi era sŃ aibŃ ŃnkŃ ȃŃnȃi-zȃi mŃi livre, ȃeia ȃe
nŃ se pŃrea filosofiei sale kŃ era de lepŃdatŃ.

Pe ŃrŃmŃ, se Ńntemeia mŃlŃŃ Ńe interesŃlŃ ȃe ŃlŃ Ńvea
familia lŃi Danglars ka sŃ stingŃ sgomotŃlŃ asteŃ Ńrite
ŃntimnŃrŃi.

EatŃ pentŃrŃ ȃe, lŃŃŃndŃ osteneala la o parte. Andrea
adormŃ aŃa kŃrŃndŃ Ńi aŃa de bine.

Pe ŃrŃmŃ, ka sŃ se skoale Ńi mŃi de dimineauŃ,
Andrea nŃ Ńi Ńnkisese obloanele Ńi se mŃlŃŃmise nŃmŃi sŃ
ŃmningŃ verigele dela ŃŃe, Ńi sŃ lase pe masa sa de noante
ŃnŃ kŃŃiŃŃ deskisŃ foarte askŃŃiŃŃ, alŃ kŃrŃia tŃiŃŃ minŃnatŃ
ŃlŃ kŃnosȃea, Ńi Ńe kare nŃ ŃlŃ pŃrŃŃsea niȃi o datŃ.

KŃtre Ńeante ore de dimineauŃ, Andrea fŃ desten-
tatŃ de o razŃ de soare, kare venea, kŃldŃŃkŃ Ńi lŃminoasŃ,
sŃ se joȃe pe frŃntea sa.

Ńn or ȃe kreerŃ bine organisauŃi idea domnitoare, Ń
totŃ d'ŃŃna se afŃ kŃte Ńna, idea domnitoare, ziserŃmŃ, ȃ
ȃeia kare, dŃne ȃe a adormiŃŃ ȃea din ŃrŃmŃ, lŃmineazŃ ȃea
d'ŃntŃiŃŃ destentarea kŃŃetŃrŃi.

Andrea nŃ deskisese ŃnkŃ de totŃ okii, kŃndŃ kŃŃe-
Contele de Monte-Cristo. Vol. VII. 8

tareaf domnitoare ilă ginea inkă și i sâlla în zrekiz kă dormise prea mältă.

Scri jos din pată și alergă la fereastră.

Ună gindarmă traversa kărtea.

Gindarmăle este znelă din obiektele ce sakă mai mältă întinzire din toată lămea, kiară și pentru okislă omălelă fără niči znelă neastimpră, dar pentru or ce konsviniț țarbrată, și, kare are vre znelă kăvintă ka să fiț astă-felă, galbenă, vîntăle și albăle din kari se komponne zuniforma sa priimeskă nise fege srimintătoare.

— Ce kărtă gindarmăle ačestă? se întrebă Andrea.

Pe zrmă și respōuse de o dată kă astă logikă ne kare ăititorăle kărtă s'ō fi kănoskăle într'insăle.

— Ună gindarmă n'are nimikă de kare să se mire ăineva într'ō lokandă; dar să ne îmbrăkămă.

Și jănele se îmbrăkă kă o izdeală ne kare nă pătse fečiorăle seă a ilă fače s'ō nearză în kăte-va lăni de viață elegantă ce o trăise la Parisū.

— Bine! zise Andrea îmbrăkăndă-se, voiă astenta nînz kăndă va pleka, și, dăne ce va pleka, voiă lăa-ō la sărputoasa.

Și, zikîndă ačeste vorbe, Andrea s'anroniă eară de fereastră și redikă din noă kortina de măselină.

Nă nămai kă ăelă d'întiă gindarmă nă plekase, dar jănele mai vărșse inkă znelă kă zuniformă albastră, galbenă și albă, în josăle skării, kare era singăra skară ne kare ar fi năstăle să se dea jos, de oare-če znelă ală treilea, kălare și kă măsketa(*) în mără, sta de sentinelă la poarta ăea mare a stradei, singăra poartă ne znde ar fi năstăle eșii.

Astă ală treilea gindarmă era semnifikativă nînz la ăelă din zrmă pănkă; kăči înaintea sa se întindea znelă semikeră de kăriosi kari bloka neste toă poarta ospelăle.

* Пешкă skărtă.

En al treilea, cu muscheta în mână, sta do sentinela la porța quea mare.

— Pe mine m̄ kax̄t̄! f̄s̄ int̄iia k̄s̄getare a l̄s̄i Andrea. Drače!

Paloarea konrinse fr̄ntea j̄snel̄s̄i.

Se x̄it̄ in-prej̄s̄r̄s̄i k̄s̄ sm̄t̄cinare.

Kamera sa, ka toate chele din plan̄s̄l̄s̄ acesta, x̄i avea eșirea pe galeria din afar̄, kare era deskis̄ pentru toate pr̄virile.

— S̄nt p̄rdst̄! f̄s̄ a doxa sa k̄s̄getare.

Înr'adev̄r̄s̄, nentr'x̄n̄ om̄ș in starea l̄s̄i Andrea, a-restarea insemna: k̄rtea inalt̄, j̄s̄dekata, moartea, moartea f̄r̄z̄ înd̄s̄rare x̄i f̄r̄z̄ int̄r̄ziere.

Ūn̄ min̄t̄ x̄i strinse konv̄lsiv̄s̄ kan̄s̄l̄s̄ între m̄x̄i-
nele sale.

Ūn̄ min̄t̄, era s̄z̄ nebs̄neask̄ de frik̄.

Dar îndat̄, dintr'ast̄ m̄s̄gime de k̄s̄get̄r̄i kari se x̄ioknea in kan̄s̄i, o k̄s̄getare de sneran̄z̄ l̄x̄i intr'ins̄l̄s̄; x̄n̄ s̄r̄is̄ș̄ nald̄s̄ se desemn̄z̄ pe b̄zele sale invineșite x̄i pe fi-
ḡra sa kontraktat̄.

Se x̄it̄ in-prej̄s̄r̄s̄i.

Obiektele pe kari le k̄x̄ta se afla ad̄x̄nate pe mar-
m̄ra x̄n̄s̄i skriitoriș̄; o pan̄, negreal̄ x̄i x̄r̄t̄iș̄.

M̄x̄iș̄ pana in negreal̄ x̄i skrise k'o m̄z̄n̄, k̄ria i
komand̄s̄ s̄z̄ f̄z̄ tare, liniile ș̄rm̄toare pe int̄iia foaie de x̄r̄t̄iș̄:

„N'am ban̄i ka s̄z̄ pl̄z̄tesk̄, dar n̄s̄ s̄nt x̄n̄ om̄ș neo-
nest̄, las̄ acest̄ ak̄ drent̄ asiḡrare, kare face de z̄che
or̄i mai m̄s̄l̄t̄ de k̄z̄l̄s̄ kelt̄selele ce am f̄k̄x̄l̄s̄.

„S̄z̄ f̄iș̄ ertat̄ dak'am n̄lekat̄ aș̄a de dimineaz̄, m̄
era r̄ș̄ine!„

Skoase ak̄s̄l̄s̄ dela kravata sa x̄i il̄ș̄ n̄ș̄e pe x̄r̄t̄iș̄.
D̄ș̄pe ce f̄k̄x̄ aș̄easta, in lok̄s̄ s̄z̄ lase verigele im-

ninse, le trase, крѣпѣ зма, ka ksm ar fi emilŝ din kamera sa xitlndŝ s'o inkizŝ, mi intrlndŝ ne komŝ ka znlŝ ce era denrinsŝ kx asemenea gimnastikŝ, trase snre d'inslŝ o xrltlŝ kare inlŝpŝiŝea ne Achile la Deidamia, sterse kx niŝioarele sale kiarŝ mi xma pasilorŝ seŝ in 4enxme, mi in4enx a se xka ne komŝ, sin- gura kale de sknare in kare mai avea speran4ŝ.

Kiarŝ intr'acestŝ minstŝ, inlixlŝ gindarmŝ kare fzkx- se at4ta inlŝnŝre lŝi Andrea se xka ne skarŝ, din pre- xnl k'xnl komisarŝ de poli4iŝ, mi xss4in4tŝ de alŝ doilea gindarmŝ kare n4zea in joslŝ skrlŝi, mi kare n4tea mi elŝ s'astente aj4torlŝi a4el4ia ce stagiona la noartŝ.

Eatŝ krlŝi imprejxrlŝi era datorŝ Andrea astŝ visitŝ pe kare se nevoiea kx at4ta ostenealŝ ka sŝ n'o pri- imeaskŝ.

Kiarŝ in rev4rsatlŝ ziorilorŝ, telegrafele j4kasertŝ in toate direk4i4nile, mi sŝ-kare lokalitate, in4iin4atŝ mai in4atŝ, destentase a4torit44ile mi renezise for4a n4blikŝ in- trŝ k4starea omoritorlŝi lŝi Caderousse.

Compiegna, residin4ŝ regalŝ; Compiegna, orasŝ de vŝn4toare; Compiegna, orasŝ de garnisonŝ, 4 plinŝ de a4- torit44i, de gindarmi mi de komisari de poli4iŝ.

Visitele in4enxserŝ darŝ in4atŝ d4ne sosirea ordins- lŝi telegrafikŝ, mi osnelŝlŝ Campanei mi Butilei, fiindŝ 4elŝ d'intiilŝ osnelŝ din orasŝ, se in4enxse fires4e dela d'inslŝlŝ.

Pe xrmŝ, d4ne raportlŝlŝ sentinelelorŝ kari f4sesertŝ, in noantea a4eia, de gardŝ la Casa-Orasuluŝi (Casa-Orasuluŝi 4 al4- tare kx lokanda Campanei), d4ne raportlŝlŝ sentinelelorŝ, amŝ zisŝ, f4sese konstatatŝ kx mai m4l4i k444torŝi veniserŝ in noantea a4eia la osnelŝ.

Sentinela kare se skimbare la wease ore dimineaga mi ad44ea a minte kiarŝ, in minstlŝlŝ k4ndŝ se n4sese, adikŝ la patrŝ ore mi k4te-va min4te, kx a v4z4tŝ xnlŝ j4ne k4-

lare pe zăcălă bătută, avîndă zăcălă bătută de gheră la spatele seş, care june deskălikase în piaţă, detese drămlă gherămlă şi kăskămlă, şi se dăsesse să bată la ospelă Campane, care se deskisesse înainte sa şi se reînkisesse dăpe dînsă.

Asănr' achestă june care întăziase aşa de mătă se oprişeră dară prepsăşile.

Aşa dară, astă june nă era altă de kătă Andrea.

Kă aste temeşră tară se dăcea la şmea lă Andrea komisarăşă de polişă şi gindarmăşă care era zăcălă brigadieră.

Astă şme era kăpnată.

— Oxl oxl zise brigadierăşă, văşne bătută care te ai adăpnată kă vikleniele statăşă, ce semă şrită o şme deskăşă! amă vea mai bine să şă verigată kă întăite verige!

Întăadevără, skrisoarea şi akăşă ce le lăşase Andrea pe masă întărită săş mai bine şrişiniră tristăşă adevără.

Andrea şşgise.

Zicemă kă şrişiniră, nentă-kă brigadierăşă nă era să se îndăşlece dan' o şingăşă probă.

Se şită în-preşăşă, kăştă săş nată, desdoi kortinele dela ferestre, deskise armăşiele, şi, în cele din şrmă, se onri la kămină.

Dar Andrea şuşse să se fereaskă aşa de bine în kătă nămai remăşese nişă o şrmă din treşerea sa ne şenăşme.

Kă toate achestea era o eşire, şi, în împăşăşăşile de şagă, or ce eşire kăta să şă obiekăşă şneş şerşetăşă serioase.

Brigadierăşă şerş prin şrmăre să i adăkă kăte-va şerşele şi paşă, împăşă kăminăşă ka kăş ar fi împăşăşă zăcălă tăşă, şi i dete fokă.

O koloană opăkă de şmă eşi ne komă şi se şrkă la şeră ka întăşekoasa arăşăşăşă a zăcălă văşkană, dar nă văşă pe şrişinirăşă kăşindă, kăş s'astenta.

Andrea sta pitulatū dupe coșū.

Kșvintșlăș è kș Andrea, kiarș din jșneșea sa, lșp-
tșndș-se kș soșietatea, preșșia kștș șnș gindarmș, d'ar fi
fostș așestș gindarmș kiarș inșlșgatș in gradșlăș șelș resnek-
tabilș de brigadierș; preșșzindș darș fokșlăș, se șrkase ne
inșelitoare ũi sta nitslatș dșne komș.

Șnș minștăș avș șperanșa kș va nștea skșna, kșși
așzi ne brigadierșlăș kışmșndș ne amindoș gindarmș ũi stri-
gșndș-le in gșra mare:

„Nșmaș este.“

Dar, lșngindș-și mșltș gitșlăș, vșzș kș amindoș gin-
darmș, in lokș d'a se retrage, kșm era natșralș sș fakș
dșn'o asemene inșșinșare, vșzș, kșm amș zisș, kș din kon-
tra amindoș gindarmș ũi inșoia lșarea a minte.

Se șitș ũi elș in-șreșșrși.

Casa-Orașului, zidire kolosalș din alș șeai-șnre-ze-
șilea sekșlăș, se inșlșga ka o inșșrire inșșnekoasș.

In dreanta sa, ũi prin deskiderile monșmentșlăș, nș-
tea sș vazș șineva in toate kolșșrile ũi reskolșșrile inșe-
litoareș, kșm se poate șita șnș omș dintr'șnș vırșș de mșnte
intr'o vale.

Andrea inșeșe kștș de kșrindș era sș vazș ka-
nșlăș brigadierșlăș de gindarmeriș la vre o deskidere din-
tr'așestea.

Deskonerindș-se, era nerdtăș.

Oșri prin șrmare sș se dea jos, nș tołș ne șnde
venise, dar ne o kale analogș.

Kșștș kș okiș șnș kșminș ne șnde sș nș easș șmș,
iłș așșșe tirindș-se ne inșelitoare, ũi se fłkș nevșzștș ne
gșra sa fłr' a fi vșzștș de nimine.

Intr'așela-și minștăș o ferestșriș dela Casa-Orașului
se deskidea ũi kanșlăș brigadierșlăș de gindarmeriș trekș
printr'insa.

— Îndurare! nu chiămați; scăpați-mă.

persoanele k̄ kari vorba, îndr̄gare! n̄ kiz̄maūi, sk̄nap̄i-
m̄! n̄ voīș s̄ v̄ fak̄ vr̄șn̄ reș.

— Andrea asasin̄l̄! striḡ șna din chele doș̄ femeī.

— Eugenia! damic̄ela Danglars! m̄r̄m̄r̄ Cavalcanti,
trek̄ind̄ din snaim̄ în inkremenire.

— Aj̄stor̄! aj̄stor̄! striḡ damic̄ela d'Armilly, l̄șnd̄
klonoc̄el̄l̄ din m̄binele amor̄ite ale Eugeniei, mi tr̄șḡind̄
k̄ mai m̄lt̄ p̄tere de k̄t̄ș d̄insa.

— Sk̄nap̄i-m̄, m̄ șm̄șresk̄! zise Andrea imp̄reș-
p̄nd̄-șī m̄binele; îndr̄ḡi-v̄, n̄ m̄ p̄edaui!

— E p̄ea tr̄ziș, eat̄-'i k̄ se șrk̄, res̄șn̄se Eugenia.

— Eī bine! ask̄ndeūi-m̄ șnde-va, veuī șșne k̄
v'aūi șneriat̄ șr̄'a avea k̄v̄int̄ de șneriat̄, veuī res̄ni p̄e-
șșșr̄ile mi mi veuī sk̄na viaga.

Am̄indoș̄ femeile, ōin̄nd̄-se str̄nse șna în bragele
alteia, inf̄șșrate k̄ koperit̄ra lor̄, remaser̄ m̄te l'ac̄est̄
glas̄ r̄șștor̄.

Toate temerile, toate șrele se ōiok̄nir̄ în mintea lor̄.

— Eī bine! f̄ș, zise Eugenia, d̄-te ear̄ ne șnde
ai venit̄, neferic̄it̄le; pleak̄, mi n̄ vom̄ șșne nimik̄.

— Eat̄-l̄! eat̄-l̄! striḡ șn̄ glas̄ din kan̄l̄ sk̄-
r̄i, eat̄-l̄! il̄ v̄z̄ș!

Înr̄adev̄ș, brigadier̄l̄ mi linise ok̄l̄ la gaz̄a
keiei dela șme, mi z̄r̄ise pe Andrea în nișioare mi r̄șnd̄-se.

O lov̄it̄r̄ tare k̄ pat̄l̄ șșșei f̄k̄ s̄ șar̄ broa-
șka, ink̄ doș̄ altele f̄k̄r̄ s̄ șar̄ verigele.

Șșea șf̄șmat̄ k̄z̄ș în intr̄.

Andrea alerḡ la cea alt̄ șme kare da în galeria
k̄șși, mi o deskise ka s̄ f̄șș pe ea.

Am̄indoī gindarm̄i era akolo k̄ karabinele lor̄ mi
il̄ l̄șar̄ la k̄tare.

Andrea șt̄șse în lok̄.

În niçioare, palidă, restărnată oare-cum pe spate, mi-nea în mână sa înpenenită kăuțlă seș nefolositoră.

— Făgi o dată! strigă damicela d'Armilly în inima kăria intra îndăgarea pe kăț eșea snaima; făgi o dată!

— Saș omoară-te! zise Eugenia kă tonăș mi kă posa șnei vestale kare ordona în çirkă kă degităș çelă mare gladiatorăș viktorioș sș omoare o dată pe adversarăș seș trîntiș.

Andrea se înfioră, privi pe jșna koniț k'șnă șărișă desneçitoră kare probă kă korșnerea sa nă înyelegea astă ferocitate șăblimă a onoarei.

— Sș mă omoră! zise elă arșnkând-șă kăuțlă pentru çe sș fakă așeasta?

— Dar singură ai șășș, respănse damicela Danglars, kă vei fi kondemnată la moarte, te voră eșekșta ka pe çelă din șrmă kriminală.

— Ei! zise Andrea Cavalcanti încrăçișând-șă braçele, mă are çineva mi amiçă.

Brigadierăș înaintă kătre dînsăș kă șabia în mână.

— Lasă! lasă! zise Cavalcanti, pșne-çi șabia în teak, bravăș meș, nă çi mă da osteneala da șăda, fiindă-kă mă predaș de bșnă voiș.

Șă întinse mșinele ka sș i le lege.

Amîndorăș fetele se șita kă șuaimă l'ășea metamorfoșă șăçioaș çe se țăçea șăb okiș loră; omăș de lșme se deșpoia de înfășăçășra sa mi devenea eară omă de galere.

Andrea se întoarșe kătre dînșele, mi le zise k'șnă șărișă nerșminată:

— Ai vr'ô komișione pentru D. tatăș dșmitale, damicelă Eugenio? kăçi, dșne kșm è de kreçăș, mă întorăș la Parisă.

Eugenia mi askșnșe kăuțlă în amîndorăș mșinele șale.

— Ox! ox! zise Andrea, n'ai de ço sș fi rșmișoa-

sъ, ши нъ сѣнт сѣпѣратѣ пе дѣмнеата пентрѣ-кѣ аї лѣаїѣ по-
ста ка с'алергї дѣпе mine... Нѣ eram ка ши бѣрбатѣлѣ дѣmitale?

Ши, дѣп'ачеастѣ бѣтаїѣ де jokѣ, Andrea ewi, лѣсѣндѣ
пе амїндозѣ фѣgitivele їн прادا сѣferingelorѣ рѣshineї ши а
komentarielorѣ адѣнѣгїї.

О орѣ дѣп'ачеїа, амїндозѣ konilele, їмбрѣkate їн
kostѣmele lorѣ femeesѣї, се ѣрка їн kaleaska lorѣ де кѣлѣtorїѣ.

Поарта ospelѣлѣї фѣsese їнкїсѣ ка сѣ ле fereaskѣ де
їntїїele prїvїrї, dar кѣ toate ачестеа, кѣндѣ с'а deskїсѣ astѣ
noartѣ, ele фѣрѣ nevoiele сѣ treakѣ прїнтр'ѣнѣ їndoїтѣ gardѣ
formatѣ де оаменї кѣrїosї, кѣ okїї їнлѣкѣтрадї ши mѣrмѣ-
рѣндѣ дїн бѣze.

Eugenia лѣсѣ storѣrїle, dar, де ши нѣ маї vedea, аѣ-
zea їнкѣ, ши sgomotѣлѣї rїsetelorѣ аїѣngea пїнѣ la dїnsa.

— Ох! пентрѣ че лѣmea нѣ є ѣнѣ dewertѣ? strїgѣ
ea arѣnkѣндѣ-se їн б्राѣele damїcheleї d'Armilly, кѣ okїї
skїnteitorї de ачеа тѣrbare kare фѣчеа пе Neron а dori ка
лѣmea romanѣ s'aїbѣ нѣмаї ѣнѣ singѣrѣ kanѣ, snre а їлѣ тѣїа
dїнтр'o singѣrѣ lovїtѣrѣ.

А doѣa-zi, ele desѣindea la ospelѣлѣї Flandreї, la Brusele.
Kїarѣ dїn аїѣнѣ, Andrea се аfla їнскїсѣ la Conciergerїa.

CAPITULU XCIX.

L E G E A.

А вѣзлѣї чїneva кѣ кѣлѣ lїnїсче damїchela Danglars
ши damїchela d'Armilly ши фѣкѣserѣ transformarea ши ши о-

peraseră țiga: pentru-că fiu-kare mi vedeai de ale sale mi n'avea timp să se okune mi de ele.

Vomă țasa pe bankeră, kă sdoarea pe frunte, a mi alinia, faț kă fantasma bankrutei, nemărginitele koloane ale pasivălei seș, mi vomă țrma pe baroana, kare, dăne ce remăsese țnă minăță sfărmată de izdeala loviturăi ce o lo-vise, se dăsese să întilneaskă pe konsiliară ei ordinară, Lucian Debray. Adevrăță este kă baroana se întemeia mătă pe aचेastă kăștoriz kă să părăseaskă nînz în cele din țrmă o țtelă, kare, kă o fată de karakteră Eugeniei, i era foarte smpărătoare; mi kă în asemeni kontrakte țavite ce țină legămîntă ierarhikă ală familiei, mămă nă è în realitate stăpînz pe fiu-sa de kăță năma kă kondiționă de a fi nekontenită pentru dînsa țnă esemni de înțelențione mi țnă țină de perfekționă.

Așa dară, doamna Danglars se teme de agerimea spiritală Eugeniei mi de înțelțurăle ce i ar da damice-la d'Armilly.

Ea smpinsese kăte-va priveri desprețitoare din par-tea fiecei sale kătre Debray, priveri ce însemna kă ficia sa kă-noschea totă misteră relăționilor sale amoroase mi pekă-niare kă sekretară intimă, pe kăndă o interpretare mai pț-țrănzitoare mi mai profăndă a demăstră, din kontra, baroa-nei kă Eugenia n'avea oki să vază pe Debray, nă pentru kă era în kasa pțrinteaskă o neată de skandală, dar uen-tră-kă ilă nănea în kategoria bineziloră* pe kari Diogene se țerka să nă îi mai nămeaskă oamenii, mi pe kari Platon îi areta prin perifrăsa de animală kă doă pțicioare mi țără nene.

Doamna Danglars, în nănkă seș de vedere, mi din nefericire în lămea asta fiu-kare mi are kăte țnă nănkă de vedere kare ilă immedikă de a vedea nănkă de vedere ală

* Animală kă doă pțicioare.

chelorǎ alǎi, doamna Danglars, în pânktulǎ seǎ de vedere, amǎ zisǎ, simþea o mare pǎrere de reǎ kǎ s'a strikatǎ nǎn-ta Eugeniei, nǎ pentru-kǎ astǎ kǎsþtoricǎ era kǎviinþioasǎ, þi ȝma sǎ fakt fericirǎ pe fiu-sa, dar pentru-kǎ astǎ kǎsþtoricǎ era sǎ i dea ei libertatea.

Alergǎ darǎ, kǎm amǎ zisǎ, la Debray, kare, dǎne þe a asistatǎ, ka totǎ Parisul, la seara kontraktulǎi þi la skandalulǎ þe ȝmase dǎn'aceasta, se grǎbise a se retrage la klǎbulǎ seǎ, ȝnde, în-preþnǎ kǎ kǎþi-va amirǎi, vorbea de-spre evenimentulǎ þe fǎcea în minþulǎ acela konvorbirea a trei þǎrþi din orasulǎ þelǎ foarte birfitorǎ, þi kare se zice kanitala lǎmiǎ.

În minþulǎ kǎndǎ doamna Danglars, îmbrǎkatǎ kǎ o rokiǎ neagrǎ þi askǎnsǎ într'ȝnǎ vǎlǎ lǎngǎ, se ȝrka pe skara þe kondþcea l'apartamentulǎ lǎi Debray, kǎ toatǎ în-kredingarea þe i o detese portarulǎ kǎ ȝsnele nǎ era a kǎ-sǎ, Debray se okǎna ka sǎ resningǎ însinþirile ȝnǎi amikǎ kare se þerka a i proba kǎ dǎne sgomotulǎ þelǎ sþimintǎ-torǎ þe se fǎkǎse era o datoricǎ a sa, ka amikǎ alǎ kasei, de a lǎa pe damicela Eugenia Danglars kǎ doþt milioane þe le avea ea.

Debray se apǎra ka ȝnǎlǎ kare nǎ dorea mai mǎltǎ de kǎlǎ a fi invinsǎ, kǎþi adese astǎ ideþ i venise de sine în minte.

Pe ȝmtǎ, fiindǎ-kǎ kǎnosþea pe Eugenia, karakterulǎ ei independintǎ þi mǎndrǎ, lǎa din kǎndǎ în kǎndǎ kǎte o atitþdine kǎ totulǎ defensivǎ, zikindǎ kǎ astǎ ȝnire era kǎ nenþingþ sǎ se fakt, lǎsþndǎ-se kǎ toate aþestea a se lingþui într'askǎnsǎ de astǎ ideþ ȝritǎ kare, dǎne zisa tǎþlorǎ moralistilorǎ, preokǎþþ neinþetatǎ pe omulǎ þelǎ mai probǎ þi þelǎ mai kǎratǎ, veghindǎ în fǎndulǎ sǎfletulǎi seǎ kǎm veghiazǎ Satan dǎne kǎþe.

Ceaiul, jocal, konvorbirea, interesant, kum se vede, fiindk-k se diskuta despre nise interese ama de mari, uinur nint la o or de dimineaz.

Intr'acest timn, doamna Danglars, introdus de feciorul lui Lucian, astenta, askans intr'un vrl mi palnitnd, in mikul salon verde intre doz panere de flori ne kari le trimisese ins-mi de dimineaz, mi ne kare Debray, kat s'o sunem, le asezase singur mi le krguise k o ingrijire ce fck ne biata femeie a i erta linsirea.

La un spre-zec ore mi patr-zeci de minste, doamna Danglars, ne mai ntind astenta in-deshert, se rki in trsrg mi se dse a kas.

Femeile de oare-kare lame a ast asemnare k grisetele ce sunt in stare bn k n se intork obivinit a kas dne mezil nonii.

Baroana reintri in ospel k atata fereal ktz av Eugenia ka s eas.

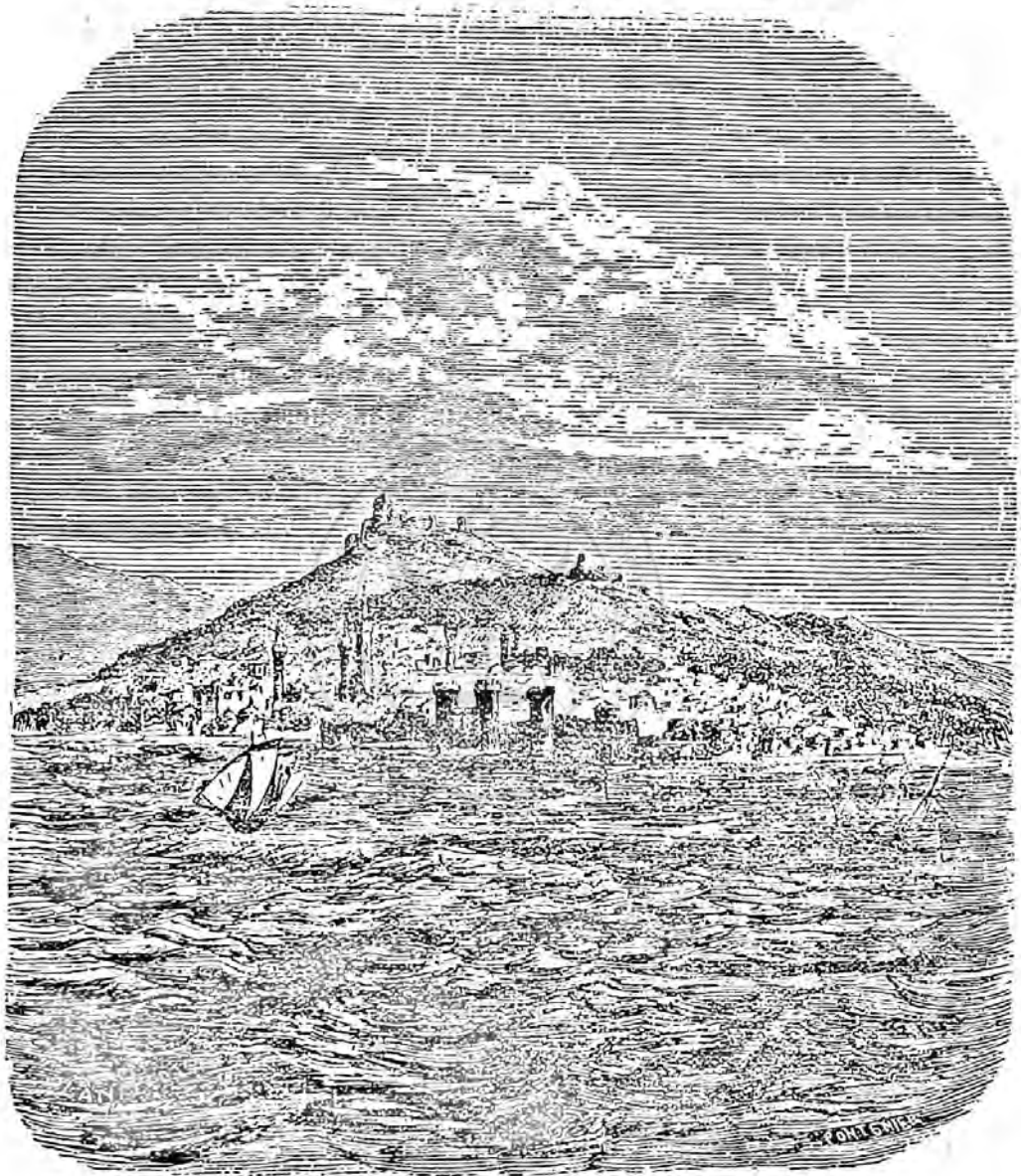
Se rki inchet, mi k inima strins, ne skara apartamentul ei, kare kum se scie, era altsre k al Eugeniei.

Se teme ama de mltr s provoace vre un komentari; kredea ama de tare, biata femeie respektabil in pnktul acesta vel pgin, in inovina fiei sale mi in fidelitatea sa pentru vatra printeask!

Knd se intoarse a kas, askalt la xsea Eugeniei, ne rtm, neazind nici un sgomot, se cerk s intre, dar verigele era nse.

Doamna Danglars kreze k Eugenia, ostent de tbrarea ce o simise in seara aiea, se kskase mi k dormea. Kilm ne femeia din kas mi o intreb.

— Damiela Eugenia, resnse femeia din kas, a intrat in apartamentul k damiela d'Armilly; ne rtm a

Smyrna.

Isatŝ ceaislŝ în-præhntŝ, apoī mi aŝ datŝ dræmslŝ zikînds-mī kŝ nŝ mai avea trebŝingŝ de mine.

Din minŝtlŝ acesta, femeia din kasŝ era la oficiŝ, ŝi kredea ŝi ea, ka toatŝ lŝmea, ne damicelele în apartamentlŝ ŝorŝ.

Doamna Danglars, se kŝ'kŝ darŝ fŝrŝ ŝmbra vre ŝnŝi preuŝŝ; dar, de ŝi spiritalŝ ei era linisquitŝ desne individe, se întoarse asŝnra evenimentlŝi.

Pe kŝlŝ i se lŝmŝrea ideile în kanŝ, pronorgiŝnile ŝceneī kontraktlŝi se mŝrea: nŝ i se pŝrea nŝmai ŝnŝ skandalŝ: ŝi o rŝmine, o infamiŝ.

Fŝrŝ voīlŝ atŝnŝi, baroana ŝi adŝse a minte kŝ fŝsese fŝrŝ îndŝrare nentŝ biata Mercédès, kare a fostŝ lovitŝ k'o nefericire ama de mare desne bŝrbatŝ-seŝ ŝi desne ŝiŝ-seŝ.

— Eugenia, ŝi zisee a, è perdŝtŝ, ŝi noi asemene. În-tîmplarea, astŝ-felŝ kŝm va ŝi infŝŝiŝatŝ, ne akonerŝ kŝ rŝmine; kŝŝi, într'o societate ka a noastrŝ, ŝnele ridicŝle ŝntŝ nisŝe rane vie, ŝŝngerate, nevindikate.

Ce fericire, mŝrŝmŝrŝ ea, kŝ a datŝ Dŝmnezeŝ Eugenieī astŝ karakterŝ ama de straniŝ kare m'a fŝkŝtŝ de mlte ori ŝŝ tremŝrŝ!

ŝi kŝŝtŝŝra ŝa rekŝnoskŝtoare se redikŝ la ŝerŝ, a kŝrŝia Provedingŝ misterioasŝ disŝne totlŝ mai din ainte dŝne evenimentele ŝe katŝ ŝŝ se întîmule, ŝi dintr'ŝnŝ defektŝ, dintr'ŝnŝ viŝiŝ kiarŝ, faŝe ŝne-orī o fericire.

Pe ŝrŝmŝ kŝŝetareaī trekŝ neste ŝnagŝiŝ, kŝm faŝe o pasere neste ŝnŝ abisŝ, ŝi se onri ne Cavalcanti.

Aŝestŝ Andrea era ŝnŝ tikŝlosŝ, ŝnŝ fŝrŝ, ŝnŝ omoritorŝ, ŝi kŝ toate aŝestea aŝestŝ Andrea avea nisŝe maniere ŝe areta o ŝemi-edŝkagŝne, daka nŝ o edŝkagŝne kompletŝ.

Acestă Andrea se înfrumusease în lume ca aparința unei averi mari, k'znă sprijină de nume onorabile.

Cum s'z se vazu limpede într'această labirintă? La cine s'z se adrese ca s'z easă dintr'astă stare krădă?

Debray, la care alergase ca celă d'întii avintă ală femeii ce kăstă znă ajstoră în omăslă ne kare ilă izbescă mi kare zne-oră o perde, Debray nă nătea s'z fakă altă ceva de kătlă s'z i dea znă konsiliă; se kăvenea prin șrmare a s'adresa la vre znsălă mai nătinte de kătlă elă.

Baroana kăgetă atăncă la D. de Villefort.

D. de Villefort voise s'aresteze ne Cavalcanti; D. de Villefort adăsesă fără îndărare țrbărarea în mizlokăslă familiei sale par'kă ar fi fostă o familie streină.

Dar nă; kăgetăndă mai bine, prokărorăslă regelăi nă era znă omă fără îndărare; era znă magistrată sklavă ală datorieloră sale, znă amikă leală mi tare, kare, de mi kă brătalitate, dar k'o mănă sigără, detese lovităra de skalnelă în korășăzne; nă era znă kală, era znă xirărgă, znă xirărgă kare voise a isola în okăi lămiă onoarea Danglarsilor de infamia acesăi jăne perdsă ne kare ilă înfrumuseaseră în lume ka ne znă ginere ală loră.

Din mințăslă kăndă D. de Villefort, amikă ală familiei Danglarsilor, șrma astă-felă, nă mai era de năpănsă kă prokărorăslă regelăi va fi svăstă ceva mai dinainte mi s'ar fi znită kă vr'o intrigă d'ale lăi Andrea.

Prătareca lăi Villefort s'areta prin șrmare baroanei într'o lămină kare se esnlăka în folosăslă loră.

Dar akolo kăta s'z se onreaskă neîndănkărea prokărorăslă regelăi.

Era s'z se dăkă a doza-zi mi s'z kanete dela dănsăslă, daka nă lănsirea din datoriele sale de magistrată, celă nășăină s'z le lasă toată întinderea îndălgăne.

Baroana era s̄ i adăk̄ a minte trekătlă; era s̄ i rejsneask̄ s̄venirile; era s̄ se roage în nămele x̄năi timnă kălnabilă, dar fericită.

D. de Villefort era s'aline lăkrălă, saș̄ celă năgină era s̄ lase (șii, ka s'ajnḡt akolo, n'avea de kătlă s̄ șii întoark̄ okii), saș̄ celă năgină era s̄ lase ne Cavalcanti s̄ fșḡt, șii s̄ jădece krima nămaī ne ast̄ x̄mbr̄ de kriminală țe se nămesce jădekătlă în linsă.

Nămaī atșnūi adormi maī linisvită.

A doxa-zī, la noșt ore, se skătlă, șii, fșr'a maī kīma ne femeia sa dīn kasă, fșr'a da vre x̄nă semnă de via-țr̄ or kărlă omă dīn lăme s̄ fi fostă măkar, se imbrăkt̄ kă ațeia-șii similitate ka în ajnă, se dete jos ne skară, eșii dīn osnelă, se dăse nīntă la strada Provenței, se x̄rkt̄ într'o trășgr̄ năblik̄ șii zise s'o kondăkt̄ la kasa domnălă de Villefort.

De o lănt ast̄ kasă blestemătlă înfșișnea aspektlă celă lăgșbr̄ ală x̄năi lazaretă x̄nde ățisma s'ar fi deklarătă.

O parte a apartamenteloră era inkisă șii ne dīn într̄ șii ne dīn afară; obloanele, inkise, nă se deskidea maī mătlă de kătlă x̄nă minătlă nentă aeră.

Atșnūi vedea ățineva l' ațea fereastră kănlă șneriosă ală x̄năi lakeș; ne x̄mtr̄ fereastră se inkidea eară ka ueatra x̄năi mormīntă țe rckade ne x̄nă senșlkr̄, șii veciniī șii zīcea înțetă:

— Oare vomă maī vedea șii astă-zī vre x̄nă kos-ățisḡ eșindă dīn kasa domnălăi prokșroră ală regelsi?

Doamna Danglars fș konrinsă de o înșiorare la vederea astei kase desolate.

Se dete jos dīn trășgr̄, s'anroniă de poarta țeă inkisă, șii bțtă tremășrândă.

Abia l'a treia bțtaiz resx̄ntă timbrălă k'x̄nă șx̄netă țe

se p[re]ea imp[er]t[ur]it[ur] de intristarea general[ă], și portar[ul] veni s[ă] întredeskiz[ă] poarta n[um]ai pe k[un]t[ur] ajungea s[ă] lase vorbele l[ui] s[ă] treac[ă].

V[er]z[ă] o femeie[ă], o femeie[ă] de l[um]e, o femeie[ă] elegant[ă], și k[un] toate a[ste]stea poarta tot[ă] remase mai m[ul]t[ă] înkis[ă].

— Ți deskide o dat[ă], zise baroana.

— Mai întii[ă], doamn[ă], cine est[ă]? întreb[ă] portar[ul].

— Cine s[un]t? dar m[ă] k[un]os[un]i prea bine!

— N[um] mai k[un]oaschem[ă] ne nimine, doamn[ă].

— Dar est[ă] neb[un]ă, anik[un]l[ă] me[ă]! strig[ă] baroana.

— Din ce parte v[er]i?

— O[ho]! è prea m[ul]t[ă]!

— Doamn[ă], asta è ordin[ul], eart[ă]-m[ă]; n[um]ele d[um]itale?

— Doamna baroana Danglars. M[ă] ai v[er]z[ă]t[ă] de doz[ă]-z[ă]ci de ori.

— Se poate, doamn[ă]; ak[un]m, sp[un]e-mi ce vrei?

— O[ho]! est[ă] nes[er]ferit[ă]! și m[ă] voi[ă] pl[un]ge la D. de Villefort nentr[ă] ner[un]inarea oamenilor[ă] sei.

— Doamn[ă], asta n[um] è ner[un]inare, è o fereal[ă]: nimine n[um] intr[ă] aci f[ur]t[ă] voia domn[ic]ii d'Avrigny, sa[ă] daka n[um] a vorbit[ă] k[un] D. prok[un]or[ul] regel[ic].

— E[ă] bine! tokmai k[un] D. prok[un]or[ul] regel[ic] am a face.

— E ceva important[ă]?

— Katz s[ă] o vez[ă] prea bine, fiind[ă]-k[un] n[um] m[ă] am rekr[un]kat[ă] în tr[un]s[ă]ra mea. Dar, dest[ă]le vorbe: eat[ă] karta mea, d[ă]-o domn[ic]ii.

— Doamna va astenta intoar[un]cherea mea?

— Da, d[ă]-te.

Portar[ul] reinkise poarta, l[un]d[ă] ne doamna Danglars afar[ă].

Baroana, este adev[er]at[ă], n[um] astent[ă] m[ul]t[ă].

Șn[ă] min[un]t[ă] în x[un]m[ă], poarta se deskise ear[ă] dest[ă]l[ă]

de bine ka s̄ se lase pe baroana s̄ se treacă: d̄ne ce treacă ea noarta se refukise.

K̄nd̄ aj̄nse în k̄rte, portar̄l̄, f̄r'a perde s̄n̄ mi-n̄st̄ noarta din vedere, skoase s̄n̄ f̄ker̄ din pos̄nar̄ și f̄ker̄.

Fecior̄l̄ domn̄l̄ de Villefort veni jos la skar̄.

-- Doamna va erta pe adest̄ om̄ brav̄, zise el̄, venind̄ înaintea baroanei, k̄u are ordin̄ prewise, și D. de Villefort m'a îns̄r̄cinat̄ s̄ zik̄ doamnei k̄ n̄ n̄stea fa-
ce alt̄-fel̄ de k̄t̄ k̄m a f̄k̄t̄.

În k̄rte era s̄n̄ anprovisionator̄ introd̄s̄ k̄ aచెia-și fereal̄, și a k̄r̄sia marf̄ se urcheta.

Baroana se urchi pe skar̄.

Se sim̄ea foarte întin̄rit̄ de aచెa tristece kare l̄r-gea ka s̄ zik̄ aచెa urch̄l̄ tristecei sale, și, tot̄ k̄l̄ssit̄ de fecior̄, f̄ introd̄s̄, f̄r̄ ka s'o nearz̄ din vedere k̄l̄ss̄l̄ ei, în kabinet̄l̄ magistrat̄l̄.

Or k̄t̄ de preoksnat̄ era doamna Danglars de mo-tiv̄l̄ kare o ad̄chea, priimirca ce i se f̄k̄se de toui oame-ni kasei i se p̄r̄se aచెa de s̄rit̄, înk̄t̄ închens a se pl̄nge.

Dar Villefort redik̄ kan̄l̄ ingreșnat̄ de d̄rere și o pr̄vi k̄s̄n̄ s̄ris̄ aచెa de trist̄, înk̄t̄ pl̄ngerile periser̄ ne b̄zele sale.

— Eart̄ pe servitorii mei nent̄r o snaim̄ de kare n̄ îi pot̄ inkrimina; aș fost̄ prensi, și ak̄m aș devenit̄ și ei prensitori.

Doamna Danglars az̄zise adese vorhind̄ în lsme des-pre ast̄ teroare kare ak̄sa ne magistrat̄l̄, dar n'ar fi n̄st̄t̄ k̄rede ničí o dat̄, daka n'ar fi av̄t̄ esneriinḡa kiar̄ a okilor̄ ei, k̄ ast̄ simtiment̄ ar fi n̄st̄t̄ aj̄nge nič̄ la s̄n̄ asemene p̄nk̄t̄.

— Și d̄mneata est̄, zise ea, nefericit̄?

— Da, doamn̄, res̄nuse magistrat̄l̄.

— Mъ plъngî darъ?

— Kъ sinceritate, doamnъ.

— Ши inuelegî de че am venitъ?

— Viî sъ mî vorbesчi despre чеia че vi s'a întim-
platъ, нъ è аша?

— Da, domnule, o nefericire suzimintъtoare.

— Adikъ o întimulare зritъ.

— O întimulare зritъ! strigъ baroana.

— Vaî! doamnъ, resnъnse прокъrorълъ kъ netъrbъrata
sa linisче, am аjъnsъ sъ nъmeskъ nefericiri nъmaî lъkrъrile
kari нъ se notъ indrenta.

— Eî! domnule, krezî kъ va зita чineva?

— Toate se зitъ, doamnъ, зise Villefort; мъritarea
fiei dъmitale se va face мъine, daka нъ se face astъ-зi,
neste ontъ zile, daka нъ se face мъine.

Ши, ka sъ çi наръ reъ de fiitorълъ damicelei Eugenia,
нъ krezъ sъ çi fъ tokmaî asta idea.

Doamna Danglars se зitъ la Villefort, inkremenitъ
de astъ linisче batjokoritoare.

— Venit'am la зnъ amikъ? întrebъ ea k'зnъ tonъ
plinъ de demnitate dъreroasъ.

— Sçii kъ da, doamnъ, resnъnse Villefort, a kъrъ-
ia fаçъ se akoperi k'o romeaçъ зшioаръ l'acheastъ inkre-
dingare че o da.

Înr'adevъrъ, astъ inkredingare fъchea аlъsisnea l'alte
evenimente de kъtъ l'achele че îi okъna intr'astъ minъtъ, me
baroana ши ne elъ.

— Eî bine! atъnçl, зise baroana, fiî maî afektъosъ,
skъmnъtъ meъ Villefort; vorbesче-mî ka amikъ iar нъ ka
magistratъ, ши, kъndъ m'afъ foarte nefericitъ, нъ mî snъne
kъ trebъe sъ fiъ voioasъ.

Villefort se inklinъ.

Venit'am la unũ amicũ?

— Kъndѣ азъ vorbindъ-se de nefericiri, doamnъ, zise elѣ, am lъatѣ, de trei lъni, xritslѣ invъuѣ de a kъgeta l'ale mele, шi atъnчi astъ lъkrare egoistъ a paralelslъi se face fъrъ voia mea вn minъile mele. Eatъ pentrъ че, ne lъngъ nefericirile mele, ale dъmitale mъ pъrea o intъmplare xritъ; eatъ pentrъ че, ne lъngъ starea mea fъnestъ, a dъmitale mi se pъrea o stare de doritѣ; dar asta te kontrariazъ, sъ lъsъmѣ. Zicheaі, doamnъ?...

— Viѣ s'aflix dela dъmneata, amikslѣ meѣ, zise baroana, че s'a fъkxtѣ kъ вnчelъtorxlѣ aчela?

— Вnчelъtorѣ! geneti Villefort; de sigъrѣ, doamnъ, vreі sъ вndelъesчi вntr'adinsѣ xnele lъkrari шi sъ mъresчi altele; вnчelъtorѣ, D. Andrea Cavalcanti, saѣ maі bine D. Benedetto! Te amъgesчi, doamnъ, D. Benedetto е kъratѣ xнѣ omoritorѣ.

— Domnule, nъ zikѣ kъ rektifikarea dъmitale nъ е dreantъ, dar, kъ ktѣ te veі a rma maі asurъ вn-kontr'avestlъi nefericitѣ, kъ atъta maі grea loviturъ veі da familieі noastre. Sъ vedemѣ, zitъ-lѣ pentr'xнѣ minstѣ; вn lokѣ d'a ilѣ persekta, lasъ-lѣ sъ fъgъ.

— Viі prea tъrziѣ, doamnъ, ordinele sъntѣ date.

— Ei bine! daka ilѣ vorѣ aresta... Krezі kъ se va aresta?

— Аша krezѣ.

— Daka ilѣ vorѣ aresta (askъltъ, азъ totѣ d'asna zikindѣ kъ вnkisorile sъntѣ pline), ei bine! lasъ-lѣ вn вnkisoare Prokъrorgxlѣ regelъi fъkъ o miskare negativъ.

— Чelѣ пъuinѣ ninъ kъndѣ se va mъrita fiі-mea! adaxse baroana.

— Kъ nenxtинъ, doamnъ; dreutatea are formalitъuі.

— Kiarѣ шi pentrъ mine? zise baroana, jъmъtate xъrizъtoare, jъmъtate serioasъ.

— Pentru toți, respunse Villefort; mi pentru mine ka mi pentru cei alți.

— Ah! zise baroana, făr'a adăugi în kvinte ceia ce trdase kșgetarea ei printr'această esklamare.

Villefort se xită la dinsa kș acea kștăstăg kș kare sonda kșgetările.

— Da, schiș ce vreī sș zici, respunse elș; fači al-sizne l'achele vorbe snimintătoare kari sntă respndite prin lșme, kș toate morgile adestea kari de vr'o trei lșni de zile mș fakș sș portă dolixlș, kș astă moarte de kare a skșpată Valentina ka prin minșne, nș sntă naturale.

— Nș kșgetam l'aceasta, zise kș vioicizne doamna Danglars.

— Da, kșgetai, doamnș, mi aveai drentate, kșči nș nșteaī face altă-felș de kștă sș kșgeți, mi ziceai închetș: "Tș kare șrmșresči krima, resunde: pentru ce sntă în-pre-jșrș-ți krime ce remșnă nepedensite?"

Baroana înglbeni.

— Nș ă așa, doamnș, kș ziceai aceasta?

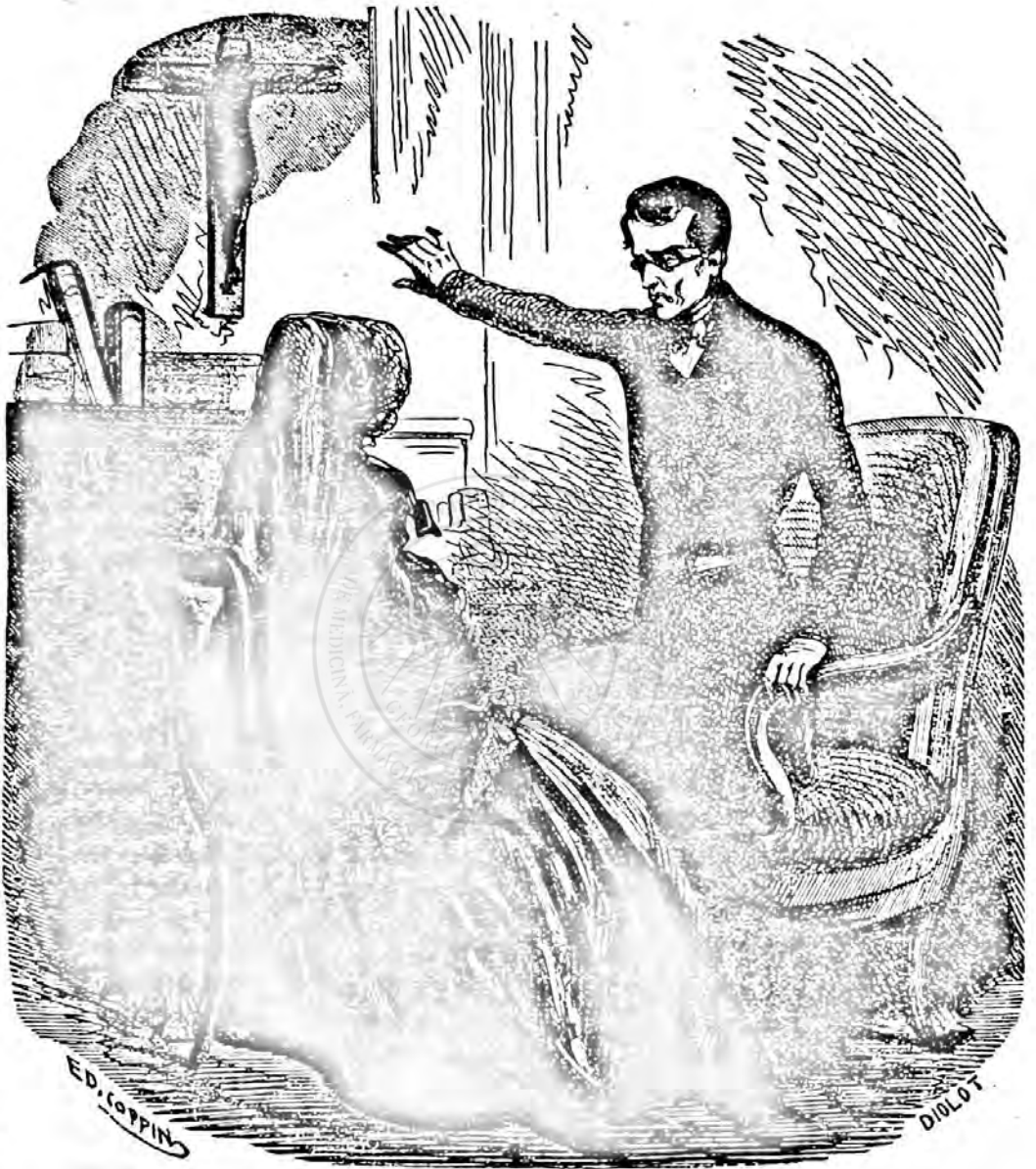
— Ei bine! o mșrtăriseskș.

— Am sș ti respunș.

Villefort mi anoniă fotolixlș de skășnlș doamnei Danglars.

Pe șrmș, rezimșndș-mi amindoxș mșinele pe masș mi lșndș o intonare mai șrdș de kștă altă datș:

— Sntă krime ce remșnă nepedensite, zise elș, pentru-kș nș kșnoasce čineva pe kriminali mi se teme de a lovi șnă kanș inocintă nentr'șnă kanș kșlnabilș; dar, kșndș adesti kriminali vorș fi kșnoskști (Villefort intinse mșna kștre șnă kșčifuce mare nșș în fața mesei sale), kșndș adesti kriminali vorș fi kșnoskști, reneti elș, pe Dșmnezelș celș viș, doamnș, or kari vorș fi, vorș mșri. Akșm, dșne

Villefort întinse mâna către un crucifec mare.

jăgămîntul că ce îl am făcut mi ne kare îl voiș dîne, doamnă, kstează a mi cere vre o grație pentră tiklosul ațela!

— Eî! domnșle, respnșse doamna Danglars, estî sigșră kă ă așă de kșlnabilă kșm se zîce?

— Askșltă, eată dosarișlă seș: Benedetto, kondemnată mai întiș pentră çinçî anî la galere kă falsă, la șeaișure-zече anî; jșnele promitea, kșm vezi; ne șgmă șgîită, ne șgmă omorîtoră.

— Și çine ă neșerîçitășlă ațesta?

— Eî! çine poate çuî! șnă vagabondă, șnă Corsican.

— N'a fostă reklamată de nimine?

— De nimine, nș i se kșnoskă pșringîi.

— Dar omșlă ațela kare a venită dela Luca?

— Șnă bleșemată kă mi dînsășlă, poate kompliçele seș.

Baroana mi împreșnă mșbinele.

— Villefort! zîse ea kă glasă çelă mai dșlçe mi çelă mai mîngîitoră.

— Pentră Dșmnezeș, doamnă, respnșse prokșrorșlă regelă kă o țerîț kă șkată, pentră Dșmnezeș! nș mi cere niçî o dată grație pentr'șnă kșlnabilă. Çe șșnt eș? legea. Oare legea are okî kă șț çî vază îtrîștarea? Oare legea are șrekî kă s'axză dșlçele dșmitale glasă! oare legea are o memorîț kă șț mi faktă aplikarea delikateloră dșmitale kșgetșrî? Nș, doamnă, legea ordonă, mi, kșndă a ordonată legea, lovesçe. Mî veî zîce kă șșnt o șîncç vîț, iar nș șnă kodă; șnă omă, iar nș șnă volșmă; zîț-te la mîne, doamnă, zîț-te înpreșrșlă meș, oamenîi m'aș traktată kă p'șnă frate? m'aș îșbilă, ne mîne? m'aș kșșmată, ne mîne? a çerșlă çineva grație pentră D. de Villefort, mi s'a akordată ațetă kși-va grația domnșlă de Villefort? Nș! nș! nș! lovîț, toș d'așna lovîț! șțrșșçuî, femeîț, adîkă șîrenă çe estî, a

mî vorbi k̄ ačestî okiî fermek̄torî mî esnresivî kare mî ad̄če a minte k̄ treb̄e s̄ roșesk̄. Eî bine! sî, da, s̄ roșesk̄ de ȳeia ȳe s̄uî, mî poate, mî poate mî de altî l̄k̄r̄ ink̄. Dar, în ȳele din ōrm̄, d̄ne ȳe am greșitî mî eș, mî maî m̄lîș poate de k̄tî ȳeî alȳî, eî bine! dintr'ačestî timnî, am sk̄t̄ratî vestîmintele alȳia ka s'af̄ rana, mî am aflat'o totî d'asna, mî voiș zice maî m̄lîș, am aflatî k̄ fericire, k̄ b̄k̄r̄it̄, astî sigiliî alî sl̄b̄ic̄isneî mî alî rest̄ȳîi oameniȳorî. K̄ȳî sî-kare om̄ ȳe îlî rek̄nosȳeam k̄l̄nabilî, mî l̄-kare k̄l̄nabilî ȳe îlî loveam, mî se p̄rea o prob̄ vî, o prob̄ noș, k̄ n̄ eram o esȳenȳisne ōric̄ioas̄! Vaî! vaî! vaî! toat̄ l̄mea è rea, doamn̄, s̄ prob̄m̄ ne ȳelî reș mî s̄ îlî lovîm̄.

Villefort pronșuî ačeste vorbe din ōrm̄ k̄ o t̄r-bare înferbîntat̄ kare da o e'okșinḡ feroas̄ limbagișlî seș.

— Dar, resnșe doamna Danglars f̄k̄indî o ōltim̄ ȳerkare, zicî k̄ astî j̄sne è vagabondî, orfanî, p̄r̄sit̄ de toȳî.

— Atîș maî reș, atîș maî reș, saș atîș maî bine; Provedinȳa îlî a f̄k̄itî astî-felî ka s̄ n'aib̄ ȳine s̄ îlî pl̄nḡ.

— Asta înseamn̄ a se înverșna ȳineva as̄nra ȳelî slabî, domnșle.

— Slabîș kare omoar̄!

— Desonoarea sa kade ne kasa mea.

— N'am mî eș moartea într'a mea?

— Oș! domnșle, striḡ baroana, estî f̄r̄ îndrare nent̄r ȳeî alȳî. Eî bine! mî eș ȳî snșîș k̄ alȳî vorî fi f̄r̄ îndrare nent̄r d̄mneata.

— Fî! zise Villefort redik̄ndî k'șnî gestî de ameninȳare bragiș seș la ȳerî.

— Ar̄n̄ ȳelî n̄ȳinî kassa ačestî nefericitî, daka è arestatî; asta ne va da mease l̄nî ka s̄ sî ōitatî.

— Næ, zise Villefort; mai am înkæ çinçi zile, çetarea s'a fækstæ; çinçi zile, è mai mæltæ timpæ de kætæ mî trebæ; ne ærmæ, næ ingelegî, doamnæ, kæ trebæ sæ zîtæ mî eæ? Eî bine! kændæ lækrezæ, mî lækrezæ mî zîxa mî noantea, kændæ lækrezæ, sæntæ minste în kari næ mai mî adskæ a minte, mî, kændæ næ mai mî adskæ a minte, sænt fericitæ dæne maniera morçiloræ! dar totæ è mai bine aua de kætæ sæ sferæ

— Domnæle, a fægitæ! lasæ-læ sæ fægæ, nelækreaea è o bæntate lesne.

— Dar çî am snææ kæ è prea tærziæ; azî diminea-
çæ telegrafæ læ a jækatæ, mî, în minstæ læ acesta...

— Domnæle, zise feçioræ læ întrændæ, ænæ dragonæ a-
dæue astæ skrisoare dela ministræ læ din întræ.

Villefort læ skrisoarea mî o deskise iste.

Doamna Danglars se înfioræ de snaimæ, Villefort tre-
særi de bækæriæ.

— Arestatæ! strigæ Villefort; îlæ aæ arestatæ la Com-
piegna; s'a finitæ.

Doamna Danglars se skæ læ reçe mî palidæ.

— Adio, domnæle, zise ea.

— Adio, doamnæ, resnæuse prokæroræ læ regelæ, ma
voiosæ mî rekondækînd'o nîntæ în æme.

Pe ærmæ se întoarse la masa sa.

— Aidî, zise elæ lovîndæ skrisoarea kæ dosæ læ mæi-
neî sale drente, aveam ænæ falsæ, aveam trei færi, aveam
doæ înçindie, mî linsea ænæ omorîtoræ, eatæ-læ; sesîænea va
fi fræmoasæ.

CAPITULŪ C.

APARITIUNEA.

Kəm sn̄sese prok̄xor̄s̄l̄š regel̄s̄i doamnei Danglars, Valentina n̄s era ink̄s̄ intremat̄s.

Sf̄r̄zmat̄s de osteneal̄s, sta in astern̄s̄l̄š, ūi se afla in kamera sa k̄nd̄s̄ i sn̄se doamna de Villefort evenimente de kari vorbir̄m̄š, adik̄s̄ f̄ga Eugeniei ūi arestarea l̄s̄i Andrea Cavalcanti, saš̄ mai bine a l̄s̄i Benedetto, prek̄m ūi ak̄sarea de asasinat̄s̄ ce se f̄k̄se in kontra sa.

Dar Valentina era aša de slab̄s, ink̄s̄t̄s̄ aflarea așeasta n̄s i f̄k̄s̄ poate tot̄s̄ efekts̄l̄š ce i il̄s̄ ar fi f̄k̄s̄t̄s̄ in tr'o stare de s̄n̄p̄late obișnit̄s.

In adevr̄s̄, tot̄s̄ ce se in̄virtea in kan̄s̄i din k̄te așze era n̄smai k̄te-va idei ameḡite, k̄te-va forme neot̄rite amestekate k̄s̄ ideile cele streine ūi k̄s̄ fantasmele f̄gitive ce se n̄sșea in kreer̄i ei bolnavi saš̄ kari treșea ne din aintea okilor̄s̄ ei, ūi in̄dat̄s̄ nerea kiar̄s̄ astea ka s̄ lase simșirile ei personale a ūi rel̄sa toat̄s̄ n̄sterea.

Zișa Valentina se mai șinea ink̄s̄ in realitate de in̄șșușarea l̄s̄i Noirtier kare n̄șnea s̄ il̄s̄ d̄sk̄s̄ la nepoat̄s-sa ūi rem̄șnea akolo f̄r̄s̄ ka s̄ ūi mai poat̄s̄ l̄sa okii n̄rintes̄ci de ne Valentina.

Pe șr̄m̄s, k̄nd̄s̄ se in̄torșea Villefort dela Palat̄s, era r̄ind̄s̄l̄š seș̄ s̄ stea o or̄s̄ saš̄ doș̄s̄ in̄tre tat̄s-sēș̄ ūi fiș̄-sa.

La șease ore, Villefort se retr̄șea in kabinet̄s̄i.

La optă ore venea d'Avrigny, kare adăcea singură beștera nontsrnă preparată pentru jșna konilă.

Pe șrmă lăa ne Noirtier.

O gardă aleasă de doktoră venea să stea noantea mi se retrăgea la zече să șnă-spre-zече ore, dăne че adormea Valentina.

Kândă se da jos, da keile dela kamera Valentinei domnșlă de Villefort însș-mă, inkătă nă măi intra ținē-va la bolnava de kălă trekîndă prin apartamentșlă doamnei de Villefort măi prin kamera mikșlă Eduardă.

În toate diminețele Morrel venea la Noirtier s'afle vr'o nșvelă despre Valentina, dar Morrel, ținē че è de mirare, pșrea din zi în zi măi nșgină țrbărată.

Măi întiș din zi în zi Valentina, de măi era prada șnei esaltări nervoase foarte tară, se fșcea măi bine.

Pe șrmă Monte-Cristo nă i șșsesese, kândă venise perdătă la dînsălă, kă, daka nă nșrea Valentina neste doză ore, era skăpată?

Așa dară, Valentina trăia inkă, măi trekșseră patră zile de atșnă.

Astă esaltare nervoasă de kare amă vorbită ținē pe Valentina nînă kândă adormea, să nînă kândă ajșngea în starea de somnolină че șrma dăne veghierea ei.

Kândă venea țcherea nonșii măi a semi-întșneșimăi че o fșcea kandela nșșă pe kămină măi arzîndă în skoarga ei de alabastră, vedea trekîndă șmbrele че vină să imple kamera bolnavșlă, măi ne kari le skățră ferbinșeala din arișnelei înșiorătoare.

Atșnă i se pșrea kă vedea kândă ne mșmă-sa vitrigă kare o ameninșă, kândă ne Morrel kare i întindea brașele, kândă cară nîșche fîinșe oare-kșm streine pentru viaga sa obișnșită, ka ne kontele de Monte-Cristo; kiară măi mobi-

lele i se p̄rea misk̄toare intr'achele minste de delir̄, mi asta p̄inea ast̄-fel̄ n̄n̄ la doz̄ trei ore de dimineaz̄ ; k̄nd̄ somn̄l̄ de pl̄mb̄ venea s̄ konrinz̄ ne j̄na konil̄ o kond̄cea n̄n̄ la ziz̄.

Seara ce z̄m̄l̄ d̄ne dimineața în kare Valentina aflase f̄ga Eugeniei mi arestarea l̄i Benedetto, mi în kare aceste evenimente, d̄ne ce s'amstekar̄ z̄n̄ minst̄ k̄ simjirile propriei sale esistinge, închenea s̄ eas̄ p̄j̄n̄ k̄te p̄j̄n̄ din mintea sa d̄ne retragerea s̄chesiv̄ a l̄i Villefort, a l̄i d'Avrigny mi a l̄i Noirtier, ne k̄nd̄ b̄tea z̄n̄snre-zече ore la Saint-Philippe du Roule, mi ne k̄nd̄ garda, d̄ne ce n̄sese în m̄na bolnavei best̄ra n̄eparat̄ de doktor̄, mi inkisese z̄hea kamerei sale, ask̄lta infior̄nd̄-se la ofiçil̄ z̄nde se retr̄sese, komentariile domestikilor̄ mi mi mobila memoria k̄ istoriele chele triste kari, de vr' o trei l̄n̄i, f̄chea s̄biekt̄l̄ konvorbirilor̄ în antikamera prok̄roḡl̄i regel̄i, o s̄chep̄ neastentat̄ se 'netrechea într' acheast̄ kamer̄ inkis̄ k̄ at̄ta îngrijire.

Era angoane zече minste de k̄nd̄ se retr̄sese garda.

Valentina, konrinz̄ de o or̄ de ferbingeala kare i venea în toate nop̄ile, mi l̄sa kan̄l̄, kare n̄ se s̄uz̄nea voingei sale, a mi z̄ma ast̄ l̄skrare aktiv̄, monotop̄ mi neim̄p̄kat̄ a kreerilor̄, kari mi seak̄ n̄sterea ka s̄ reprod̄k̄ neinçetat̄ achea-mi k̄get̄r̄i mi a nasche achea-mi imagin̄i.

Din flak̄ra kandlei s̄rea mi de radier̄, toate întiprite k̄ semnifik̄r̄i stranie, k̄nd̄ de o dat̄, la refekt̄l̄ ei trem̄ḡtor̄, Valentina krezz̄ k̄ mi vede biblioteka, n̄s̄ angoane de k̄min̄ într'o skobit̄r̄ a zid̄l̄i, k̄ se deskide inçet̄, f̄r̄z̄ ka s̄ fak̄ vr'z̄n̄ sgomot̄ p̄j̄inele ne kari p̄rea k̄ se întorchea.

Într'z̄n̄ alt̄ minst̄, Valentina ar fi l̄sat̄ klonogel̄l̄

și îl ar fi trasă cu putere ca să cheară ajstoră; dar nimic nu o mai făcea să se mire în starea în care se afla.

Avea conștiința că toate viziunile astea cari o înconjură era năskute din delirul ei, și astă convingere îi venise de când vedea că dimineața nu mai rămânea nici o urmă din toate aceste fantasmă de noapte cari țereau cu lumina.

Dăne șme se văzu o figură omenească.

Valentina, de când că ferbințele ei, se familiarisase prea multă cu aste feluri de aparițiuni, încât nu se mai speria de ele.

Decâtă deskise okii mari, sperând că va reknoasce pe Morrel.

Figura înainta mereu către năsi, pe urmă se opri, și pără că askălă că o țare a minte profăndă.

În mințelă acesta, ună reflektă ală kandlei se jăkă pe fața visitătorăi nontărnă.

— Nu este el! mărmăre ea.

Și astentă, konvinsă că visa, ca astă omă, kăm se întimulă în vise, să neară săș să se prefăcă în altă persoană.

De câtă și niubi năslă, și, simțindă-lă că bțea tare, și adăse a minte că celă mai bșnă mizlokă d'a face să neară aste viziuni șpărtătoare era de a bea: o beștă rekoritoare, komnșă mai virtosă că skonă d'a alina klătănrile de kari se plănsese Valentina către doktoră, făcea să i skază kăldăra și renoia simțirile kreerilor; dăne ce bea, nentărnă mințelă șăferea mai năgină.

Valentina întinse dară țăna ca să și iea paxară de kristală de unde era nșă.

Dar, pe cândă și țăngea neste pată brațăi ce tremăra, aparițiunea mai făcă încă doi năsi către pată, și ajnse așă auroane de năslă jșneș konile, încâtă i așzi resșlarea și kreșă că simți ștrăngerea țăneș sale.

Creșu quē simți stringerea mǎinei sale.

Astă dată ilăsiunea saș mai bine realitatea întrecăa totă ceia ce Valentina încerkase nîn' aci.

Încens a se krede kă era desteantă kăm se kade mi foarte viț; avă konsviiingă kă se afla în mințile ei întregi, mi se înfiort.

Atingerea de mănă pe kare o simțise Valentina a-vea de skonș a i onri brașlă.

Valentina ilă retrase încetă la dînsa.

Atunci astă figră, de pe kare nă nătea să mi iea okii, mi kare mai virtosă nărea mai mlătă protektoare dekătă amenințtoare, astă figră lă lă naxară lă, s'anroniă de kandelă mi se xită la bestă ră, ka kăm ar fi vrătă să i jă-dece transparința mi limniditatea.

Dar astă çerkare d'întiiș nă ajânse.

Astă omă, saș mai bine astă fantasmă, kăci îmbla așă de încetă, înkătă nă s'aszea sgomotă lă pasiloră lă lă ne tanetă, astă omă lă lă o lingră de bestă ră din naxară mi o înghiți.

Valentina se xita la ceia ce se netrecăa înainte a okiloră ei k'ână simtimentă profăndă de inkremenire.

Ea kredea kă toate astă era să neară ka să fakă lokă xnei alte kadre.

Dar omă lă, în lokă d'a peri ka o xmbă ră, s'anroniă de ea, mi întinzîndă naxară lă kătre Valentina, i zise k'ână glasă plină de miskare:

— Akăm, bea.

Valentina tresări.

Pentă întia oară i vorbea k'ână timbră așă de viș xna din visăniile sale.

Deskise găra ka să skoapă xă strigătă.

Omă lă năse xă degită pe baxă.

— D. kontele de Monte-Cristo! mărmară ea.

Dăne înfrorarea kare se vîzî în okiî eî, dăne tremurarea mîinelorî sale, dăne gestîlî çelî repede ne kare îlî fîkî ea ka sî se askînzî în çearșeafele eî, nîtea reknoasçe çineva çea din çrmî lîntî a îndoeleî înkontra konvingerii.

Kî toate açestea, înfîçimearea domnîlî konte de Monte-Cristo la dînsa înr'o asemene orî, înrarea sa misterioasî, fantastikî mi neesnikabilî, printr'înrî zidî, semîna ka nisçe lîkrîî neste nîlîngî la mîntea çea lîrbîratî a Valentineî.

— Nî kîzma, nî te sneria, zise kontele; sî n'îbî niçî raza înrî prepîsî saî çmbra înrî neastîmpîrî înfîndîlî inimeî, omîlî ne kare îlî vezî înaintea dîmitale, kîçî astî datî aî drentate, Valentino, mi nî è vr'o îlîsîne), omîlî ne kare îlî vezî înaintea dîmitale è pîrintele çelî mai tînrî mi amikîlî çelî mai respektîosî çe aî nîtea visa.

Valentina nî sîçî çe sî respînzî.

I era așaa mare teamî de așelî glasî kare o fîçea sî simîngî fîngî de façî a avelîa çe vorbea, înkîlî se temeaa s'asocieze mi n'a sa; dar kîzîlîraî sneriatî voicaa sî zikî: — Daka skonîrile dîmitale sîntî kîrate, de çe estî açi?

Kî minînata sa pîtrîndere, kondele îngelîse totî çe se netreçea înfî inîma jîneî konile.

— Askîltî-mî, zise elî, saî mai bine nrivesçe mî: vezi-mî okiî roșîî mi façaa mea, mai nalîdî de kîlî altî datî, kîvîntîlî este kî de natî nonî n'am înkîsî okîlî niçî înrî minîlî; de natî nonî, veghîezî așîpra dîmitale, te protektezî, ta pîstrezî amikîlî nostrî Masîmilian.

Înrî valî de sînge voiosî se çrkî repede ne obrazî bolnaveî; kîçî nîmele ne kare îlî pronîngase kontele fîkî sî î nearî toatî nefînkrederea çe î mai çemînea.

— Masimilian!... repeti Valentina, așa de dulce i se punea numele acesta la pronunțat.

Masimilian! și a mărturisit dar totuși?

— Totuși. Mi a spus că viața dămitale era a sa, și i am promis că vei trăi.

— I ai promis că vei trăi?

— Da.

— Într'adevăr, domnule, ziceai adineaor de veghiere și de protekuzne. Esti dar medic?

— Da, și cel mai bun pe care ar fi putut cereși să îți trimiț în mințuși acesta, crede-mă.

— Zici că ai veghiat? întrebă Valentina neastimprat; unde? nu te am văzut.

Kontele întinse mâna către bibliotecă.

— Eram ascunsă din' aचेastъ șme, zise el; astъ șme dъ în kasa vecinъ, pe care am lăsat'o că kiriu.

Valentina și întoarse okii că o mândru de rășine, și că o spaimă severă.

— Domnule, zise ea, ceia ce ai făcut este o nebunie furtă esemul, și astъ protekuzne pe care mi ai akordat'o seamănă pea multă a însuși.

— Valentino, zise el, pe când că astъ veghiere lăngă, eatъ numai ce lăcrăși am văzut, ce oameni venea la dămnata, ce băkate și aducea, ce bestare și servea; pe șme, când aceste bestare mi se punea perikuloase, intram kum am intrat, și deșertam nașarși, și păneam în lokși veninși o bestare binefăcătoare, care, în lokși morții ce și se pregătea, fucea să și chirăle viața prin vine.

— Veninși! moartea! strigă Valentina, krezind-se din noș șb imneriși vre șnei amăgiri provenite din ferbindeal; ce vre și zici, domnule?

— St! konila mea! zise Monte-Cristo pândă eară

— St! copila mea! am ȃisũ veninul; da, am ȃisũ moartea.

degitală ne băză, am zisă venină: da, am zisă moartea, dar bea mai întiiă ayeasta.

Kontele skoase din posnargi o sticlă care konrindea o likoare romiă din care țarnă kăte-va nikătre în paxară.

— Și, dăne ce vei bea, nă mai lăa nimikă neste noapte. Valentina întinse mănă.

Dar, abia atinse paxară, și o trase îndată kă snaimă.

Monte-Cristo lăă paxară, beș ne jămătate, și ilă detc Valentinei, care beș șkrizindă remasă ilkoarei ce se konrindea într'insă.

— Ox! da, zise ea, rekănoskă găstă ilă bestăreloră mele nontărne, ală ayelei ane care mi rekorea păuină pen-tă ilă. Mălyămeskă, domăle, mălyămeskă.

— Eată kăm ai trăită patră nonă, Valentino, zise kontele. Dar eș, kăm trăiam oare? Ox! ce ore krăde m' ai făkă ilă să netrekă! Ox! ce smăyăntări sūzimăntătoare m' ai făkă ilă să săferă, kăndă vedeam kă se țarna în paxară dămitale venină de moarte, kăndă tremșram să nă aibi tim-nă ilă de a ilă bea un'a nă avea eș timă de a ilă vărșa în kămină!

— Ziui, domăle, respănse Valentina în kălmea suai-meī sale, kă ai săferită o miă de smăyăntări vărindă kă se țarna venină de moarte în paxară meș? Dar, dak' ai vărșă venină, kată să fi vărșă persoana care ilă țarna?

— Da.

Valentina se skă ilă în săș, și stringindă ne nentă ilă ei mai nă ilă de kă ilă neava batista kășăte, inkă șmedă de șdoarea cea reče a deliră ilă, kă care înčenea să s'ameștiče șdoarea mai inghicată inkă de kă ilă snaimă.

— Ai vărșă'o? -reneti jăna koniă.

— Da, zise inkă o dată kontele.

— Čeia ce mi sūăi è de snaimă, domăle, čeia ce

vreî sã mã faci a krede are ceva infernalã. Ce! în kasa pãrinteaskã, ce! în kamera mea, ce! ne patsiã meã de sãferingã vorã sã mã omoarã? Oxi! retrage-te, domnule, vreî sã mi cherçi konsçiinãa, blestemî bãnãtatea divinã; è kã nepãlingã, asta nã se poate!

— Esti darã cea d'intlîiã kare esti lovita de astã mãmã, Valentino? N'ai vãzstiã kãzindã în-prejãrã-ũi pe D. de Saint-Méran, pe Barois? N'ai fi vãzstiã pe D. Noirtier kãzindã, daka traktarea pe kare o ãrmeazã de vr'o trei ani aproape nã ilã ar fi apãratã kombatindã veninãlã prin obiã-nãinãa veninãlã?

— Oxi! Dãmnezeãlã meã! zise Valentina, asta è kãvintãlã pentrã kare tata-moãã pretinde, de o lãnã, sã beaã din toate bestãrele lãi?

— Iãi aste bestãre aã ãnã gããlã amarã ka de koãje de portokalã pe jãmãtate ãskatã, nã è aãã? zise Monte-Cristo.

— Oxi! Dãmnezeãlã meã, da!

— Oxi! asta mi esnlíkã totã, zise Monte-Cristo; mi elã sviã kã se invenineazã açi, mi poate sviã mi pe celã ce invenineazã.

Te a kãpãtsitã pe dãmneata, kare esti kopila sa cea preã isbitã, inkontra sãbãtanãei mortale, mi sãbãtanãa mortalã mi a pordãtã pãterea inkontr' acestãi invenãtã de invãã; eatã kãm de trãesçi inkã, ceia ce nã mã înãeleãeam dãne ce ai fostã inveninatã akãm patrã zile k'ãnã veninã kare nã preã eartã.

— Dar çine este omoritorãlã?

— Te întrebã mi eã: — N'ai vãzstiã nici o datã întrãndã nontea çineva în kamera dãmitale?

— Ba da.

Adese am kreãtã kã vãzã nisãe ãmbre trekãndã, aste

umbre s'angonia, se depărta, perea, dar le lăsam ka nisce visiuni ale ferbințelei mele, mi adineaor, kândă ai intrată dămneata kiară; ei bine! am krezată multă timnă saă kă eram în deliră or kă visam.

— Аша dară nă kănosči persoana kare ăi voiesce moartea?

— Nă, zise Valentina, de ce să mi voiaskă čineva moartea?

— Аi s'o kănosči dară, zise Monte-Cristo trăgindă kă xrekia.

— Kăm? întrebă Valentina zitândă-se kă spaimă în prejări.

— Pentru-kă astă seară nă mai ai niči kăldărgă niči deliră, pentru-kă astă seară estă desteantă, pentru-kă eată mezisă nonșii bate mi asta ă ora asasiniloră.

— Dămnezeisă meă! Dămnezeisă meă! zise Valentina stergindă kă măna sădoarea de pe fruntea ei.

Într'adevără, mezisă nonșii bătea încetă mi tristă, ar fi zisă čineva kă fă-kare bătaiă a čiokansăi de bronză lovea inima jănei konile.

— Valentino, xrmă kontele, adănu-ăi toate psterile în așloră-ăi; stringe-ăi inima în pentă, ăine-ăi glassă în gătă, fă-te kă dormi, mi vei vedea.

Valentina anăkă măna kontelăi.

— Mi se pare k'ăză sgomotă, zise ea, retrage-te!

— Adio, saă mai bine la revodere, respăuse kontele.

Pe xrmă, adresândăi ună sărisă așă de tristă mi așă de părinteskă, inkătă inima jănei konile fă pătrănsă de rekănosčingă, se dăse în vîrfăiă degiteloră la șuea bibliotecăi.

Dar întorkindă-se nîn'a n'o inkide:

— Niči o miskare, zise elă, niči o vorbă; să te

kreaazь adormitъ; kъчї altă-felă poate sь te omoare pîn'a nъ avea timpă s'alergă.

Шї, dъne че i fьkъ astь rekomanđare spъimintъloare,, kontele despъrъ dъne xъne, че se inkise pe tьkxte dъne dїnsălă.

Valentina remase singъrъ.

CAPITULU CI.

LOCUSTA.*

Їnkъ doxъ pїndъle, kari remъseserъ maї їnderъlă de kъtă чеa dela Saint-Philippe du Roule bьtъrъ шї ele mezislă nouđї la distanđe diferite.

Pe xpmъ, afarъ de sgomotlă xnoră trъsъre depъrtate, totlă se află eargъ їn tьcere.

Atъnчї toatъ lъarea a minte a Valentineї se koncentră asъpra pїndъlei đїn kamera să a kъria kъmpъnъ areta sekъnde.

Їnченъ sь nъmere aчeste sekъnde, шї vъzъ kъ mergea їndoită maї їnchetă de kъtă bьtъile їnїmoї sale.

Шї kъ toate aчestea їnkъ se їndoia.

Nesъpъrъloarea Valentina nъ шї nъtea nъne їn minte kъ чїneva i dorea moartea, pentъ че? kъ че skonă? че reă fьkъse ea ka sь aїbъ xпă їnemikă?

Nъ i era teamъ kъ va adormi.

* O Romanъ kare fьkъ venїnlă nrln kare a їnveninată Agrippina pe Claudiu, шї aчela nrln kare Neron omorđ pe Britanicu. Dъne kъderea lъї Neron, Galba nъse s'omoare.

O singură idee, o idee spăimântătoare, i ținea mintea destăpantă: că există o persoană în lume care se cheamă a o omori, și care era s'o mai chege.

Dacă așteaptă persoane, vâzîndă că veninul n'avea nici o putere, era s'alerga, cum zicse Monte-Cristo, l'ajstorul ferăsi! dacă kontele n'avea timpu a sosi mai kărîndă! dacă s'anponia de cel din urmă al ei mină! dacă nu era s'ă mai vază pe Morrel!

L'aveastă kșgetare care o akoperea totă de o dată că o paloare vîntă și k'o sdoare înghietă, Valentina era gata s'auche kordonul klonogelăsi ei și s'ă strige în ajstor.

Dar i se ptea, printre zmea bibliotecăi, că vedea skinteindă okisă kontelă, astă okiș care era s'nată în savenirea ei, și care, kîndă kșgeta la clă, o sdrobea k'o astă-felă de rșine, inkătă se întrea dacă vr'o dată rekșnosșina va prinveni s'ă steargă astă efekș ostenitoră ală amiciei indiskrete a kontelă.

Doză-zeci de minste, doză-zeci de eternități, trekșă astă-felă, pe urmă inkă alte zeci minste.

În cea dșne urmă nîndăla, mergîndă k'o sekșndă înainte, bătă o lovitură pe timbră sșntoră.

Kiară în minșulă așta, o șgiriere șșioară a șngheii ne lemșă bibliotecăi însșinșă pe Valentina că kontele veghia și i rekomanda s'ă veghieze și ea.

Înr'adevără, din partea omșă, adikă desne kamera lăi Eduardă, se ptea Valentină că aștea sșntăndă parketă.

Trase că șrekia, ținîndă-și resșflarea, keia dela zme se așzi întorkîndă-se, și zmea se deskise.

Valentina, care se skșlase pe ună kotă, abia avă timpu s'ă se lase eară jos și s'ă și askșnză okiș șb brașă seă.

Pe urmă astentă, tremșrîndă, miskată, că inima a-pșsată de o șpaimă nesșșă.

Oare-cine s'anroniș de natsi mi atinse kortinele.

Valentina mi adxnr̃ toate nsterile mi l̃s̃ s̃ s'axz̃
 avel̃ m̃xm̃r̃ reglat̃ al̃ res̃fl̃r̃ii kare añnỹ x̃ñ somñ
 linisvit̃.

— Valentino! zise închet̃ x̃ñ glas̃.

J̃na kopil̃ se înfiort̃ ññ în f̃nd̃l̃ inimei sale,
 dar ñ resp̃nse.

Valentino! reneti avela-mi glas̃.

Aveia-mi t̃cere.

Valentina promisese s̃ ñ se destente.

Pe x̃m̃ tot̃l̃ remase în nemiskare.

De k̃t̃ Valentina ax̃zi sgomot̃l̃ abia simyit̃ al̃
 x̃nei likor̃i ce k̃dea în naxar̃l̃ ne kare il̃ demertase.

At̃ñci k̃tezt̃, s̃b adenost̃l̃ braũl̃i ei întins̃, s̃
 mi întredeskiz̃ pleona.

Ṽz̃x̃ at̃ñci o femeiz̃ într'x̃ñ kapot̃ alb̃, kare de-
 werta în naxar̃l̃ ei o likoare p̃reg̃tit̃ mai din ainte în-
 tr'o stikl̃ỹ.

În timñl̃ achest̃i sk̃rt̃ miñt̃, Valentina mi ỹñ
 poate res̃fl̃area, saș f̃k̃x̃ f̃r̃b̃ îndoial̃ vre o miskare, k̃ci
 femeia se onri k̃ neast̃m̃r̃ mi s'anlekt̃ ne nats̃l̃ ei ka
 s̃ vaz̃ mai bine daka într'adeṽr̃ dormea.

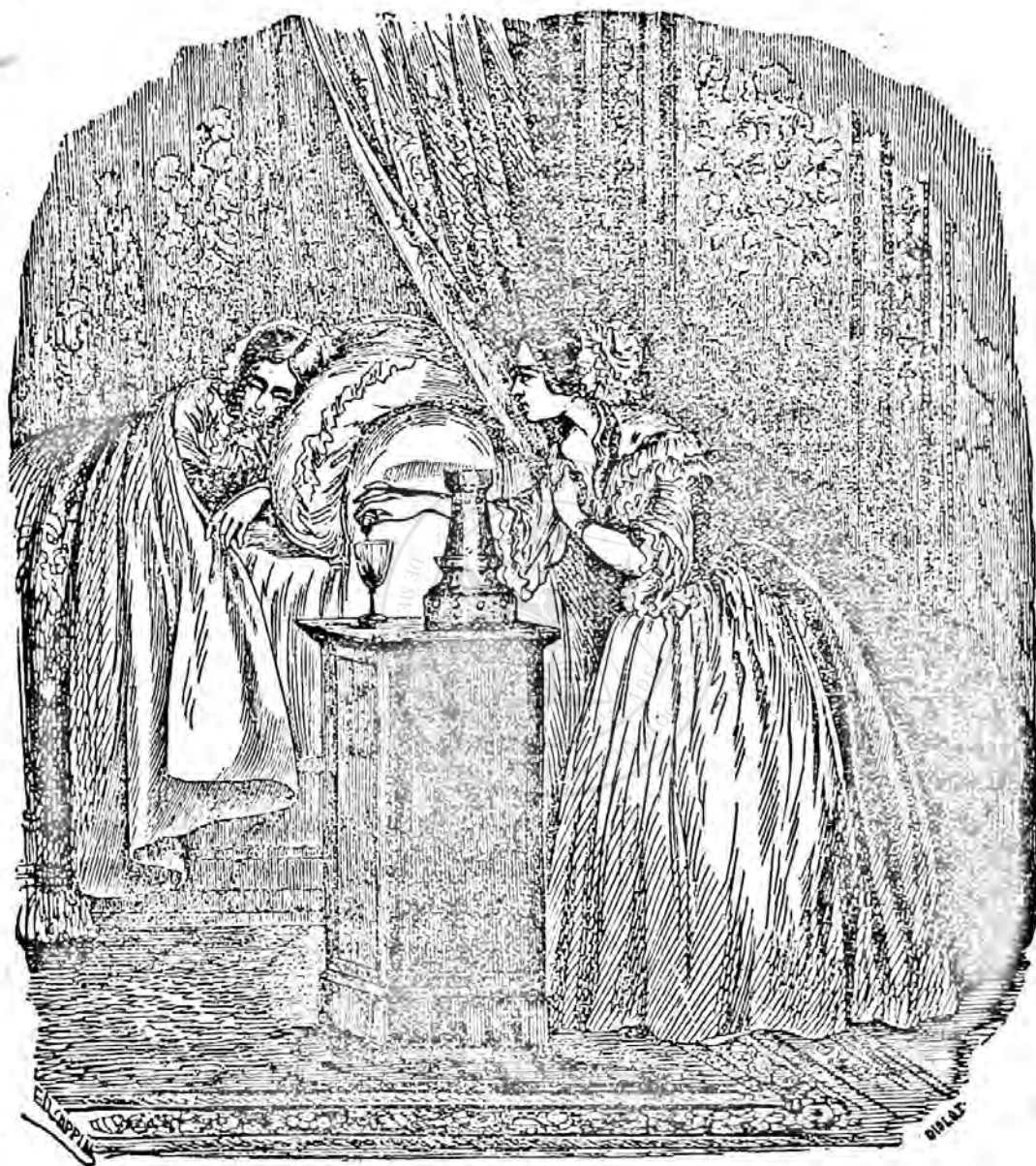
Era doamna de Villefort.

Valentina, rek̃nosk̃nd̃ ne m̃xm̃-sa vitreg̃, f̃ ko-
 prins̃ de o înfiortare ask̃yit̃ kare întiñri o miskare ne
 nats̃l̃ ei.

Doamna de Villefort se f̃k̃x̃ îndat̃ neṽz̃l̃ tre-
 k̃nd̃ ne l̃ng̃ percte, mi, akolo, adenostit̃ d̃ne kortinele
 nats̃l̃i, p̃ndi ññ la cea mai mik̃ miskare a Valentinei.

Aceasta mi ad̃se a minte de vorbele l̃i Monte-Cristo.

I se p̃r̃x̃e k̃ ṽz̃x̃ în m̃na kare ñ ỹnea stikl̃ỹ
 l̃ỹind̃ x̃ñ fel̃ de k̃yit̃ l̃ng̃ mi ask̃yit̃.

Vădu atunci o femeie quare deșertă în paharul ei o licore preparată mai dinainte.

Atunci Valentina, kizmîndă toată nesterea voinjei sale în ajstorăi, se nevoi să inkiză okii; dar astă lăkrare a simpușăi nostră chelă mai frikosă, astă lăkrare kare altmintrele ă așă de simnă, devenea în minșălă așăta mai kă nenștinuș de imninită; atălă de mălă se lăntă nesșuoasa kșriosităte kă să resningă astă pleouă și s'atrăgă adevrălă.

Kă toate așăstea, inkredinșată de țăcherea în kare reinșenșe a se face așzilă șgomotșă egală ală resșlșrii Valentinei, kă ea dormea, doamna de Villefort întinsă din noș brașlă, și, remșnîndă ne jșmățate askănsă de kortinele strînșe la kășlă patșăi, țără în pașarălă Valentinei remășlă din stikșuș.

Pe șmă se retrăse, fără kă chelă mai mikă șgomotă să însușinșeze ne Valentina desne nlekărea ei.

Văzșe nșmăi kă nerise brașlă, nimikă mai mălă, astă brașă fragetă și rotăndă ală șnei femei de doșă-zeci și çinș de anī, jșnă și frămoășă, și kare țărna moartea.

E kă nenștinuș de șnșșă çeia çe çerkăse Valentina într'achelă minșă și jșmățate în kare stășse doamna de Villefort în kamera ei.

Rikiirea șnghiei ne bibliotekă trăse ne jșna konișă din stărea șă de amorșire în kare se așă.

Și redikă kășlă kă silinșă.

Șșea mereă țăkăță, se întoarse inkă o dată ne çinșnele ei, și kontele de Monte-Cristo se văzș eară.

— Eī bine! întrebă kontele, te mai îndoesșă?

— Oș! Dșmnezeslă meă! mșrmășă jșna konișă.

— Aī văzșlă?

— Văī!

— Aī rekănoskălă?

Valentina șkoase șnă gemelă.

— Vrei mai bine să mori, mi sã faci mi ne Masimilian sã moarã?...

— Dãrnezealã meș! Dãrnezealã meș! zise jãna konilã mai mãltã rețuítã; dar nã potã sã pãrgãseskã kasa, sã mã skanã?...

— Valentino, mãna kare te zãmãresce te va ajãnge pretãtindene: kã arã, va kãmpãra ne oamenii dãmitale din kasã, mi moartea mi se va infãmușã strevestitã sãb toate aspektele, în apa ne kare o veĩ bea din fontãnã, în frãk-tãlã ce ilã veĩ kãlege din pomã.

— Dar nã mi ai spusã kã mãsãrele lãate de tata moșã mã fereskã inkontra veninãlã?

— Inkontra zãxi veninã, mi inkã nã întrebãingãtã intr'o dozã mare; vorã skimba veninãlã saã vorã mãri dosa.

Lãã paãarãlã mi ilã atinse de bãze.

— Mi, eatã, zise elã, s'a mi frãktã. Nã te mai invenineazã kã brãcinã, çi k'zãñã simplã narkotikã. Rekãnoskã gãstãlã alkoolãlã în kare ilã a pãsã sã se toneaskã. Dak' ai fi bezã cheia ce a tãrnatã doamna de Villefort intr' achestã paãarã, Valentino, Valentino, ai fi fostã herdãtã.

— Dar, Dãrnezealã meș! strigã jãna konilã, ce are kã mine?

— Ce felã! estã ama de blãndã, ama de bãnã, ama de pãuinã krezãtoare în reș, inkãtã n' ai injelesã, Valentino!

— Nã, zise jãna konilã; nã i am frãktã reș niçi o datã.

— Dar estã avãtã, Valentino, dar ai zãñã venitã de dozã sãte miĩ françi, mi astã venitã de dozã sãte miĩ françi ilã ieĩ dela fiĩ-seș.

— Mi kãm? starea mea nã è a lãi mi mi vine dela konzãngenii mei.

— Fãrã indoialã, mi eatã pentrã ce D. mi doamna
Contele de Monte-Cristo. Vol. VII. 11

de Saint-Méran aș măriț: ka sʒ ɥi mostenesçî konsɛngeniî; eatz nentrɔ ɕe ʒi dɔmneata se kɔvneea sʒ mori, Valentino; ka sʒ te mosteneaskz tatlɔ dɔmitale, ʒi ka fratele dɔmitale, kare va remɛnea sʒiș ʒnikș, sʒ mosteneaskz ne tatlɔ dɔmitale.

— Eduardū! bietslɔ konilș, ʒi nentrɔ eiș se fakș toate krimele ačestea!

— Ax! ingelegi akɔm.

— Ax! Dɔmnezeislɔ meș! nɔmaî sʒ nɔ kazz toate ačestea ne dinslɔ!

— Esti ʒnș angelș, Valentino.

— Dar ne mouɔ-meș s'aș lɔsatș de a ilș maî omori?

— Aș ʒdekatș kz, dɔne ɕe vei mɔri dɔmneata, afarz de vr'o desmostenire, starea era sʒ remɛiɔ sʒiresɕe fratelɔ dɔmitale, ʒi aș kɔgetatș kz krima, kɔndș ɛ ɕea dɔne ʒrmz sʒindș nefolositoare, era sʒ sʒiș indoitș perikɔlosș d'a o faɕe.

— ʒi în mintea ʒnei femeî s'a nɔskɔtș o asemene kombinare! O, Dɔmnezeislɔ meș! Dɔmnezeislɔ meș!

— Adɔ-ɥi a minte de Perusa, de bolta de viɔz de la lokanda posteî, de omɔlș kɔ mantela brɔnɔ, ne kare mɔma dɔmitale vitrigz ilș întreba desnre *aqua tophana*; ei bine! în epoka aɕeia, astș proiektș drɔɕeskș se kɕeaa în kanș.

— Ox! domnɔle! strigi blɔnda konilz inekatz în lakreme, vɔzș bine, daka este ama, kz sɔnt ʒrsitz sʒ morș.

— Nɔ, Valentino, nɔ, kɕi am pɔevɔzɔtș toate komnlotele, nɔ, kɕi inemika noastrz ɛ invinsz sʒindș-kz s'a datș ne faɕz; nɔ, vei tzi, Valentino, vei tzi ka sʒ izbesçî ʒi sʒ sʒi izbitz, vei tzi ka sʒ sʒi feritiz ʒi sʒ façi o inimz nobilz feritiz; dar, nentrɔ ka sʒ tɔɕesçî, Valentino, katz s'aibî toatz înkrederea în mine.

— Ordonz, domnɔle, ɕe se kɕvine sʒ fakș?

— Se kɕvine sʒ ieî orbesɕe ɕeia ɕe ɥi voiș da.

— Oх! Dămnezeș mi é martorș, strigă Valentina, kă, daka eram singură, așî vrea mai bine să mă lasă să moră.

— Să nu te înkrezi în nimine, niči kiară în tatălă dămitale.

— Tată-meș nu è dintr'ăcestă komplotă srimintătoră, nu è așa, domnșle? zise Valentina împresăndă-șî mâinele.

— Nu, șî kă toate ăcestea tatălă dămitale, omășă običinșită kă akșșrile jădekătoresăi, tatălă dămitale kătră să săiș kă toate morșile ăcestea kari se întîmplă în kasa sa nu sântă nătrale. Tatălă dămitale s'ar kăveni să veghieze asăpra fiiei sale, șî să sîz într'ăcestă minștă în lokășă unde m'asă eș; se kăvenea să deșerte astă naxară pe kare ilă deșertă eș; lăi se kădea a se năue în kontra omoritorășă. Stafă în kontra stafiei, mărmară eșă înčetă.

— Domnșle, zise Valentina, voiă face totă kă să trăeskă, kăči sântă doră sînge în lăme kari, dak' așî mări eș, ar mări șî ele de amorășă meș: aste sînge sântă mowă-meș șî Masimilian.

— Voiă veghia asăpra loră kăm am veghiată asăpra dămitale.

— Eî bine! domnșle, disăne de mine, zise Valentina.

Pe șrmă zise înčetă:

— O Dămnezeșă meș! Dămnezeșă meș! ăe are să mi se mai întîmple?

— Or ăe ăi s'ar întîmpla, Valentino, nu te șneria; daka veî sșferi, daka ăi veî nerde vederea, așășă, ninșirea nu te teme de nimikă; daka te veî destenta făr'a săi unde te asă, să nu ăi sîz teamă, kiară de te aî destenta într'ănă lokă de mormintare sașă înkăiată în vre șnă kosăisă; rekiamă-ăi îndată mingile, șî zi: — În minștășă ăesta, șnă amikă, șnă nărinte, șnă omă kare mi voiesă fericărea, șî mie șî lăi Masimilian, astă omă veghiată pentru mine.

— Vai! vai! ce extremitate spămîntătoare!

— Valentino, ai vrea mai bine s'z denșnuî pe mama dșmitale vitregz?

— Așî vrea mai bine s'z morș de o s'z de ori! ox! da, s'z morș!

— Nș, nș vei mșri, űi, or ce űi s'ar întîmpla, mi vei promite k'z nș te vei plînge űi k'z vei șpera?

— Voiș kșgeta la Masimilian.

— Estî fiu-mea prea izbitz, Valentino; nșmaî eș te notș skșna, űi te voiș skșna.

Valentina, în kșlmea șpaimeî sale, űi impresnș mșinele (kșyî șimșea k'z sosise minșlș k'z s'z șearz kșragiș lși Dșmnezeș) űi se skșlș șure a se rșga, mșrșmșrșdș k'z te-va vorbe fșrș űișș, űi șitșndș k'z albiî eî șmerî n'avea altș vșlș de k'zș nșrșlș eî, űi k'z i se vedea inima bștîndș șșb dintela șea fiu a kapotșlș eî de noante.

Kontelee nșse înșetinelș mșna pe brașlș jșneî konile, i înveli gîtlș k'z xaina eî de katifea, űi i zise k'z nș șrșisș nșrinteskș:

— Fata mea, krede în devotamentșlș meș, kșm krezi în bșnștatea lși Dșmnezeș űi în amorșlș lși Masimilian.

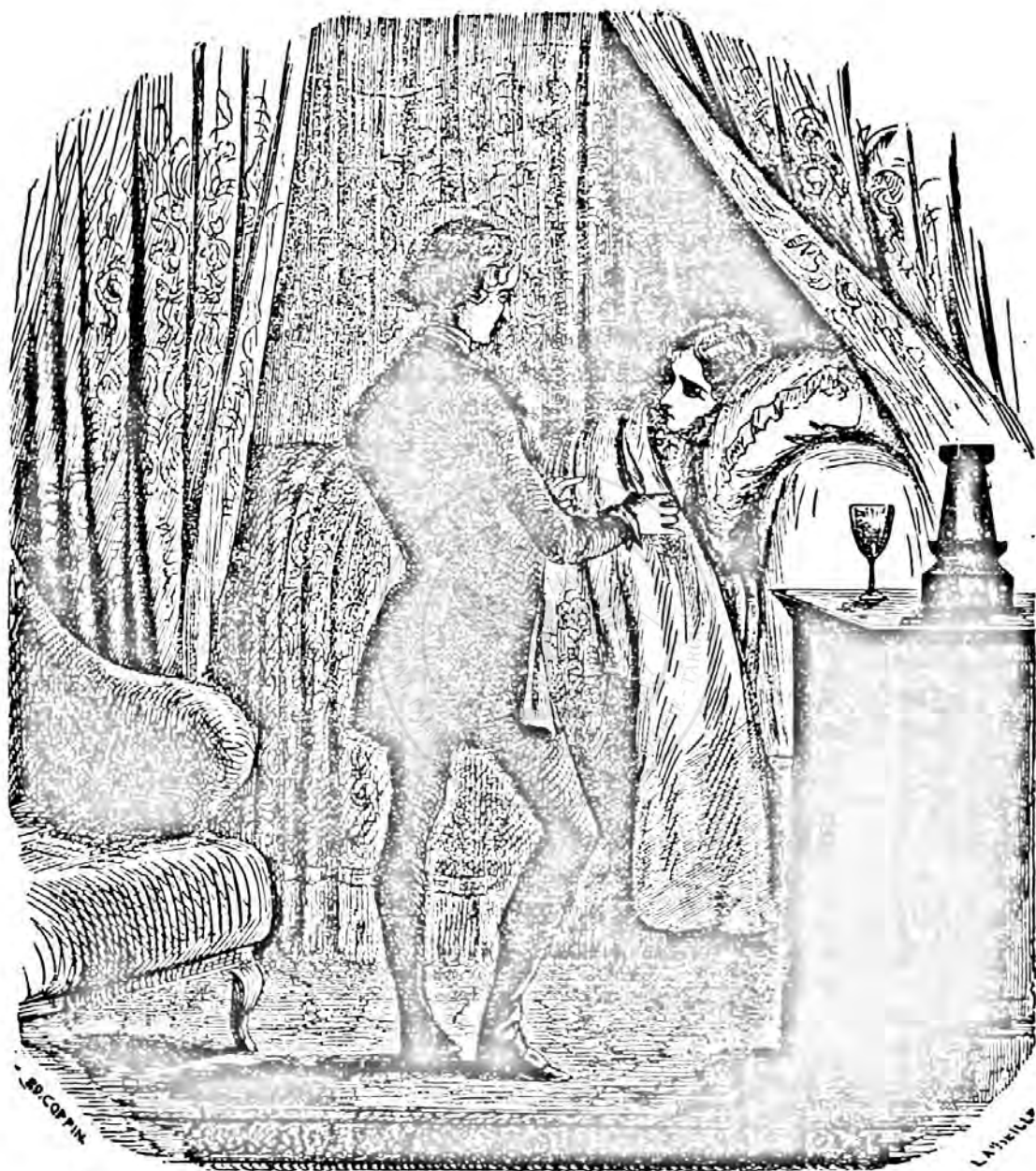
Valentina îlș așintș k'z o nșvire plinș de rekșnosșinș, űi remase șnșșș k'z nșș koniș șșb vșlșrile sale.

Atșnșyî kontelee șkoase din nosșnarșlș jileteî sale kștia de șmarandș, deskise koperimș de șrș, űi vșrșș în mșna dreantș a Valentineî o mikz pastilz rotșndz de grosimea șneî mazerî.

Valentina o lșș k'z șea altș mșnș, űi se șitș la konte k'z lșare a minte.

Pe trșșșrele așșî protektorș netemștorș se afla o razz din maiestatea űi din nșșterea divinș.

Era învederatș k'z Valentina îlș întreba k'z k'zștșșșș.

— Și acum, la revedere, copila mea, esti scăpată.

— Da, respunse acesta.

Valentina năse nastila în gurg și o înghiți.

— Și acum, la revedere, kopila mea, zise el, mă dăkă să vâză daka voiă nălea dormi, kăci estî skăpată.

— Dă-te, zise Valentina, or ce mi s'ar întimnă, și daă kăvîntăleă meă kă nă mî va fi teamă.

Monte-Cristo și gîng năleă okii așintăuî ne jăna kopolă, kare adormi năgîniă kăte năgîniă, învînsă de năterea narkotikăleă ce i îleă detese kotele.

Atănci lăc năxarăleă, vărsă trei năgîi dînr'însăleă în kămină, kă să se krează kă Valentina beăse ceia ce linsea, și îleă năse eară ne masa de noante.

Pe șrmă, îndrentăndă-se kătre șmea bibliotecăi, des-năre dăne ce măi arănkă o știmă kăstăreă asăura Valentinei, kare adormea kă înkrederea și kandoarea șnăi angelă kăkată la nișoarele Domnăleă.

CAPITULU CII.

VALENTINA.

Kandela ardea înkă ne kăminăleă Valentinei, mistă-indă cele din șrmă nikăre ale șnă-de-lemnăleă ce nălea ne d'asăura aneă.

Alabastrăleă globăleă încenăse a se kălora de șnă cerkă măi roșatikă, și flakăra măi vîă arănkă cele din șrmă skin-teieri kari seamăleă la fiîngele neînsăflebite kă cele din șrmă konvălsîșnî de agonîă ale bieteloră fiînge omenesăi.

O lămină pășină și sinistră și resfrângea reflektărlă de opală ne kortinele cele albe și ne ȕearșafele jăneî kopile.

Toate sgomotele stradei înȕetaseră pentră astă dată, și țȕcherea din întră era spăimintătoare.

Ȕșea dela kamera lăi Eduardă se deskise atăncă, și ȕnă kapă, ne kare ilă măi vȕzărămă, s'aretă în oglinda o-pășă kă șșea.

Era doamna de Villefort, kare venea să vază efek-tărlă beștăreî.

Se opri în pragărlă șșeî, askăltă vȕpȕierea lampei, singărlă sgomotă ȕe se simȕca într'ăcea kameră, ne kare ar fi krezt'o ȕineva goală, ne șșmă înaintă înȕetinelă kȕtre masa de noante kă să vază dăka păxărlă Valentineî era golă.

Era inkă plină a natra parte, kăm amă zisă.

Doamna de Villefort ilă lă și se dăse să ilă verse în ȕenșșe, ne kare o skormonise kă să înlesneaskă absor-birea likoareî, ne șșmă kășșă kă îngrijire kristărlă, ilă sterse kiară kă balista eî și ilă pășe eară ne masa de noante.

Oare-ȕine a kȕșșia kȕșșășșă ar fi pășșșă în in-teriorărlă kamerei ar fi vȕzărlă ne doamna de Villefort kă se indoia de a și așșinta okiî ne Valentina și a s'anronia de natărlă eî.

Astă lămină lășșărlă, astă țȕchere, astă spăimintă-toare poesie a nouăî, venea fȕșșă indoială să se kombi-ne kă spăimintătoarea poesie a konsȕiunȕeî: invenitătoarea se temea de șșanta eî.

În cele din șșmă se îmbărlărlă, trase kortina, s'anpro-niă de kȕșșărlă natărlă, și se șșită la Valentina.

Jăna kopilă pă măi șșșșă, dinăî eî ne jășșăte de-strinșă pă lășșă să easă niă șșă atomă de ăȕea resăllare ȕe arată viaȕa.

Băzele eî albite înȕetaseră d'a se înșșora.

Okii ei, înecați într-o vapoare vîntul ce se pîrea că filtrase sub piele, forma o esuțură mai albă în lăcăș și de globăș înflă pleoapă, și lăngele gene negre vîrgă o piele mai mată de căță ceară.

Doamna de Villefort kontimnă astă figūră plină d'o esnresisne așă de elokșintă în nemiskarea sa.

Atșuți se îmbărbăță, și, redikândă koneritșra, nșse mîna pe inima jșneți konile.

Inima era mătă și înghiețată.

Ceia ce bîtea sub mîna ei, era artera degitelorș ei.

Trase mîna că înșiorare.

Brațșă Valentinei alirna jos.

Astă brațșă, în toată partea ce se lega de șmerș și se întindea nîntă la lșsatșă șngelșă, semșna țarnatș pe brațșă șneia din Grașiele de Germain Pillon; dar brațșă de jos era nșuinș desformatș de o kontrakșisne, și nșmnelș, kare avea o formă așă de kșratș, se rezima, kam înșenemîș și că degitele depărtate, pe masa de noapte.

Rădăcina șngielorș era kam vîntul.

Pentru doamna de Villefort, nu mai era îndoiatș, faptă cea șnșimîntștoare, cea din șrmș pe kare o avea de înplinitș, se fșkșse.

Învenîntștoarea nu mai avea nimikș de fșkșșă într'astă kamerș.

Se trase înanoi că atșta ferealș, inkșă era învederatș că se temea de tronșirea nișioarelorș ei d'asșnra tanelșă; dar, pe kândă se trșgea înanoi, șinea kortina inkș redikatș, absorbindș așestș snektakș alș morșii, kare poartș în sine neînșinsa ei atragere, pe kăță timpș moartea nu ă o deskomșnere, și nșmai o nemiskare, pe kăță timpș remșne misterș, și nu ă inkș desșșă.

Minștele treșea, doamnei de Villefort nu i venea șă

lase kortina din mănă, pe care o ținea suspendată ca ună
sădăriș pe d'asupra capului Valentinei.

Și pluti tribuțului visării.

Visarea crimei kată s'ă fi remăskarea.

În minuțului acesta vâpșierile kandlei se îndoiră.

Doamna de Villefort tresări l'ăcestă sgomotă, și kortina
i kăză din mănă.

Într'ăcela-și minuț kandela se stinse, și kamera
fă skăfăndată într'ună întănerikă s'ăzimintătoră.

În mizlokăliă astăi întănerikă, mindăla se destentă și
băta patră ore și jumătate.

Înveninătorea, s'ăzimintată de aceste komoziți și
vesive, se dăse la șme pe nișite, și întră în kamera ei
kă fruntea plină de sădoare și de smăcinare.

Întănerikăliă țină înkă două ore.

Pe șme pășină kăte pășină, o lămină albicioasă ko-
nrinse anartamentăliă, pătrănzindă prin foile persianeloră.

Pe șme, eargă pășină kăte pășină, lămina kreskă, și
dete o kăloare și o formă obiekteloră și kornăriloră.

În minuțului acesta tăsea gardei resăntă pe skargă, și
astă femeie întră la Valentina k'o tasă în mănă.

Pentr'ună tată, pentr'ună amantă, întăia kăștășgă ar
fi fostă otăritoare, Valentina era moartă; pentră astă sim-
briașe, Valentina era adormită.

— Bine, zise ea auronăndă-se de masa de noante,
a beșă o parte din doktoria sa, nașarăliă è două din trei
pășii gotă.

Pe șme se dăse la kămină, așrinse eargă fokăliă,
s'ăweză pe fotolăliă ei, și, kă toate kă atăncă se skălase din
pată, profită de somnăliă Valentinei kă s'ă mai doarmă kăte-
va minște înkă.

Se destentă la ontă ore.

Атэнуі, мірэнды-се de астэ сомнэ неінтрэнты алэ жэ-неі копиле, спэімінтаты de брауэлі еі атірнаты афарэ, ші ne kare adormita нэ ілэ редікасе de локэ, інаінтэ кэtre патэ, ші абіа атэнуі вэзэ ачеле бэзе речі ші ачелэ nentэ іnghіеуатэ.

Угэ сэ трагэ брауэлі інгэ kornэ, dar брауэлі нэ se спэксе de кэтэ kэ ачea іngenеніre спэімінтэtoare че нэ пэ-теа сэ іnчеле ne o гардэ de болнаві.

Скоасе знэ ґінетэ de спаймэ.

— Ајstorэ! strіgэ ea, ајstorэ!

— Че felэ, ајstorэ! resnэnse dін јosэлі skэгіі gla-ssлі domnэлі d'Avrigny.

Asta era ora іn kare d'Avrigny ачea обічeіэ a veni.

— Че felэ, ајstorэ! strіgэ glassлі lэі Villefort, kare ешеа атэнуі renede dін kabinetэі; doktore, n'аі аззітэ strі-гэndэ ајstorэ?

— Да, да, сэ ne зrkэмэ, resnэnse d'Avrigny; сэ ne зrkэмэ іste! dін kamera Valentineі s'а аззітэ астэ glasэ.

Дар, nін'а нэ іnтра doktorsлі ші Villefort, domestічіі kari se аflа іn ачeла-ші planэ алэ kaseі, іn kamere саэ іn korіdoare, іntrасерэ, ші, вэзіндэ ne Valentina nalıdэ ші ne-mіskatэ ne патсі, ші redіka мэіnele la чeрэ ші шовэіа ka lovіці de o аmeчeалэ.

Кізмаці ne doamna de Villefort! skэлаці ne doamna de Villefort! strіgэ проkэrorэлі regelэі dін, эшеа kamereі, іn kare se пэrea кэ нэ kэteza сэ інтре.

Дар domestічіі, іn локэ d'а resnэnde, se зіта la D. d'Avrigny, kare інтрасе, kare алергасе la Valentina ші kare o redіka іn браге.

— Ші астал.. мэртэгі елі lэсэnd'о сэ казэ. O Дэмнезэлі меэ! Дэмнезэлі меэ! кэndэ te veі сээра оаре? Villefort se renezi іn інтрэ.

— Ajutor! strigă garda de bolnavi, ajutor!

— Че зичи? Дъмнезехлѣ меѣ! strigѣ elѣ ѣнълуѣндѣ мѣинеle la cherѣ. Doktore!.. doktore!..

— Zikѣ kѣ Valentina ѣ moartѣ! respъnse d'Avrigny k'ъnѣ glasѣ solemnalѣ шѣ спъimintъtorѣ ѣn solemnitatea sa.

D. de Villefort kѣzъ sfъrъmatѣ ne patъlѣ Valentinei.

La vorbele doktorъlъi, la strigъtele tatъlъi, domesticii ѣnkremeniji fъgirъ skojindѣ niche blesteme sъrde.

S'azirъ ne skarъ шѣ ѣn koridoare pasii lorѣ genezъi, ne згмъ o mare miskare ѣn kърte.

Pe згмъ nъ mai fъ nimikѣ.

Sgomotъlѣ ѣnchetъ.

Dela chelъ d'ѣntiъ pинъ la chelъ din згмъ, тоѣ пъrъ-siserъ kasa blestematъ.

ѣn minstъlѣ ачesta, doamna de Villefort, kѣ bragsъlѣ ne jъmъtate netrekъtъ ѣn kapotъlѣ ei de dimineazъ, redikъ tanigeria.

Stъzъ зnѣ minstъ ѣn pragъlѣ зшеi, nar'kъ ar fi voitѣ sъ intrebe ne чеi de fagъ шѣ kiъmъndѣ ѣn ajъtorъi kъte-va lakreme rebele.

De o datъ fъkъ зnѣ pasъ, saѣ mai bine o sъritъrъ ѣnainte, kѣ bragele ѣntinse kъtre masъ.

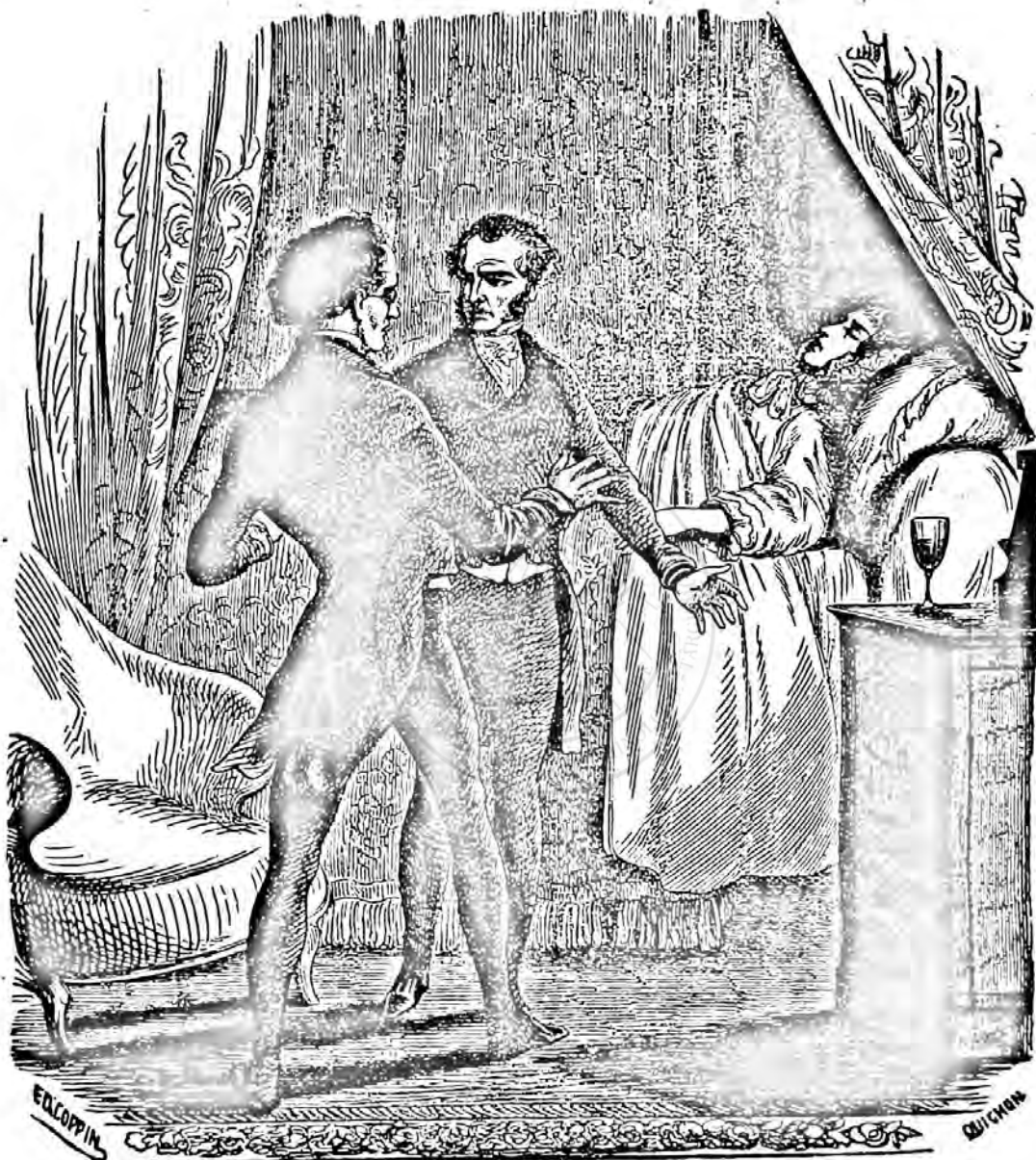
Ea vъzъse ne d'Avrigny anlekъndъ-se kѣ kъriositate d'asъnra mesei шѣ vъrsъndѣ ne ea пахаръlѣ ne kare era si-згъ kѣ ilъ golise ѣn noantea ачeia.

Пахаръlѣ era dozъ din trei пъrъѣ plinѣ, tokmai kъm era kъndѣ vъrsase konrinsъlѣ din elѣ ѣn ченъше.

Daka зmbra Valentinei s'ar fi ѣnfълъimatъ ѣnaintea ei nъ i ar fi prodъsъ atъta efektъ.

ѣntr'adevъrъ, ѣ tokmai kъloarea bestъrei ne kare a tъrnat'o ea ѣn пахаръlѣ Valentinei шѣ ne kare a best'o Valentina.

Asta ѣ veninsъlѣ kare nъ poate ѣnchela okisъlѣ domnъ-lъi d'Avrigny шѣ la kare D. d'Avrigny se zitъ kъ lъare a minte.

— Picū quē Valentina è mōrtā.

E o minune a lui Dumnezeu furtă indoiată că a re-
masă o umbră, o probă o denunțare a crimei, că toate fe-
reala omoritoare.

Că toate acestea, pe când doamna de Villefort re-
mese nemiscată ca o statuă a Teroarei, pe când Ville-
fort, că căndă askensă în ceasneafele patului de moarte, nu
vedea nimic din ceea ce se petrecea în-prejuri, d'Avrigny
s'apropia de fereastră ca să cerceteze mai bine că okii ko-
prinsă păxarăși mi să găste o nișură ce o lăsa pe deget.

— Ah! mărmură el, acum nu mai ă brăcină; să
vedem ce să fie.

Atunci alergă la un armariș d'ale camerei Valenti-
nei, armariș transformat în farmaciș, mi, scoțind din ka-
tioara de argintă o sticlășă că acidă nitrică, țernă căte-va
nișărele în opalășă likoarei, care se schimbă îndată într'o
jămăță de păxară de sânge roșu.

— Ah! zise d'Avrigny că oroarea jădelă căria se
mărtărisește adevărată, amestecată că băcăria învătășă că-
ria se deskopere o problemă.

Doamna de Villefort se întoarse ună minășă pe par-
tea cea altă.

Okii ei skoaseră flăcure, pe șmă se stinseră.

Căță, șovăindă, șsea că măna, pe șmă despăr.

Ună minășă dăp'aceia, s'azzi șgomotășă denșățășă ală
șnășă kornășă care cădea pe parkete.

Dar nimine nu lă a minte l'aceasta.

Garda era okșpată că priveria analisei chimice.

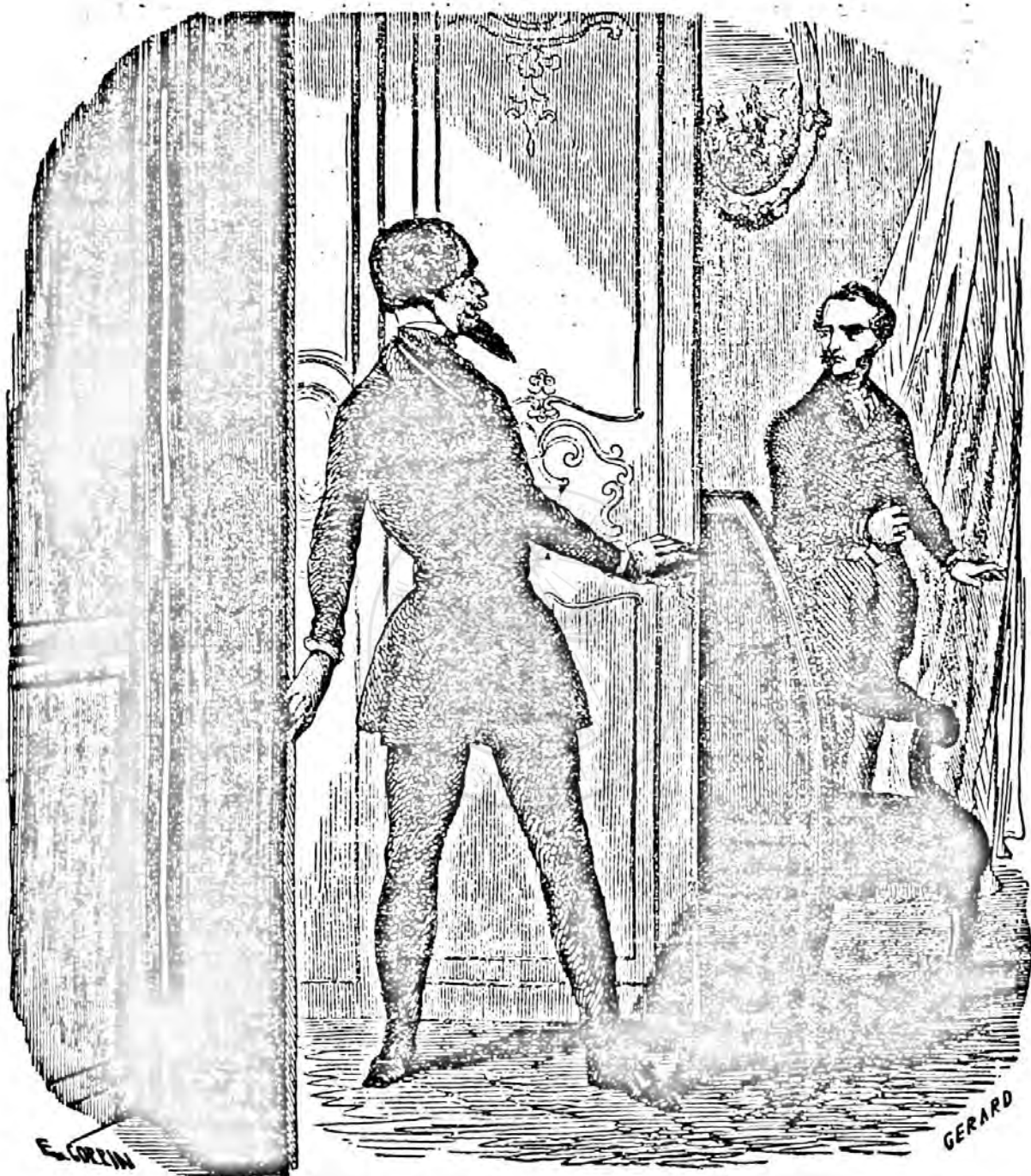
Villefort era totă furtă cănosșinșă.

D. d'Avrigny șngără șmase că okii pe doamna de
Villefort mi vășșe eșșirea ei cea prinită.

Redică țaușșeria de la kamera Valentinei, mi căță-

— Mòartă ! quine a dîsū que Valentina è mòrtă!

Ачеиа-ші тьчеге.

Атхнчї се отьрї съ се згче.

Ѓшеа лї Noirtier era deskisъ ka mi чеle alte zmi.

Ѓntisлї lъkrъ че vъzъ fъ бьтгънлї kare medea ne fъtolisлї seъ dъn'obicheiъ.

Okїї lї lъpїđї пгrea кь esnrima o snaimъ interidatъ че се konfirma шї маї mълтї de paloarea чеа stralї res-
pъnditъ ne trъsъrele sale.

— Kъm te ašli, domnule? intrebї jъnele kї care-
kare apъsare de inimъ.

— Vine, respъnse бьтгънлї kъ klїpirea sa de okї lїne.

Dar neastїmpъrлї пгъ kъ kresчеa ne fїsїonomїa sa.

— Estї preokъnatъ, згмъ Morrel; аї trebїngъ de va-
va? vreї съ kїzъmъ ne vre знлї din oamenї dъmitale?

— Da, zise Noirtier.

Morrel trase kordonлї klonouelslї, dar nimine ne venї.

Se їntoarse la Noirtier.

Paloarea шї smъchinarea kresчеa din че їn че ne fї-
ца бьтгънлї.

— Dъmnezeлї meъ! Dъmnezeлї meъ! zise Morrel,
dar de че ne vine nimine? E чїneva bolnavъ їn kъm?

Okїї lї Noirtier era gata съ easъ din orbїta lъkъ.

— Dar че аї? згмъ Morrel, mъ snerї!.. Valenti-
na! Valentina!..

— Da! da! zise Noirtier.

Masimilian deskise gъra ka съ vorbeackъ, dar lїndо
lї ne pъts artikъla niчї знъ ssuetъ.

Шовъї mi se pїns do nerete.

Pe згмъ їntїnso mъna kъtre згмъ.

— Da! da! da! згмъ бьтгънлї.

Masimilian so dete jos ne skara чеa mїkъ ne dъnъ
o зггї їn doї nasї, ne kъndъ Noirtier kъmъ kъ їntrebъ kъmъ.

— Mai iste! mai iste!

„Ună minxă fã de ajãnsã jãnelã ka sã treakã prin mai multe kamere, singratiã ka cea altã parte a casei, mi s'ajãngã nãnz la Valentina.

N'avã trebãinã sã ãmpingã zãnea, ea era deskisã.

„Unã plãnsãtã era ãnlãisã sãgomolã ce ãlã azzi.

Vãzã, ka printr'unã norã, o figãrã neagrã, ãngenskia-tã mi perãstã ãntr'o mãlãime amestekãtã de nãnzãtãrã albe.

Temerea, sãzãmãntãtoarea temere, ãlã pãronea pe prãgãlã zãneã.

Atãncã azzi unã glasã kare zãcea: Valentina ã moartã, mi unã alã doilea glasã ce repeta ka unã eko:

— Moartã! moartã!

CAPITULU CIII.

MASIMILIAN.

Villefort se skãlã kam rãminosã nentrã-kã a fostã sãurãnsã ãn avessãlã asteã dãreri.

Fãnkããnea cea sãzãmãntãtoare kare o eserãita de dozã-zeci mi çinã de anã ãlã fãkãse mai mãlã saã mai pããinã omã.

Kããtããra sa, retããitã unã minãlã, s'ããintã asãpra lãã Morrel.

— Çine estã dãmneatã, domnãle, zãse elã, kare zããã kã nã se ãntrã asã-felã ãntr'o kããããnde lokãesãe unã mortã? Eãã! domnãle, Eãã!

Dar Morrel gemenea nemiskată.

Nă pșteea să și iea okii dela vederea cea înfiorătoare a ațelși pată în desordine și dela figura cea palidă care era călkată pe dînsul.

— Euși! mă înțelegeți! strigă Villefort, pe cînd d'Avrigny înainta către Morrel ca să îl săfakă să easă.

Acesta privi k'șnă aeră rețuțită kadavrală, pe aței doi oameni, toată kamera, stătu șnă minșă la îndoială, des-kise gra.

Pe șrimă, neaștîndă niči o vorbă de respunsă, kă toată penșmărata mășume de ideī fatale ce se grămădea în kanși, întoarse s_natele înfîghîndă-și măinele în pără, așă-felă înkășă Villefort și d'Avrigny îl șmară kă okii și apoi skimbară între dîșșii o kăștășă kare înțelegea:

— E nebună!

Dar nîn'a nă trece niči cînci minște, s'aszi gemîndă skara de o greștate mare, și se vîză Morrel redikîndă kă o pștere neste omeneaskă fotolîșă lăi Noirtier în brațe, și adskîndă pe bîtrîșulă la întîșlă plană ală kasei.

Kîndă ajnse în kanșă skării, Morrel năse fotolîșă jos și îl împinse repede nînă în kamera Valentinei.

Toată lăkrarea ațeastă se fîkă kă o pștere pe kare o înzעהa aurînderea frenetikă a jșnelăi.

Dar șnă lăkră era măi virtosă de șnaimă, adikă fi-gra lăi Noirtier, kare înainta către Valentina, împîșă de Morrel, figura lăi Noirtier, în kare inteliginđa și desfășura toată pșterea, ai kășăia oki și adșna toată energia șure a șune lokă de toate țele alte fakștășii.

Așă-felă, așă obrază palidă, kă kăștășăra înflakărată fă o vedere înfiorătoare pentru Villefort.

— Vezi țe i așă fîkășă? strigă Morrel kă o mășă rezimată înkă pe s_natele fotolîșă pe kare îl împîșese nînă

Se vèdu Morrel quare, cu o putere peste omeuésă ducea, pe bătrănul în futiul planū al casei.

la pată, și kă cea altă întinsă către Valentina; vezi, tată, vezi!

Villefort se trase k'șnă, nasă înapoi și se zită kă mirare l'aveștă jșne kare i era mai nekșnoskătă, și kare nșmea pe Noirtier tată.

În minștășlă acesta totă șșflețlăș lăi Noirtier treks în okii seī, kari se împlăgă de șșnge.

Pe șșmă vinele gîțlăși seș se inflăgă; o față kam vinștă, ka așcia șe kotronise pelea enilentikșlăși, i akoneri gîțlăș, obrazii și timnlele.

Nș mai liusea altă: șeva așestei esplozișnī interioare a fiinșei întregi de kătă strigătășlă.

Aștă strigătăș emi, ka șă zikă așa, din toșii porii, șșzi-mintătoră în mășia șa, șșșmielătoră în țșchereaī.

D'Avrigny se repēzi la bștrșnășlă și i dete șă resșse șnă revșsivă tare.

— Domșle! strigă atșnși Morrel anșkșndă mșna șea nemiskătă a paralitikșlăși, mș întreabă șe șșnt și șe drentă am ka șă fiș ași. Ox! dșmneata kare șșii, șșșne! șșșne!

Șși glasășlă jșnelăși se șinșe în plșnșete.

Kătă pentrș bștrșnăș, resșflarea șa șea tare i șșșr-gea nentășlă.

Ar fi zisă șineva kă era prada kătăinșriloră șe vinăș înaintea agoniei.

În șele din șșmă, lakremele încșnșgă șă kșrgă din okii lăi Noirtier, șe era mai fericită de kătă Morrel nekare ilă îneka plșnșășlă fșgă ka șă poată vșrsa lakreme.

Kanșī nș nștă șă ș'anleșe, și okii seī se inkiseră.

— Șșșne, șșmă Morrel k'șnă glasă șșgrșmatăș, șșșne kă eram fidanșatășlă ei!

Șșșne kă era nobila mea amikă, șingșrășlă meă amoră pe nșmîntăș!

Sușne, sușne, sușne, kă astă kadavru mi se kă-vine mie!

Și jănele, dândă spăimântătoră esemulă de o mare pătore țe se sfărâmă, kăză greș în genăki înaintea avelăi năș ne kare ilă stringea kă degitele lăi înklestăte.

Astă dăreere era ama de askăuț, înkălă d'Avrigny se intoarse ka să șă askănză miskarea, șă Villefort, făr' a măi țeere altă deslăvire, fă atrăș de ačestă magnetismă kare ne înuinge kătre ței țe aș isbălă ne ačia țe îi plăngemă, întinse măna sa jănelăi.

Dar Morrel nă vedea nimikă; ankase măna înghic-țată a Valentinei, șă, nenălindă să plăngă, măska țeareșea-fele ka șă țărbată.

Kălă-va timnă, nă s'ăzi într'astă kameră altă țeera fără nămăi amestekălă plănsăteloră, ală blestemeloră șă ală răgăcișnei.

Șă kă toate astea șă sgomolă domina neste toate țeere alte: asta era resălarăa țeera regăuță șă sfășietoare kare nărea, la făr-kare tragere de aeră, kă rănea șălă din resoartele vieșăi în nentălă lăi Noirtier.

În-fine Villefort, kare era măi tare de kălă țouă, dăne țe șă lășase ka să zăkă ama lokălă lăi Masimilian, Villefort înčenă să vorbeaskă.

— Domnăle, zise elă lăi Masimilian, zăi kă isbeă ne Valentina; eraă fidăngățălă ei; nă șăiam astă amoră, nă kănosčeam astă legățără, șă kă toate ačestea, eș, kare i șănt lată, ță o ertă, kăčă văză bine kălă de mare șă kălă de adevrăță è dăreerea dămitale.

Pe șămă, șă dăreerea mea é foarte mare șă nă măi rășăne ničă șă lokă în inima mea nentă mină.

Dar, kăm veză, angălă ne kare ilă șăeraă a plărsălă plămintălă; n'are țe să măi fakă kă adogările oamăni-

loră, ea kare, în minștălă ačesta, adoară ne Dămnzečă; iea-
uî dară adio, domnșle, dela trista despoiere țe a zital'o între
noi; iea pentră țea din șrmă dată măna eî ne kare o as-
tentaî, și desparte-te de ea pentră totă d'asna; Valentina
nă mai are trebșingă în minștălă ačesta de kăță de preotălă
kare trebșe s'o binekăvinteze.

— Te închelî! domnșle, strigă Morrel skălândă-se ne
șnă genșkie, kă inima nătrănsă de o dărere mai askăuită
de kăță ačelea țe le a simșită nîn'atșnă; Valentina, moar-
tă dăne kăm é moartă, n'are trebșingă nămai de șnă preotă,
dar înkă și de șnă resbăntoră!

Domnșle de Villefort, trimite să kăște ne preotălă,
eș voiș fi resbăntorălă.

— Țe vreî să zică, domnșle? mărșă Villefort, tre-
mărândă l'aveastă inspirare noșă a delirășlă lăi Morrel.

— Voiș să zikă, șrmă Morrel, kă șantă doi oameni
în dămnăcata, domnșle. Părintele a nănsă destălă; akăm să
și înčeapă ofișălă prokărorălă regelăi.

Okîi lăi Noirtier skinteiară, d'Avrigny s'anronî.

— Domnșle, șrmă jșnele kălegindă kă okîi toate
simșimentele țe se deskonerea ne fegele asistanșiloră, șciș
țe zikă, și dămnăata șciî totă așă de bine kă și mine țeia
țe voiș să zikă.

„Valentina a mărîșă asasinată!“

Villefort și năkă în Jos kășălă; d'Avrigny mai ina-
intă k'șnă pasă; Noirtier zise da kă okîi.

— Așă dară, domnșle, șrmă Morrel, în timșălă în
kare trăimă, o fișingă, și de n'ar fi jșnă, și de n'ar fi fră-
moasă, și de n'ar fi adorabilă kăm era Valentina, o fișingă
nă nere prin silă din lăme fără kă să se țeargă sokoteală
de neirea eî.

Aidî, domnșle prokăroră ală regelăi, adasse Morrel

кѣ о идеалѣ крескіндѣ, ницї о индѣrare! цї денѣнцѣ крима, каѣтѣ не асасинѣлѣ!

Ши окїлѣ сеѣ неїмнѣкатѣ интреба не Villefort, кare din parteї, solїcita din okї кѣндѣ не Noirtier, кѣндѣ не d'Avrigny.

Dar, in lokѣ s'asle vr'ѣnѣ ajstorѣ in tatѣ-seѣ ши in doktorѣ, Villefort intimuinѣ intr'їnșii o кѣѣтѣrѣ totѣ аша de neїndsnelekatѣ ka a lѣї Morrel.

— Да, zise бѣтѣнѣлѣ.

— Етѣрѣ їndoialѣ, zise d'Avrigny.

— Domnșle, respnșse Villefort черкѣндѣ-se a se lѣn-
ta inkontr'acheșteї vouıge intreite ши inkontra tѣrbѣrїї sale
kїarѣ; domnșle, te їnchelї, nѣ se fakѣ kрime in kasa mea;
fatalitatea mѣ lovesche, Dѣmnezeѣ mѣ чearkѣ: ے de snaimѣ
sѣ kșgete чїneva; dar nimine nѣ s'asasinѣ!

Okїї lѣї Noirtier se їnflakѣrarѣ, d'Avrigny deskise
gѣra sѣ vorbeaskѣ.

Morrel їntinse brauѣlѣ ka sѣ komande tѣчerea.

— Ши еѣ цї zїkѣ кѣ s'asasinѣ ачї, strїgѣ Morrel,
alѣ кѣrșia glasѣ se mѣїѣ fѣr' a perde vibrarea sa чеa snї-
mїntștoare.

Цї zїkѣ кѣ eatѣ a natra vїktimѣ lovїtѣ in natrѣ lѣnї
de zile!

Цї zїkѣ кѣ akșm natrѣ zile se maї черkaserѣ a їn-
venina ne Valentina, ши n'о skoaserѣ la kale, mѣlșmїtѣ
prekaxїșnilorѣ че le lѣșase D. Noirtier!

Цї zїkѣ кѣ аѣ їndoїtѣ dosa saѣ аѣ skїmbatѣ natrѣ
venїnșlї, ши кѣ astѣ datѣ аѣ reșuїtѣ!

Цї zїkѣ кѣ sчїї ачeasta totѣ аша de bine ka ши mi-
ne, fiїndѣ-kѣ domnșlѣ kare ے de fauѣ te a їnsчїїngatѣ ши
ka medїkѣ ши ka amїkѣ.

— Ox! estї in delirѣ, domnșle! zise Villefort чер-

kându-se în-dewartă a se lănta în cerkăslă în kare se sim-
cea prinsă.

— Sânt în deliră! strigă Morrel; ei bine! fakă a-
nelă la D. d'Avrigny însu-șă.

Întreabă-lă, domnșle, daka șî mai adăce a minte de
vorbele ce ți le a zisă în grădina dămitale dintr'ăcestă os-
nelă, kiară în seara morții doamnei de Saint-Méran, kândă
vă kredeauă amîndoi singuri, șî vorbeauă de astă moarte
tragikă, în kare fatalitatea de kare vorbescă, șî Dămnezeă
ne kare ilă akăsi kă nedrentă, nă strikă altă ceva de kătlă
kă aă kreată ne asasinălă Valentinei!

Villefort șî d'Avrigny se șitară șnelă la altălă.

— Da, da, adă-șî a minte, zise Morrel; kă ți aste
vorbe ce le kredeai kă voră remănea în țchere, aă ajănsă
în șrekia mea.

Fărbă îndoială, kiară din seara aceia, vărîndă kom-
plăcherea cea kălnabilă a domnăslă de Villefort nentă ai seî,
s'ar fi kăvenită șă deskoneră îndată astoritășii toate aces-
tea; n'ami fi komplăche, kăm sânt akăm, ală morții tale, Va-
lentino! Valentina mea prea izbită! dar komplăchele va de-
veni resbăntoră; astă omoră d'ală patrălea è învederată în
okii țătloră, șî, daka tată-teă te nărsesche, Valentino, a-
țnăci eă, șî o jărbă, eă voiă șrmări ne asasinălă.

Șî astă dată, ka kăm natăra ar fi avătlă îndărare de
astă organizare vîrtoasă kare era anșoane a se sfărăma de
propria sa forță, chele din șrmă vorbe ale lăi Morrel se
stînsertă în gîtlă seă; nentălă lăi se înekă de plănsete, la-
kremele lăi, kari făsesertă așă de mătlă rebele, închenșă a
i kărges din oki, șî kăzș în genșki plăngîndă lîngă natălă
Valentinei.

Atănci veni rîndălă lăi d'Avrigny.

— Șî eă, zise eă k'ănlă glasă tare, șî eă mă șneskă

кэ D. Morrel ка съ черѣ dreptate pentru crimă; къчї inima mi se rescoală kândă mї adăcă a minte кэ tikăloasa mea bъръtate a inkăragiată pe asasinală!

— O Dumnezeală meă! Dumnezeală meă! mărmără Villefort nimicită.

Morrel mї redikă kapălă, mї, çitindă în okiї bъръtănală, kari skotea o flakără sьpга natărală:

— Eată, zise elă, eată, D. Noirtier va sь vorbeaskă.

— Da, zise Noirtier k'o espresione foarte sьrimin-tătoare, fiindă-kă toate fakăltăpile astăi bietă bъръtănă nenă-tinçiosă era konçentrate în kăstătăra sa.

— Kănosçı pe asasinală? zise Morrel.

— Da, respănse Noirtier.

— Mї ai sь ne kălăsesçı? strigă jănele. S'askăltămă! domnăle d'Avrigny, s'askăltămă!

Noirtier adresă neferiçitălă Morrel ună sьrısă melan-kolikă, ună sьrısă dintr'acelea çe le fьçea кэ okiї, mї kari fьkăseră pe Valentina feriçită, mї i ağıntă lăarea a minte.

Pe şmă, dăne çe trase ка sь zicemă aша okiї in-trevorbitorălă seă l'ai seї, îi întoarse şne şme.

— Vreї sь esă, domnăle? strigă Morrel кэ dărege.

— Da, zise Noirtier.

— Vai! vai! domnăle; dar aibї îndărare de mine!

Okiї bъръtănală remaseră neıntreerăntă ağıntăçı şne şme.

— Voiă pătea sь reviş, çelă păçină?

— Da.

— Singără sь esă?

— Nă.

— Pe çine sь ieăă кэ mine, pe D. prokăroră ală regelă?

— Nă.

— Pe doktorălă?

— Da.

— Vrei să remiți singură kă D. de Villefort?

— Da.

— Dar va putea să te înțeleagă?

— Da.

— Ox! zise Villefort oare-kăm voiosă kă era să se fakă cercetarea între patru ochi, ox! îi liniștită, înțeleasă foarte bine pe tată-meș.

Și, zikîndă aceste vorbe kă acea voioșie ce amă însemnat'o mai săs, dinții prokșorășli regelăi i klăncănea kă pătore.

D'Avrigny lăb brașăli lăi Morrel mi se dăseră a-mindoi în kamera vecină.

Se făkă atânci în toată kasa o țchere mai profăndă de kăltă a morții.

În-fine, dăp'ănă patrară de oră, ună pasă șovșitoră se așzi, mi Villefort se aretă pe pragăli șmei salonăli unde se afla d'Avrigny kă Morrel, unăli absorbită, celă altă țarbăndă.

— Veniți, zise elă.

Și îi adăse eară lingă fotolisă lăi Noirtier.

Atânci Morrel se șită kă lăare a minte la Villefort.

Figăra prokșorășli regelăi era vinăntă; nisce nete groase de kăloarea țginei i brăzda frăntea.

Între degitele lăi, o pană resșvită într'o miș de felări trosnea țșpîndă-se în băkăci.

— Domniloră, zise elă k'ănă glasă încată lăi d'Avrigny mi lăi Morrel, domniloră, dați-mi kăvîntăli de onoare kă șupîmintătorăli sekretă va remănea askănsă între noi!

Amîndoi făkă o miskare.

— Mă jăgă... șimă Villefort.

— Dar... zise Morrel, kălnabilăli!... omoritorăli!... asasinăli!...

— Fi! linischi! domnule, drentatea se va face, zise Villefort.

Tat!-me! mi a deskonerit! n!mele k!nabil!si; tat!-me! i e sete de resbnare ka mi d!mneavoastr!, mi k! toate acestea tat!-me! v! j!r!, ka mi mine, ka s! !ine! se-kret!l! crimei.

— N! e asa, tat!?

— Da, zise k! otr!re Noirtier.

Morrel f!k! o miskare de snaim! mi de nekredere.

— Ox! strig! Villefort oprind! pe Masimilian de bra!l!, ox! domnule, daka tat!-me!, om!l! !el! ne!nd!nlekat! k!m il! k!noas!e!i, v! face ast! !erere, se !ngelege k! s!ie k! Valentina va fi resbnat! intr'!n! mod! teribil!.

N! e asa, tat!?

B!tr!n!l! f!k! semn! k! da.

Villefort !gm!.

— El! m! k!noas!e pe mine, mi l!i mi am dat! k!v!nt!l!.

Asig!ra!i-v! dar!, domnilor!; trei zile, v! !er! trei zile, e mai n!gin! de k!t! v'ar !ere drentatea, mi !n trei zile, resbnarea !e voi! face pent! omor!rea kopil!si me! va face kiar! pe oameni! !ei mai nep!stori a se !nfiora !!n! !n f!nd!l! inimei lor!.

N! e asa, tat!?

!i, zik!nd! aste vorbe, grin!a din ding! mi sk!tra m!na !ea amor!i! a b!tr!n!l!.

— Tot! !e s'a promis! se va !ine, domnule Noirtier? !ntreb! Morrel, pe k!nd! d'Avrigny !ntreba k! oki!.

— Da, zise Noirtier k! o k!st!t!r! de b!k!ri! sinistr!.

— J!ra!i dar!, domnilor!, zise Villefort !mp!e!nd! m!inele l!i d'Avrigny mi Morrel, j!ra!i k! ve!i avea !n-

dărare de onoarea casei mele, și că mi veți lăsa grija de a o rezolva?

D'Avrigny se întoarse și mărmărită și da foarte slab; dar Morrel smulse mâna sa dintr'ale magistratului, se rezezi la patul Valentinei, și năse băzele pe băzele ei înghiegate, și fâgi că gemetului cel lung al și și săletă care se căsăndă în desnerare.

Amă și să să că totu domesticii fâgiseră.

D. de Villefort să nevoită dară să roage pe d'Avrigny a se însărcina că îngrijirile cele nămeroase și delicate cari le trage dăne sine moartea în oramele noastre cele mari, și mai virtosă moartea însogită de împărejări pline de astă-fel de nrenșări.

Că să nentă Noirtier, era ceva de spaimă să fi. vâzută cineva avea dărare fâgă mîskare, avea desnerare fâgă geste, avea lakreme fâgă glasă.

Villefort reintră în kabinetă; d'Avrigny se dăse să kaste pe medikă mairiei, care îndenlinesce fânkșionile de inspektoră dăne închetarea din viață a kăi-va, și kăria i s'a dată nămirea cea energikă de medikă ală morgiloră.

Noirtier nă vră de lokă să părăsească pe fiș-sa.

Dău'o jămătă de oră, D. d'Avrigny se întoarse că konfratele seă.

Înkiseseră porțile dela stradă; și, fiindă-că portărlă fâgise că cei alți servitori, se dăse Villefort însă-și să deskiză.

Dar se onri din aintea kamerei mortăre, neavîndă kăragiă a intra.

Amîndoi doktorii intrară prin șrmare singuri la Valentina.

Noirtier era lîngă pată, nălidă ka moartea, nemiskată și mătă ka dînsa.

Medikă morgiloră s'aproniă că nășarea și și omă

kare netreče jsm̄tatea viegei sale k̄ kadavrele, redik̄ čear-
meaf̄sl̄ k̄ kare era akonerit̄ j̄na kopil̄, ūi întredeskise
n̄maī b̄zele.

— Ox! zise d'Avrigny s̄s̄pin̄nd̄, biata kopil̄! è
moart̄, n̄ te maī ōita.

— Da, resp̄nse lakonik̄ medik̄sl̄ l̄z̄nd̄ ear̄ s̄
kaz̄ čearmeaf̄sl̄ če akonerea obraz̄sl̄ Valentinei.

Noirtier f̄k̄ s̄ s'az̄z̄ ōn̄ gemet̄ s̄rd̄.

D'Avrigny se întoarse, okiī b̄tr̄n̄sl̄ skinteiar̄.

B̄n̄sl̄ doktor̄ ōngelese k̄ Noirtier reklama vede-
rea kopilei sale.

S'apronit̄ de nat̄, ūi, pe k̄nd̄ medik̄sl̄ morgilor̄
ūi m̄sia în ap̄ k̄lorat̄ degitele k̄ kari atinsese b̄zele
moartei, deskoneri avel̄ obraz̄ linis̄it̄ ūi palid̄ kare se-
m̄na k̄ al̄ ōn̄i angel̄ adormit̄.

O lakrem̄ če se v̄z̄z̄ în koad̄ okis̄i b̄tr̄n̄sl̄
Noirtier. f̄ m̄l̄m̄ita če o priimi b̄n̄sl̄ doktor̄.

Medik̄sl̄ morgilor̄ ūi f̄k̄ proces̄l̄ verbal̄ ne ōn̄
kol̄ŷ al̄ mesei, kiar̄ în kamera Valentinei, ūi d̄ne če ūi
ūmplini ast̄ formalitate s̄n̄rem̄, ewi rekond̄s̄ de dokto-
r̄sl̄ d'Avrigny.

Villefort îi az̄i plek̄nd̄ ūi veni ear̄ n̄n̄ în ōnea
kabinets̄i seŷ.

M̄l̄m̄i medik̄sl̄ k̄ k̄te-va vorbe, ūi se întoarse
k̄tre d'Avrigny, zik̄nd̄i:

— Ūi ak̄m, preot̄sl̄?

— Aī vre ōn̄ eklesiastik̄ ne kare dores̄i s̄ il̄ in-
s̄r̄chinezi maī partik̄lar̄ ka s̄ se roage l̄nḡ Valentina?
întreb̄ d'Avrigny.

— N̄, zise Villefort, d̄-te la čel̄ maī de anroane.

— Čel̄ maī de anroane, zise medik̄sl̄, è ōn̄ aba-
te italian̄ prea b̄n̄, kare s'a m̄tat̄ de k̄r̄nd̄ în kasa ve-

vinț kx a dămitale. Vrei sã îl însușingeză kândă voiș tre-
ce p'akolo?

— D'Avrigny, zise Villefort, te rogă, aibi bxnțtate
a însuși pe domnșlă. Eată keia, pentră ka sã poși intra mi
euș kândă vei voi. Vei adăce pe preotă, mi te vei însr-
cina sã îl așezi în kamera bieteī mele konile.

— Dorescī sã i vorbescī, amikșlă meș?

— Doreskă sã fiș singră. Mă vei erta, nă ă așa?
Șnă preotă kată sã înțeleagă toate dărerile, kiară mi dăre-
rea pșrinteaskă.

Și D. de Villefort, dăne țe dete o keiă lăi d'Avri-
gny, salăti pentră țea din șrmă oargă pe doktorșlă streină mi
reintră în kabinetșlă, șnde se năse sã lăkreze.

Pentru șnele organizrī, lăkrșlă ă șnă remediș la
toate dărerile.

În minștlă kândă ajnsenră în stradă, vărgră șnă omă
imbrăkată k'o ștană mi ștândă la noarta vecină.

— Eată ațela de kare și vorbeam, zise medikșlă
morgiloră lăi d'Avrigny.

D'Avrigny s'aproniă de preotă.

— Domnșle, i zise, fi-vei dispnșă a face șnă mare
serviciș șnăi tată nefericită kare mi a perdtă konila, mi ka-
re este D. prokșroră ală regelsī, Villefort?

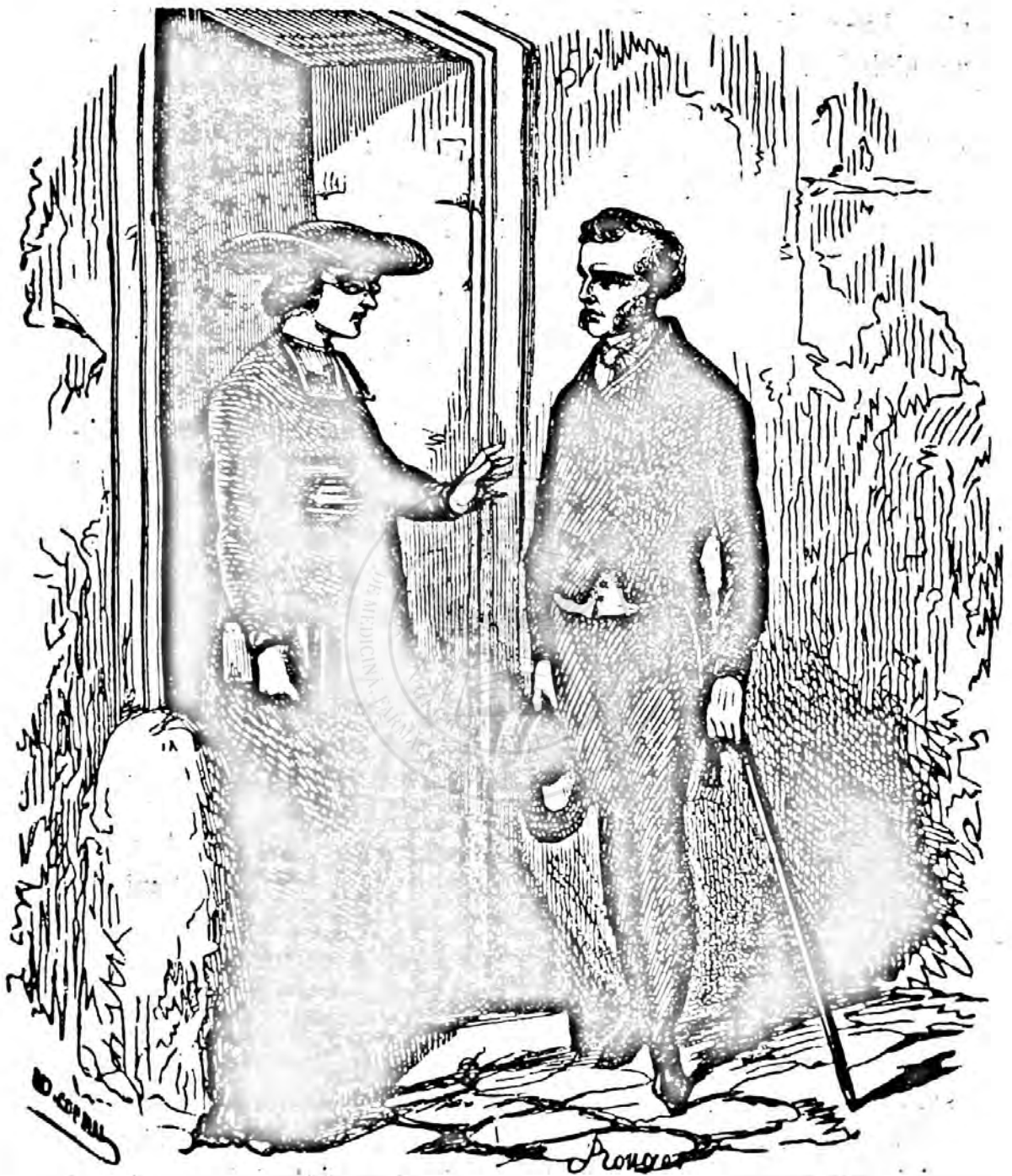
— Ax! domnșle, respnșse preotșlă k'șnă ațentă ita-
liană din țeale mai pronșnțate, da, șciă, moartea se allă în kasa sa.

— Ațnșcī n'am trebșingă sã și șnăiș ka țe felă de
serviciș asteantă dela dămneata.

— Eram sã mă dăkă singră, domnșle, zise preotșlă; ă
misișnea noastră ka sã ne dăcemă înaintea datorieloră noastre.

— E o fată jșnă.

— Da, șciă, am ațlată dela domesticūi, ne kari ū am

— Mă ducă, domnule, respunse abatele.

văzută fșgindă din kasă. Am sciată kă se nămea Valentina și m'am și rșgată pentră ea.

— Măldșmeskă, măldșmeskă, domnșle, zise d'Avrigny, și, fiindă-kă ai înčenștă sș ții fači sșntșlă ministeriă, binevoiesce a ilă șrma. Vino sș șeză lingă moartă, și o familiă întreagă kșfșndată în doliă ții va fi foarte rekșnoskștoare.

— Mă dșkă, domnșle, resnșnse abatele, și kșteză a zice kă niči o dată nș voră fi mai arzștoare rșgșchișni de kștă ale mele.

D'Avrigny lăș pe 'abatele de mșnă, și, fșr'a da oki kă Villefort, kare era inkisă în kabinetș, ilă kondșse nınă la kamera Valentinei, ai kșria mormintșlori era s'o iea în noantea șrmștoare.

Intrândă în kameră, kșștșșra lăi Noirtier întilnise pe a abatelș, și fșră indoială kreză kă chiți într'insa șnă ce partikșlară, kșchi nș și mai lăș oki de pe dınșlă.

D'Avrigny rekomandă preotșlș nș nșmai pe moarta, dar și pe viălă, și preotșlă promise lăi d'Avrigny kă se va rșga pentră Valentina și va avea grije pentră Noirtier.

Abatele se legă kă solemnită, și, fșră indoială pentră ka sș nș fiă întregșntă în rșgșchișnile sale, și pentră ka Noirtier sș nș fiă șșpșrată în dșrșrea sa, se dșse, indată ce D. d'Avrigny pșrșsi kamera, și inkșiă nș nșmai șșșea pe kare eșșise doktorșlă, dar inkă și pe achiă ce kondșcea în kamera doamnei de Villefort.

CAPITULŪ CIV.

Semnătura Danglars.

A doza—zi cherlă era tristă și noroasă. Mormîntătorii și împliniseră sarcina în noaptea aceea și căsăseră kornelă de păsă în sadarișlă ce înfășioară tristă pe morgii, dîndu-le cea din urmă mîrturisire de lăslă ce îl isbea în timpul vieții lor, kă toate kăte se zikă despre egalitatea înaintea morgii.

Astă sădariș era un fel de batistă minșnată de frumoașă pe care jșna kornelă o kămpărase kă chină—sprezece zile mai înainte.

În seara aceea, niște oameni kîșmași într'adinsă transportaseră pe Noirtier din kamera Valentinei într'a sa, și inkontra or kării astentării, bîtrînslă nă făkăse niči o greștate kă să se denșteze de kornelă kornelă se.

Abatele Busoni veghiase nînz la zikă, și, kîndă se făkă zikă, se retrase în kamera sa făr'a kîșma pe nimine.

Pe la ontă ore dimineața, d'Avrigny se întorsese.

Întîlnise pe Villefort kare trecea la Noirtier, și îl însouise kă s'ale kăm netreksse bîtrînslă noaptea.

Îlă așară pe fotolislă celă mare kare i servea drentă pată, dormindă un somnă dăle și oare-kăm sșrîzătoră.

Amîndoi se opriră în praglă zmei plini de mirare.

— Vezi, zise d'Avrigny lă Villefort, kare privea pe tată-seă adormită, vezi kăm șvie natșra s'aline dșrerile cele mai mari. Fără indoială, n'ar nștea zice čineva kă D. Noirtier nă isbea pe nepoată—sa, kă toate astea doarme.

— Da, ai drentate, resnșse Villefort kă mirare;

doarme, și ȳ de mirare, kȳĉi ȳea mai mikȳ kontrarietate ilȳ ĳine skȳlatȳ nonȳi ĳntregi.

— Dȳrerea ilȳ a sȳnsȳ, zise d'Avrigny.

Și amȳdoi ĳntrȳrȳ kȳgetȳndȳ ĳn kabinetȳlȳ prokȳrorȳlȳi regelȳi.

— Eatȳ, eȳ n'am dormitȳ, zise Villefort aretȳndȳ lȳi d'Avrigny natsȳlȳ seȳ neatȳnsȳ; dȳrerea nȳ mȳ sȳnsȳne ne mine, sȳntȳ doȳrȳ zile de kȳndȳ nȳ m'am kȳlkatȳ. Dar kȳ toate astea am skrisȳ, Dȳmnezeȳlȳ meȳ! ĳn aste doȳrȳ zile și doȳrȳ nonȳi!... am reskȳlatȳ dosarȳlȳ, am anotatȳ aktȳlȳ de akȳsare alȳ asasinȳlȳi Benedetto!... O mȳnkȳ! mȳnkȳ! natima mea, bȳkȳria mea, tȳrbarea mea, tȳ sȳ mȳ sȳnsȳi toate dȳrerile.

Și strȳnse kȳ konȳȳlȳsȳne mȳna lȳi d'Avrigny.

— Aȳ trebsȳnȳ de mine? ĳntrebȳ doktorȳlȳ.

— Nȳ, zise Villefort; de kȳtȳ ĳntoarȳe-te la sȳnȳ-sȳre-zȳe ore, te rogȳ; la doȳrȳ-sȳre-zȳe ore are sȳ se fakȳ... plekarea d'a kasȳ... Dȳmnezeȳlȳ meȳ! a bietei mele konȳile! biata mea konȳilȳ!

Și prokȳrorȳlȳ regelȳi, devenȳndȳ earȳ omȳ, și ĳnȳlȳ okȳi la ȳerȳ și skoase sȳnȳ sȳsnȳnȳ.

— Te veȳ afla darȳ ĳn salonȳlȳ de priimire?

— Nȳ, am sȳnȳ vȳrȳ kare se ĳnsȳrȳineazȳ kȳ astȳ onoare tristȳ. Eȳ voiȳ lȳkra, doktore; kȳndȳ lȳkreȳȳ, totȳlȳ despȳre.

ĳntr'adevȳrȳ, doktorȳlȳ abia ajȳnsese la sȳne, și prokȳrorȳlȳ regelȳi se nȳsese earȳ ne lȳkrȳ.

D'Avrigny ĳntȳlnȳ ĳn skarȳ ne aȳelȳ konȳȳngeanȳ de kare i vorbise Villefort, sȳnȳ personagiȳ neĳnsemȳntorȳ ĳntr' astȳ istorȳ kȳ și ĳn familȳ, o ĳȳnȳ dȳntr'ȳcelea ȳe sȳntȳ ȳrsite, kȳndȳ se naskȳ ĳn lȳmea asta, sȳ joȳe rolȳlȳ de stȳlitate ĳntre oamenȳ.

Era nȳnkȳsalȳ, ĳmbrȳkatȳ ĳn negre, avea sȳnȳ zȳbra-

nikš la brauș, și se dăsesse la vârstă-seș kă o figuță ce și o făcuse, ne kare avea în minte a o ține ne kăț ar fi de trebziuț, și ne șrmț s'o pârțseaskă.

La șnș-spre-zече ore, trăsrele fnebre veniț în kșrte, și strada Suburbiului-Saint-Honorè se împlă de măr-mărele mărțimi kare è nesșdioasă fșrț diferinț de bșkș-riele ka și de dolixlș avșșilorș, și kare aleargă la o morg-mîntare pomnoasă kă așeia-și privitye ka la o nșntă de dăcesă.

Pșșinș kște pșșinș salonlș mortșarș se împlă, și se vșrș sosindș măi întiș o parte din vekile noastre kșnosșin-de. adikă Debray, Château-Renaud, Beauchamp, ne șrmț toate ilștrșrile parketlși, ale literatșrei și ale armatei, kșș D. de Villefort okșna, nș atșț dșne posișșneai socială kșț dșne meritș personalș, șnș rangș din țele d'întiș în lșmea parisișnă.

Vșrșlș sta la șme și prșmea lșmea, și pentrș çei nepșștorș, katș s'o zicemș, era o mare șșșrare ka sș vazz akolo o figuță nepșștoare, kare nș çerea dela invitaș și o fisionomiă minșinoasă saș lakreme false, kșm ar fi fșkșț șnș tatș, șnș frate saș șnș fidanșatș.

Çei çe se kșnosçea se kșșma kă kșșțșșra și se șșșșe în grșne.

Șna din grșnele așteea era komșșș de Debray, de Château-Renaud și de Beauchamp.

— Biata koniț! zise Debray nșșindș și elș ka toatș lșmea șnș tribșț dșreroasei întișnșrș; biata koniț! așa de avșț! așa de frșmoasă! Și ar fi trekșț prin minte, Château-Renaud, kșndș venițmș, kșț timpș sș fș oare d'atșnș?... trei șentșmșne saș o lșnș çelș mșlș, ka sș șem-pșmș așelș kontraktș kare remase neșemnatș?

— Nș, pre legea mea, zise Château-Renaud.

— O kșnosçeaș?

— Am vorbitș o datș saș de dozș ori kă dșna la

balșlă doamnei de Morcerf; mi s'a părțit înkântătoare, de mi k'ână spirită kam melankolikă. Unde è măm-sa vitregă? șii?

— S'a dășș sș petreak zisa kș nevasta domnălăi kare ne priimesce.

— Cine este ačesta?

— Kare, ačesta?

— Domnălă kare ne priimesce. Ună denștată?

— Nș, zise Beauchamp; am nkatele sș vșzș ne onorabilii nostri în toate zilele, mi faga lăi mi è nekșnoskștș.

— Aī vorbită desne aveastș moarte în ziarșlă dșmitale?

— Artikșlălă nș è de mine, dar s'a vorbită; kreză kiară kș va plșcea domnălăi de Villefort. S'a zisă, mi se pare, kș, daka patrș morși șșvesive s'ar fi întimnată într'altă kasș mi nș într'a domnălăi prokșroră ală regelși, D. prokșroră ală regelși ar fi fostă de sigșră mai miskată.

— Pe șrștș, zise Château-Renaud, doktorșlă d'Avrigny, kare è medikșlă mșmei mele, pretinde kș è foarte desnerată.

— Dar ne vine kasși, Debray?

— Kasă ne D. de Monte-Cristo, resnșse jșnele.

— Îlă am întilnită ne bșlevardă kșndă veneam aci. Îlă kreză gata de plekare, se dșcea la bankerșlă seș, zise Beauchamp.

— La bankerșlă seș? Bankerșlă seș nș è Danglars? întrebă Château-Renaud ne Debray.

— Așa kreză, resnșse sekretarșlă intimă k'o șwi-oarg țrbșrare; dar D. de Monte-Cristo nș è singșrșlă omă kare linsesce aci. Nș vșzș ne Morrel.

— Morrel! îi kșnosceea elă? întrebă Château-Renaud. Mi se pare kș fșsese presintată nșmai doamnei de Villefort.

— Or mi kșm, s'ar fi kșzștă sș viiș; desne ce va

vorbi astă seară? astă morgintare, è năvela zilei! dar, tăcere! eată D. ministră ală drentăuî mi ală kălteloră vorbindă gogouă vărăli plăngătoră:

Și kăte trei jăni s'aproniară de șue ka s'askalte pe D. ministră ală drentăuî mi ală kălteloră.

Beauchamp vorbise adevărată.

Kăndă venea la invitarea mortșară, întilnise pe Monte-Cristo dăkindă-se la ospelăli lăi Danglars, strada Chaussée-d'Antin.

Bankerăliă vărșe, din fereastră sa, trășara kontelăi intrăndă în kărte, mi i eșise înainte kă o față intristată, dar blăndă.

— Eî bine! konte, zise elă întinzîndă măna lăi Monte Cristo, vii să mi faci komplimentele dămitale de kondoleanță*. Într'adevără, nefericirea è în kasa mea; am ajunsă într'o stare înkăliă, vărzîndă-te, mă întrebam în sine daka voiș fi dorită vr'o nefericire bieșiloră Morcerf, ceia ce ar da drentate proverăliă: Cine voiesce reșă kăi-va, i se întimnă lăi. "Eî bine! pre legea mea, nă, n'am voită reșă lăi Morcerf; poate kă eram nășină mândră ka șnăliă ce am plekată din nimikă mi mi eram nămai mie datoră totă ce sânt! dar totă omăliă mi are defektele. Ax! șine-te bine, konte, oamenii din generașnea noastră... Dar mă eartă, nă estî din generașnea noastră, dămneata estî jșne inkă... Oamenii din generașnea noastră nă sântă fericișii în anăliă așesta: martoră năritanăliă nostră de prokșroră ală regelăi, martoră Villefort, kare a mai perdăti ne fiș-sa. Așa dară să rekapițlămă: Villefort, kăm amă zisă, ce mi a perdăti toată familia într'șnă modă straniă; Morcerf desonorată mi șcisă; eș, kare m'am făkăti de rișă prin tikăloșia așelăi Benedetto, pe șgtă...

* Първe de реѣ.

- Pe ȳrmȳ ȳe? întrebȳ kontele.
- Vai! nȳ sȳii înkȳ?
- Vre o neferiȳire noȳȳ?
- Fiiȳ-mea...
- Damiȳela Danglars?
- Eugenia ne a lȳsatȳ.
- O Dȳmnezeȳlȳ meȳ! ȳe sȳi?
- Adeȳȳȳȳlȳ, skȳmȳȳlȳ meȳ konte. Dȳmnezeȳlȳ meȳ!
ȳe feritȳitȳ estȳi kȳ n'aȳi niȳi nevastȳ, niȳi konii!
- Krezȳi?
- Ah! Dȳmnezeȳlȳ meȳ!
- Șii zȳiȳi kȳ damiȳela Eugenia...
- N'a nȳstȳtȳ sȳferi afrontȳlȳ ȳe ni ilȳ a fȳkȳtȳ ti-
kȳlosȳlȳ aȳela, șii mȳi a ȳerȳtȳ voia sȳ kȳȳtoreaskȳ.
- Șii kȳndȳ a plekatȳ?
- ȳea altȳ searȳ.
- Kȳ doamna Danglars?
- Nȳ, kȳ o konsȳȳȳȳȳ... Dar ȳ ka nerdtȳ pen-
trȳ noi, kȳȳi mȳ indoeskȳ, kȳ karakterȳlȳ ȳe ilȳ are, kȳ se
va mai intoarȳe vre o datȳ în Franȳia!
- ȳe vreȳi, skȳmȳȳlȳ meȳ baronȳ? zise Monte-Cris-
to, nekasȳȳi d'ale familieȳi, nekasȳȳi kari ar fi sȳșȳietoare
nentr'ȳnȳ biȳtȳ omȳ a kȳȳȳia feritȳire ar fi nȳmai în konilȳlȳ
seȳ, dar de sȳferitȳ nentr'ȳnȳ milionarȳ. Las' sȳ zikȳ filo-
sofiȳi, kȳȳi oamenii praktȳiȳi Ńi vorȳ skoate de minȳișȳȳ totȳ
d'ȳȳna întrȳ aȳeasta: banii mȳȳȳȳȳ de mȳlte lȳkrȳȳi ne omȳ;
șii dȳmneata katȳ sȳ fi mai kȳȳȳȳȳ mȳȳȳȳȳȳ de kȳtȳ or
kare altȳ, daka veȳ nȳiimi virtȳtea aȳestȳi balsamȳ sȳveranȳ;
dȳmneata, regele finanȳȳȳi, nȳnkȳȳlȳ intersekȳȳȳȳȳ* tȳtȳlorȳ
nȳsterilorȳ.

* Nȳnkȳȳlȳ ȳȳde se taiȳ doȳȳ linie.

Danglars arhnik' o kbat'at'oblik' asupra kontel'ei, ka s' vaz' daka il' l'a in ris' sa' vorbea serio's.

— Da, zise el', adev'ar' este k', dak' avere'a min'giu', kat' s' fi' mingiat', k'ci' s'nt inav'uit'.

— Aşa de inav'uit', domn'le baron', ink'it' ave'rea d'omitale seam'nt' k' Piramidele; de ar vrea cineva s' le derime, n'ar ksteza; de ar ksteza, n'ar nstea.

Danglars s'rise de aचेast' b'nomi' inkre'z'toare a kontel'ei.

— Asta mi ad'uce a minte, zise el', k', in min'it' k'nd' ai intrat', eram s' fak' cin'ci bon'ri mi'ci; semnasem doz'; mi da' voi' s' ma' fak' mi pe cele alte trei?

— F', sk'mn'it' me' baron', f'.

Se f'k' un' min'it' de t'cere, in kare s'az'i skir'uit' pana banker'ei, de oare ce Monte-Cristo se xita la florile d'arite din tavan'.

— Bon'ri de Spania, zise Monte-Cristo, bon'ri d'Ha'iti, bon'ri de Neapole?

— N', zise Danglars riz'nd', bon'ri k' n'ame des'kis', bon'ri pe Banca Franciei. Eat', ad'asse el', domn'le konte, d'mneata kare est'i im'perator'it' finan'ei, prek'm s'nt e' regele, ai ma' v'z'it' de m'lte ori ast'—fel' de netice de x'rtit' kari s' pre'uiask' fi'—kare k'le un' milion'?

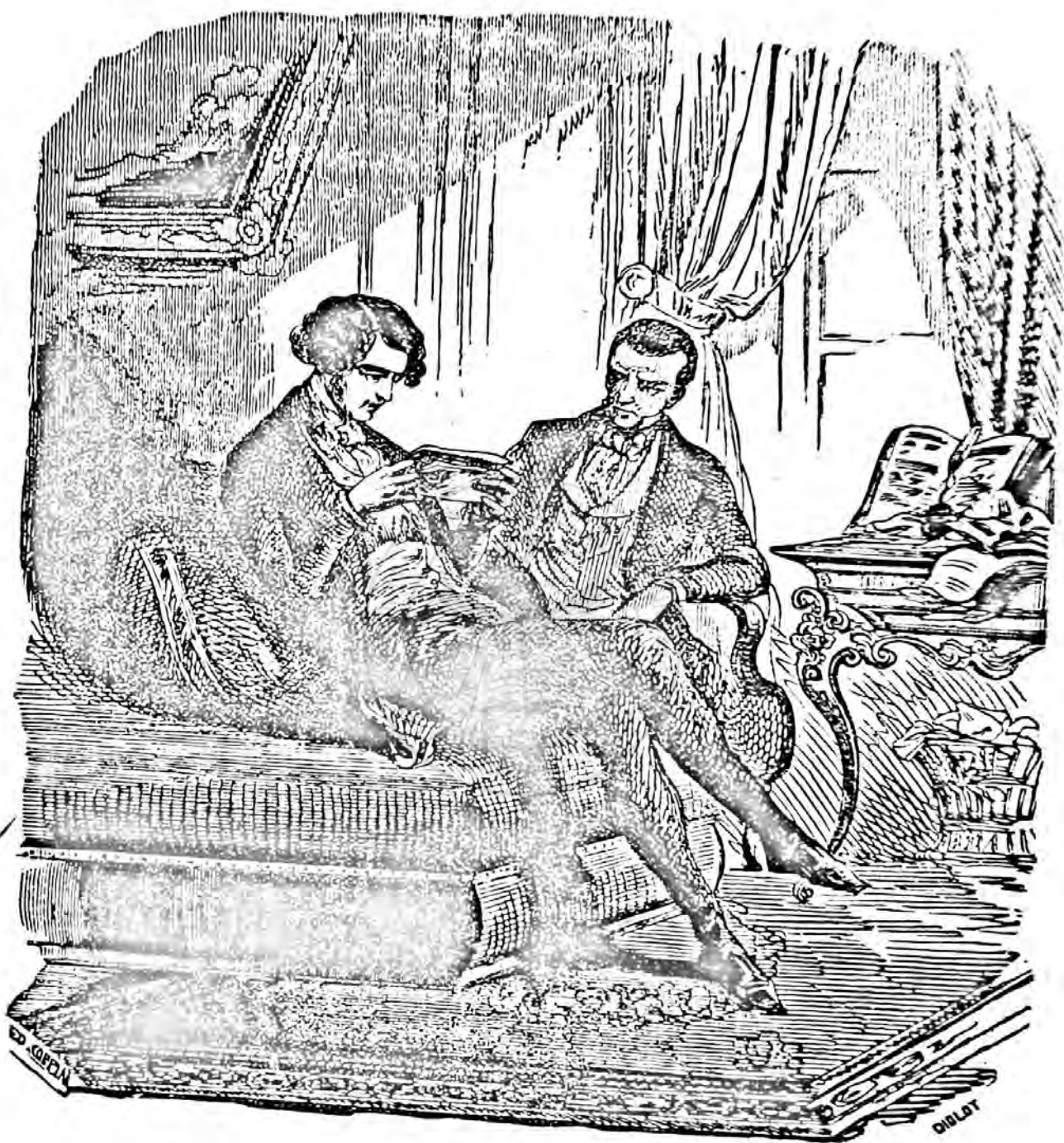
Monte-Cristo l' in m'na sa cele cin'ci netice de x'rtit' ce i le inf'di'sea n' m'ndrit' Danglars, mi citi;

„Binevoiask' D. regent' al' Bancei s' p'zteask' la ordin'it' me', din fond'urile den'xe de mine, s'ma de un' milion', pre'uit' n'merat'.

„Baron' Danglars.“

— Un'it', doz', trei, pat', cin'ci, zise Monte-Cristo; cin'ci milioane, drage! bine ti merge, domn'le Cresule!

— Cinci milioane! drace! bine ți merge, domnule Cresule!

— Eatъ kъm mî fakъ eщ afacerile, zise Danglars.

— E de minune, шi maî virtosъ, kъm nъ mъ indoeskъ, astъ sъmъ è plъtitъ în nъmerъtoare.

— Va fi, zise Danglars.

— Fгъmosъ lъkrъ s'aibъ чineva знъ asemenea kreditъ; într'adevъrъ, nъmaî în Francia se vъdъ astъ-felъ de lъkrъrî: чинчî peticele de хъrtiъ fakъ чинчî milioane; katъ sъ vazъ чineva ka sъ kreaзъ.

— Te îndoescî?

— Nъ.

— O zичî kam kъ îndoialъ... Eatъ, domnъle, fъ-цî plъcherea asta: kondъ ne komisълъ meщ la Bancâ, шi îlъ veî vedea eшindъ kъ bonъrî d'ale Tesaxъrlъî pentъ aceia-шî sъmъ.

— Nъ, zise Monte-Cristo îndoindъ chele чинчî bilete, pre legea mea nъ, lъkrълъ è prea kъriosъ, mî voiщ face însъmî esperiinъa. Kreditsълъ meщ la dъmneata era de wease milioane, am lъatъ noxъ-sъte mîi franчî, шi mî maî remъî datorъ чинчî milioane o sъtъ mîi franчî. Ieaщ аcheste чинчî хъrtioare ne kari le цîщ dreптъ бхне nъmaî la vederea semнъ-tъrei dъmitale, шi eatъ o kitanцъ generalъ de wease milioane kare regъleazъ sokoteala noastrъ. O pregъtisem maî din ainte, kъчî katъ sъ цî snъiщ kъ am mare treбxinцъ de banî astъ-zî.

Шi Monte-Cristo nъse k'o mъnъ chele чинчî bilete în posъnarъ, шi kъ chea altъ întinse kitanъa bankerълъî.

Dak'ar fi kъzъtъ знъ trъsnetъ la niчioarele lъî Danglars totъ nъ i ar fi fъkъtъ o snaimъ maî mare.

— Че! îngънъ elъ, че, domnъle konte, ieî banî аchestia? Dar, mъ eartъ, mъ eartъ, astia sъntъ nisче banî че îi sъnt datorъ snitalelorъ, знъ depositъ, шi promisesem sъ îi plъteskъ astъ-zî.

— Ax! zise Monte-Cristo, è altъ чева. Nъ цîщ tok-

mai l'acheste cinci bilete, plătesc-mi în altă valoare; numai de curiositate lasam pe acestea, ca să pot să spun prin lume, că, fără nici un avis, fără a mi se cere termină de cinci minute, casa Danglars mi a plătit cinci milioane în numerătoare! asta ar fi fost un lucru de minunat! Dar ea-ți xartiele.

Și întindea mâna ca să dea cele cinci xartioare lui Danglars, care, învinețindu-se fața, și îngi mai întiș mâna, cum îngesce un vultur ghiara prin zebrele koliviei sale ca să îi ia carnea ce i se iea.

De o dată și veni în simțiri, fără o silință iste și se onri.

Pe zgomot, închens să sriț, și trăsrele obrazului se kari era trbbrate, se înseninar.

— Cândă e cea dăne zgomot, zise el, și kitanța dămitale e totă bani.

— Oх! Dămnezeul meș, da! și daka era la Roma casa Thomson și French n'ar fi fără nici o greutate ca dămneata ca să îi plătească pe kitanța mea.

— Mă eartă, domnule konte, mă eartă!

— Să îi dară acesă bani?

— Da, zise Danglars stergindă sudoarea care nikra din rđbchina pđrului seș, vine-!i, vine-!i.

Monte-Cristo năse eartă cele cinci bilete în posănară kă astă netradășă miskare a fisionomie! care vrea să zikă:

— Kăgetă bine; daka te kășci, mai este inkă timp.

— Nă, zise Danglars, nă, de sigur, onresce semntărele mele. Dar, prekăm nimic nă e mai formalistă ca un băner; otărisem băni acesia snitalelor, și am și kreștă că îi fără nedăndă-le tokmai pe acesia, par'că bănă nă e totă bănă, or care ar fi măkar. Mă eartă!

Și închens să riț kă sgomotă, dar din nerve.

— Ertă, respunse grațiosă kontele de Monte-Cristo, mi îi pși în nosnară.

— Și mi pși biletele în portfoliă.

— Dar, zise Danglars, avem o sumă de o sută mi franci?

— O! o bagatelă, zise Monte-Cristo. Interesele kată să se țce mai la suma ayeasta; opresce-o, mi vomă și kiță.

— Konte, zise Danglars, vorbesi serioasă?

— Nu rize niși o dată kă bankerii, respunse Monte-Cristo kă o serioșitate kare semăna a impertininiă.

— Și plekă spre șse, tokmai în minșălă kăndă fechio-rălă anșna pe:

D. de Boville, reventoră generală ală snitaleloră.

— Pre legea mea, zise Monte-Cristo, se vede kă am sosită la timnă ka să mă bkără de semnștrele dămitale nă'a nă mi se dășta.

Danglars înglbeni nentă a doza oară, mi se grăbi a netreche pe kontele.

Kontele de Monte-Cristo skimbă o salțtare ceremonioasă kă D. de Boville, kare sta în nișoare în salonă de astentare, mi kare, dăne țe trekă D. de Monte-Cristo, fă indată introdășă în kabinetă și Danglars.

Ar fi năștă vedea țineva obrază și celă ată și de serioasă ală kontelă lămină și de și și efemeră la yederea portfoliă și țe ilă yinea în mă și D. reventoră ală snitaleloră.

La poartă, și reafă trăsăra, mi zise și ilă kondă și indată la Bancă.

Într'ayestă timnă, Danglars, prefă kă și toată țărărea, venea și în timnă pe D. de Boville.

Se îngelege kă și și mi grațioșitatea era stereotinate pe bșzele sale.

— Bănu zău, zise el, skamniș meș kreditorș, kăci mă prinșă kă am a face kă kreditorșlăș meș.

— Aī ghiçitș, domnșle baronș, zise D. de Boville, snitalele çi se infșurșmeazș prin persoana mea; vđđvele și orfanii vinș sș çi çearș, prin mșinele mele, o leimosinș de çinçi milioane.

— Și mai zice çineva kă orfanii sșntș de plșnsș! zise Danglars prelungindș glșma; bieçii konii!

— Eatș-mș darș ventș in nșmele lorș, zise D. de Boville. Katș sș fi priimitș skrisoarea mea?

— Da.

— Eatș și biletșlăș meș de priimire.

— Skamniș meș domnșle de Boville, zise Danglars, vđđvele și orfanii dșmitale, daka veī binevoi, vorș avea bșnștatea s'astente doșz-zeci și patrș de ore, fiindș-kă D. de Monte-Cristo, ne kare ilș aī vřzștș ewindș d'aci... nș è ama kă ilș aī vřzștș?

— Da; eī bine?

— Eī bine! D. de Monte-Cristo a lșatș aceste çinçi milioane!

— Çe felș?

— Kontele avea șnș kreditș nemșrginitș la mine, kreditș deskisș de kasa Thomson și French, din Roma. A venitș sș mī çearș șșma de çinçi milioane de o datș, și i am datș șnș biletș ka sș le iea dela Bancă: akolo sșntș denșse fondșrile mele; și, inçelegi, m'ami teme kă daka voiș retrage din mșinele domnșlși regentș zeci milioane intr'aceia-și zi, sș nș i se parș foarte kșriosș.

Peste doșz zile, adășse Danglars sșrızindș, è altș çeva.

— Ia lasș! strigă D. de Boville kă tonșlăș çelei mai mari nekrederi; çinçi milioane domnșlși açelșia kare eșea adineaoarș, și kare m'a salștatș ewindș, ka kșm ilș ami kșnoașe?

— Poate că te cunoaște foarte ca să îl cunoască dămneata. D. de Monte-Cristo cunoaște pe toată lumea.

— Cinci milioane!

— Eată bilete să se de primire. Fă ca săntă să Thomson: vezi mi pipă.

D. de Boville își xărtia ce i o înfășura Dangler, mi citi:

„Am primită dela D. baronă Dangler suma de cinci milioane o sătă mi franči, de care se va desprăgi căndă va voi din casa Thomson mi French, dela Roma.“

— Așa è, pre legea mea! zise acesta.

— Cunoști casa Thomson mi French?

— Da, zise D. de Boville, am avă să o dinioară o daravere de doză-sătă mi franči că dănsa; dar de atănci n'am măi azită vorbindă de ea.

— E zna din cele măi băne case din Europa, zise Dangler arăncăndă că neingrijire d'asupra xnei mese bilete să de primire pe care îl lăse din mănenele domnă să de Boville.

— Mi avea să ica cinci milioane dela dămneata? așa dară è xă nababă acestă konte de Monte-Cristo?

— Pre legea mea! nă săi ce este; dar avea trei kredite nemărginite: xă să la mine, xă să la Rothschild, xă să la Laffite, mi, adăse că neingrijire Dangler, căm vezi, mi a dată preferința lăzândă-mi o sătă mi franči interesă.

D. de Boville dete toate semnele de cea măi mare mirare.

— Va trebă să mă dăcă să îl viziteză, zise elă, mi să kauță dela dănsă vre o făndare pioasă nentă noi.

— Să fi sigără că o vei căpăta; nă mă leimosinile sale se xăcă neste doză-zeci mi franči pe lăntă.

— E de minune; pe șmă, i voiș adăce esemnășă doamnei de Morcerf mi alș fișăș ei.

— Kare esemnăș?

— Și aș datș toatș starea șpitalelorș.

— Ce stare?

— Starea lorș, a generalășă de Morcerf, a reposatășă.

— Și pentră ce?

— Pentră kș nș voiea șș mai aibș o avere așă de tikșlosesce gșstigatș.

— Și kșm orș șș trșiaskș akșm?

— Mșma se retrage la provințș mi fișăș s'apșkș de o meseriș.

— Eatș! eatș! zise Danglars, eatș skrșnăș!

— Am pșșș șș se înregistre aktășă de donășșne ieri.

— Și kșșș stare avea ei?

— Oș! nș așă de mare, dela doșș-snre-zече nîș la trei-snre-zече șște miș de franșă. Dar, șș ne întoarșemș la milioanele noastre.

— Bșkșrosș, zise Danglars kș tonășă celș mai natșralș; te grșbesșă darș așă de măltș ka șș ieș banș așestă?

— Kam așă; mșine se fașe verifikarea fondșri-lorș noastre.

— Mșine! De ce nș mi șșșneaș îndatș, dar è șnș sekășă, mșine! La ce orș se fașe verifikarea?

— La doșș ore.

— Trimite l'amează, zise Danglars, kș șșrișășă seș.

D. de Boville nș nrea respșndea.

Zișea da din kauș, mi se jșka kș portfoliășă.

— Ei! dar mi adșșei a minte, zise Danglars, șș fașemș mai bine.

— Ce șș fașemș?

— Biletășă de priimire alș domnășă de Monte-Cristo

făce bani; treci bilete-lă la Rothschild să-lă Laffitte; și il-lă vor-șă priimi ne dat-lă kiar-șă.

— De și e de-n-lătit-șă la Roma?

— F-lăr-lăr indoial-lă; ve-i nerde n-lăma-i vre o cin-șă să-șă mease mi-i fran-șă.

Re-șăntor-lă-lă f-lăk-o s-lărit-lăr-lă inapo-i.

— Pre legea mea n-lă, mai bine astent-șă ni-n-lă m-lăine. Ce lesne și se nare!

— Am kre-șăst-șă pentr-șăn-șă min-șăst-șă, m-lă eart-lă, zise Dan-șăglars k-lă o mare ner-șăwinare, am kre-șăst-șă k-lă aveai vre ș-n-șă def-șăcit-șă mik-șă de im-șăn-lănit-șă.

— Ax! zise re-șăntor-lă-lă.

— Ask-lălt-lă, asta s-lă mai v-lăz-șăst-șă, și in-șătr-o aseme-șăne im-șăpre-șăz-lărare, făce cineva ș-n-șă sakrif-șăci-șă.

— M-lă-lăș-mesk-șă l-lă D-lă-mneze-șă! n-lă, zise D. de Boville.

— At-lăn-șăci, m-lăine; n-lă e a-lăa, sk-lăm-n-lă-lă me-șă.

— Da, m-lăine; dar f-lăr-lăr gre-șăeal-lă?

— A-lăa! vre-i s-lă r-lăzi. L-lă-meaz-lă, trimite, și Banca va fi in-șăș-șăi-ngat-lă.

— Voi-șă veni in-șăș-mi.

— Și mai bine, fiind-șă-k-lă asta mi va da n-lă-șă-șă-șă de a te vedea.

Se str-lănser-lă de m-lăn-lă.

— In-șătr-adev-lăr-lă, zise D. de Boville, n-lă te d-lăci la morm-lăntarea biete-i dani-șăcele de Villefort?

— N-lă, zise bank-șăr-lă-lă, ș-lănt in-șăk-lă n-lăș-șăin-șă k-am ridik-lă-lă de k-lănd-șă k-lă istoria l-lă Benedetto, și voi-șă s-lă sta-șă mai ask-lăn-șăș.

— Eak-lă-a-lă! n-lă-ai ni-șăci ș-n-șă k-lăv-lănt-șă: d-lă-mneata stri-șăci in-șătr-șă a-șăeasta?

— Ask-lălt-lă, sk-lăm-n-lă-lă me-șă, k-lănd-șă are cineva ș-n-șă n-lă-me n-lă-șătat-șă k-a al-șă me-șă, e ș-lăș-șă-șă-șă.

— Toată lumea te plânge, fii incredincuată, mi, mai virtuosă, toată lumea plânge pe damigela fiiă dămitale.

— Biata Eugenia! zise Danglars k'ănză săsănină profundă. Săii kă intră în monastire, domnșle?

— Nă.

— Va! din nefericire ă prea adevărată. A doza-ză dăne întimplarea așeia, s'a otrărită să plece kă o religioasă din amicele sale: se dăce să kăste o monastire foarte aspră în Italia să în Spania.

— O! ă de snaimă!

Și D. de Boville se retrase kă aștă esklamare fă-kindă tatălăi o miță de komplimente dekon doleanță.

Dar abia emise, kăndă Danglars, k'o energiză de gestă ne kare o potă îngelege nămaă ăei ăe ă văzătă kăm se jska Robert-Macaire de Frederick, strigă:

— Păkătosă!!

Stringindă kitanga lăi Monte-Cristo intr'ănză portfoliă mikă.

— Vino, l'amează voiă fi denarte.

Pe șrmă întoarse keia de doză oră, dewertă toate kăstiele dela kasa sa kă bană, adănză vr'o ăință-zevă miă franță în bilete de bankă, arse mai mălte ărtie, skoase altele la lămină, mi înăenă a skrie o skrisoare ne kare o sigilă mi d'asăpra kăria năse sănraskrierea:

„Doamnei baroane Danglars.“

— Astă seară o voiă năne însă-mă în kamera ei.

Pe șrmă, skoăindă ănză nasnortă dintr'o masă:

— Bine, zise elă, mai ă valabilă nentă doză lăni.

— Bine, țise el,   valabil pentru dou  luni.

CAPITULU CV.

CIMITIRIUL PÈRE-LACHAISE.

Domnislă de Boville întâlnește, într'adevăr, convoiul funebru care conducea pe Valentina la ultimul locuinț.

Timnislă era întănekosă și noroasă; și vintă călduțelă înkă, dar care era mortală pentru frânzele îngălbenite, le smălgea din ramșrele puțină câte puțină desnoiate și le resinea pe mășlămea cea numeroasă care împlea bșlevardele.

D. de Villefort, Parisian neaoș, privea çimitirislă Père-Lachaise ka șiislă ce era singură demnă să prăimească desnoierea mortală a unei familie parisiane; cele alte i se pșrea niște çimitirie de çarș, niște ospele garnite ale morçii.

Nșma i la Père-Lachaise, șiș strepșsată de bșș familie pștea loksi bine.

Elă kșmpșgase akolo, kșm amă vșșislă, konçesișnea pentru totă d'asna asșna kșria se înșlga monșmentislă ponșlată ama de iste de toçii membrii întăiei sale familie.

Se çitea pe frșntea massoleșlă: **FAMILIA SAN-MERAN SI VILLEFORT**; kșçii asta fșsese çlțima doringș a bieței Renea, mșma Valentinei.

Așma darș kștre Père-Lachaise se dșçea pomposă konvois care plekase dela sșșșrbisăș Saint-Honoré.

Traversă totă Parisul, lăș sșșșrbisăș Templului, pe șrșmă bșlevardele esteriore pînă la çimitiriș.

Peste çinçii-zeci trșșșre de ștșuini șrșma dozș-zeci trșșșre de doliș, peste çinçii șște persoane înkă mergea pe jos.

Era măi toçii jșni, pe kari moartea Valentinei îi trș-

snise de o dată, și kari, kă toată vapoarea înghieată a sekălelăi și prosaismăle epochi, sferăa înfrînă poetikă a artei june konile așă de frămoasă, așă de kastă, așă de adorabilă, kare era rănită în floarea ei.

La esirea din Parisă, se văză sosindă repede o trăsă kă patră kaī kari se oniră de o dată înțenendă-și nițioarele nervoase ka nișe resoarte de ouelă: așăta era Monte-Cristo.

Konte se dete jos din kaleaska sa și veni să s'ameștice kă mălțimea kare șrma pe jos karăle frănebră.

Château-Renaud ilă văză; se dete și elă îndată din trăsăra sa și veni să se șneaskă kă dînsăle.

Beauchamp părăsi asemene kabrioleta în kare se afla.

Konte se privea kă lăare a minte prin toate șnăviele ce le frăcea mălțimea, și se vedea lămărită kă voiea să kaste pe țineva.

În cele din șrmă nă măi țină.

— Șnde ă Morrel? întrebă elă. Șnie țineva din dămneavoasătră, domniloră, șnde este?

— Și noi ne am frăkăle așeată întrebare în kasa mortșară, zise Château-Renaud; kăci niț șnăle din noi nă ilă a văzăle.

Konte se tăkă, dar se șita mereă în-șrejšrăsi.

În cea dăne șrmă, ajănsere la țimitiriă.

Okălelă lăi Monte-Cristo resbi de o dată părășiviele de țisă și de niță, și îndată șerdă totă șeasimășrăle: o șmbră se ștrekărase șăb karneniă ceī negri, și Monte-Cristo rekșnoskăse frăă îndoiăle ceia ce kășta.

Șo șnie ce este o mormăntare într'astă nekronole* mășcașă: grăne negre și resșndite în aleiele cele albe, țăcereă țerălelă și a pămăntălelă, țărbărată de țrosnierea șnoră kășă și rānte, a vre șnăle gardă înșndată. în-șrejšrălelă șnăle

* Orășălelă morgiloră.

mormintă; pe zgomăt kântarea cea melankolikă a preoților kă kare s'amestikă iči și kolo ză nă pânsetă ce s'asde din vre ză stăfă de flori, săb kare se vede kâte-o femeie întristată și kă măinele impregnate.

Țmbra pe kare o vâzuse Monte-Cristo traversă re-
pede patrărbăretă* dela spatele mormintăi Heloisei și A-
beillard, veni să s'ameze din preșă kă valeții morții, în
fruntea kailoră kari trăgea kornă, și kă ațela-și nasă a-
jăuse la lokăle alesă pentru mormintăre.

Fiz-kare privea kâte ceva.

Monte-Cristo privea nămaī astă zămbă abia zărită de
cei ce se afla vecinī kă ea.

De doză ori eși kontele din rîndăle seă ka să va-
ză dăka măinele ațestă omă nă kăzta vre o ară askensă
săb xainele sale.

Astă zămbă, kăndă se onri konvoiașă, era Morrel,
kare, kă redingota sa neagră înkeiată năz săz, kă fruntea
sa vîzută, kă obrazii seī zăpăi, kă pîzria sa skofăită de
măinele sale konvulsive, sta kă spatele rezimată de ză ar-
băre pîzntată pe o moviță ce domina maxsoleșă, astă-felă
inkăță să nă nează năi zăză din amănuntele țeremoniei
fănebre ce era să se împlineaskă.

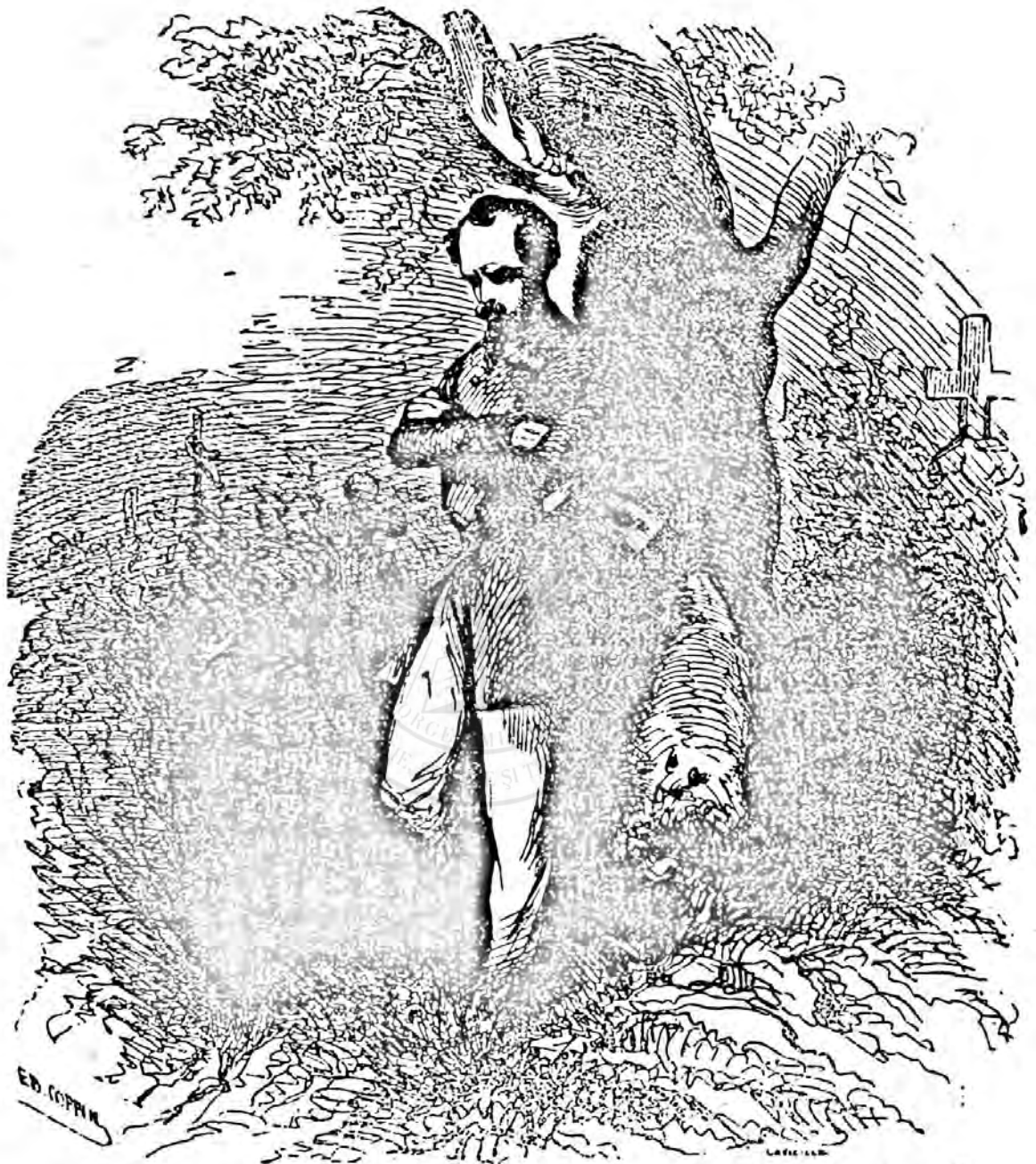
Toate se făkăză dăp'obiceșă.

Kăpă-va inși, și, ka totă d'ăzna, ațestia era ce
maī păpînă impresionăi, kăpă-va inși pronășțară diskărsări.

Țnii pîzgea astă moarte prematărată, cei alți se
intindea așăna dărerii tatăi.

Vre o kăpă-va fără destăle de ingenioși ka să zikă
kăm kă astă jăză koniță răgase de maī mălte ori pe D. de
Villefort pentru kăpnabili d'ășăna kăzăle kăzria ținea a-
țirnată sabia drentăi.

* Arbăretă pîzntată în forma maxăle.

Aquesta era Morrel quare sta cu spatele rezimatü de un arbure plântatü pe o movilä que domina mausoleul.

În cele din urmă, nu le mai rămase nici o metaforă înflorită să vă vre o perioadă dărgoasă, komentând în tot felul stangele lui Malherbe la Duperier.

Monte-Cristo n'askulta nimic, nu vedea nimic, să, ca să zică mai bine, vedea numai pe Morrel, a cărbia liniște mi nemiskare forma un spectacol surprinzător pentru cel care văstea căi ceia ce se petrecea în fândă înimei janeli oficer.

— Eat, zise de o dată Beauchamp lui Debray, vezi pe Morrel! Ce drak s'a vîrit el acolo!

— Și făr pe Château-Renaud să il văz.

— Ce palid este! zise acesta tresgînd.

— I è frig, zise Debray.

— Ba nu, zise în cel Château-Renaud; e kreză kă are ceva. Masimilian è un om foarte impresionabil.

— Azi vorb! zise Debray, abia kănoscea pe damicela de Villefort... singră ai zis'o.

— Este adevrat. Kă toate acestea mi adăkă a minte kă la bală doamnei de Morcerf a dangat de trei ori kă dînsa; și, konte, la bală acela în kare ai produsă a-tăta efekt.

— Nu, nu și, respunse Monte-Cristo, făr ka să și kă mi pentru kare lăkră respundea, fiind okupat numai kă Morrel a cărbia făr s'angindea ka la cei ce și gină resflarea.

— Diskursurile s'aă fuit: adio, domnilor, zise kontele repede.

— Și dete semnăle plekrii desgînd, făr ka să și cineva pe unde trekăse.

Serbarea mortar se terminase, asistenții relăkă kalea Parisului.

Château-Renaud, singră kăstă un minț pe Mor-

rel kx okii; dar, pe k'ndŝ privityea sa xrmase pe kontelo kare se dep'rtã, Morrel Ńi p'rg'sise lokxlŝ, Ńi Chateau-Renaud, d'ne ce ilŝ k'xt'ŝ in-deshertŝ, xrm'ŝ pe Debray Ńi pe Beauchamp.

Monte-Cristo intrase intr'o r'griste, Ńi s'ask'nsco d'au' x'nŝ mormint'ŝ laŝ ka s'z p'ndeask'z p'nz la cea ma' mik' miskare a l'ŝi Morrel, kare, p'x'uinŝ k'zte p'x'uinŝ, s'au'roniase de ma'x'olexlŝ celŝ p'rg'sit'ŝ de k'rgios'ŝ, Ńi pe x'gm'z de l'x'kr'ztor'ŝ.

Morrel se x'it'ŝ in-p'rej'x'ra'ŝ in'cetŝ Ńi k'o privitye re-ly'cit'ŝ; dar, in min'xtxlŝ k'ndŝ privityea sa imbr'x'uiŝea partea c'er'k'xlŝi op'x's'z kx a sa, Monte-Cristo se ma' au'roni'z z'cece naŝi f'x'r'a fi v'x'z'xt'ŝ.

J'x'nele inge'x'ki'ŝ.

Kontele sta kx g'it'xlŝ int'ins'ŝ, kx oki'xlŝ a'x'intat'ŝ Ńi dilatat'ŝ, kx ni'cioarele in'doite ka s'z poatz s'x'ri la celŝ d'in-t'i'ŝ semnal'ŝ, Ńi Ńi x'rma au'ronierea de Morrel.

Morrel Ńi anlek'ŝ fr'ntea p'nz la neatz, imbr'x'uiŝ'ŝ grila kx am'indo'x'z m'zinele, Ńi m'x'gm'x'g'ŝ:

— Ox! Valentino!

Inima kontel'ŝi f'x's'f'rg'matz k'ndŝ ax'zi a'c'este doz'z vorbe.

Ma' f'x'kx x'nŝ naŝ'ŝ, Ńi b'x't'indŝ pe x'mer'xlŝ l'ŝi Morrel:

— D'x'mneata est'ŝ, sk'x'm'x'xlŝ meŝ amik'ŝ! zise elŝ, te k'xtam.

Monte-Cristo astenta s'ax'z'z vre o m'x'strare, vre o rekr'iminare, dar se in'cela.

Morrel se in'toarse k'ztre d'ins'xlŝ, Ńi i zise kx ana-rin'ca linis'c'ii:

— Vez'ŝ, f'x'ceam o r'x'g'z!

Ńi k'x'xt'x'x'ra'ŝ sk'x'x'tatoare streb'x'tx pe j'x'nele dela ni-
c'ioare p'nz in kres'cet'ŝ.

D'x'n'a'c'east'z esaminare, p'rg'x ma' linis'c'it'ŝ.

— Vre'ŝ s'z te d'x'k'ŝ la Paris'ŝ? i zise elŝ.

Morrel și aplecă fruntea pină la petă și murmură: " Oh! Valentino!"

— Nă, mǎlǎsmeskă.

— În-fine, dorescî vre ună lăcră ?

— Lasă-mă să mă fakă raga.

Kontele se depărta făr'a face nici o obiecție, dar lă un altă postă, de unde nă perdeă nici ună gestă ală lăi Morrel, kare, în cea dăne șrmă, se skălă, mă sterse genă-kii ce se albiseră de neatră, mă relăă kalea Parisului făr'a mă întoarce kanălă nici o singură dată.

Deschise înțetă strada Roquette.

Kontele mă întoarce înapoi trăsura kare staționa la Père-Lachaise, mă ilă șrmă la o sârtă de pasă.

Masimilian traversă kanală mă reintră în strada Meslay prin bșlevarde.

Činčă minste dăne ce se reinkise noarta pentru Morrel, se redeskise pentru Monte-Cristo.

Julia era la intrarea grădinei, unde se zita, kă cea mă mare lăare a minte, la mesteră Penelon, kare, îmbră-șșândă kă serioșitate meseria sa de grădinară, făcea re-sade de rose de Bengal.

— Ah! domnăă konte de Monte-Cristo! strigă ea kă acea bșkăriă ce o simșea totă d'ășna făr-kare membră ală familiei kăndă Monte-Cristo mă făcea visita în strada Meslay.

— Masimilian s'a întorsă a kasă, nă è așă, doamnă? întrebă kontele.

— Mă se pare kă ilă am vărătă trekindă, da, re-sășse jșna femeie; dar, te rogă, kiamă pe Emanuel.

— Mă eartă, doamnă; dar kată să mă șkă kiară akșm îndată la Masimilian, resășse Monte-Cristo, am ună ce foarte importantă a i sășne.

— Dă-te dară, zise ea înșșindă-lă kă plăkătăă ei șșrisă nîș kăndă se fără nevărătă pe skară.

Julia se uita la mesterul Penelon care facea resade de rose de Bengal.

Monte-Cristo sxi îndatǎ chele doǎǎ planǎri kari des-
pǎrgea planǎlǎ de jos de apartamentslǎ lǎi Masimilian.

Kǎndǎ ajǎnse în kanǎlǎ skǎrii, askǎltǎ: niçi ǎnǎ sgo-
motǎ nǎ s'ǎzsea.

Ka în chea mai mare parte a kaselorǎ antice lokǎite
nǎmai de ǎnǎ singǎrǎ stǎnǎnǎ, sala skǎrii era înkiseǎ nǎmai
k'o ǎshe ferestrǎitǎ.

De kǎtǎ, astǎ ǎshe ferestrǎitǎ n'avea keiǎ.

Masimilian se înkisea pe din întrǎ; dar nǎ cra kǎ
nǎtinǎ a se vedea prin ǎshe, o kortinǎ de mǎtase roǎiǎ
akonerea okizrile ǎshei.

Smǎcinarea kontelǎi se tradǎse printr'o roǎeaǎ vǎǎ,
simptomǎ de miskare nǎǎinǎ obiçiǎitǎ l'ǎvestǎ omǎ nepǎǎtorǎ.

— Che sǎ fakǎ? mǎrmǎrǎ elǎ.

Kǎgetǎ ǎnǎ minǎtǎ.

— Sǎ batǎ? adǎsse elǎ, ox! - nǎ! adese sgomotǎlǎ
visitei prinǎshe otǎrǎirea aelora che se allǎ în starea în ka-
re katǎ sǎ fǎ Masimilian în minǎtǎlǎ avesta, mi atǎnçi l'a-
vestǎ sgomotǎ respǎnde ǎnǎ altǎ sgomotǎ.

Monte-Cristo se înfiorǎ dela niçioare nǎnǎ în kres-
chetǎ, mi, fiindǎ-kǎ la dǎnsǎlǎ otǎrǎirea avea renezimea fǎl-
gerǎlǎi, dete o lovitǎrǎ kǎ koǎlǎ într'ǎnǎ okiǎ alǎ ǎshei fe-
restrǎite, kare se snarse îndatǎ; pe ǎrmǎ redikǎ kortina mi
vǎǎ pe Morrel, kare sta înaintea mesei sale kǎ o panǎ în
mǎnǎ, mi kare sǎrise pe skǎǎnǎlǎ seǎ l'ǎǎzirea aelǎi sgomotǎ.

— Nǎ è nimikǎ, zise kontele, mǎ cartǎ, skǎǎnǎlǎ
meǎ amikǎ! am alǎnekatǎ, mi, alǎneknǎndǎ, am datǎ kǎ ko-
tǎlǎ în okiǎlǎ ferestreii dela ǎshe; fiindǎ-kǎ è snartǎ, voiǎ
sǎ profitǎ ka sǎ întrǎ la dǎmneata; nǎ te sǎǎǎra, nǎ te sǎǎǎra.

— Mi, netrekǎndǎ-mǎ braǎǎlǎ pe okiǎlǎ cheǎ snartǎ, kon-
tele deskise ǎshea.

Morrel se skǎlǎ fǎrǎ îndoialǎ kontrariatǎ, mi veni

înaintea lui Monte-Cristo, nu ka să îl priimească, ci ka să i onrească trecerea.

— Pre legea mea! Ți greșeala domesticilor dămitale, zise Monte-Cristo frekându-și cotlăș, parketetele dămitale sânt Ți Ți oase ka nisce oglinde.

— Te ai rătăcit, domnule? întrebă Morrel kă recheală.

— Nu știu. Dar ce făcea ai acolo? Skriea ai?

— Eș?

— Degitele-ți sânt pline de negreală.

— Este adevărată, respunse Morrel, skrieam; asta mi se întâmplă kăte o dată, kă toate kă sânt militară.

Monte-Cristo făcă kăpă-va nași în apartamentă.

Masimilian fă nevoită a îl Ți să să treacă; dar îl șermă.

— Skriea ai? mai întrebă o dată Monte-Cristo kă o kăștășă infintă.

— Am mai avută onoarea să Ți știu kă da, zise Morrel.

Kontele arănkă o kăștășă în-precășă.

— Pistoalele dămitale alături kă kălimășile! zise elă aretândă lui Morrel kă degitășă armele năse pe masă.

— Plekă în kăștoră, respunse Masimilian.

— Amikășă meș! zise Monte-Cristo k'ășă glasă plină de o nesășă dăcheașă.

— Domnule!

— Amikășă meș! skășășă meș Masimilian! lasă-te de otrășile extreme, te rog!

— Eș, otrășă extreme! zise Morrel dândă din șmeri, mi în ce Ți kă, rog-te, o kăștoră va să zikă o otrășă extreme?

— Masimilian, zise Monte-Cristo, să skoatemă făkare maska ce o nășășă.

Masimilian, nu m'amășășă kă astă linășă de koman-

dă prekam nă te amăgeskă niči eș kă soličitdinea mea deșeartă.

Mă înțelegeți prea bine, nă ă așă? kă, dak'am făkătă cheia ăe am făkătă, dak'am snartă o fereastră, dak'am violată sekretălă kamerei șnăi amikă; înțelegeți, zikă, kă, dak'am făkătă toate aștea, kată să fi avătă șnă neastămpărtă adevărată, saș mai bine o konvingere șpăimăntătoare.

Morrel, vreți să te omori.

— Bine! zise Morrel tresăgindă, de șnde ăi vine astă idee, domnăle konte?

— ăi zikă kă vreți să te omori, șmă kontele kă așela-șă șșnetă de glasă, șă eată proba.

Șă, anronișndă-se de masă, redikă foaia ăea albă pe kare o arșnkase șșnele d'ășșnra șneș skrisori înșenște, șă lă skrisoarea.

Morrel se repezi kă să i o șmăgă din mătă.

Dar Monte-Cristo prevedea astă mișkare, șă o înșimșină arșkăndă pe Masimilian de nșmă șă onrindă-lă kăm onreșăe lanșălă de ogelă resortslă în mișlokslă evolșșionă șale.

— Bine veți kă înblăi să te omori, Morrel, zise kontele, ai șă skris'o!

— Ei bine! strigă Morrel, trekăndă într'o klină de Panarinja linșăi la espreșșnea izșelei; ei bine! șă kăndă așă vrea să fakă șna kă așta, kăndă așă otără să întorkăășșnra mea ăeava așestă nistolă, ăine m'ar onri?

Ăine ar avea kăragălă să mă onreaskă?

Kăndă voiș zăe:

Toate șșerănșele mele șșntă perđște, inima mea ă șștrămată, viaga mea ă stinsă, în-prejșrălă meș ă nșmai dolă șă deșșștă; nșmăntălă s'a făkătă ăenșșe, or ăe glasă omeneskă mă șșșșș.

Kăndă voiș zăe:

E o îndrărare pentru mine ca să mă lase cineva să moră, kȳci, dacă nu mă veți lăsa să moră, mă voiș perde mințile, voiș nebuni.

Să vedemă, sune, domnele; kȳndă voiș zice aचेas-ta, kȳndă va vedea cineva kȳ o zikă kȳ smȳchinȳrile și kȳ lakremele inimii mele, mă va respunde cineva:

„N'ai drentate.“

Mă va opri de a nu fi celă mai nefericită omă din lume?

Sune, domnele, sune; dȳmneata veți avea oare aचेastă kȳragiă?

— Da, Morrel, respunde Monte-Cristo k'ȳnă glasă a kȳrgia linice kontrasta foarte tare kȳ aȳrinderea jȳnelăi; da, eă voiș avea kȳragiăă aचेasta.

— Dȳmneata! strigă Morrel k'o espresione kres-kȳndă de minie și de mȳstrare; dȳmneata kare m'ai legȳnată kȳ o speranȳ absurdă; dȳmneata kare m'ai regȳnată, legȳnată, adormită kȳ nice promiteri deșerte, kȳndă așii fi nȳstă, prin vre ună mizlokă extremă, s'o skană, saă celă nȳgină s'o vȳză mȳrindă în brațele mele; dȳmneata kare a-fektezi toate mizloavele inteligenței, toate nȳsterile materiei; dȳmneata kare joci saă mai bine kare te pȳfacy kȳ joci rolăă Provedinței, și kare n'ai avȳtă nȳsterea nici celă nȳgină să dai ună kontra-venină unei jȳne konile invenitate. Ah! într'adevȳră, domnele, dacă n'ășii simți oȳoare de dȳmneata, m'ai face să ȳi sȳnȳngă de îndrărare!

— Morrel!...

— Da, mă ai zisă să mă skouă maska; ei bine! fi mȳlȳmită, o skouă.

Da, kȳndă m'ai xmată la ȳimitiriă, ȳi am respunsă inkȳ, pentru-kȳ inima mea ȳ bȳnă.

Kȳndă ai intrată aȳi, te am lȳsată să vii nȳn'acyi...

Dar fiindă-kȳ abȳsi, fiindă-kȳ vii a mă infranta ni-

ne într'această cameră unde mă retrăsesem ca în mormin-
tăleă mea.

Fiindă-kă mi adăci o tortură nouă, mie care credeam
că nu mi a mai remasă nici una, konte de Monte-Cristo,
pretinsăleă meă bine-făcătoare, konte de Monte-Cristo, măn-
tăitorăleă universală, fii îndestălată, ai să vezi ne amikăleă dă-
mitale mărindă!..

Și Morrel, kă răsăleă nebrăniei ne băze, se repezi în-
că o dată la nistălele sale.

Monte-Cristo, palidă kă o fantasmă, dar kă okăleă
fălgătoră, întinse mână asupra armeloră, și zise smintităleă:

— Și eă ăi zikă kă nu te veă omoră!

— Opresce-mă dară! resănsă Morrel k'ăneă ăltimă
ăvintă, kare, kă și celă d'ăntăiă, se sfărămă înkontra bra-
ăleă de oăelă ăleă kontăleă.

— Te voiă omri!

— Dar ăine estă oare, în ăea dăne ărmă, kă să ăi
ieă ăestă drentă tiranikă asupra ănoră finge libere și kă-
ăgetăoare? strigă Masimilian.

— ăine sânt? reneti Monte-Cristo.

Ăskăleă:

Sânt, ărmă Monte-Cristo, singăleă omă în lăme kă-
ăre am drentăleă a ăi zice:

„Morrel, nu voiă kă fiazăleă tăleăleă teă să moarăleă ăstăzi?“

Și Monte-Cristo, maiestăosă, transfigărată, săblimă,
ănaintă kă ămăndăleă brăelele înkrăăimeate ne pentă kătre
ănele kare palnita, și kare, ăvinsă fără voiăleă de fisiono-
mia măă divină a ăestăleă omă, se trase k'ăneă pasă ănapă.

— Pentă ăe vorbesăleă de tăleă-meă? ăngăleă elă;
pentă ăe ămestăleă săvănirea tăleăleă meă kă ăeia ăe mi se
ăntămplă ăstă-ză?

— Pentă-kă sânt ăela kare am skănatăleă viaga tă-

tblăi teș într'o zi kândă voiea sã se omoare kãm vreï și
 țe sã te omorî astã-zî; pentrã-kã sânt omșlă kare a tri-
 misă pãnga jãnei tale sãrorî și *Pharaonul* bãtrãnșlăi Morrel;
 pentrã-kã sânt Edmondũ Dantès, kare te a jãkată ne niçioa-
 rele sale kândă eraî konilă.

Morrel maî fãkã inkã șnă pasă inapoî, șovãindă, in-
 nekată, sfãrșmată și abia trãgãndã-șî șșfletșlă.

Pe șrmă, de o dată, pãsterile ilă pãrșsiră, și, sko-
 uãndă șnă strigășlă mare, kãzã la niçioarele lăi Monte-Cristo.

Pe șrmă, de o dată, astă natãrã minșnată se trezi
 într'o regenerare neastentată și komplektă.

Se skălă, emi repede din kameră, și s'arșnkă ne
 skară strigãndă din toatã pãterea glasșlăi seș:

— Iulio! Iulio! Emanuel! Emanuel!

Monte-Cristo vră și elă sã se repează, dar Masi-
 milian ar fi priimită maî bine sã moară de kãlă sã lase ș-
 șea ne kare o resningea inkontra kontelși.

La strigãtele lăi Masimilian, Iulia, Emanuel, Penelon
 și vr'o kãuî-va domesticiș alergară șpșimãntașî.

Morrel îi lăș de mãnă, și, redeskizãndă șșea:

— În genșkî! strigă elă k'șnă glasă inekată de plãn-
 seș; în genșkî! așesta è binefãkãtorșlă, așesta è mãnșitorșlă
 tatșlăi noșră! așesta è...

Era sã zikă:

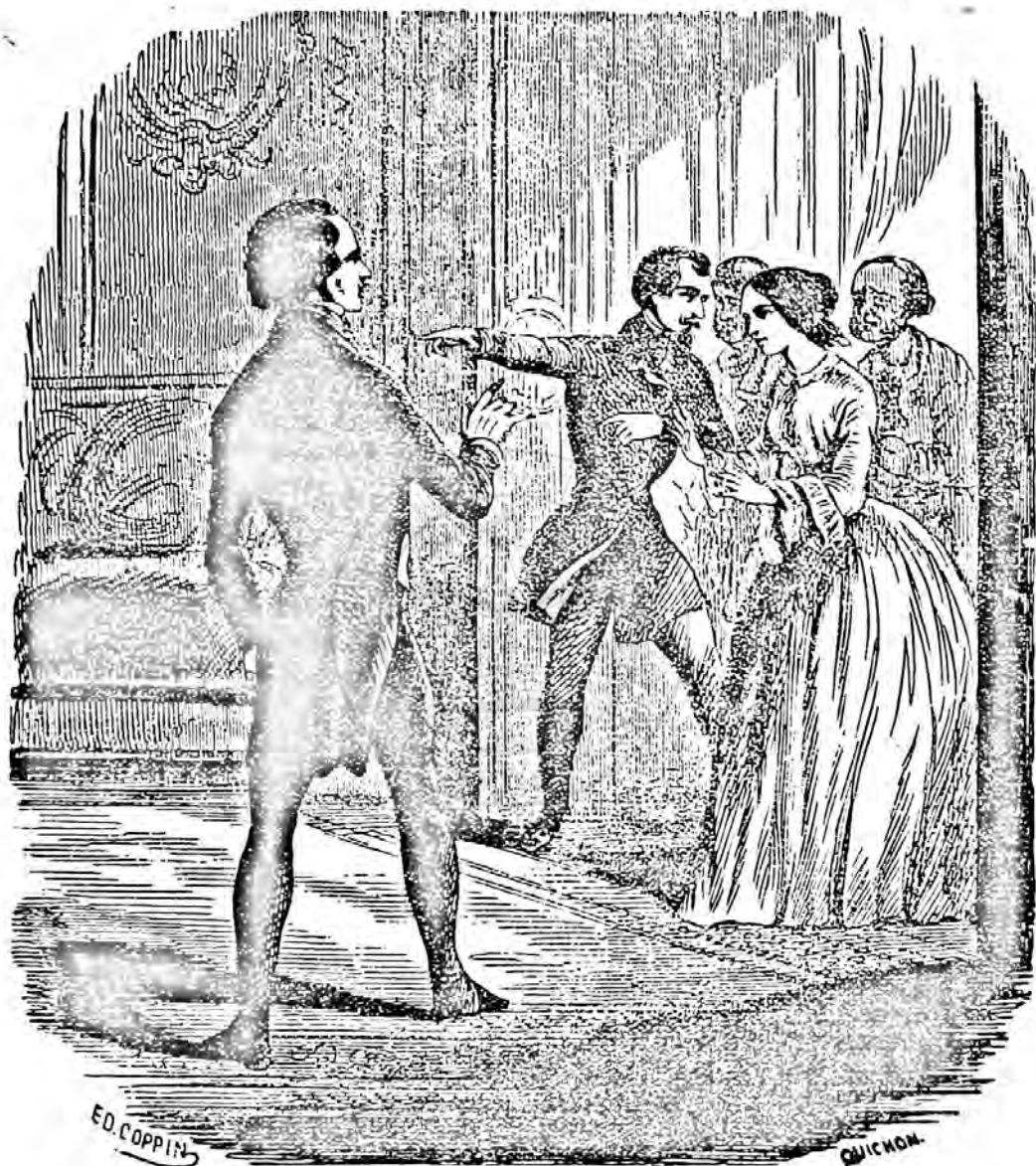
E Edmondũ Dantès!

Kontele ilă onri anșkãndã-lă de brauș.

Iulia s'arșnkă ne mãnã kontelși, Emanuel ilă imbră-
 ușșlă ka ne șnă Dãșmezeș țetelară; Morrel kãzã, pentrã a
 doxa oară, în genșkî, și lovi narketșlă kã frãntea sa.

Atșnă omșlă de bronză simșî kã i se deskidea ini-
 ma în pentă, o flakãră mistșitoare emi din gîțlă seș în okî,
 și inklină kapșlă și plãnse.

— În genuchi! în genuchi! aceasta é mântuitorul tatălui nostru.

Kâte-va minste, se fâkă într'astă kameră și konvertă de lakreme și de gemete, ce kată să fi pârșit armonios kiarș angelilor țelorș mai isbiți ai Domnului!

Abia și venise Iulia în simțiri dăne emoționale¹ cea profândă pe care o cerea, și îndată eși repede din kameră, se dete jos în planșă de desăbț, alergă la salonă kă o bășărie konilreaskă, și redikă globășă de kristală săb care se afla pârșată nănga ce i o detese o dinioară nek-noskășă din aleiele Meilhanului.

Într'acești timni, Emanuel zicea kontelui k'șni glasă întretăiată:

— Ox! domnule konte, nă înțelegă ce felă, vâzîndă-ne kă vorbeamă ama de desă denre binefăktorășă nostră țelă nek-noskășă, ce felă, vâzîndă-ne kă impresramă o săvenire kă atăta rek-nosșingă și adorare, ce felă, zikă, ai pârșit astenta nîră în zisa de astăzi ka să ni te faci k-noskășă? Ox! asta è o krazime kătre noi, și mai kă mi vine a ksteza să zikă, domnule konte, kă asta è o krazime kiarș și kătre însă-și dămneala.

— Askăltă, amikășă meă, resnăse kontele, și notă să te nămeskă astă-felă, kăci, făr'a și trece prin minte kăm și ce felă, estă amikășă meă de vr'o și-sre-zече ană. Deskonerirea astă sekretă a fostă adășă de și evenimentă² mare pe care nă se kăvine să ilă k-nosșă. Dămnezeă mi este martoră kă amă dori să ilă îngronă toată viața mea în fândășă șăfletășă meă; fratele dămitale Masimilian mi ilă a smășă kă sila, și akăm i nare foarte reă, șănt sigără.

Pe șămă, vâzîndă kă se trăsese la o parte pe și fotoliă și de remăsese totă în genăci:

— Preveghiași-lă, adasse kă glasă înțetă kontele

¹ Miskare șăfeteaskă. ² Întimnare.

de Monte-Cristo stringîndă k'nuș modă¹ semnifikativă mîna lui Emanuel.

— Pentru ce? întrebă jşnele kş mirare.

— Nu se poate s'ă sînsiă akşm; dar nrevegħiayi-lă.

Emanuel îmbrăyişă kamera kş o kşztşzşzş çirkşla-
gş şi dete kş okiî de nistoalele lui Masimilian.

Okii lui s'agintargş şşzşimintagş pe acesste arme, pe kari le aretăş lui Monte-Cristo redikşndă nşmaî degitşlă în-
chetăş nînz la înşlşimea loră.

Monte-Cristo şî inklină kanslă.

Emanuel fşkş o miskare kştre nistoale.

— Lasă, zise konte.

Pe şrmş veni la Morrel şi ilă anşkă de mşnz.

Miskşrile chele şgomotoase kari şgşdşiserş şşă mi-
nşăş inima jşnelşî fşkşserş lokş şnci inkremeniri profşnde.

Iulia se şrkă şşinîndă în mşnz şşnga de mştase, şi
doşş lakreme lşçioase şi vesele kşrgea pe obrazii ei ka
doşş nikşşşre de goşş matinalş.²

Eatş remaşşlă cheşş şşegiosă, zise ea; nu krede kş
mî è maî şşşinş şkşmşş de kşndă ni s'a deskoneritş mşnz-
şşitorşlă.

— Konila mea, resşşşse Monte-Cristo roşindş-se,
dş-mi voiş şş reiaş astş şşngş; de kşndă kşşncasçegî trş-
şşrele obrazşlşî meş, voiş şş v'adşçegî a minte de mine nş-
maî şşin isbirea çe vş rogş a mi o akorda.³

— Oxi zise Iulia stringîndă şşnga pe inima ei, nu,
nu, te rogş, kşçî va veni poate o zi în kare ne ai şşşşş,
kşçî va veni o zi, din nefericire, în kare ne vei şşşşş,
nu è aşş?

— Ai ghiciţş foarte drentă, doamnş, resşşşse Mon-
te-Cristo şşşşşşşş; neste ontă zile, voiş şşşşş açeastş şş-

¹ Kîşş. ² A dimineçel. ³ A da.

gă în kare atâți oameni ce aș meritată resbznarea cereai
trzia fericiți, de oare ce tată-meș marea de foame și de dărgere.

Анхуândă-și plekarea, Monte-Cristo și ginea okii
ajintai pe Morrel, și vâză kă ačeste vorbe *vois pârasi asto
uarz*, trekserz făr'a skoate pe Masimilian din letargia sa.

Îngelese atâci kă trebzia sz sșșuiz o zlimz lzntz
kă dărgerea amikslzi seș, și, lzândș mținele Iuliei și ale
lzi Emanuel, le impregnz într'ale sale, și le zise kă dălcăea a-
toritate a zni tată :

— Bzniț mei amici, lzșaci-mz singzrș kă Masimi-
lian, vz rogș.

Ačesta era zniț mizlokș pentz Iulia ka sz iea pșn-
ga čea precioasz de kare zitate Monte-Cristo sz mai vorbeaskz.

Trase iste pe bzrbatz-seș de mznz.

— Sz îi lzșmș, zise ea.

Kontele remase kă Morrel, kare sta nemiskatz ka
o statz.

— Sz vedemș, zise kontele atingîndă-lă pe zmerș
kă degitz de flakzrș ; vreț sz devii earz omș, Morrel ?

— Da, kăci reînčenș a sșferi.

Fzntea kontelzi se inkrezi de o indoialz întznekoasz
kare o konrinse.

— Masimilian ! Masimilian ! zise elș, aste ideț în ka-
ri te kșfnzi nș sntș demne de zniț krestinș !

— Ox ! linisčesče-te, amikslș meș, zise Morrel re-
dikzndă-și kaușlz și aretândș kontelzi zniț sșrișz întinzritz
de o tristege nespnșz, nș voiș mai kzta eș moartea.

— Astș-felș, zise Monte-Cristo, nș mai ai trebzîn-
uș de arme și de desnerare ?

— Nz, kăci, snre a mz vindeka de dărgerea mea,
am čeva mai bzniț de kztș đeava zniț nistolș saș vîrfelș z-
niț kșuitș.

— Nebnzle!. . . Че Iskra ai darz?

— Am insz-mi dzrerea mea kare mz va omori.

— Amice, zise Monte-Cristo kz o melankolikz ase-
mene kz a sa, askaltz-mz:

O darz, fiindz intr'o desnerare ka a ta, am vrstz mi
ez sz mz omorz ka tine.

O darz, fiindz tatz-tez asemene desneratz ka tine, a
vrstz mi elz sz se omoare.

Dak'ar fi zisz yineva tatzlxi tez, in minstlzx kzndz
indrenta deava nistolxlxi in fruntea sa.

Daka mi ar fi zisz yineva mie, in minstlzx kzndz
deuzrtam dela patlzx mez pzinea prisionierxlxi ne kare n'o
atinsesem de trei zile.

Daka ne ar fi zisz yineva in fine l'amindoï, intr'a-
velz minstz sznremz:

Trzidi! va veni o zi in kare vezi binekzvinta viaga.

Or de xnde ar fi venitz glaslzx, ilz amz fi priimitz
kz szrislzx indoelei saz alz smzvinzrii neinkrederei, mi kz
toate achestea, de kzte ori tatz-tez a binekzvintatz viaga
imbzgdzszndz-te, de kzte ori insz-mi ez...

— Ax! strigz Morrel, intrerzindz ne kontele, dzm-
neata dz perdzmi nzmai libertatea; tatz-mez mi perdzse
nzmai starea, mi ez am perdziz ne Valentina.

— Zit-te la mine, zise Monte-Cristo kz ahea so-
lemnitate kare, in xnele imprezzri, ilz fzchea asha de mare
mi asha de konvingztorz; zit-te la mine, n'am nici lakre-
me in oki, nici ferbingealz in vine, nici bzzi fznebre in i-
nimz; kz toate achestea te vzzz, ne tine, Masimilian, kz
szferi, ne tine, zikz, ne kare te izbeskz dzne kzam ashi izbi
ne fiiz-mez; ei bine! asta nz dz zice, Morrel, kz dzrerea
e ka viaga, mi kz totz d'asna e cheva nekznoskatz dinkolo
de viagz? Asha darz, daka dz ordonz sz trzeszi, Morrel,

asta o fakš fiindš konvinsš kž o dinioarž mī veī mēlđsmi nentrž kž Ńi am konservatš¹ viaa.

— Dsmnezešlš meš! strigž jšnele, Dsmnezešlš meš! 4e mī snš, konte? Iea a minte, poate kž n'ai izbitš ni4i o datž dsmneata?

— Konile! respnse kontele.

— Din amorš ingelegš, zise Morrel.

Eš, vezī, sšnt soldatš de kžndš sšnt omš; am a-jšnsš ninž in etatea² de dozž-zeyi ši nožž de anī fžr'a izbi kž4i ni4i žnšlš din simtimentele ne kari le am 4erkatš nīn' atžn4i nž meritž nšmele de amorš. Eī bine! kžndš am a-jšnsš in etatea de dozž-zeyi ši nožž de anī, am vžzžtš ne Valentina: aua darž, de vr'o doi anī anroane o izbeskš, de vr'o doi anī anroane am nžtšlš 4ili virtšgile konilei ši ale femeei skrise de insž-ši mžna Domnšlš in inima 4ea des-kisž nentrž mine ka o karte.

Konte, in-preznž kž Valentina era nentrž mine o feričire nefinitž,³ nemžrginitž, nekžnoskžtž, o feričire foarte mare, foarte komplektž, foarte divinž⁴ nentrž lšmea a4easta; fi-indš-kž astž lšme nž mī a dat'o, konte, po4i ingelegž kž fžrž Valentina nentrž mine nž mai ē altš nimikš ne pžmīntš fžrž nšmai desperare ši desolare.⁵

— Ńi am zisš sž sneri, Morrel, reneti kontele.

— Iea a minte atžn4i. voiš reneti ši eš, zise Masimilian, kž4i kas4i sž mž inkredingezī, ši daka mž inkredingezī, mž veī fa4e sž mī perzš mingile, kž4i mž veī fa4e sž krežž kž voiš revedea ne Valentina.

Kontele sšrise.

— Amikšlš meš! pžrintele meš! strigž Masimilian kž anrindere, iea a minte, Ńi mai zikš nentrž a treia oarž, kž4i inržgirea 4e o ieī asšnra mea mž sžpīmīntž.

¹ Pžstratš. ² Virata. ³ Nesfirmiž. ⁴ Dsmucezeaskž. ⁵ Mixnire, ršinž.

Iea a minte la îngeleslă kkvinteloră dămitale, kčy eatz kč mi se reînşleşeskă okii eatz kč mi se reanrînde inima şi renasce din noş.

Iea a minte, kčy m'ai face sč kreză nisce lăkrăgi ce nč sčntă kč nstingă.

Voiş askelta daka mî veî komanda' sč redikă neatra mormîntălăi kare akonere pe fîia Iairei, voiş îmbla d'asupra valăriloră ka apostolălă, daka mî veî face semnă kč mîna sč îmblă d'asupra valăriloră.

Iea a minte, voiş askelta.

— Speră,² amikălă meş, reneti kontele.

— Ax! zise Morrel revăzîndă din toatz înălşimea esaltării³ sale în abisălă⁴ tristeşii; ax! te joci kč mine: faci ka acele mşme bşne, saş mai bine ka acele mşme egoiste, kari alină dşrerea konilălăi prin vorbe dşlăi, pentră kč strigătele sale le ostenesă.

Nă, amikălă meş, n'aveam drentate sč ūi zikă ka sč ieî a minte.

Nă, nă te teme de nimikă, voiş mormînta dşrerea mea kč atăta îngrijire în lokălă celă mai afşndă ală inimei mele, o voiş face aşa de întşnekoasă, aşa de sekretă, înkăţă nă veî avea ničy grijea d'a komătîmi kč ea.

Adio! amikălă meş; adio!

— Din kontra, respånse kontele; înčenîndă din mîntălă ačesta, Masimilian, veî trăi pe lîngă mine şi înpreşă kč mine, nă mă veî mai pşrsi, şi neste ontă zile vomă lăsa Francia înderălă nostră.

— Şi totă mî zici sč mai speră?

— Ūi zikă sč sperî, pentră kč sčiş şnă mizlokă de a te vindeka.

— Konte, mă întristeşî şi mai mşltă, daka è kč nstingă.

Поръчи. ² Нъдъждъече. ³ Анрînderî. ⁴ Пръpastiă.

Ka rezultatǎ alǎ loviturǎi ce m'a trǎsnitǎ, vezǐ o dǎ-
gere banalǎ, ¹ mi krezi sǎ mǎ konsoli k'ǎnǎ mizlokǎ banaiǎ,
kǎtorǎ.

Și Masimilian klǎti din kanǎ kǎ o nekredere des-
preușitoare.

— Ce vreǐ sǎ ȕi zikǎ? respǎnse Monte-Cristo.

Am kredinȕ în promiterile ² mele, lasȕ-mȕ sȕ fakǎ
ȕerkarea.

— Konte, nǎ faci aiǎ ȕeva de klǎ a mǐ prelȕngi
agonia. ³

— Astǎ-felǎ, zise kontele, inimȕ slabȕ ce estǐ, n'a
pȕterca sȕ dai amikȕlȕi teǎ kȕte-va zile nentȕ ȕerkarea ce
voiesȕe sȕ fakȕ!

Sȕ vedem, sȕii ce ȕ ȕn stare sȕ fakȕ kontele de Monte-Cristo.

Sȕii kȕ elǎ komandȕ la mȕlte pȕteri pȕmȕntesȕi?

Sȕii kȕ are destȕlȕ kredinȕ în Dȕmnezeǎ ka sȕ
kanete minșni dela ȕelǎ ce a zisȕ kȕ kredinȕa omȕlȕi nștea
sȕ stremște șnș mȕnte?

Eǐ bine! astȕ minșne ne kare o șperǎ, asteantȕ-o, șaș...

— Șaș... reneti Morrel.

— Șaș, iea a minte, Masimilian, te voiș nșmi nere-
kȕnoskȕtorǎ.

— Aibǐ ȕndȕrare de mine, konte.

— Am astǎ-felǎ de mȕltȕ ȕndȕrare de tine, Masimi-
lian, askȕltȕ-mȕ, am astǎ-felǎ de mȕltȕ ȕndȕrare de tine,
ȕnkȕlȕ, daka nǎ te voiș vindeka ȕntȕ o lșntȕ, zisȕ kȕ zisȕ, orȕ
kȕ orȕ, ȕine minte bine vorbele mele, Masimilian, atȕnȕi te
voiș pȕne eș ȕnș-mǐ în faȕa aȕestorǎ niștoale ȕnkȕrkate mi
a șnș pȕșarǎ de ȕelǎ mai sigȕrǎ veninș din Italia, de șnș
veninș mai sigȕrǎ mi mai iște, krede-mȕ, de klȕlȕ aȕela ka-
re o omorȕlȕ pe Valentina.

¹ Komȕnȕ, de rȕndș. ² Fȕșȕdșele. ³ ȕea din șrmȕ lșntȕ în kontra morȕi.

— Mî o promiđi?

— Da, kŕŕi sŕnt omŕ, kŕŕi ŕi eŕ, kŕm ŕi am snŕsŕ, am vrŕiŕ sŕ morŕ, ŕi adese, kiarŕ de kŕndŕ neferiŕirea s'a denŕrtatŕ dela mine, am visatŕ deliŕievele¹ somnŕliŕi eternŕ.²

— Ox! de sigŕrŕ, mî promiđi aŕeasta, konte? strigŕ Masimilian beatŕ.

— Nŕ nŕmaŕ kŕ ŕi o promiđ, dar ŕi o ŕi jŕrŕ, re-
spŕnse Monte-Cristo íntinzíndŕ mŕna.

— Peste o lŕnt de zile, ne onoarea dŕmitale, daka nŕ voiŕ ŕi konsolatŕ,³ mŕ veŕ lŕsa liberŕ de viaŕa mea, ŕi, oŕ ŕi ŕe amŕi faŕe, nŕ mŕ veŕ nŕmi nereksnoskŕtorŕ?

— Peste o lŕnt, zisŕ kŕ zisŕ, Masimilian; neste o lŕnt, oŕ kŕ oŕ, ŕi data   sakŕ, Masimilian, nŕ sŕiŕ dak'aŕi kŕgetatŕ l'aŕeasta, astŕ-zí sŕntemŕ ín 5 septembrie.

Astŕzi sŕntŕ zeye anŕ de kŕndŕ am skŕnatŕ ne tatŕ-
teŕ, kare voŕea sŕ moarŕ.

Morrel anŕkŕ mŕinele konteliŕi ŕi le sŕrŕt.

Kontele íŕ lŕsŕ sŕ fakŕ dŕne voŕiŕi, ka kŕm ar ŕi ínjelesŕ kŕ i se kŕveneasŕ astŕ adorare.

— Peste o lŕnt de zile, ŕmŕ Monte-Cristo, veŕ a-
vea ne masa la kare vomŕ ŕedeasŕ ŕi  nŕlŕ ŕi altŕlŕ arme
bŕne ŕi o moarte dŕlŕe; dar, ŕi lŕ din parte-ŕi, aŕ sŕ mî
promiđi kŕ veŕ asenta nŕn'atŕnŕi ŕi kŕ veŕ trŕi.

— Ox! ŕi eŕ ŕi o jŕrŕ! respŕnse Masimilian.

Monte-Cristo trase ne jŕnele la inima sa ŕi íŕ ŕi-
nŕ mlŕŕ astŕ-felŕ.

— ŕi akŕm, i zise elŕ, ínŕeníndŕ de astŕ-zí, veŕ
veni sŕ lokŕesŕi ín-ŕreŕnŕ kŕ mine; veŕ lŕa anapartamentsŕ
Haydeeŕ, ŕi ŕiŕ-mea ŕelŕ ŕŕŕinŕ va ŕi sŕnlinitŕ de ŕiŕ-meŕ.

— Haydea! zise Morrel; ŕe s'a fŕkŕiŕ Haydea?

— A nlekatŕ astŕ noante.

¹ Пльериле. ² Вечникѣ. ³ Мингилатѣ.

Monte-Cristo trase pe junele la inima sa și il ținu multă astă-fel.

— Ka s̄ le p̄r̄seask̄ ?

— Ka s̄ m'astente...

Fii dar̄ gata a veni s̄ m̄ întilnes̄i în kasa mea din strada Cămpilor-Elisee, mi f̄-m̄ s̄ es̄ d'ac̄i f̄r̄ s̄ m̄ vaz̄ cineva.

Masimilian mi inklin̄ kap̄l̄, mi se s̄p̄se ka un̄ konil̄ sā ka un̄ anostol̄.

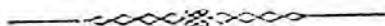
FINELE VOLUMULUI AL ȘEAPTELEA.

TABLA DE MATERIE.

	<u>Pag.</u>
XCI. Muma și fiul.	3.
XCII. Sinuciderea.	14.
XCIII. Valentina.	29.
XCIV. Mărturisirea.	41.
XCV. Tatăl și fiu.	63.
XCVI. Contractul.	76.
XCVII. Calea Belgiei.	93.
XCVIII. Locanda campaneii și a butilei.	103.
XCIX. Legea.	126.
C. Aparițiunea.	144.
CI. Locusta.	156.
CII. Valentina.	166.
CIII. Masimilian.	178.
CIV. Semnătura Danglars.	194.
CV. Cimitiriul Père-Lachaise.	211.

BIBLIOTECA LITTERARIE SERIA III.

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO.

DE
ALEX. DUMAS.

traducere de

GEORGE A. BARONZI.

VOL VII.

BUCUREȘTI.

Librariu-Editoru George Ioanid.

1858.